

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 399



Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

65. gadagājums
2022. gada 17. oktobris

Saturs

IV Paziņojumi

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

Eiropas Komisija

2022/C 399/01	Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai – Eiropas Savienības 2021. finanšu gada konsolidētie gada pārskati	1
2022/C 399/02	Ticamības deklarācija, ko ERP sagatavo Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums	240

LV

IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

EIROPAS KOMISIJA

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN REVĪZIJAS PALĀTAI

Eiropas Savienības 2021. finanšu gada konsolidētie gada pārskati

(2022/C 399/01)

SATURA RĀDĪTĀJS

	<i>Lappuse</i>
PRIEKŠVārds	2
GADA BŪTISKĀKĀS NORISES FINANŠU JOMĀ	3
SKAIDROJUMS PIE KONSOLIDĒTAJIEM PĀRSKATIEM	31
KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI UN SKAIDROJUMI	32
BILANCE	33
FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS	34
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	35
PĀRSKATS PAR PĀRMAIŅĀM NETO AKTĪVOS	37
SKAIDROJUMI PAR FINANŠU PĀRSKATIEM	38
BUDŽETA IZPILDES PĀRSKATI UN SKAIDROJUMI	146
GLOSĀRIJS	232
SAĪSINĀJUMU SARAKSTS	236

PRIEKŠVārds

2021. gadā Eiropa nepadevās notiekošajai pandēmijai. Solidaritāte bija svarīga, lai pārvarētu Covid-19 radītos izaicinājumus un mazinātu tā ekonomisko un sociālo ietekmi. Eiropas budžetā tika mobilizēti visi pieejamie līdzekļi, lai atbalstītu iedzīvotājus, uzņēmumus un dalībvalstis, vienlaikus pielāgojot Eiropu nākotnei – zaļāku, digitālāku un noturīgāku.

Eiropas Savienība ir ieviesusi īpašu **atvēršanas instrumentu *NextGenerationEU***, lai atbalstītu Eiropas atvēršanos un risinātu pašreizējās un turpmākās problēmas. Kopš 2021. gada jūnija finanšu tirgos tika piesaistīts ārkārtīgi liels finansējums, un ES budžets atkal izrādījās svarīgs instruments Savienības rīcībā, lai risinātu krīzes situācijas un nodrošinātu skaidru pievienoto vērtību cilvēku dzīvē.

Turklāt programma *SURE (Atbalsta instruments bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijās)* turpināja atbalstīt dalībvalstis, lai noturētu cilvēkus viņu darbavietās, kā arī palīdzētu saglabāt pandēmijas skartās darbvietas.

Papildus krīzes risināšanai ar ātru reakciju un pastāvīgām politiskā un finansiālā stāvokļa korekcijām Eiropas Savienība turēja savu solījumu un **izpildīja savus politikas mērķus**. Tādējādi tā ir prasmīgi izmantojusi 2021. gada budžetu – pirmo no pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas, budžeta izpildes saistībām sasniedzot 268,3 miljardus EUR.

Man ir prieks jūs iepazīstināt ar Eiropas Savienības 2021. gada pārskatiem. Tajos ir sniegts pilnīgs pārskats par ES finansēm un ES pagājušā gada budžeta izpildi, tostarp informācija par iespējamām saistībām, finanšu saistībām un citiem Savienības pienākumiem. Eiropas Savienības konsolidētie gada pārskati ir iekļauti **Komisijas integrēto finanšu un pārskatatbildības ziņojumu apkopojumā** un ir būtiska daļa no mūsu augsti attīstītās fiskālās pārredzamības un pārskatatbildības sistēmas.

Komisārs budžeta un cilvēkresursu jautājumos

Johannes HAHN

GADA BŪTISKĀKĀS NORISES FINANŠU JOMĀ

Šī iedaļa par būtiskākajām norisēm finanšu jomā sagatavota, pamatojoties uz principiem, kuri izklāstīti IPSASB Ieteicamās prakses pamatnostādņēs (RPG) Nr. 2 "Finanšu pārskatu apspriešana un analīze", un tās mērķis ir palīdzēt lasītājiem izprast, kā ES operacionālās, finansiālās un ieguldījumu darbības ir atspoguļotas ES konsolidēto finanšu pārskatu dažādajos elementos. Šajā iedaļā sniegtajai informācijai nav veikta revīzija.

Jāņem vērā, ka, tā kā skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, daži finanšu dati turpmāk norādītajās tabulās var nesakrist.

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lappuse
1. GADA SVARĪGĀKIE SKAITĻI UN BŪTISKĀKĀS NORISES	4
2. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA 2021.–2027. GADAM UN <i>NextGenerationEU</i>	6
2.1. DFS 2021.–2027. gadam un <i>NextGenerationEU</i> : svarīgākie skaitļi	6
2.2. <i>NextGenerationEU</i> : pārskats	7
2.3. NGEU finansiālais stāvoklis 2021. gada 31. decembrī	8
3. BUDŽETA IZPILDES KOPSAVILKUMS	13
3.1. Ieņēmumi	13
3.2. Izdevumi	15
4. FINANŠU INSTRUMENTI UN BUDŽETA GARANTIJAS	16
4.1. Finanšu instrumenti, ko finansē no ES budžeta	16
4.2. Budžeta garantijas: garantiju fondos turētie finanšu aktīvi	17
4.3. Aizdevumi un saistītie aizņēmumi finansiālā atbalsta programmām	17
4.4. Iespējamās budžeta saistības attiecībā uz finansiālā atbalsta programmām	21
5. FINANŠU PĀRSKATU ANALĪZE	21
5.1. IEŅĒMUMI	21
5.2. IZDEVUMI	23
5.3. AKTĪVI	23
5.4. SAISTĪBAS	26
6. ES POLITISKĀ UN FINANŠU SISTĒMA, PĀRVALDĪBA UN PĀRSKATATBILDĪBA	27
6.1. POLITISKĀ UN FINANŠU SISTĒMA	27
6.2. PĀRVALDĪBA UN PĀRSKATATBILDĪBA	29

1. GADA SVARĪGĀKIE SKAITĻI UN BŪTISKĀKĀS NORISES

Konsolidētie finanšu pārskati

ES konsolidētie finanšu pārskati aptver vairāk nekā 50 subjektus (tostarp Eiropas Parlamentu, Padomi, Komisiju un ES aģentūras), un tie ir sagatavoti saskaņā ar augstākajiem pieejamajiem standartiem – starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (SPSGS).

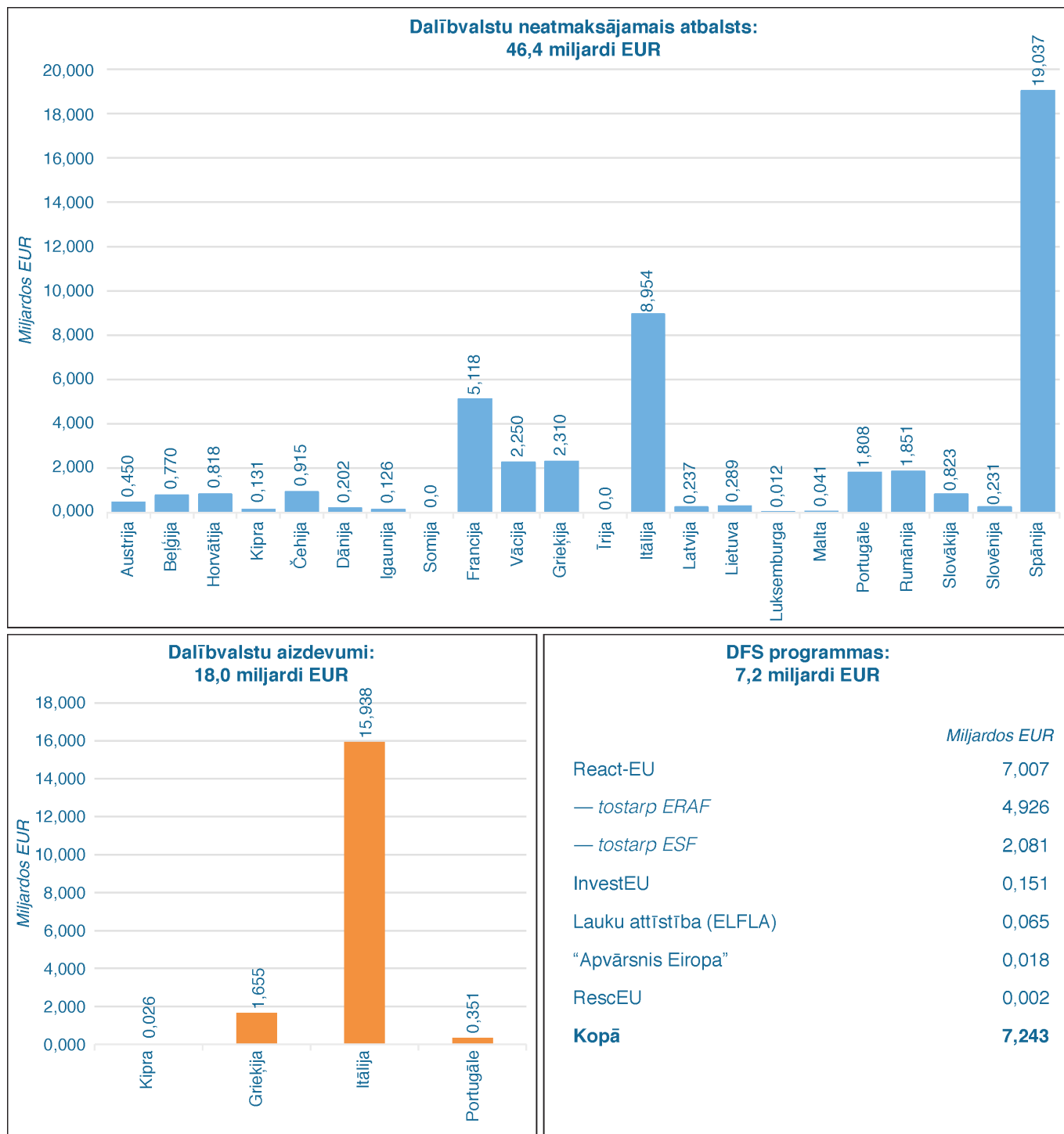
2021. gads, kas bija pirmais no ES DFS 2021.–2027. gadam, bija neparasts daudzos aspektos. Kā redzams tālāk bilancē un sīkāk izklāstīts 5. sadaļā “Finanšu pārskatu analīze”, ES 2021. gada konsolidētos finanšu pārskatus īpaši ietekmēja veiksmīgā *NextGenerationEU* darbības uzsākšana 2021. gadā (71,6 miljardi EUR izmaksāti dalībvalstīm) un papildu aizņēmumu un aizdevumu darbības saskaņā ar *SURE* instrumentu (50 miljardi EUR):

	<i>Miljardos EUR</i>	
	2021	2020
AKTĪVI		
Finanšu aktīvi	188,6	113,1
Priekšfinansējums	93,4	62,7
Debitoru parādi	72,4	74,5
Nauda un naudas ekvivalenti	44,9	16,7
Materiālie pamatlīdzekļi un citi aktīvi	14,7	13,0
Kopā	414,1	280,0
SAISTĪBAS		
Pēcnodarbinātības pabalsti	122,5	116,0
Finanšu saistības	246,1	95,0
Parādi kreditoriem	46,4	32,4
Uzkrājumi	78,1	64,6
Citas saistības	3,3	5,4
Kopā	496,4	313,5
NETO AKTĪVI		
Rezerves	1,3	5,1
No dalībvalstīm pieprasāmās summas	(83,6)	(38,5)
Kopā	(82,3)	(33,4)

⇒ Sk. 5. sadaļu “Finanšu pārskatu analīze”.

Veiksmīga NextGenerationEU darbības uzsākšana

Izmaksas NextGenerationEU ietvaros – 71,6 miljardi EUR, kas sadalīti starp:



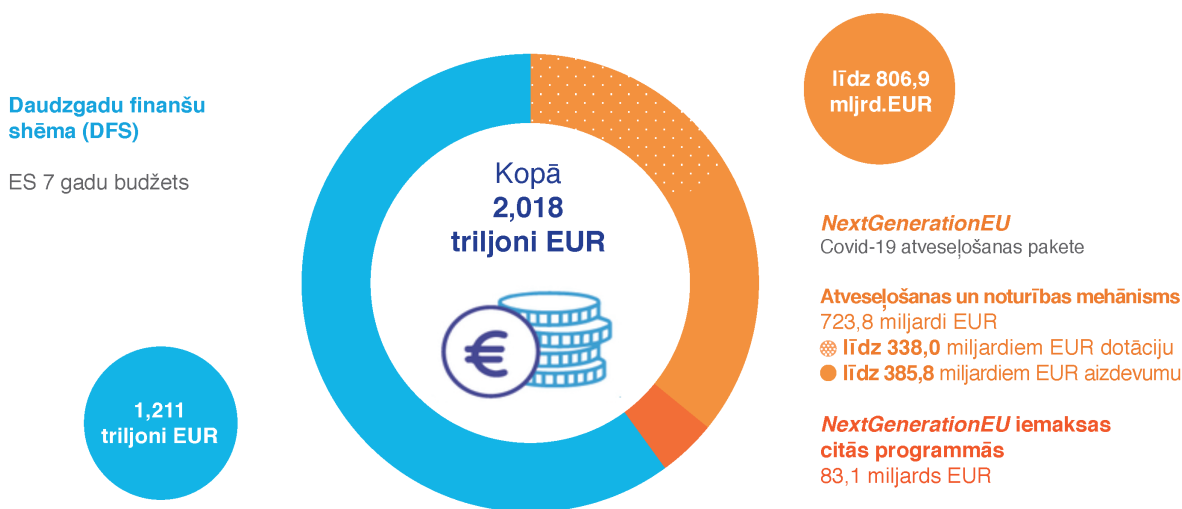
⇒ Sk. 2.3. sadaļu “NGEU finansiālais stāvoklis 2021. gada 31. decembrī”.

2. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA 2021.–2027. GADAM UN *NextGenerationEU*

2.1. DFS 2021.–2027. GADAM UN *NextGenerationEU*: SVARĪGĀKIE SKAITĻI

ES ilgtermiņa budžets 2021.–2027. gadam kopā ar atveseļošanas instrumentu *NextGenerationEU* (NGEU) pašreizējās cenās sasniedz 2,018 triljonus EUR (1,8 triljonus EUR 2018. gada cenās). Šī bezprecedenta finansiālā reakcija uz krīzi palīdzēs novērst koronavīrusa pandēmijas radītos ekonomiskos un sociālos zaudējumus, kā arī atbalstīs pārkārtošanos uz zaļāku, digitālāku un ilgtspējīgāku Eiropu.

Pakete sastāv no ilgtermiņa budžeta, daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 2021.–2027. gadam, ko veido 1,211 triljoni EUR pašreizējās cenās (1,074 triljoni EUR 2018. gada cenās), apvienojumā ar pagaidu atveseļošanas instrumentu NGEU līdz 806,9 miljardiem EUR pašreizējās cenās (750 miljardiem EUR 2018. gada cenās).



Skaidrojums: visas summas ir norādītas pašreizējās cenās.

Šis ir patiesi modernizēts budžets:

- vairāk nekā 50 % no nākamā ilgtermiņa budžeta un NGEU kopējās summas atbalstīs Eiropas Savienības modernizāciju, izmantojot pētniecību un inovāciju, taisnīgu klimatisko un digitālo pārkārtošanos, gatavību, kā arī atveseļošanas un noturības darbības,
- 30 % no ES budžeta tiks izlietoti cīņai pret klimata pārmaiņām – visu laiku lielākā ES budžeta daļa,
- 20 % no Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM), kas veido 90 % no NGEU, tiks ieguldīti digitālajā pārveidē,
- 2026. un 2027. gadā 10 % no gada izdevumiem ilgtermiņa budžeta ietvaros tiks izmantoti, lai apturētu un vērstu par labu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, kā arī
- pirmo reizi jaunām un pastiprinātām prioritātēm ir piešķirta vislielākā daļa ilgtermiņa budžetā – 32 %.

2021.–2027. gada DFS pamatā esošās politiskās prioritātes

Komisijas politiskās prioritātes ir definētas Komisijas priekšsēdētājas noteiktajās politiskajās pamatnostādņēs. U. fon der Leienas vadībā (amata pilnvaras U. fon der Leiena sāka pildīt 2019. gada 1. decembrī) Komisija pievēršas turpmāk aprakstītajiem sešiem vērienīgajiem mērķiem.

SEŠI VĒRIENĪGIE MĒRĶI

Eiropas zaļais kurss

- Tiektais uz to, lai Eiropa kļūtu par pirmo klimatneitrālo pasaules daļu

Digitālajam laikmetam gatava Eiropa

- Nodrošināt iedzīvotājiem plašākas iespējas ar jaunas paaudzes tehnoloģiju palīdzību

Ekonomika cilvēku labā

- Nodrošināt sociālo taisnīgumu un labklājību

Spēcīgāka Eiropa pasaulē

- Nodrošināt, ka Eiropa cenšas panākt vairāk, stiprinot savu unikālo atbildīgas globālās līderes zīmolu līderību

Mūsu eiropiskās dzīvesziņas veicināšana

- Izveidot līdztiesības savienību, kurā mums visiem ir vienādas iespējas

Jauns impulss Eiropas demokrātijai

- Veicināt, aizsargāt un nostiprināt mūsu demokrātiju

2.2. *NextGenerationEU*: PĀRSKATS

Ar 806,9 miljardu EUR budžetu *NGEU* ir paredzēts, lai palīdzētu novērst koronavīrusa pandēmijas radītos tūlītējos ekonomiskos un sociālos zaudējumus, tādējādi veidojot Eiropu pēc COVID-19, kas ir zaļāka, digitālāka, noturīgāka un labāk piemērota pašreizējiem un gaidāmajiem izaicinājumiem.

Daļa līdzekļu – līdz 338,0 miljardiem EUR – tiek nodrošināta neatmaksājama atbalsta jeb dotāciju veidā. Otra daļa – līdz 385,8 miljardiem EUR – tiek izmantota, lai piešķirtu Savienības aizdevumus atsevišķām dalībvalstīm. Šis dalībvalstis atmaksās minētos aizdevumus tikai pēc pašreizējā DFS laikposma un šī atmaksa turpināsies ilgākā laikposmā, piemēram, pašreizējo aizdevumu atmaksas termiņš ir tikai 2051. gadā (sk. **2.3.3.** sadaļu).

Turklāt *NGEU* pastiprina vairākas esošās ES programmas un politikas virzienus:

- kohēzijas politiku Atveseļošanas palīdzības kohēzijai un Eiropas teritorijām (*REACT-EU*) ietvaros, lai palīdzētu likvidēt Covid-19 ekonomiskās sekas atveseļošanas pirmajos gados,
- Taisnīgas pārkārtošanās fondu, lai garantētu, ka pārkārtošanās uz klimatneitralitāti darbojas visu labā,
- Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai, lai turpmāk atbalstītu lauksaimniekus,
- *InvestEU*, lai atbalstītu mūsu uzņēmumu ieguldījumu centienus,
- pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, lai nodrošinātu, ka ES spēj finansēt vairāk izcilības pētniecībā, kā arī
- *RescEU*, lai nodrošinātu, ka ES civilās aizsardzības mehānisms spēj reaģēt uz plaša mēroga ārkārtas situācijām.

Atvēršanas un noturības mehānisms

723,8 miljardi EUR

● līdz 338,0 dotācijās

● līdz 385,8 aizdevumos

ENERĢĒTIKAS UZLABOŠANA

Tīras tehnoloģijas un atjaunojamie energoresursi

RENOVĀCIJA

Ēku energoefektivitāte

UZLĀDE UN UZPILDE

Ilgtspējīgs transports un uzlādes stacijas

SAVIEŅOJAMĪBA

Ātrdarbīgu platjoslas pakalpojumu izvērsšana

MODERNIZĀCIJA

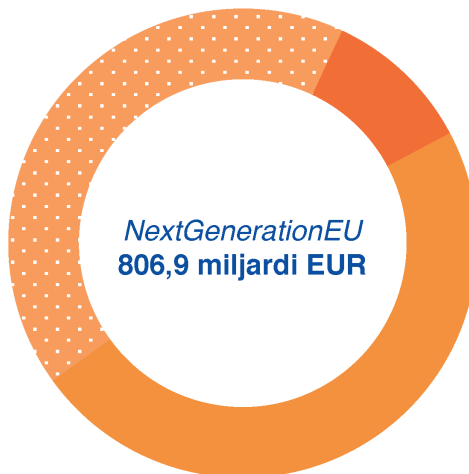
Valsts pārvaldes digitalizācija

PAPLAŠINĀŠANA

Datu mākonis un ilgtspējīgi procesori

PĀRKVALIFIKĀCIJA UN KVALIFIKĀCIJAS CELŠANA

Izglītība un apmācība, lai atbalstītu digitālās prasmes

**NextGenerationEU iemaksas citās programmās**

83,1 miljards EUR

REACT-EU (ERAF/ESF)

50,6

TAISNĪGAS PĀRKĀRTOŠANĀS FONDS

10,9

LAUKU ATTĪSTĪBA (ELFLA)

8,1

InvestEU

6,1

“APVĀRSNIS EIROPA”

5,4

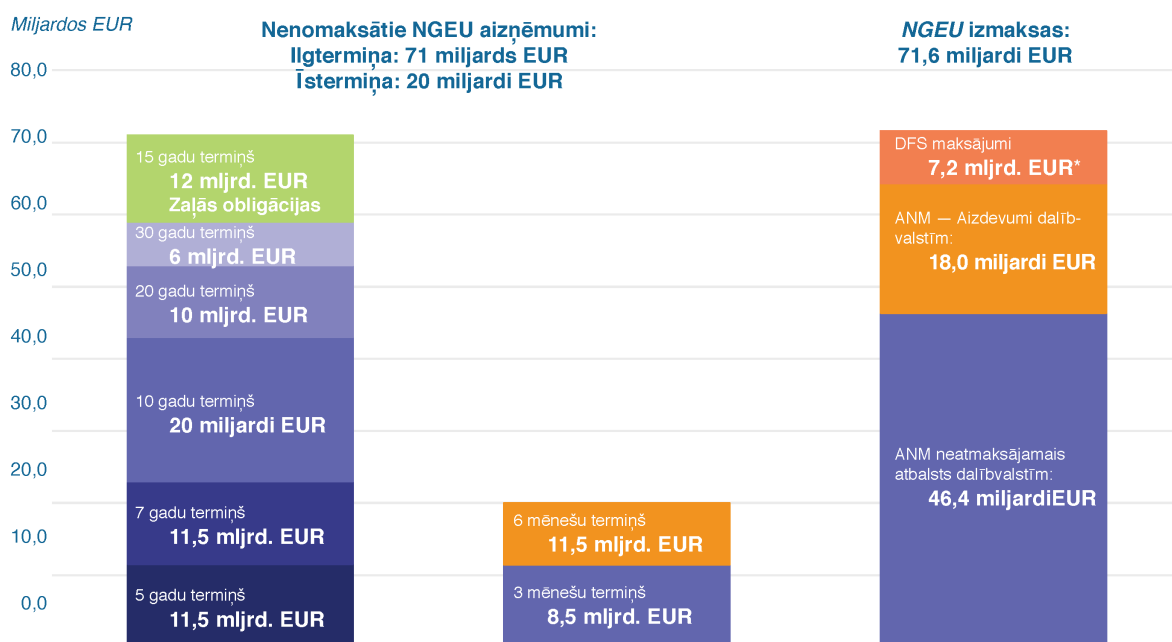
RescEU

2,0

2.3. Ngeu FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ**2.3.1. Pārskats**

No NGEU finansēšanas darbību uzsākšanas 2021. gada 15. jūnijā līdz 2021. gada beigām Komisija ir piesaistījusi ilgtermiņa finansējumu 71 miljarda EUR apmērā, galvenokārt emitējot obligācijas sindicētos darījumos. Turklāt 2021. gada decembrī Komisijai ir neapmaksāti īstermiņa ES rēķini 20 miljardu EUR apmērā. Līdz 2021. gada beigām Komisija kopā bija izmaksājusi finansiālo atbalstu 71,6 miljardu EUR apmērā. Lielākā daļa no šīs summas – 64,3 miljardi EUR – tika izmaksāta 20 dalībvalstīm saskaņā ar ANM (no kuriem 46,4 miljardi EUR kā neatmaksājams atbalsts un 18,0 miljardi EUR kā aizdevumi). Vēl 7,2 miljardi EUR tika izmaksāti kā DFS maksājumi esošo programmu ietvaros. Atlikusī likviditāte 19,4 miljardi EUR tiek glabāta NGEU bankas kontā ECB un Komisijas centrālajā kases kontā, gaidot izmaksu DFS programmu budžetā.

NGEU: neatmaksātie aizņēmumi un maksājumi 2021. gada 31. decembrī



* Vēl 1,4 miljardi EUR līdzekļu tika glabāti Komisijas centrālajā kases kontā, gaidot izmaksu DFS programmu budžetā.

2.3.2. Aizņēmumi

Lai nodrošinātu NGEU finansējuma vajadzības, Komisija emitē vērtspapīrus starptautiskajos kapitāla tirgos. Pamatojoties uz diversificēto finansēšanas stratēģiju, Komisija apvieno dažādu finansēšanas instrumentu un finansēšanas metožu izmantošanu ar atklātu un pārredzamu saziņu tirgus dalībniekiem.

2021. gadā ikgadējais Lēmums par aizņemšanos⁽¹⁾ ļāva Komisijai izsniegt ilgtermiņa finansējumu līdz maksimālajai summai 125 miljardi EUR un iegūt īstermiņa finansējumu līdz maksimālajai nesamaksātā parāda summai 60 miljardi EUR.

Ilgtermiņa finansējums: sindicētie darījumi un ES obligāciju izsole

2021. gada 31. decembrī Komisija aizņēmas 66,0 miljardus EUR, veicot piecas obligāciju emisijas sindicētos darījumos (tostarp vienu dubultā laidiena darījumu), kā arī 5,0 miljardus EUR, izsolot ES obligācijas:

Miljardos EUR				
Ilgtermiņa finansēšanas darījumi (ieskaitot savietošanas metodi)	Termiņš	Emitēts/piesaistīts	Atmaksāts kopā gada beigās	Nesamaksāts gada beigās
NGEU#1	4.7.2031.	20,0	0,0	20,0
NGEU#2a (ieskaitot savietošanas metodi)	6.7.2026.	11,5	0,0	11,5
NGEU#2b	6.7.2051.	6,0	0,0	6,0
NGEU#3	4.7.2041.	10,0	0,0	10,0
NGEU#4 (ieskaitot savietošanas metodi)	4.10.2028.	11,5	0,0	11,5
NGEU zaļā obligācija #1	4.2.2037.	12,0	0,0	12,0
Kopā		71,0	0,0	71,0

⁽¹⁾ Komisijas Īstenošanas lēmums C(2021) 3991 final.

Pirmais sindicētais darījums 2021. gada jūnijā piesaistīja 20,0 miljardus EUR. Tā bija visu laiku lielākā institucionālā obligāciju emisija Eiropā, visu laiku lielākais institucionālais viena laidiena darījums un lielākā summa, ko ES jebkad ir piesaistījusi vienā darījumā.

2021. gada oktobrī Komisija emitēja pirmo NGEU zaļo obligāciju, piesaistot 12,0 miljardus EUR, kas izmantojami tikai zaļiem un ilgtspējīgiem ieguldījumiem visā ES. Šī emisija, kas atspoguļoja pasaulē visu laiku lielāko zaļo obligāciju emisiju, radīja redzamību zaļajām politikām, ko finansē zaļās obligācijas, un atbalstīja Eiropas zaļo kursu un zaļo pārkārtošanos. Lai emitētu zaļās obligācijas, ir jāievieš ziņošana par zaļo obligāciju ieņēmumu precīzu izlietojumu un ar zaļo obligāciju palīdzību finansēto ieguldījumu ietekmi.

Īstermiņa finansējums: ES parādzīmju izsole

2021. gada 31. decembrī nesamaksātā īstermiņa finansējuma summa, kas iegūta, izsolot ES parādzīmes, kuru dzēšanas termiņš ir trīs vai seši mēneši, bija 20,0 miljardi EUR:

		<i>Miljardos EUR</i>
	ES parādzīmju izsole	Nesamaksāts gada beigās
	3 mēnešu termiņš	8,5
	6 mēnešu termiņš	11,5
	Kopā	20,0

Lai gan sindicētie darījumi joprojām būs galvenais NGEU emisijas programmas balsts, vismaz sākotnējos posmos, spēja ātri un lēti piesaistīt naudu, veicot izsoles, ievērojami uzlabo Komisijas spēju apmierināt tās NGEU maksājumu vajadzības ar Savienības budžetam un/vai saņēmēju dalībvalstu visizdevīgākajiem nosacījumiem.

Turklāt, veicot naudas tirgus darījumus, tika piesaistīts īstermiņa finansējums 16 miljardi EUR, un tas viss tika atmaksāts gada beigās.

2.3.3. Izmaksas

Līdz 2021. gada beigām Komisija bija saņēmusi 26 dalībvalstu atvēršanas un noturības plānus, no kuriem 22 Padome novērtēja pozitīvi un pēc tam apstiprināja (Beļģija, Horvātija, Kipra, Čehija, Dānija, Vācija, Grieķija, Spānija, Portugāle, Francija, Īrija, Itālija, Latvija, Luksemburga, Austrija, Slovākija, Lietuva, Malta, Slovēnija, Rumānija, Igaunija un Somija). Vēl četras dalībvalstis (Bulgārija, Ungārija, Polija un Zviedrija) iesniedza plānus, kuru izvērtēšana gada beigās vēl turpinājās. Tika gaidīts, kad tiks iesniegts vēl viens plāns (Nīderlande). Kopējais finansiālais atbalsts, kas apstiprināts saskaņā ar 22 atbalstītajiem plāniem, sasniedza 291,2 miljardus EUR neatmaksājama atbalsta (no kuriem līdz gada beigām noslēgtie finansēšanas līgumi aptvēra 195,4 miljardus EUR) un 153,9 miljardus EUR finansiālā aizdevuma atbalsta (no kuriem līdz gada beigām parakstītie aizdevuma līgumi aptvēra 153,2 miljardus EUR).

Neatmaksājams atbalsts

2021. gadā Komisija izmaksāja kopā 46,4 miljardus EUR neatmaksājama atbalsta 20 no 22 dalībvalstīm, kurām bija iesniegti un apstiprināti atvēršanas un noturības plāni. No šīs summas 36,4 miljardi EUR tika izmaksāti kā priekšfinansējums. Pēc tam, kad Spānija bija izpildījusi starpposma mērķus, līdz gada beigām tika izmaksāti vēl 10 miljardi EUR, un 1,5 miljardi EUR no sākotnējā priekšfinansējuma tika dzēsti. Gada beigās vēl nebija izmaksāts priekšfinansējums 0,3 miljardi EUR, kas saistīts ar neatmaksājamo atbalstu Somijai. Īrijas gadījumā tika apstiprināts neatmaksājams atbalsts 1 miljards EUR, taču gada beigās finansēšanas līgums netika parakstīts:

					<i>Miljardos EUR</i>
Dalībvalsts	Maksimālais neatmaksājama atbalsts (*)	Kopā parakstīts 31.12.2021.	Budžeta saistības 2021. gadā	Kopā izmaksāts 31.12.2021.	
Austrija	3,5	2,2	1,1		0,4
Beļģija	5,9	3,6	1,8		0,8

<i>Miljardos EUR</i>				
Dalībvalsts	Maksimālais neatmaksājamais atbalsts ⁽¹⁾	Kopā parakstīts 31.12.2021.	Budžeta saistības 2021. gadā	Kopā izmaksāts 31.12.2021.
Horvātija	6,3	4,6	2,3	0,8
Kipra	1,0	0,8	0,4	0,1
Čehija	7,0	3,5	1,8	0,9
Dānija	1,6	1,3	0,6	0,2
Igaunija	1,0	0,8	0,4	0,1
Somija	2,1	— ⁽¹⁾	0,8	— ⁽¹⁾
Francija	39,4	24,3	12,0	5,1
Vācija	25,6	16,3	8,1	2,3
Grieķija	17,8	13,5	6,7	2,3
Īrija	1,0	— ⁽¹⁾	0,5	—
Itālija	68,9	47,9	23,7	9,0
Latvija	1,8	1,6	0,8	0,2
Lietuva	2,2	2,1	1,0	0,3
Luksemburga	0,1	0,1	0,0	0,0
Malta	0,3	0,2	0,1	0,0
Portugāle	13,9	9,8	4,8	1,8
Rumānija	14,2	10,2	5,1	1,9
Slovākija	6,3	4,6	2,3	0,8
Slovēnija	1,8	1,3	0,6	0,2
Spānija	69,5	46,6	23,1	19,0
Apstiprināts	291,2	195,4	98,0	46,4
Bulgārija	6,3	—	—	—
Ungārija	7,2	—	—	—
Nīderlande	6,0	—	—	—
Polija	23,9	—	—	—
Zviedrija	3,3	—	—	—
Vēl nav apstiprināts	46,6	—	—	—
Kopā	338,0	195,4	98,0	46,4

⁽¹⁾ Dalībvalstis ar apstiprinātiem plāniem: katram apstiprinātajam atvēršanas un noturības plānam piešķirtais finansējums. Dalībvalstis bez apstiprinātiem plāniem: maksimālais piešķirums dotācijās saskaņā ar ANM regulu. Uz summām attiecas Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā noteiktā atjaunināšana, kas ir paredzēta 2022. gada 30. jūnijā.

⁽¹⁾ Somija: tikai 2022. gadā parakstīti un izmaksāti (0,3 miljardi EUR).

⁽¹⁾ Īrija līdz šo kontu parakstīšanas datumam nav parakstīts. Īrija nav pieprasījusi priekšfinansējumu neatmaksājamam atbalstam.

Aizdevumi

Komisija 2021. gadā izmaksāja kopā 18,0 miljardus EUR priekšfinansējuma veidā četrām dalībvalstīm (Kiprai, Grieķijai, Itālijai un Portugālei), kas atbilst 13 % no to attiecīgajiem aizdevuma piešķirumiem. Gada beigās vēl nebija izmaksāts priekšfinansējums 1,9 miljardi EUR, kas saistīts ar Rumānijai sniegto finansiālo aizdevuma atbalstu. Slovēnijas gadījumā tika apstiprināts finansiālais aizdevuma atbalsts 0,7 miljardi EUR, taču gada beigās aizdevuma līgums netika parakstīts:

<i>Miljardos EUR</i>					
Dalībvalsts	Maksimālais finansiālais aizdevuma atbalsts	Paraksts kopā 31.12.2021.	Izmaksāts kopā 31.12.2021.	Atmaksāts kopā 31.12.2021.	Neizmaksāts kopā 31.12.2021.
Kipra	0,2	0,2	0,0	—	0,0
Grieķija	12,7	12,7	1,7	—	1,7
Itālija	122,6	122,6	15,9	—	15,9
Portugāle	2,7	2,7	0,4	—	0,4
Rumānija	14,9	14,9	— ⁽¹⁾	—	—
Slovēnija	0,7	— ⁽¹⁾	—	—	—
Apstiprināts	153,9	153,2	18,0	—	18,0
Rezerve	231,9	—	—	—	—
Kopā	385,8	153,2	18,0	—	18,0

⁽¹⁾ Rumānija: tikai 2022. gadā izmaksāts (1,9 miljardi EUR).

⁽¹⁾ Slovēnija: parakstīts tikai 2022. gadā. Slovēnija nav lūgusi priekšfinansējumu aizdevumam.

Saskaņā ar aizdevuma līgumiem dalībvalstis veiks ikgadēju atmaksu 5 % apmērā no izmaksātajām summām, sākot no desmit gadiem pēc noteiktā izmaksas datuma. Tādējādi Portugāle, Grieķija, Itālija un Kipra aizdevumus sāks atmaksāt no 2032. gada, un aizdevumu atmaksas termiņš ir 2051. gads. Atmaksas grafiks nominālajām summām, kas nav samaksātas gada beigās, ir šāds:

<i>Miljonos EUR</i>			
Dalībvalsts	Atmaksas laikposms	Ikgadējā atmaksas	Kopā atmaksas
Kipra	2032.–2051. gads	1	26
Grieķija	2032.–2051. gads	83	1 655
Itālija	2032.–2051. gads	797	15 938
Portugāle	2032.–2051. gads	18	351
Kopā		899	17 970

NGEU ieguldījums citās programmās saskaņā ar ES budžetu

2021. gada beigās Komisija bija izmaksājusi kopā 7,2 miljardus EUR kā maksājumus citām programmām DFS ietvaros, galvenokārt saistībā ar REACT-EU, kas finansē Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un Eiropas Sociālo fondu (ESF):

<i>Miljardos EUR</i>			
DFS programma	Kopā apstiprinātas DFS iemaksas	Budžeta saistības 2021. gadā	Kopā izmaksāts 31.12.2021.
REACT-EU	50,6	39,5	7,0
— <i>tostarp ERAF</i>	31,5	24,0	4,9
— <i>tostarp ESF</i>	19,2	15,4	2,1
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	10,9	0,0	0,0
Lauku attīstība (ELFLA)	8,1	2,4	0,1
InvestEU	6,1	1,7	0,2
“Apvārsnis Eiropa”	5,4	1,8	0,0
RescEU	2,1	0,1	0,0
Kopā	83,1	45,5	7,2

2.3.4. Likviditāte

Aizdevumi, kas sniegti saskaņā ar NGEU, neatbilst stingrajam citu finansiālā atbalsta instrumentu kompensēšanas principam. Tā vietā NGEU ir izstrādāta diversificēta un apvienota finansējuma stratēģija, kas prasījusi efektīvas likviditātes pārvaldības ieviešanu. NGEU likviditātes pārvaldības mērķis ir nodrošināt, ka NGEU bankas kontā turētās summas ir pietiekamas, lai apmierinātu visas gaidāmās izmaksas un saglabātu noteiktu drošības rezervi, vienlaikus izvairoties no liekiem atlikumiem. Likviditātes pārvaldībai Komisija ir izstrādājusi IT rīku, kas ļauj katru dienu uzraudzīt NGEU kontu. 2021. gada beigās kopējie līdzekļi, kas tika glabāti NGEU ārpusbudžeta kontā, sasniedza 18,0 miljardus EUR. Turklāt Komisijas centrālajā kases kontā tika glabāti līdzekļi, kas gaida izmaksu DFS programmu budžetā, 1,4 miljardu EUR apmērā.

3. BUDŽETA IZPILDES KOPSAVILKUMS

3.1. IEŅĒMUMI

Sākotnēji pieņemtā ES budžetā, kuru parakstīja Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs 2020. gada 18. decembrī, maksājumu apropriāciju kopējā summa 2021. gadam bija 166 060 miljoni EUR, un no pašu resursiem finansējamā kopējā summa bija 156 867 miljoni EUR. Ieņēmumu un izdevumu aplēses sākotnējā budžetā parasti tiek koriģētas budžeta gadā, veicot budžeta grozījumus. Korekcijas pašu resursos, kuru pamatā ir NKI, nodrošina, ka budžetā paredzētie ieņēmumi precīzi atbilst budžetā paredzētajiem izdevumiem. Šādi rīkojoties, tiek ievērots budžeta līdzsvara princips un budžeta ieņēmumu un izdevumu (maksājumu apropriāciju) summas ir vienādas.

2021. gadā tika pieņemti seši budžeta grozījumi. Ņemot tos vērā, galīgie apstiprinātie ieņēmumi 2021. gadā bija 168 011 miljoni EUR, un no pašu resursiem finansējamā kopējā summa bija 156 993 miljoni EUR. Dalībvalstu iemaksas 2021. gadā palika nemainīgas. Maksājumu apropriāciju palielinājums (1 950 miljoni EUR) galvenokārt tika finansēts no iepriekšējā gada pārpalikuma.

Ieņēmumus veido seši avoti (sadaļas).

1. sadaļa: pašu resursi

Iekasētā tradicionālo pašu resursu summa (158 632 miljoni EUR) bija par 1,0 % lielāka nekā budžetā paredzētā summa (156 993 miljoni EUR). To galvenokārt noteica iekasētā summa gada pēdējos divos mēnešos, kas bija lielāka, nekā tika gaidīts.

Dalībvalstu galīgie maksājumi saistībā ar PVN, NKI un plastmasu gandrīz atbilst galīgajām budžeta prognozēm. Atšķirību starp prognozētajām summām un faktiski samaksātajām summām rada atšķirība starp euro maiņas kursu, kas tika izmantots budžeta vajadzībām, un spēkā esošo maiņas kursu laikā, kad ārpus eurozonas esošās dalībvalstis faktiski veica maksājumus.

2. sadaļa: pārpalikumi, atlikumi un korekcijas

Iepriekšējā finanšu gada pārpalikums bija 1 769 miljoni EUR. Šī summa tika iekļauta 2021. gada budžetā, veicot budžeta grozījumus, un dalībvalstu pašu resursu ieguldījums tika attiecīgi samazināts.

Attiecībā uz PVN un NKI atlikumiem noteikumi ir izklāstīti Regulas par pieejamību (Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014⁽²⁾) 10.b pantā. Saskaņā ar šiem noteikumiem kopējo atlikumu summu aprēķina tā, lai ietekme uz ES budžetu būtu nulle ("savstarpējā ieskaits sistēma") un lai procedūra nebūtu saistīta ar budžeta grozījumiem. Tāpēc Komisija tieši pieprasa dalībvalstīm samaksāt neto summas.

3. sadaļa: administratīvie ieņēmumi

Šī sadaļa ietver ieņēmumus no nodokļiem un nodevām par darbinieku atalgojumu, kura summa ir 2 230 miljoni EUR.

4. sadaļa: finanšu ieņēmumi, nokavējuma procenti un naudas sodi

4. sadaļā starpība starp budžetā paredzēto summu (515 miljoni EUR) un iznākumu (1 633 miljoni EUR) galvenokārt attiecas uz naudas sodiem konkurences jomā.

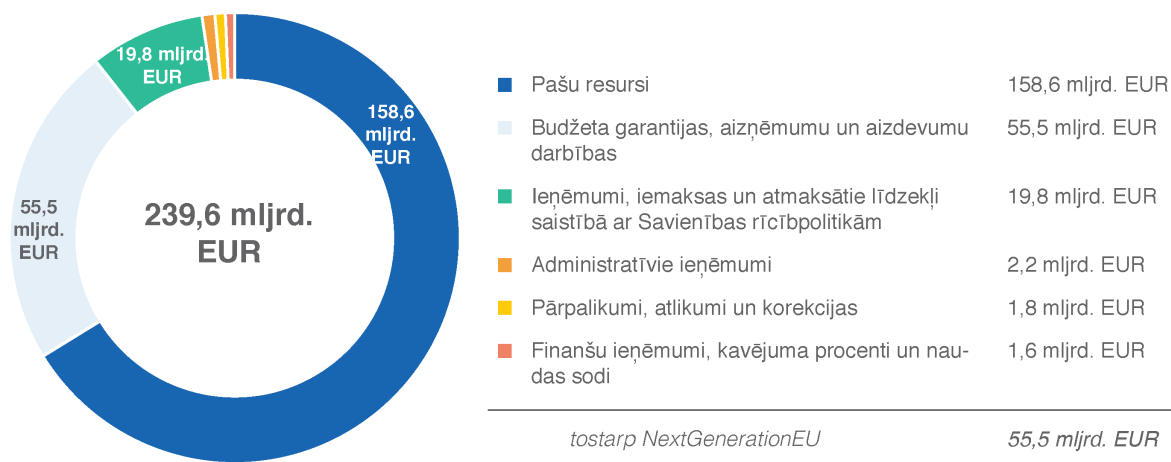
5. sadaļa: budžeta garantijas, aizņēmumu un aizdevumu darbības

Šī sadaļa ir ievērojami palielinājusies līdz ar NGEU izveidošanu. NGEU līdzekļi šajā sadaļā ir piešķirtie ieņēmumi. 5. sadaļa attiecas uz ieņēmumiem, kas saistīti ar garantijām un piešķirto aizdevumu procentiem un atmaksu. Tas arī novirza līdzekļus (NGEU neatmaksājamam atbalstam saskaņā ar Atvērēšanas un noturības mehānismu un DFS programmu pastiprināšanai) no iezīmētiem ieņēmumiem, ko dalībvalstis saņem saskaņā ar Eiropas Savienības atvērēšanas instrumentu (EURI). Lai iegūtu visaptverošu pārskatu par NGEU, sk. iedaļas "Gada būtiskākās norises finanšu jomā" 2.2. un 2.3. sadaļu.

6. sadaļa: ieņēmumi, iemaksas un atmaksātie līdzekļi saistībā ar Savienības rīcībpolitikām

Šī sadaļa galvenokārt attiecas uz ieņēmumiem no finanšu korekcijām saistībā ar struktūrfondiem un lauksaimniecības fondiem (ESI fondi, ELGF un ELFLA). Tas ietver arī trešo valstu dalību pētniecības programmās, lauksaimniecības fondu grāmatojumu noskaidrošanu un citas iemaksas un atmaksātos līdzekļus ES programmās/pasākumos. Ievērojamo daļu no šīs kopējās summas veido piešķirtie ieņēmumi, kā rezultātā izdevumos tiek ierakstītas papildu apropriācijas.

Kopējie 2021. gada budžeta ieņēmumi bija 239 596 miljoni EUR



(²) Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (2014. gada 26. maijs) par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (pārstrādāta redakcija) (OV L 168, 7.6.2014., 39. lpp.).

3.2. IZDEVUMI

3.2.1. Budžeta izpilde

2021. gadā, kas ir jaunās DFS 2021.–2027. gadam pirmais gads, galīgais pieņemtais budžets bija 166,8 miljardi EUR saistību apropriācijās un 168,0 miljardi EUR maksājumu apropriācijās. NGEU pastiprināja galvenās programmas ar papildu 421,1 miljardu EUR saistību apropriācijām un 55,5 miljardu EUR maksājumu apropriācijām, kas iekļautas ES budžetā kā ārējie piešķirtie ieņēmumi ⁽³⁾.

2021. gada budžeta izpildi būtiski ietekmēja kavēšanās ar jaunu juridisko pamatu un jauno struktūrfondu noteikumu pieņemšanu. Lielākā daļa 2021. gada saistību apropriāciju struktūrfondu (ar neto vērtību 49 miljardi EUR) tika pārplānota uz 2022.–2025. gadu saskaņā ar DFS regulas 7. pantu. Gadījumos, ko pieļauj Finanšu regula un/vai jauni juridiskie pamati, neizlietotās apropriācijas tika pārnestas uz 2022. gadu – 4,1 miljards EUR saistību apropriācijas un 4,2 miljardi EUR maksājumu apropriācijas. 2021. gadā pirmo reizi iespēja pārnest neizlietotās pieņemtās budžeta apropriācijas uz nākamo gadu tika izmantota Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā “Eiropa pasaulē” (NDICI “Eiropa pasaulē”) ⁽⁴⁾, ⁽⁵⁾. Līdzīgi noteikumi ir piemērojami un tika izmantoti *Brexit* korekcijas rezervei un Solidaritātes un ārkārtas palīdzības rezervei (SEAR).

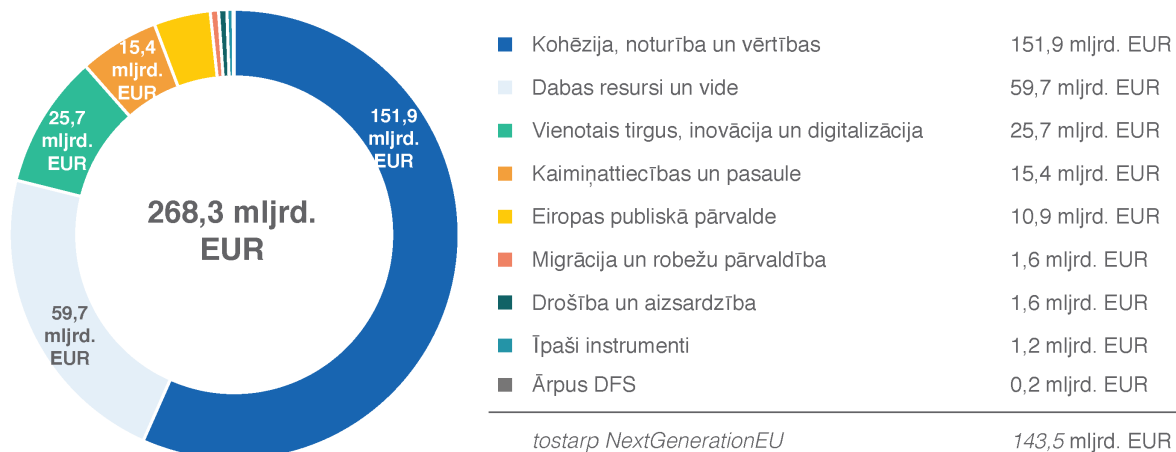
Kopējās izpildītās saistību apropriācijas 2021. gadā bija 268,3 miljardi EUR:

- 113,4 miljardi EUR no galīgā pieņemtā budžeta,
- 0,6 miljardi EUR no apropriācijām, kas pārnestas no 2020. gada,
- 154,3 miljardi EUR no apropriācijām, kas izriet no piešķirtajiem ieņēmumiem,
 - no tiem 143,5 miljardi EUR ir no NGEU.

Kopējie 2021. gadā veiktie maksājumi bija 228,0 miljardi EUR:

- 163,6 miljardi EUR no galīgā pieņemtā budžeta,
- 1,8 miljardi EUR no apropriācijām, kas pārnestas no 2020. gada,
- 62,6 miljardi EUR no apropriācijām, kas izriet no piešķirtajiem ieņēmumiem,
 - no tiem 53,6 miljardi EUR ir no NGEU.

Kopējo 2021. gada saistību apropriāciju izpilde atbilstoši ES politikas mērķiem



⁽³⁾ Lai iegūtu visaptverošu pārskatu par NGEU, sk. iedaļas “Gada būtiskākās norises finanšu jomā” 2.2. un 2.3. sadaļu.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Noteikums par neiztērēto saistību un maksājumu apropriāciju automātisku pārņemšanu attiecas arī uz citām programmām 6. kategorijā: Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instrumentu, aizjūras zemēm un teritorijām un Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III), izmantojot atsaucies to attiecīgajos juridiskajos pamatos uz NDICI-GE noteikumiem.

2021. gadā izpildes rādītājs visiem apropriāciju veidiem (budžeta, pārnestajām no iepriekšējā gada un piešķirtajiem ieņēmumiem) bija 44 % saistību sadaļā un 92 % maksājumu sadaļā. Izpildes rādītāji 2021. gadā, izņemot piešķirtos ieņēmumus, liecina par 68 % saistību apropriācijām un 97 % maksājumu apropriācijām. Būtiska daļa no 2021. gadā veiktajiem maksājumiem bija saistīti ar 2014.–2020. gada DFS pabeigšanu.

Papildus ņemot vērā pārnesumus un saistības saskaņā ar dalītu pārvaldību, kas tika pārplānotas saskaņā ar DFS regulas 7. pantu, apstiprinātā budžeta izpilde būtu sasniegusi gandrīz 100 % gan saistību, gan maksājumu apropriāciju jomā.

NGEU apropriāciju izpilde sasniedza 34 % no kopējām saistībām un 97 % no kopējām ES budžetā iekļautajām maksājumu apropriācijām. NGEU saistību summa veidoja 87 % no summas, kas bija atļauta⁽⁶⁾ saistībām 2021. gadā, kas bija 164,6 miljardi EUR.

3.2.2. Neizpildītās saistības

Neizpildītās saistības (parasti sauktas par *reste à liquider* jeb RAL), kas ir summas, par kurām uzņemtas saistības, bet kuras vēl nav samaksātas, 2021. gada beigās bija 341,6 miljardi EUR. Neizpildītās saistības salīdzinājumā ar 2020. gadu palielinājās (par 38,4 miljardiem EUR), taču šis palielinājums bija mazāks nekā sākotnēji prognozēts, jo lielākā daļa saistību dalītās pārvaldības ietvaros programmām (ar neto vērtību 49 miljardi EUR), kas plānotas 2021. gadā, tika atliktas uz 2022. gadu un turpmākajiem gadiem saskaņā ar DFS regulas 7. pantu. Dalītās pārvaldības izpildes pārplānošana veicinās turpmāku RAL palielinājumu nākamajos gados.

2021. gada RAL palielinājuma galvenais virzītājspēks bija NGEU (neatmaksājamās daļas) izpildes sākšana, kas 2021. gada beigās veidoja 89,9 miljardus EUR (26 %) no kopējā RAL. NGEU piešķirto ieņēmumu rezultātā turpmākajos gados palielināsies RAL, jo visas saistības tiks pieņemtas līdz 2023. gada 31. decembrim un tiks izpildītas ar maksājumiem līdz 2026. gada 31. decembrim saskaņā ar EURI regulas 3. panta 4. punktu un 3. panta 9. punktu⁽⁷⁾.

3.2.3. Budžeta izpildes rezultāti

Budžeta izpildes rezultāti (pārpalikums) palielinājās no 1,8 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 3,2 miljardiem EUR 2021. gadā, jo ieņēmumi no muitas nodokļiem un naudas sodiem bija lielāki nekā gaidīts.

4. FINANŠU INSTRUMENTI UN BUDŽETA GARANTIJAS

4.1. FINANŠU INSTRUMENTI, KO FINANSĒ NO ES BUDŽETA

Finanšu instrumenti, ko finansē no ES budžeta, pastāv garantijas instrumentu, pašu kapitāla instrumentu un aizdevumu instrumentu veidā. Paredzams, ka DFS 2021.–2027. gadam ietvaros budžeta garantijas palielināsies salīdzinājumā ar to finanšu instrumentu izmantošanu, kuri pilnībā finansēti vai nodrošināti no ES budžeta. Konkrētāk, *InvestEU* programmā ES garantijas 26,2 miljardu EUR apmērā tiks nodrošinātas EIB grupai un citām finanšu iestādēm, lai atbalstītu dažādus Savienības politikas mērķus, veicot finansēšanas un ieguldīšanas darbības. Pamata koncepcija šai jaunajai pieejai, kas atšķiras no tradicionālās budžeta izpildes metodes, saskaņā ar kuru budžets tiek izpildīts, piešķirot dotācijas un subsīdijas, ir tāda, ka par katru euro, kas iztērēts no budžeta, izmantojot finanšu instrumentus, galasaņēmējs sviras efekta rezultātā iegūst vairāk nekā 1 EUR kā finansiālu atbalstu.

Šāda veida budžeta izpildes gadījumā līdzekļi jau ir pārskaitīti uz fiduciārajiem kontiem, ko pārvalda pilnvarotie subjekti, un šie līdzekļi ir pieejami (kā nauda un naudas ekvivalenti, parāda vērtspapīri vai ieguldījumi naudas tirgus fondos vai apvienotos aktīvu portfeļos), lai segtu turpmākus garantiju pieprasījumus, vai ir ieguldīti pašu kapitālā. No ES budžeta finansēto, tieši un netieši pārvaldīto finanšu instrumentu nozīme un apjoms pēdējos gados ir pieaudzis.

⁽⁶⁾ Apstiprinātā summa NGEU 2021 vajadzībām attiecas uz 2021. gada atbalstu neatmaksājama atbalsta veidā dalībvalstīm saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM), Atveseļošanas palīdzību kohēzijai un Eiropas teritorijām (REACT-EU) un papildu naudu citām Eiropas programmām vai fondiem (Lauku attīstība, *InvestEU* fonds, Taisnīgas pārkārtošanās fonds, "Apvārsnis Eiropa" un *RescEU*). EURI regulā ir noteikti juridiskie termiņi attiecībā uz juridiskajām saistībām, savukārt programmu sadalījums ir noteikts, pamatojoties uz plānoto gada saistību grafiku, kas īpaši minēts attiecīgo programmu dažādajos juridiskajos pamatos.

⁽⁷⁾ Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433 I, 22.12.2020., 23. lpp.).

4.2. BUDŽETA GARANTIJAS: GARANTIJU FONDOS TURĒTIE FINANŠU AKTĪVI

Šāda veida budžeta izpildes gadījumā ES sniedz garantijas darījumu partneriem, kam finansējumu tikai daļēji nodrošina ar Komisijas izveidotiem garantiju fondiem, tādējādi radot iespējamās saistības ES budžetam gadījumā, ja nodrošinātā summa nav pietiekama pieprasījumu izpildei. ES ir sniegusi garantijas par aizdevumiem, kas piešķirti ārpus ES (tā dēvētās "ārējo aizdevumu pilnvaras" jeb ELM no EIB), un par darbībām ar parādu un pašu kapitālu, kuras sedz no ESIF garantijas EIB grupai, kā arī garantijas par darbībām, ko sedz no EFIA un NDICI Ārējās darbības garantijas, kura piešķirta EIB grupai un citām finanšu iestādēm.

No 2021. gada nodrošinājums ar garantiju fondu starpniecību tiek glabāts kopējā uzkrājumu fondā (KUF). KUF ir izveidots ar Finanšu regulu⁽⁸⁾, lai saglabātu izveidotos uzkrājumus (t. i., glabātos līdzekļus), lai segtu finanšu saistības, kas izriet no finanšu instrumentiem, budžeta garantijām un finansiālā atbalsta aizdevumiem, sākot no DFS 2021.–2027. gadam. Tas ietver arī dažus uzkrājumu aktīvus, kas sedz finanšu saistības no iepriekšējām DFS.

KUF ir izveidots un darbojas kā vienots portfelis, šobrīd apvienojot noteikumus dažādām ES budžeta garantijām un finansiālā atbalsta programmām. KUF resursi tiek sadalīti nodaļumos, lai izsekotu summām, kas saistītas ar dažādiem KUF iemaksas instrumentiem (budžeta garantijām un finansiālā atbalsta programmām).

Pēc DFS 2021.–2027. gadam stāšanās spēkā ESIF galvojuma fonda neto aktīvi, sākot no 2021. gada 1. janvāra, tika pārskaitīti uz KUF. EFIA garantiju fonda un Garantiju fonda ārējai darbībai neto aktīvi tiks pārnesti uz KUF 2021. gada gaitā.

2021. gada 31. decembrī Komisija KUF glabā finanšu aktīvus šādiem nodaļumiem:

- Garantiju fonds ārējai darbībai – 2,7 miljardi EUR,
- ESIF galvojuma fonds – 8,5 miljardi EUR,
- EFIA garantiju fonds – 0,8 miljardi EUR, kā arī
- InvestEU garantiju fonds – 0,3 miljardi EUR.

Turklāt 92 miljoni EUR tiek glabāti Komisijas centrālajā kasē kā likviditātes rezerve, lai segtu tūlītējus garantiju pieprasījumus.

4.3. AIZDEVUMI UN SAISTĪTIE AIZŅĒMUMI FINANSIĀLĀ ATBALSTA PROGRAMMĀM

ES aizņēmumu un aizdevumu darbības attiecībā uz finansiālā atbalsta programmām ir ārpusbudžeta darbības. Parasti, izņemot NGEU gadījumā, piesaistītie līdzekļi tiek aizdoti saņēmējvalstij ar tādiem pašiem noteikumiem, t. i., ar tādu pašu kuponu, dzēšanas termiņu un summu. Neraugoties uz kompensējošo metodiku, finansēšanas instrumentu parāda apkalpošana ir ES juridiskais pienākums, un tā nodrošina, ka visi maksājumi tiek veikti pilnā apmērā un laikus. Komisija ir ieviesusi procedūras, lai nodrošinātu aizņēmumu atmaksu pat tad, ja aizdevuma saistības netiek pildītas.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumiem Komisija sniedz finansiālu atbalstu dalībvalstīm un trešām valstīm divpusēju aizdevumu veidā, ko finansē no kapitāla tirgiem, izmantojot ES budžeta garantiju. Komisija 2021. gadā, darbodamās ES vārdā, vadīja šādas piecas galvenās programmas, saskaņā ar kurām tā var piešķirt aizdevumus:

- maksājumu bilances (MB) atbalsts,
- Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisma (EFSM) atbalsts,
- makrofinansiālais atbalsts (MFA),

⁽⁸⁾ 212. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

— SURE atbalsts, kā arī

— NGEU – plašāku informāciju par NGEU sk. 2. sadaļā.

2021. gada 31. decembrī finansējamajam atbalstam, izņemot NGEU (sk. 2. sadaļu), izsniegto aizdevumu nominālā summa bija:

	<i>Miljardos EUR</i>			
	Piešķirts kopā	Izmaksāts kopā gada beigās	Atmaksāts kopā gada beigās	Nesamaksāts gada beigās
SURE				
Beļģija	8,2	8,2	—	8,2
Bulgārija	0,5	0,5	—	0,5
Horvātija	1,0	1,0	—	1,0
Kipra	0,6	0,6	—	0,6
Čehija	2,0	2,0	—	2,0
Igaunija	0,2	0,2	—	0,2
Grieķija	5,3	5,3	—	5,3
Ungārija	0,5	0,5	—	0,5
Īrija	2,5	2,5	—	2,5
Itālija	27,4	27,4	—	27,4
Latvija	0,3	0,3	—	0,3
Lietuva	1,0	1,0	—	1,0
Malta	0,4	0,4	—	0,4
Polija	11,2	8,2	—	8,2
Portugāle	5,9	5,4	—	5,4
Rumānija	4,1	3,0	—	3,0
Slovākija	0,6	0,6	—	0,6
Slovēnija	1,1	1,1	—	1,1
Spānija	21,3	21,3	—	21,3
	94,3	89,6	—	89,6
EFSM				
Īrija	22,5	22,5	—	22,5
Portugāle	24,3	24,3	—	24,3
	46,8	46,8	—	46,8
MFA				
Ukraina	5,0	5,0	(0,6)	4,4
Tunisija	1,4	1,1	—	1,1
Jordānija	1,1	0,9	—	0,9

Miljardos EUR

	Piešķirts kopā	Izmaksāts kopā gada beigās	Atmaksāts kopā gada beigās	Nesamaksāts gada beigās
Citi	1,5	1,2	(0,2)	1,0
	9,0	8,2	(0,8)	7,4
MB				
Latvija	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
Kopā	153,0	147,5	(3,5)	144,0

Atmaksas grafiks summām, kas nav samaksātas gada beigās, ir šāds:

Miljardos EUR

	SURE	EFSM	MFA	MB	KOPĀ
2022	—	2,7	—	—	2,7
2023	—	3,5	0,1	—	3,6
2024	—	2,6	0,6	—	3,2
2025	8,0	2,4	—	0,2	10,6
2026	8,0	4,0	0,1	—	12,1
2027	—	3,0	0,2	—	3,2
2028	10,0	2,3	0,2	—	12,5
2029	8,1	1,4	0,9	—	10,4
2030	10,0	—	0,1	—	10,1
2031	—	7,3	1,2	—	8,5
2032	—	3,0	0,1	—	3,1
2033	—	2,1	0,5	—	2,6
2034	—	—	0,1	—	0,1
2035	8,5	2,0	2,0	—	12,5
2036	9,0	5,7	1,3	—	16,0
2037	—	—	—	—	—
2038	—	1,8	—	—	1,8
2039	—	—	—	—	—
2040	7,0	—	—	—	7,0
2041	—	—	—	—	—
2042	—	3,0	—	—	3,0
2043	—	—	—	—	—
2044	—	—	—	—	—
2045	—	—	—	—	—

	<i>Miljardos EUR</i>				
	SURE	EFSM	MFA	MB	KOPĀ
2046	5,0				5,0
2047	6,0				6,0
2048					—
2049					—
2050	10,0		—		10,0
2051	—				—
Kopā	89,6	46,8	7,4	0,2	144,0

SURE

SURE tika izveidots 2020. gadā, lai sniegtu finansiālu atbalstu dalībvalstīm, kurām Covid-19 pandēmijas dēļ to teritorijā radušies vai nopietni draud rasties būtiski ekonomiski traucējumi. Šis instruments papildina vietējos pasākumus, ko veic skartās dalībvalstīs. Finansiālā atbalsta maksimālā summa visām dalībvalstīm kopā nepārsniedz 100 miljardus EUR.

Dalībvalstis 2021. gada beigās parakstīja aizdevumu mehānisma nolīgumus par summu 94,3 miljardi EUR, un no šīs summas līdz 2021. gada beigām tika izmaksāti 89,6 miljardi EUR. 2021. gadā no jauna izsniegto aizdevumu apjoms bija 50,1 miljards EUR. Aizdevumu atmaksas termiņš ir dažāds – 5, 10, 15, 20 un 30 gadi.

EFSM

EFSM tika izveidots, lai sniegtu finansiālu atbalstu visām dalībvalstīm, kas saskaras ar smagām ekonomiskām un finansiālām problēmām, kuras izraisījuši ārkārtas apstākļi, ko tās nevar kontrolēt, vai kam nopietni draud šādas problēmas. EFSM tika izmantots, lai sniegtu finansiālu atbalstu Īrijai un Portugālei laikposmā no 2011. līdz 2014. gadam ar nosacījumu, kas šīs valstis īstenos reformas. Šīs programmas termiņš ir beidzies, un papildu aizdevumus nevar saņemt, lai gan šī programma turpina pastāvēt noteiktu uzdevumu izpildei, piemēram, lai pagarinātu atmaksas termiņu aizdevumiem Īrijai un Portugālei un lai nodrošinātu pagaidu aizdevumus. 2021. gadā summa 9,8 miljardu EUR apmērā, kuras termiņš iestājās gada laikā, tika pagarināts līdz 2036. gadam (3 miljardi EUR Īrijai un 1,8 miljardi EUR Portugālei) un līdz 2031. gadam (5 miljardi EUR Portugālei).

Portugālei izsniegtā summa tika samazināta no 26 miljardiem EUR līdz 24,3 miljardiem EUR, josummai 1,7 miljardu EUR apmērā beidzās termiņš un turpmāki maksājumi nebija iespējami. Portugāle 2021. gada decembrī pieprasīja termiņa pagarinājumu 2,2 miljardiem EUR no kopējā 2,7 miljardu EUR aizdevuma, kura atmaksas termiņš bija 2022. gada aprīlī. Komisija 2022. gada februārī ir aizņēmusies 2,2 miljardus EUR, lai pārjaunotu aizdevumu, kas bija pagarināts par 4,5 gadiem.

MFA

MFA programma ir finansiāla atbalsta veids, ko ES sniedz tām partnervalstīm ārpus ES, kuras piedzīvo maksājumu bilances krīzi (tostarp 4,4 miljardu EUR apmērā Ukrainai). Tas tiek sniegts vidēja termiņa un ilgtermiņa aizdevumu vai dotāciju, vai arī to kombinācijas veidā un ir pieejams tikai valstīm, kas izmanto Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) maksājumu programmu.

Komisija 2020. gadā pieņēma priekšlikumu par 3 miljardu EUR MFA paketi par labu 10 paplašināšanās un kaimiņreģiona partneriem, lai palīdzētu tiem ierobežot koronavīrusa pandēmijas ekonomisko ietekmi. Eiropas Parlaments un Padome pieņēma lēmumu 2020. gada 25. maijā. Saskaņā ar šo lēmumu 2021. gadā Komisija 9 MFA saņēmējiem izmaksāja 10 jaunus aizdevumus ar kopējo nominālvērtību 1,7 miljardi EUR. Jauno aizdevumu termiņš ir no 10 līdz 15 gadiem.

MB

MB ir palīdzības programma, kas izstrādāta valstīm ārpus eurozonas, kuras saskaras ar maksājumu bilances grūtībām vai kam draud šādas grūtības. MB palīdzība tiek sniegta vidēja termiņa aizdevumu veidā, kas tiek izsniegti ar nosacījumu, ka tiek īstenota politika pamatā esošo ekonomikas problēmu risināšanai. Parasti MB palīdzību no ES piedāvā sadarbībā ar SVF un citām starptautiskām organizācijām vai valstīm.

Latvijai saskaņā ar MB piešķirtā summa tika samazināta no 3,1 miljarda EUR līdz 2,9 miljardiem EUR, jo pieejamā summa 0,2 miljardu EUR apmērā izbeidzās un to vairs nevarēja izmaksāt. 2021. gadā netika veiktas jaunas darbības vai aizdevumu atmaksas.

4.4. IESPĒJAMĀS BUDŽETA SAISTĪBAS ATTIECĪBĀ UZ FINANSIĀLĀ ATBALSTA PROGRAMMĀM

ES aizņēmumi veido tiešas un beznosacījuma saistības Eiropas Savienībai, un tos garantē ES dalībvalstis (iespējamās budžeta saistības). Aizņēmumus tādu aizdevumu finansēšanai, kuri ir paredzēti valstīm ārpus ES, sedz Garantiju fonds ārējai darbībai. Ja saņēmēja dalībvalsts nepildītu saistības, parāda apkalpošanas summa tiktu atskaitīta no Komisijas pieejamā līdzekļu atlikuma kasē, ja tas būtu iespējams. Ja attiecīgajā brīdī tas nav iespējams, Komisija nepieciešamos līdzekļus iegūtu no dalībvalstīm. Saskaņā ar tiesību aktiem par ES pašu resursiem (Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 14. pants) ES dalībvalstīm ir juridisks pienākums nodrošināt pietiekamus līdzekļus ES saistību izpildei. Tādējādi ieguldītāji ir pakļauti tikai ES kredītriskam, nevis finansēto aizdevumu saņēmēja kredītriskam. Kompensējoša aizdošana nodrošina, ka ES budžets neuzņemas procentu likmju vai ārvalstu valūtas risku.

Aizdevumi, ko piešķir dalībvalstīm saskaņā ar SURE instrumentu, ir balstīti uz sistēmu, ko veido dalībvalstu brīvprātīgas garantijas, kuru apmērs ir 25 % no finansiālā atbalsta maksimālās summas. Katras dalībvalsts iemaksa garantijas kopējā summā atbilst tās relatīvajai daļai Eiropas Savienības kopējā nacionālajā kopienākumā (NKI), pamatojoties uz ES 2020. gada budžetu.

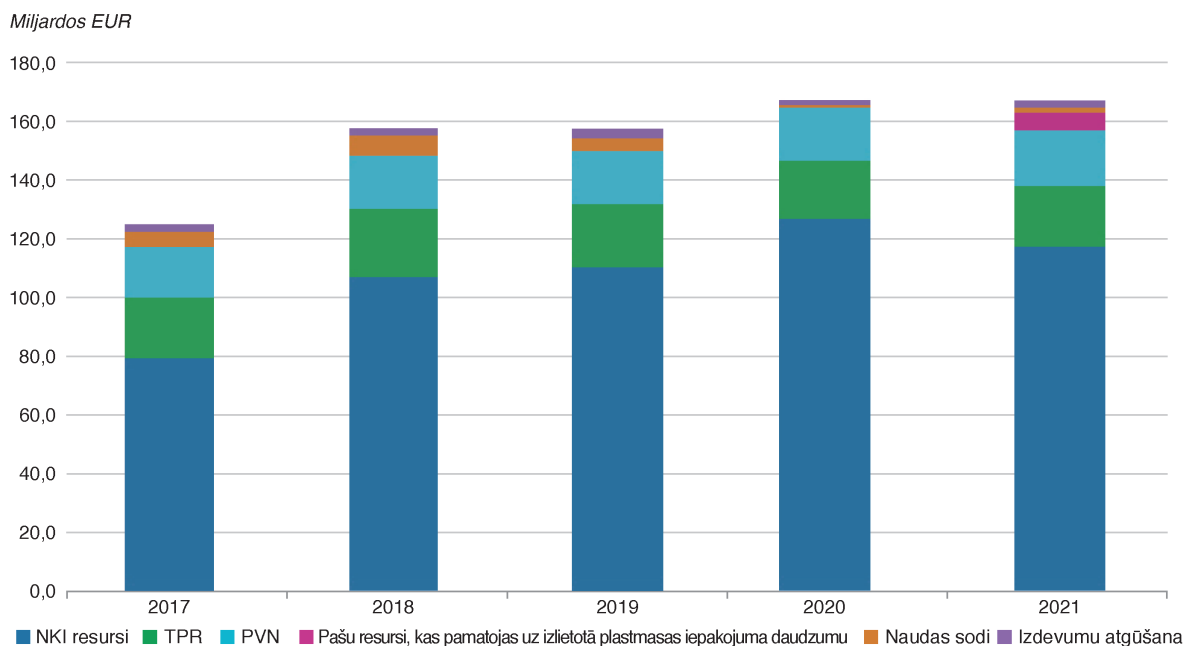
Par katras valsts programmu Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pieņem lēmumus, ar kuriem nosaka vispārējo piešķirto summu, maksājumu daļu skaitu un maksimālo (vidējo) termiņu visai aizdevumu paketei. Tad Komisija un attiecīgā dalībvalsts vienojas par aizdevuma/finansējuma parametriem, jo īpaši par maksājumu daļu atmaksas termiņu. Turklāt, izņemot pirmo daļu, visas pārējās aizdevuma daļas ir atkarīgas no tā, vai tiek ievēroti politikas nosacījumi kopīgā ES/SVF finansiālā atbalsta kontekstā, kas ir vēl viens faktors, kurš ietekmē finansēšanas darbību grafiku. Tas nozīmē, ka emitēšanas laiks un atmaksas termiņi ir atkarīgi no saistītajām ES aizdevumu darbībām. Finansējums ir tikai euro valūtā un tiek piešķirts uz laiku no 3 līdz 30 gadiem.

5. FINANŠU PĀRSKATU ANALĪZE

5.1. IEŅĒMUMI

ES konsolidētie ieņēmumi ietver summas, kas attiecas uz darījumiem, kuri ir vai nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, un vislielākās summas ir saistītas tieši ar otrā veida darījumiem. Galveno ar apmaiņu nesaistīto ieņēmumu kategoriju (kas ietver NKI resursus, tradicionālos pašu resursus, PVN resursus, jaunus pašu resursus, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, naudas sodus un izdevumu atgūšanu) piecu gadu tendence ir šāda:

Piecu gadu tendence ieņēmumiem no galvenajiem darījumiem, kas nav saistīti ar apmaiņu ⁽¹⁾



⁽¹⁾ 2020. un 2021. gada skaitļi: izņemot ieņēmumus, kas saistīti ar AK izstāšanos no ES

Tā kā budžeta ieņēmumiem vajadzētu būt vienādiem ar (vai lielākiem par) budžeta izdevumiem, iepriekš norādītās ieņēmumu tendences galvenais virzītājfaktors ir maksājumi, ko veic katru gadu.

Konsolidētie ieņēmumi: galvenās norises 2021. gadā

2021. gadā konsolidētie ieņēmumi, aptverot visas ieņēmumu kategorijas, bija 178,9 miljardi EUR salīdzinājumā ar 224,0 miljardiem EUR iepriekšējā gadā. Galvenais iemesls samazinājumam par 45,1 miljardu EUR jeb 20,1 % bija AK izstāšanās no Eiropas Savienības ietekmes samazināšanās, kas 2020. gada ieņēmumus palielināja par 47,5 miljardiem EUR, bet 2021. gada ieņēmumos radīja tikai 1,1 miljardu EUR. Neskaitot šos konkrētos ieņēmumus, 2021. gada konsolidētie ieņēmumi sasniedz 177,8 miljardus EUR, kas ir salīdzināmi ar iepriekšējā gada koriģētajiem konsolidētajiem ieņēmumiem (176,5 miljardi EUR).

Attiecībā uz pārējām ieņēmumu kategorijām galvenās norises bija tādu jaunu pašu resursu ieviešana, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, ieņēmumu palielināšanās no naudas sodiem un ieņēmumu no NKI samazināšanās:

- ieņēmumi no jaunajiem pašu resursiem, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu un kas tika ieviesti 2021. gadā, stājoties spēkā jaunajam Padomes Lēmumam (ES, Euratom) 2020/2053 ⁽⁹⁾ par pašu resursiem, sasniedza 5,8 miljardus EUR. Vienota piesaistīšanas likme 0,80 EUR par kilogramu attiecas uz katrā dalībvalstī radītā nerekiclēta izlietotā plastmasas iepakojuma svaru. Izlietoto plastmasas iepakojumu, kas konkrētajā gadā netiek reciklēts, aprēķina kā starpību starp radīto izlietoto plastmasas iepakojumu un attiecīgajā gadā dalībvalstī reciklēto izlietoto plastmasas iepakojumu. Bulgārijai, Čehijai, Igaunijai, Grieķijai, Spānijai, Horvātijai, Itālijai, Kiprai, Latvijai, Lietuvai, Ungārijai, Maltai, Polijai, Portugālei, Rumānijai, Slovēnijai un Slovākijai ir tiesības uz īpašu ikgadēju vienreizēju maksājumu samazinājumu to attiecīgajām pašu resursu, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, iemaksām,
- ieņēmumi no naudas sodiem palielinājās no 0,5 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 2,0 miljardiem EUR 2021. gadā. Šo palielinājumu par 1,5 miljardiem EUR izraisīja gan 2021. gadā piespriesto naudas sodu skaits, gan summu palielināšanās. 2021. gadā galvenie piemērotie naudas sodi bija: 875 miljoni EUR piemēroti BMW un Volkswagen grupai (Volkswagen, Audi un Porsche) par slepenu vienošanos tehniskajā attīstībā slāpekļa oksīda tīrīšanas jomā un 371 miljons EUR piemērots Nomura, UBS un UniCredit par tirgotāju grupas dalību kartelī Eiropas valsts obligāciju primārajā un sekundārajā tirgū,

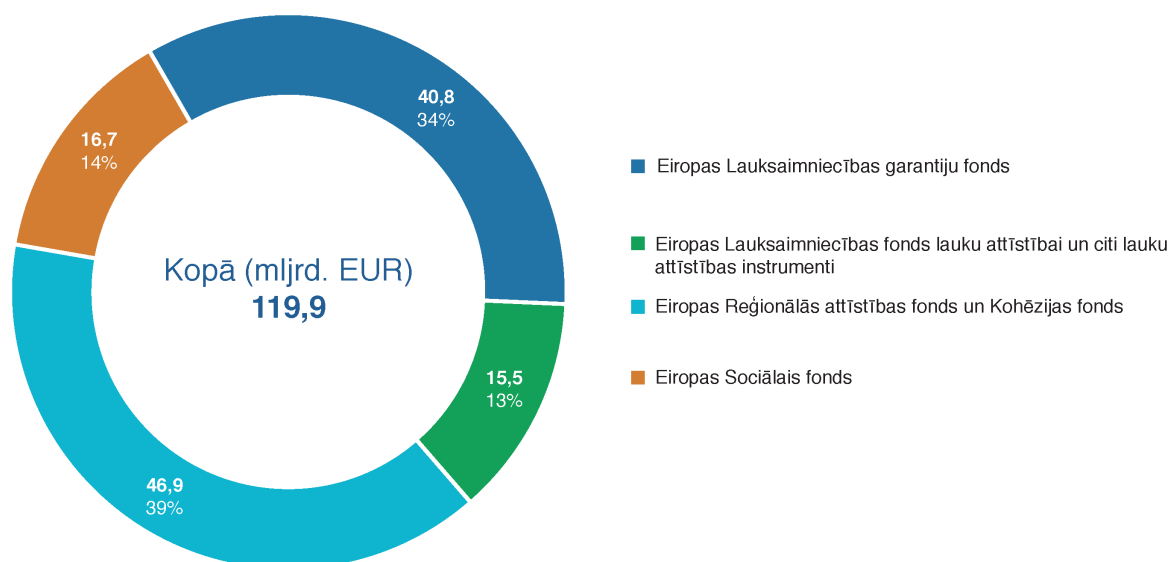
⁽⁹⁾ Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 (2020. gada 14. decembra) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, Euratom (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.).

- ieņēmumi no NKI (nacionālā kopienākuma), kas ir ES pamatdarbības ieņēmumu galvenais elements, samazinājās no 125,4 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 116,0 miljardiem EUR 2021. gadā. Šis samazinājums par 9,4 miljardiem EUR jeb 7,5 % ir saistīts ar pārējo ieņēmumu kategoriju (un jauno pašu resursu, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, ieņēmumu) palielinājumu, jo ieņēmumi no NKI finansē to budžeta daļu, kuru nesiedz citi ienākumu avoti.

5.2. IZDEVUMI

Galvenais izdevumu komponents, kas atzīts konsolidētajos finanšu pārskatos, ir izdevumi dalītās pārvaldības režīmā, kas ietver šādus fondus: i) Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF); ii) Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un citi lauku attīstības instrumenti; iii) Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Kohēzijas fonds (KF) un iv) Eiropas Sociālais fonds (ESF). Šie fondi veidoja 119,9 miljardus EUR jeb 54,3 % no kopējiem izdevumiem 221 miljarda EUR apmērā, kas radās 2021. gadā (2020. gadā – 109,7 miljardus EUR, 65,9 % no kopējiem izdevumiem). Izdevumu sadalījums dalītās pārvaldības režīmā un to relatīvais svars ir attēlots tālāk:

Galvenie izdevumi dalītās pārvaldības režīmā 2021. finanšu gadā



Izdevumu palielināšanos dalītās pārvaldības režīmā galvenokārt izraisīja palielināti izdevumi saistībā ar ERAF un Kohēzijas fondu (5,8 miljardi EUR) un ESF (3,0 miljardi EUR). Tas atspoguļo palielināto izpildi DFS 2014.–2020. gadam plānošanas perioda beigās, kā arī līdzfinansējuma likmes pagaidu palielināšanos pēc CRII+ pasākumu īstenošanas. Izdevumi saistībā ar ELFLA un citiem lauku attīstības instrumentiem un ELGF palielinājās attiecīgi par 1 miljardu EUR un 0,3 miljardiem EUR.

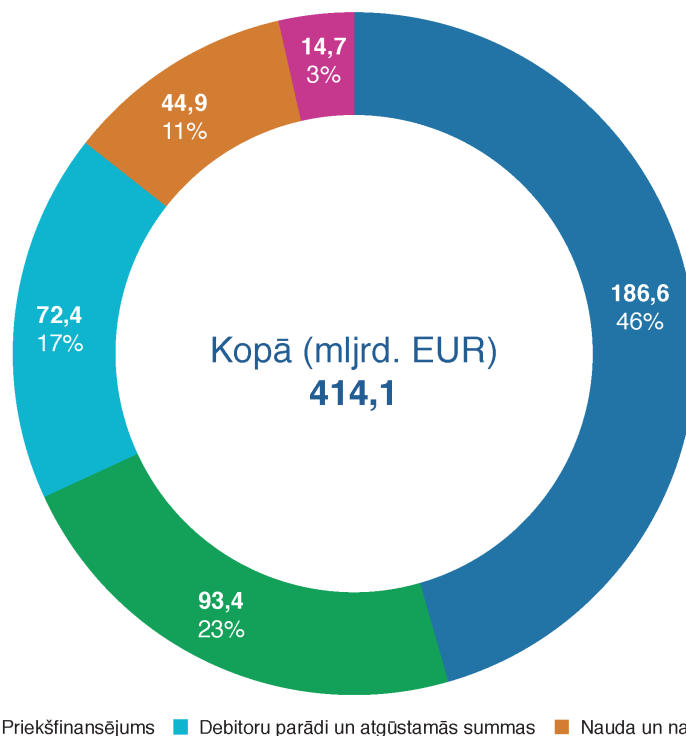
Pēc veiksmīgas NGEU darbības uzsākšanas (sk. 2. sadaļu) izdevumi tiešās pārvaldības režīmā, kas atspoguļo Komisijas, izpildaģentūru un trasta fondu budžeta izpildi, palielinājās no 22,1 miljarda EUR 2020. gadā līdz 63,0 miljardiem EUR 2021. gadā. Palielinājums par 40,9 miljardiem EUR galvenokārt ir saistīts ar neatmaksājamo atbalstu, kurš piešķirts saskaņā ar NGEU ANM un kura apjoms bija 42,9 miljardi EUR. Tiešās pārvaldības izdevumi saistībā ar Covid-19 vakcinācijas programmām samazinājās no 1,6 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 0,7 miljardiem EUR 2021. gadā.

Izdevumi netiešās pārvaldības režīmā atspoguļo ES aģentūru, ES struktūru, trešo valstu, starptautisko organizāciju un citu subjektu budžeta izpildi. 2021. gadā izdevumi netiešās pārvaldības režīmā bija 10,9 miljardi EUR, līdzīgi kā iepriekšējā gadā – 11,0 miljardi EUR.

5.3. AKTĪVI

2021. gada 31. decembrī kopējie aktīvi sasniedza 414,1 miljardu EUR (2020. gadā – 280,0 miljardi EUR) – ievērojams palielinājums ir saistīts ar turpmāku kreditēšanu no SURE instrumenta un aizdevumiem un avansiem, kas izmaksāti saskaņā ar jauno NGEU instrumentu. Nozīmīgākie posteņi bija finanšu aktīvi, kas nav nauda un naudas ekvivalenti (188,6 miljardi EUR), priekšfinansējums (93,4 miljardi EUR), debitoru parādi un atgūstamās summas (72,4 miljardi EUR) un nauda un naudas ekvivalenti (44,9 miljardi EUR). Pārējie aktīvi 14,7 miljardu EUR apmērā galvenokārt ietvēra materiālos pamatlīdzekļus, kā arī nemateriālos aktīvus.

Aktīvu sastāvs 2021. gada 31. decembrī



Kopējo aktīvu ievērojamo palielinājumu 134,0 miljardu EUR jeb 47,9 % apmērā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu galvenokārt noteica šādas sekas:

- neatmaksātie aizdevumi palielinājās no 93,3 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 163,6 miljardiem EUR 2021. gadā. Palielinājums par 70,3 miljardiem EUR jeb 75,3 % galvenokārt atspoguļo turpmāko aizdevumu izsniegšanu finansiālajam atbalstam SURE instrumenta ietvaros (50,1 miljards EUR) un aizdevumu izsniegšanu jaunā ANM ietvaros (18,0 miljardi EUR),
- kopējais priekšfinansējums palielinājās no 62,7 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 93,4 miljardiem EUR 2021. gadā. Palielinājums par 30,7 miljardiem EUR jeb 49,0 % atspoguļo ANM ietvaros piešķirto neatmaksājamo finansiālo atbalstu (30,8 miljardi EUR),
- nauda un naudas ekvivalenti palielinājās no 16,7 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 44,9 miljardiem EUR 2021. gadā. Palielinājums par 28,2 miljardiem EUR galvenokārt radās likviditātes dēļ saistībā ar NGEU (18,0 miljardi EUR, kas atrodas NGEU kontā, kā arī 1,4 miljardi EUR līdzekļu, kas atrodas Komisijas centrālajā kases kontā, līdz tiks veikta samaksa DFS programmu budžetā). Atlikušo palielinājumu izraisīja lielāks neizpildīto maksājumu apropriāciju apjoms 2021. gadā, naudas sodi, kas kļuva galīgi gada beigās, un papildu tradicionālie pašu resursi, kas tika iekasēti, bet gada beigās vēl nebija iekļauti budžetā.

AK izstāšanās no ES

Apvienotā Karaliste (AK) 2020. gada 31. janvārī izstājās no Eiropas Savienības. Tās izstāšanās nosacījumi ir paredzēti Līgumā par AK izstāšanos no ES un Eiropas Atomenerģijas kopienas, kas zināms arī kā "Izstāšanās līgums" jeb "IL". Šā darījuma ietvaros AK piekrita izpildīt visas finansiālās saistības, ko tā uzņēmas, kamēr tā bija ES dalībvalsts. Līgums stājās spēkā 2020. gada 31. janvārī. AK turpinās veikt iemaksas ES budžetā un gūt labumu no ES programmām un izdevumiem par laikposmu līdz 2021. gadam tā, it kā tā būtu dalībvalsts. AK arī saņems atpakaļ noteiktas definētas summas, ko tā iemaksājusi ES budžetā, vai summas, ko saņēmis ES budžets saistībā ar tās dalības periodu. ES divreiz gadā ziņo AK par maksājāmām summām, un AK tās maksā katru mēnesi. Ziņojumi tiek atjaunināti katru gadu, pamatojoties uz faktiskajiem skaitļiem.

Izstāšanās līgumā noteiktās saistības rada ES saistības un debitoru parādus, kas ir jāaprēķina un jāatspoguļo ES gada pārskatos un jo īpaši attiecas uz šādām jomām:

- pašu resursi (136. pants),

- neizpildītās saistības (140. pants),
- naudas sodi par konkurences noteikumu pārkāpumiem (141. pants),
- Savienības saistības (142. pants),
- iespējamās finanšu saistības un finanšu instrumenti (143. un 144. pants),
- Eiropas Ogļu un tērauda kopienas neto aktīvi (145. pants),
- ES ieguldījums Eiropas Investīciju fondā (EIF) (146. pants),
- iespējamās saistības sakarā ar tiesvedību (147. pants).

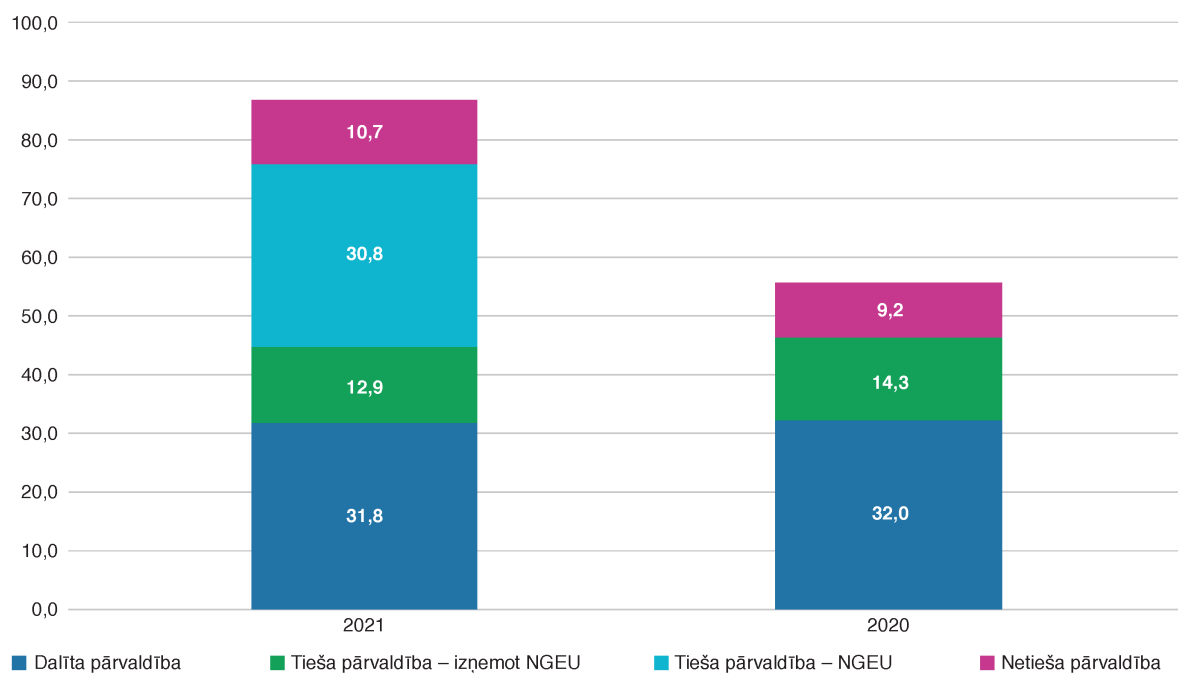
	Miljonos EUR				
	140. pants	142. pants	Citi	31.12.2021.	31.12.2020.
Summas, ko maksā AK	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Summas, kas maksājamas AK	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Kopā	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Ilgtermiņa	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Īstermiņa	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Priekšfinansējums

2021. gadā priekšfinansējums, izņemot citus avansa maksājumus dalībvalstīm un iemaksas trasta fondos “Bēkou” un Āfrikai, sasniedza 86,2 miljardus EUR (2020. gadā – 55,5 miljardus EUR), no kuriem gandrīz visi līdzekļi bija saistīti ar Komisijas darbībām. Palielinājums par 30,7 miljardiem EUR jeb 55,3 % ir gandrīz pilnībā saistīts ar ANM ietvaros izsniegto neatmaksājamo atbalstu, kā rezultātā ar tiešo pārvaldību saistītais priekšfinansējums palielinājās no 14,3 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 43,7 miljardiem EUR 2021. gadā:

Komisijas priekšfinansējuma pārvaldības režīms

Miljardos EUR

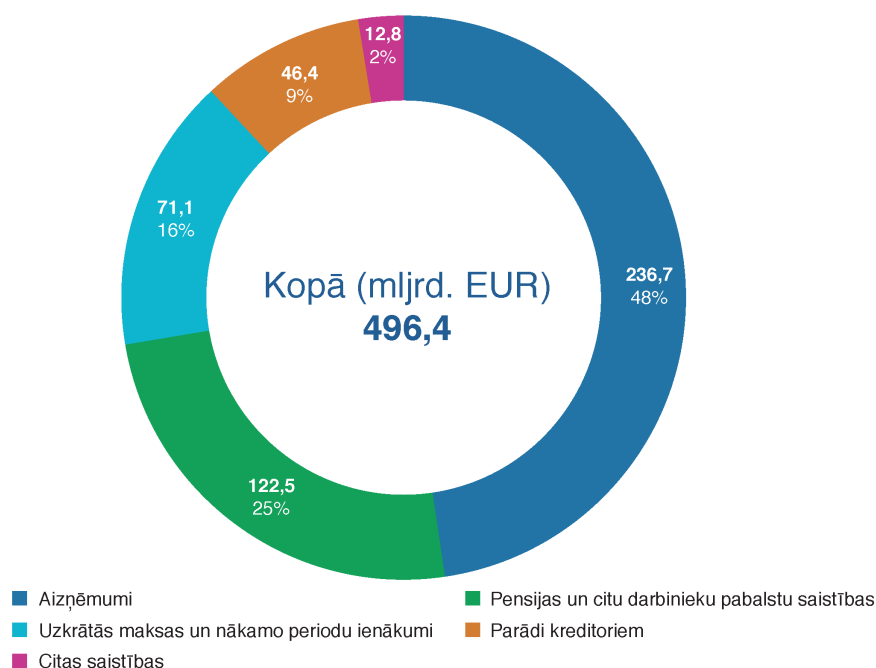


DFS programmu ietvaros izsniegtā priekšfinansējuma līmeni būtiski ietekmē attiecīgais DFS cikls – piemēram, DFS perioda sākumā var gaidīt, ka saskaņā ar kohēzijas politiku būs jāizmaksā dalībvalstīm lieli avansa maksājumi, un šīs summas paliks pieejamas dalībvalstīm līdz programmu slēgšanai. Tiek izmaksāts arī ikgadējais priekšfinansējums, kas jāizlieto gada laikā vai jāatgūst nākamajā gadā ikgadējā kontu slēgšanas cikla ietvaros. Komisija dara visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka priekšfinansējums tiek uzturēts atbilstīgā līmenī. Ir jārod līdzsvars starp pietiekama finansējuma nodrošināšanu projektiem un izdevumu savlaicīgu atzīšanu.

5.4. SAISTĪBAS

2021. gada 31. decembrī kopējās saistības bija 496,4 miljardi EUR (2020. gadā – 313,5 miljardi EUR) – milzīgo palielinājumu veicina 2021. gadā SURE un NGEU instrumentu ietvaros izņemtie aizņēmumi. Nozīmīgākie posteņi bija aizņēmumi NGEU vajadzībām un finansiālajam atbalstam (236,7 miljardi EUR), pensiju saistības un citas pēcnodarbinātības pabalstu saistības (122,5 miljardi EUR), uzkrātās maksas un nākamo periodu ienākumi (78,1 miljards EUR) un parādi trešām personām (46,4 miljardi EUR):

Saistību sastāvs 2021. gada 31. decembrī

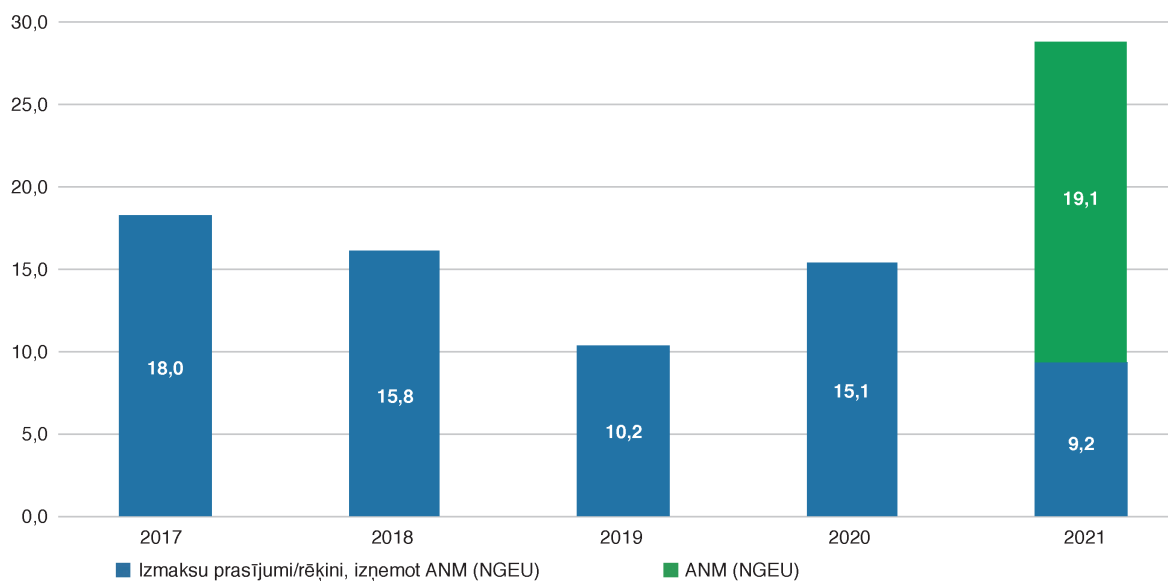


Ievērojamo palielinājumu par 82,9 miljardiem EUR jeb 58,3 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu galvenokārt noteica šādas sekas:

- aizņēmumi palielinājās no 93,2 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 236,7 miljardiem EUR 2021. gadā. Palielinājums par 143,5 miljardiem EUR galvenokārt ir saistīts ar ANM (91 miljards EUR) un papildu aizņēmumiem SURE ietvaros (50,1 miljards EUR),
- uzkrātās maksas un nākamo periodu ienākumi palielinājās no 64,6 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 78,1 miljardam EUR 2021. gadā. Palielinājums par 13,5 miljardiem EUR jeb 20,9 % galvenokārt ir saistīts ar jauno ANM (8,2 miljardi EUR) un 2014.–2020. gada DFS izpildi ERAF un Kohēzijas fonda ietvaros (1,9 miljardi EUR),
- parādi kreditoriem palielinājās no 32,4 miljardiem EUR 2020. gadā līdz 46,4 miljardiem EUR 2021. gadā. Palielinājums par 14,0 miljardiem EUR jeb 43,2 % galvenokārt ir saistīts ar ANM (19,1 miljards EUR) un maksājamo summu samazināšanos kohēzijas jomā, kur summas izmaksu atlīdzināšanas prasījumiem, kas tika saņemti līdz gada beigām, bija mazākas nekā iepriekšējā gadā (5,3 miljardi EUR).

Kopējie izmaksu atļidzināšanas prasījumi un rēķini, kas saņemti un atzīti bilances pozīcijā “Parādi kreditoriem”

Miljardos EUR



Neto aktīvi

Saistību pārsniegums pār aktīviem 2021. gada 31. decembrī bija 82,3 miljardi EUR (2020. gadā – 33,4 miljardi EUR). Ievērojams palielinājums par 48,9 miljardiem EUR galvenokārt ir saistīts ar aizņēmumiem saistībā ar NGEU ietvaros 2021. gadā izņemto neatmaksājamo atbalstu (kā rezultātā tiešās pārvaldības izdevumi palielinājās par 42,9 miljardiem EUR). Jāatzīmē, ka tas, ka saistības ir lielākas par aktīviem, nozīmē nevis to, ka ES iestādēm un struktūrām ir finanšu grūtības, bet gan to, ka noteiktām saistībām finansējums tiks piešķirts no nākamo gadu budžetiem. Daudzi izdevumi kārtējā gadā tiek atzīti atbilstīgi uzkrājumu grāmatvedības noteikumiem, kaut gan tos faktiski varētu samaksāt nākamajos gados un finansēt, izmantojot nākamo gadu budžetus; saistītie ieņēmumi tiks uzskaitīti tikai turpmākajos periodos. Neatkarīgi no aizņēmumiem NGEU vajadzībām, kas jāatmaksā laikā no 2028. līdz 2051. gadam, un darbinieku pabalstu saistībām, kas jāmaksā vairāku gadu desmitu laikā, nozīmīgākās summas, kas jāizceļ, ir ar ELGF saistītās darbības, no kurām lielāka daļa parasti tiek izmaksāta nākamā gada pirmajā ceturksnī.

6. ES POLITISKĀ UN FINANŠU SISTĒMA, PĀRVALDĪBA UN PĀRSKATATBILDĪBA

Eiropas Savienība (ES) ir savienība, kam dalībvalstis piešķir kompetences, lai sasniegtu kopīgus mērķus. Savienība ir dibināta, pamatojoties uz tādām vērtībām kā cilvēka cieņas aizsardzība, brīvība, demokrātija, vienlīdzība, tiesiskums un cilvēktiesību, tajā skaitā minoritāšu tiesību, ievērošana. Šīs vērtības ir kopīgas visām dalībvalstīm sabiedrībā, kurā dominē plurālisms, nediskriminācija, iecietība, tiesiskums, solidaritāte un sieviešu un vīriešu līdztiesība.

6.1. POLITISKĀ UN FINANŠU SISTĒMA

ES Līgumi

Vispārējie mērķi un principi, no kuriem vadās Savienība un Eiropas iestādes, ir definēti Līgumos. Savienība un ES iestādes var rīkoties tikai saskaņā ar Līgumos piešķirtajām pilnvarām, lai sasniegtu tajos noteiktos mērķus, un tām jārikojas, ievērojot subsidiaritātes un proporcionālītātes principus⁽¹⁰⁾. Lai sasniegtu savus mērķus un īstenotu savu politiku, Savienība sev nodrošina nepieciešamos finanšu līdzekļus. Komisijas atbildībā ir veicināt Savienības vispārējās intereses, kas ietver budžeta izpildi un programmu pārvaldību sadarbībā ar dalībvalstīm un ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principu.

⁽¹⁰⁾ Saskaņā ar subsidiaritātes principu Savienība rīkojas tikai tad, ja un ciktāl paredzētās darbības mērķus nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstis un ierosinātās darbības mēroga vai ietekmes dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī. Saskaņā ar proporcionālītātes principu Savienības rīcības saturs un veids ir samērīgs ar Līgumu mērķu sasniegšanai vajadzīgo (sk. Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantu).

ES cenšas sasniegt Līgumā noteiktos mērķus, izmantojot vairākus instrumentus, un viens no tiem ir ES budžets. Citi ir, piemēram, vienots tiesiskais regulējums vai kopējas politikas stratēģijas.

Daudz gadu finanšu shēma un izdevumu programmas

No ES budžeta atbalstītie politikas virzieni tiek īstenoti saskaņā ar daudz gadu finanšu shēmu (DFS) un attiecīgiem nozaru tiesību aktiem, kuros ir noteiktas izdevumu programmas un instrumenti. Ar tiem ES politiskās prioritātes tiek izteiktas finanšu izteiksmē pietiekami ilgā periodā, lai tās būtu efektīvas un sniegtu saskaņotu ilgtermiņa redzējumu ES fondu finansējuma saņēmējiem un valstu iestādēm, kas nodrošina līdzfinansējumu. Gada maksimālās summas jeb maksimālais apjoms tiek noteiktas/noteikti ES izdevumiem kopumā un galvenajām izdevumu kategorijām. Visu izdevumu kategoriju maksimālo apjomu summa parāda saistību apropriāciju kopējo maksimālo apjomu. DFS pieņem Padome ar visu dalībvalstu vienbalsību un Eiropas Parlamenta piekrišanu. Pašreizējā daudz gadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam tika pieņemta 2020. gada 17. decembrī. Daudz gadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam papildina pagaidu atveseļošanas instruments *NextGenerationEU*.

Gada budžets

Gada budžetu sagatavo Komisija. Eiropas Parlaments un Padome vienojas (parasti līdz decembra vidum) par nākamā gada budžetu, pamatojoties uz LESD 314. pantā noteikto procedūru. Saskaņā ar budžeta līdzsvarotības principu kopējiem ieņēmumiem konkrētā finanšu gadā jābūt vienādiem ar kopējiem izdevumiem (maksājumu apropriācijām).

Galvenie ES finansējuma avoti ir pašu resursu ieņēmumi, kurus papildina citi ieņēmumi. Ir četrus veidu pašu resursi: Tradicionālie pašu resursi (galvenokārt muitas nodokļi), pašu resursi, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (PVN), pašu resursi, kuru pamatā ir neregulēti izlietoti plastmasas iepakojumi (ieviesti 2021. gadā) un pašu resursi, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI). Citi ieņēmumi no ES darbībām (piemēram, naudas sodi par konkurences noteikumu pārkāpumiem) parasti veido mazāk nekā 10 % no kopējiem ieņēmumiem.

Pārvaldības režīmi

ES budžetu īsteno trīs pārvaldības režīmos, kas nosaka, kā nauda tiek izmaksāta un pārvaldīta.

- Dalīta pārvaldība – lielāko daļu (aptuveni 3/4) budžeta Komisija pārvalda atbilstīgi dalītas pārvaldības sistēmai sadarbībā ar dalībvalstīm, jo īpaši struktūrfondu un lauksaimniecības jomās.
- Tieša pārvaldība – Komisija arī pārvalda programmas pati un var deleģēt konkrētu programmu īstenošanu izpildaģentūrām.
- Netieša pārvaldība – lēmumus par izdevumiem var arī pārvaldīt netieši ar citu ES vai ārpus ES esošu struktūru starpniecību. Finanšu regulā un/vai iemaksu nolīgumos ir noteikti nepieciešamie kontroles un ziņošanas mehānismi, kas šiem subjektiem jāizmanto, un Komisijas uzraudzība, budžeta izpildes uzdevumus uzticot valsts aģentūrām, Eiropas Investīciju bankas grupai, trešām valstīm, starptautiskām organizācijām (piemēram, Pasaules Bankai vai Apvienoto Nāciju Organizācijai) un citiem subjektiem (piemēram, ES decentralizētām aģentūrām, kopuzņēmumiem).

Finanšu regula

Finanšu regula (FR) ⁽¹⁾, kas piemērojama vispārējam budžetam, ir viens no galvenajiem ES finanšu regulējuma struktūras tiesību aktiem. Tajā ir sīki definēti finanšu noteikumi, kas piemērojami ES budžeta izpildei, un to dažādo dalībnieku loma, kuru pienākums ir nodrošināt, ka nauda tiek izlietota pareizi un sasniedzot noteiktos mērķus.

⁽¹⁾ Regula (ES, Euratom) 2018/1046.

6.2. PĀRVALDĪBA UN PĀRSKATATBILDĪBA

6.2.1. *Institucionālā struktūra*

ES ir institucionāla sistēma, kuras uzdevumi ir stiprināt tās vērtības, sekmēt tās mērķu sasniegšanu, kalpot Savienības, tās pilsoņu un dalībvalstu interesēm, kā arī nodrošināt tās politiku un darbību saskaņotību, rezultativitāti un nepārtrauktību. Organizatorisko struktūru veido iestādes, aģentūras un citas ES struktūras. Finanšu regula kopā ar piemērojamiem grāmatvedības noteikumiem nosaka, kuri no šiem subjektiem ir iekļauti ES konsolidētajos pārskatos (konsolidācijas darbības jomā iekļauto subjektu sarakstu sk. ES konsolidēto gada pārskatu 9. skaidrojumā).

Eiropas Parlaments kopīgi ar Padomi veic likumdošanas un budžeta pieņemšanas funkcijas. Komisijai ir politiska pārskatatbildība attiecībā pret Eiropas Parlamentu. Arī Padome veic politikas veidošanas un koordinēšanas funkcijas Eiropadomes noteiktajā Savienības vispārējā politiskajā virzienā un prioritātēs.

Eiropas Komisija ir Eiropas Savienības izpildvaras iestāde. Tā veicina Savienības vispārējās intereses un šajā nolūkā īsteno atbilstīgas iniciatīvas. Tā nodrošina Līgumu piemērošanu un pārrauga, kā dalībvalstis piemēro Savienības tiesību aktus Eiropas Savienības Tiesas kontrolē. Tā īsteno koordinēšanas, izpildu un pārvaldības funkcijas, izpilda budžetu un pārvalda programmas.

Komisija veic budžeta izpildi, lielā mērā sadarbojoties ar dalībvalstīm. ⁽¹²⁾ Kopā tās nodrošina, ka apropriācijas tiek izlietas atbilstīgi pareizas finanšu pārvaldības principiem. Regulās nosaka dalībvalstu pienākumus to kopīgajā budžeta izpildes kontrolē un revīzijā, kā arī izrietošo atbildību. Tajās arī nosaka pienākumus un sīki izstrādātus noteikumus katrai no ES iestādēm attiecībā uz to izdevumiem.

6.2.2. *Komisijas pārvaldības struktūra*

Komisijas pārvaldības kārtība un tas, kā tā nodrošina, ka Komisija darbojas kā mūsdienīga, pārskatatbildīga un uz darbības rezultātiem vērsta iestāde, ir aprakstīta Paziņojumā ⁽¹³⁾ par pārvaldību Eiropas Komisijā.

Komisija savas funkcijas veic komisāru kolēģijas – kas nosaka prioritātes un uzņemas vispārēju politisku atbildību par Komisijas darbu – vadībā. Komisija kā kolēģija strādā tās priekšsēdētāja politiskajā vadībā, kurš kā daļu no savas kandidatūras Eiropas Parlamentam iepazīstina ar mērķiem, ko viņš vai viņa plāno sasniegt, izklāsta politiskajās pamatnostādnēs. Priekšsēdētājs lemj par Komisijas iekšējo organizāciju, nodrošinot tās konsekvētu, rezultatīvu un koleģiālu darbību.

Kolēģija deleģē budžeta praktisko izpildi un finanšu pārvaldību ģenerāldirektoriem un dienestu vadītājiem, kuri vada Komisijas attiecīgo administratīvo struktūru. Šī decentralizētā pieeja rada administratīvu kultūru, kas mudina civildienesta ierēdņus uzņemties atbildību par viņu kontrolē esošajām darbībām un liek viņiem nodrošināt pārlicību par darbībām, par kurām viņi atbild.

Priekšsēdētāja pakļautībā un ciešā sadarbībā ar Komisijas locekli, kurš ir atbildīgs par budžetu, cilvēkresursiem un administrāciju, kā arī ar priekšsēdētāja un centrālo dienestu līdzdalību, Korporatīvās pārvaldības padome nodrošina koordināciju, pārraudzību, konsultācijas un stratēģiskās ievirzes.

Iekšējā kārtība nosaka saskaņotu stingru kontroļu un pārvaldības rīku struktūru, kas ļauj komisāru kolēģijai uzņemties politisko atbildību par Komisijas darbu ⁽¹⁴⁾.

6.2.3. *Komisijas finanšu pārvaldība*

Komisijā pienākumi un atbildības jomas finanšu pārvaldībā ir skaidri definēti (piemēram, Finanšu regulā un Iekšējos noteikumos ⁽¹⁵⁾) un tiek attiecīgi piemēroti. Komisijas ģenerāldirektori un dienestu vadītāji kā deleģētie kredītrīkotāji ir atbildīgi par ES finanšu resursu pareizu pārvaldību, atbilstību Finanšu regulas noteikumiem, riska pārvaldību un atbilstošas iekšējās kontroles sistēmas izveidi.

⁽¹²⁾ Sk. LESD 317. pantu.

⁽¹³⁾ C(2020) 4240 final, 2020. gada 24. jūnijs.

⁽¹⁴⁾ Tā rezultātā termins "Eiropas Komisija" tiek izmantots, lai apzīmētu gan Komisijas locekļu izveidoto iestādi – kolēģiju, gan tās administrāciju, ko pārvalda tās departamentu ģenerāldirektori (un citu administratīvo struktūru, piemēram, dienestu, biroju un izpildaģentūru, vadītāji).

⁽¹⁵⁾ Kopš 2019. gada vidus (atsaucoties uz pārskatīto Iekšējo noteikumu 12. pantu) Eiropas Attīstības fonda (EAF) pārvaldība ir līdzdeleģēta pieciem departamentiem (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA un JRC).

Kredītrikotāji atbild par visu pārvaldības procesu – tie gan nosaka, kas jādara, lai tiktu sasniegti iestādes noteiktie politikas mērķi, gan pārvalda darbības no operatīvā un pareizas finanšu pārvaldības viedokļa. Uzdevumus var tālāk apakšdeleģēt direktoriem, nodaļu vadītājiem un citām personām, kuras tādējādi kļūst par pastarpināti deleģētiem kredītrikotājiem. Katrs deleģētais kredītrikotājs iekšējās kontroles sistēmu īstenošanas pārraudzībā un uzraudzībā var paļauties uz vienu vai diviem direktoriem, kuri atbild par riska pārvaldību un iekšējo kontroli.

Komisijas centrālie dienesti sniedz norādījumus un padomus un veicina paraugpraksi, tostarp ar Korporatīvās pārvaldības padomes darba starpniecību.

Saskaņā ar Finanšu regulu katram kredītrikotājam ir jā sagatavo gada darbības pārskats (GDP), kurā sīki izklāsta sasniegumus, iekšējo kontroli un finanšu pārvaldības pasākumus, kas veikti gada laikā. GDP iekļauj deklarāciju, ka resursi ir izmantoti, piemērojot pareizas finanšu pārvaldības principus, un ka ir ieviesti kontroles pasākumi, kas sniedz nepieciešamās garantijas attiecībā uz pamatā esošo darījumu likumību un pareizību. ES budžeta gada pārvaldības un izpildes ziņojums⁽¹⁶⁾ ir galvenais instruments, ar kura starpniecību **komisāru kolēģija uzņemas politisko atbildību par ES budžeta finanšu pārvaldību.**

Komisijas grāmatvedis ir galvenais atbildīgais par finanšu līdzekļu pārvaldību, atgūšanas procedūrām, grāmatvedības noteikumu noteikšanu, pamatojoties uz starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (SPSGS), grāmatvedības sistēmu apstiprināšanu un Komisijas un ES konsolidēto gada pārskatu sagatavošanu. Turklāt grāmatvedim jāparaksta gada pārskati, apliecinot, ka tie visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo finanšu stāvokli, darbību rezultātus un Savienības naudas plūsmas. Gada pārskatus pieņem komisāru kolēģija. Grāmatvedis ir neatkarīga funkcija, un Komisijā viņš uzņemas lielu atbildību par finanšu pārskatu sagatavošanu.

Arī Komisijas iekšējais revidents ir centralizēta un neatkarīga funkcija, kas sniedz neatkarīgas konsultācijas, atzinumus un ieteikumus par iekšējās kontroles sistēmu kvalitāti un funkcionēšanu Komisijā, ES aģentūrās un citās autonomās struktūrās.

Revīzijas progresa komiteja nodrošina iekšējā revidenta neatkarību un uzrauga iekšējās revīzijas darba kvalitāti un pasākumus, ko Komisijas dienesti veikuši, atbildot uz iekšējās un ārējās revīzijas ieteikumiem, kā arī Eiropas Revīzijas palātas konstatējumiem par budžeta izpildes apstiprināšanu un ieteikumiem par gada konsolidēto ES pārskatu uzticamību. Komitejas konsultatīvā loma palīdz turpināt vispārējo Komisijas darbības rezultativitātes un efektivitātes uzlabošanu, lai tā varētu sasniegt savus mērķus, un veicina komisāru kolēģijas īstenoto pārraudzību pār Komisijas pārvaldību, risku pārvaldību un iekšējās kontroles praksi.

6.2.4. Ārējā revīzija un budžeta izpildes apstiprinājuma procedūra

Saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principiem līdzekļi ir jāpārvalda efektīvā, lietderīgā un saimnieciskā veidā. Pastāv pārskatatbildības satvars, kas pamatojas uz visaptverošu ziņošanu, ārēju revīziju un politisko kontroli, lai sniegtu pietiekamu pārlicību, ka ES līdzekļi tiek tērēti pareizi.

Pēc **Padomes** ieteikuma **Eiropas Parlaments** lemj par to, vai dot galīgo apstiprinājumu (ko dēvē par “budžeta izpildes apstiprināšanu”) tam, kā Komisija attiecīgajā gadā ir izpildījusi ES budžetu. Ikgadējā budžeta izpildes apstiprinājuma procedūra nodrošina to, ka no Komisijas tiek prasīta politiskā pārskatatbildība par ES budžeta izpildi.

Katru gadu **Eiropas Revīzijas palāta** pārbauda pārskatu uzticamību, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi ir radušies likumīgā un pareizā veidā un vai finanšu pārvaldība un budžeta plānošanas kvalitatīvie aspekti, tostarp snieguma aspekts, ir bijuši pareizi. Ar Eiropas Revīzijas palātas gada ziņojuma publicēšanu tiek sākta budžeta izpildes apstiprinājuma procedūra. Revidenti arī sagatavo īpašus ziņojumus par noteiktiem izdevumiem vai politikas jomām, kā arī budžeta vai pārvaldības jautājumiem.

Lēmums par budžeta izpildes apstiprināšanu arī pamatojas uz Komisijas integrētajiem finanšu un pārskatatbildības ziņojumiem, komisāru uzklaušīšanu Eiropas Parlamentā un uz atbilžu sniegšanu uz Komisijai nosūtītajiem rakstveida jautājumiem.

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_lv.

SKAIDROJUMS PIE KONSOLIDĒTAJIEM PĀRSKATIEM

Eiropas Savienības 2021. gada konsolidētie gada pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz informāciju, kuru iestādes un struktūras sniegušas saskaņā ar 246. panta 2. punktu Finanšu regulā, ko piemēro Eiropas Savienības vispārējam budžetam. Ar šo es paziņoju, ka tie ir sagatavoti saskaņā ar minētās Finanšu regulas XIII sadaļu un grāmatvedības principiem, noteikumiem un metodēm, kas izklāstīti finanšu pārskatu skaidrojumos.

No minēto iestāžu un struktūru grāmatvežiem, kas apliecinājuši informācijas ticamību, esmu saņēmusi visu informāciju, kas nepieciešama, lai sagatavotu finanšu pārskatus, kuros atspoguļoti Eiropas Savienības aktīvi un saistības, kā arī budžeta izpilde.

Ar šo apliecinu, ka, pamatojoties uz šo informāciju un pārbaudēm, kuras uzskatīju par nepieciešamām, lai apstiprinātu Eiropas Komisijas pārskatus, man ir pietiekama pārliecība, ka finanšu pārskati visos būtiskajos aspektos sniedz patiesu priekšstatu par Eiropas Savienības finanšu stāvokli, darbību rezultātiem un naudas plūsmām.

Komisijas grāmatvede

Rosa ALDEA BUSQUETS

2022. gada 17. jūnijā

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI UN SKAIDROJUMI ⁽¹⁷⁾

SATURA RĀDĪTĀJS

	<i>Lappuse</i>
BILANCE	33
FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS	34
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	35
PĀRSKATS PAR PĀRMAIŅĀM NETO AKTĪVOS	37
SKAIDROJUMI PAR FINANŠU PĀRSKATIEM	38
1. NOZĪMĪGA GRĀMATVEDĪBAS POLITIKA	38
2. SKAIDROJUMI PAR BILANCI	57
3. SKAIDROJUMI PAR FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATU	99
4. IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN AKTĪVI	109
5. BUDŽETA UN JURIDISKĀS SAISTĪBAS	116
6. FINANŠU RISKĀ PĀRVALDĪBA	120
7. INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA PAR SAISTĪTĀM PERSONĀM	141
8. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA	143
9. KONSOLIDĀCIJAS DARBĪBAS JOMA	143

⁽¹⁷⁾ Jāņem vērā, ka, tā kā skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, daži finanšu dati šajās budžeta tabulās var nesakrist.

BILANCE

Miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
ILGTERMIŅA AKTĪVI			
Nemateriālie aktīvi	2.1	769	620
Materiālie pamatlīdzekļi	2.2	12 669	11 682
Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitīti ieguldījumi	2.3	1 192	588
Finanšu aktīvi	2.4	181 874	99 214
Priekšfinansējums	2.5	60 792	34 519
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	2.6	40 642	45 813
		297 938	192 434
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI			
Finanšu aktīvi	2.4	6 744	13 881
Priekšfinansējums	2.5	32 656	28 229
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	2.6	31 796	28 681
Krājumi	2.7	84	80
Nauda un naudas ekvivalenti	2.8	44 860	16 742
		116 141	87 613
AKTĪVI KOPĀ		414 078	280 047
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS			
Pensijas un citi darbinieku pabalsti	2.9	(122 466)	(116 020)
Uzkrājumi	2.10	(2 950)	(3 878)
Finanšu saistības	2.11	(214 974)	(84 399)
		(340 391)	(204 297)
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS			
Uzkrājumi	2.10	(398)	(1 527)
Finanšu saistības	2.11	(31 149)	(10 649)
Parādi kreditoriem	2.12	(46 372)	(32 408)
Uzkrātās maksas un nākamo periodu ienākumi	2.13	(78 068)	(64 584)
		(155 987)	(109 167)
SAISTĪBAS KOPĀ		(496 377)	(313 464)
NETO AKTĪVI		(82 299)	(33 418)
Rezerves	2.14	1 325	5 062
No dalībvalstīm pieprasāmās summas ⁽¹⁾	2.15	(83 624)	(38 480)
NETO AKTĪVI		(82 299)	(33 418)

⁽¹⁾ Eiropas Parlaments 2021. gada 24. novembrī pieņēma budžetu, kurā paredzēti maksājumi Savienības īstermiņa saistību segšanai no pašu resursiem, ko 2021. gadā iekasēs vai pieprasīs no dalībvalstīm. Turklāt Civildienesta noteikumu (grozītā 1968. gada 29. februāra Regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 (OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.)) 83. pantā noteikts, ka dalībvalstis kopīgi garantē pensiju saistības.

FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

Miljonos EUR

	Skaidrojums	2021	2020
IEŅĒMUMI			
Ieņēmumi no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu			
NKI resursi	3.1	115 955	125 393
Tradicionālie pašu resursi	3.2	20 590	19 559
PVN resursi	3.3	18 340	17 858
Pašu resursi, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu	3.4	5 831	—
Naudas sodi	3.5	1 990	452
Izdevumu atgūšana	3.6	1 794	1 355
AK izstāšanās līgums	3.7	1 122	47 456
Citi	3.8	6 737	7 116
		172 357	219 190
Ieņēmumi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu			
Finanšu ieņēmumi	3.9	5 092	3 434
Citi	3.10	1 497	1 404
		6 589	4 838
Ieņēmumi kopā		178 946	224 028
IZDEVUMI			
Īstenojušas dalībvalstis	3.11		
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds		(40 829)	(40 461)
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai un citi lauku attīstības instrumenti		(15 451)	(14 467)
Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds		(46 932)	(41 118)
Eiropas Sociālais fonds		(16 727)	(13 677)
Citi		(4 835)	(2 701)
Īstenojusi Komisija, izpildaģentūras un trasta fondi	3.12	(63 000)	(22 094)
Īstenojušas citas ES aģentūras un struktūras	3.13	(3 154)	(3 530)
Īstenojušas trešās valstis un starptautiskās organizācijas	3.13	(4 512)	(4 178)
Īstenojuši citi subjekti	3.13	(3 225)	(3 257)
Personāla un pensiju izmaksas	3.14	(12 417)	(11 995)
Finanšu izmaksas	3.15	(4 201)	(2 188)
Citi izdevumi	3.16	(5 762)	(6 946)
Izdevumi kopā		(221 046)	(166 612)
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI		(42 100)	57 416

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Gada saimnieciskās darbības rezultāti	(42 100)	57 416
Pamatdarbības		
Amortizācija	116	113
Nolietojums	1 054	1 047
Zaudējumi no ieguldījumu vērtības samazināšanās (to apvērse)	—	—
Aizdevumu (palielinājums)/samazinājums	(70 259)	(40 624)
Priekšfinansējuma (palielinājums)/samazinājums	(30 699)	(11 301)
Ar komerciālu apmaiņu saistītu debitoru parādu un ar komerciālu apmaiņu nesaistītu atgūstamo summu (palielinājums)/samazinājums	2 055	(50 519)
Krājumu (palielinājums)/samazinājums	(4)	(12)
Pensiju un citu darbinieku pabalstu palielinājums/(samazinājums)	6 447	18 360
Uzkrājumu palielinājums/(samazinājums)	(2 057)	581
Finanšu saistību palielinājums/(samazinājums) (izņemot NGEU aizņēmumus)	60 075	40 531
Kreditoriem maksājamo parādu palielinājums/(samazinājums)	13 964	5 166
Uzkrāto maksu un nākamo periodu ienākumu palielinājums/(samazinājums)	13 484	(2 645)
Iepriekšējā gada budžeta pārpalikums kā nenaudas ieņēmumi	(1 769)	(3 218)
Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana (ar naudas plūsmām nesaistītas pārmaiņas nav iekļautas finanšu darbības rezultātu pārskatā)	(3 257)	(15 155)
Citas ar naudas plūsmām nesaistītas pārmaiņas	(1 757)	63
Ieguldījumu darbība		
Nemateriālo aktīvu un materiālo pamatlīdzekļu (palielinājums)/samazinājums	(2 307)	(1 566)
Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitītu ieguldījumu (palielinājums)/samazinājums	(604)	3
Neatvasināto finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (palielinājums)/samazinājums ⁽¹⁾	(4 636)	(1 180)
Atvasināto finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (palielinājums)/samazinājums	(629)	(62)
Finansēšanas darbības		
Ar NGEU saistīto aizņēmumu palielinājums/(samazinājums)	91 000	
NETO NAUDAS PLŪSMA	28 118	(3 004)
Naudas un naudas ekvivalentu neto palielinājums/(samazinājums)	28 118	(3 004)
Nauda un naudas ekvivalenti gada sākumā	16 742	19 745

	<i>Miljonos EUR</i>	
	2021	2020
<i>Nauda un naudas ekvivalenti gada beigās</i>	44 860	16 742

⁽¹⁾ 2020. gada skaitļi attiecas uz pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu (palielinājumu)/samazinājumu.

PĀRSKATS PAR PĀRMAIŅĀM NETO AKTĪVOS

Miljonos EUR

	No dalībvalstīm pieprasāmās summas Uzkrātais pārpalikums/ (deficīts)	Citas rezerves	Patiesās vērtības rezerve	Neto aktīvi
ATLIKUMS 31.12.2019.	(77 560)	4 646	391	(72 523)
Garantiju fonda rezerves pārmaiņas	(173)	173	—	—
Patiesās vērtības pārmaiņas	—	—	105	105
Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana	(15 155)	—	—	(15 155)
Citi	210	(252)	—	(42)
Dalībvalstīm kreditētie 2019. gada budžeta izpildes rezultāti	(3 218)	—	—	(3 218)
Gada saimnieciskās darbības rezultāti	57 416	—	—	57 416
ATLIKUMS 31.12.2020.	(38 480)	4 566	496	(33 418)
Pārskatīto EGN 11 ietekme (sk. 1. skaidrojumu)	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
ATLIKUMS 1.1.2021.	(36 761)	1 523	—	(35 238)
Garantiju fonda rezerves pārmaiņas	—	—	—	—
Patiesās vērtības pārmaiņas	—	—	—	—
Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana	(3 257)	—	—	(3 257)
Citi	262	(198)	—	63
Dalībvalstīm kreditētie 2020. gada budžeta izpildes rezultāti	(1 769)	—	—	(1 769)
Gada saimnieciskās darbības rezultāti	(42 100)	—	—	(42 100)
ATLIKUMS 31.12.2021.	(83 624)	1 325	—	(82 299)

SKAIDROJUMI PAR FINANŠU PĀRSKATIEM

Jāņem vērā, ka turpmākajās tabulās summas, kas attiecas uz AK saistībā ar DFS līdz 2020. gada beigām, joprojām ir norādītas pozīcijā "Dalībvalstis", jo, lai gan AK izstājās no Savienības 2020. gada 1. februārī, saskaņā ar Izstāšanās līgumu tai joprojām ir finansiālas attiecības ar Savienību, kuras ir līdzvērtīgas dalībvalsts attiecībām šajos laikposmos.

1. NOZĪMĪGA GRĀMATVEDĪBAS POLITIKA

1.1. JURIDISKAIS PAMATS UN GRĀMATVEDĪBAS NOTEIKUMI

ES grāmatvedības uzskaiti kārtoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012, turpmāk dēvētu par "Finanšu regulu" (FR).

ES sagatavo savus finanšu pārskatus saskaņā ar Finanšu regulas 80. pantu, pamatojoties uz noteikumiem par uzkrāšanas principu grāmatvedībā, kuru pamatā ir starptautiskie publiskā sektora grāmatvedības standarti (SPSGS). Minētie grāmatvedības noteikumi, ko pieņem Komisijas grāmatvedis, ir jāpiemēro visās iestādēs un ES struktūrās, uz kurām attiecas konsolidācijas darbības joma, lai nodrošinātu ES konsolidēto pārskatu iekšējo konsekvenču.

Jaunu un grozītu Eiropas Savienības grāmatvedības noteikumu (EGN) piemērošana

Jauni EGN, kas pieņemti līdz 2021. gada 31. decembrim, bet vēl nav stājušies spēkā

Nav jaunu EGN, kas pieņemti līdz 2021. gada 31. decembrim, bet vēl nav stājušies spēkā.

Pārskatīti EGN, kuri ir spēkā gada pārskata periodiem, kas sākās 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk

2020. gada 17. decembrī Komisijas grāmatvedis pieņēma pārskatītos EGN 11 "Finanšu instrumenti", kas nosaka finanšu pārskatu sniegšanas principus attiecībā uz finanšu aktīviem un finanšu saistībām un ir balstīti uz jauno 41. SPSGS "Finanšu instrumenti", grozīto 28. SPSGS "Finanšu instrumenti: prezentācija" un grozīto 30. SPSGS "Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana" (izdots 2018. gada augustā).

Pārskatītie EGN 11 ir obligāti piemērojami no 2021. gada 1. janvāra, un visas izmaiņas, salīdzinot ar sākotnējo pieteikumu, ir ņemtas vērā šajā datumā, tādējādi nav nepieciešams koriģēt iepriekšējā perioda summas. Tā rezultātā šajos pārskatos 2020. gada 31. decembrī uzrādītie finanšu aktīvi, finanšu saistības, ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un procentu ieņēmumi/izdevumi ir uzskaitīti saskaņā ar grāmatvedības politikas prasībām, kas noteiktas 2020. gada ES finanšu pārskatos, to **1.5.5.** skaidrojumā, **1.5.8.** skaidrojumā (tikai darījumiem, kas saistīti ar komerciālu apmaiņu), **1.5.12.** skaidrojumā un **1.6.1.** skaidrojumā (tikai darījumiem, kas saistīti ar komerciālu apmaiņu).

Galvenās izmaiņas un to ietekme uz ES 2021. gada pārskatiem ir aprakstītas turpmāk.

Jauni klasificēšanas un novērtēšanas principi attiecībā uz finanšu aktīviem

Pārskatītajos EGN 11 ir ieviesta uz principiem balstīta pieeja finanšu aktīvu klasifikācijai un ir jāizmanto divi kritēriji: subjekta finanšu aktīvu pārvaldības modelis un šo aktīvu līgumā noteiktās naudas plūsmas raksturojums. Atkarībā no šiem kritērijiem finanšu aktīvus klasificē šādās kategorijās: "finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā" (AC), "finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu/ pašu kapitāla aprēķinā" (FVNA) vai "finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma un deficīta aprēķinā" (FVSD).

2021. gada 1. janvārī jauno kritēriju piemērošana noveda pie visu kapitālieguldījumu un parāda vērtspapīru pārklasificēšanas no "pārdošanai pieejamiem" uz finanšu aktīviem FVSD. Saistītā patiesās vērtības rezerve attiecībā uz neto aktīviem tika pārklasificēta uz uzkrāto pārpalikumu vai deficītu.

Jauns vērtības samazināšanās modelis

Iepriekšējais vērtības samazināšanās modelis tika balstīts uz radušos zaudējumu, savukārt pārskatītajos EGN 11 ir ieviests uz nākotni vērst vērtības samazināšanās modelis, kura pamatā ir paredzami kredītzaudējumi (ECL) finanšu aktīva darbības laikā. ECL ņem vērā iespējamās saistību neizpildes gadījumus un finanšu aktīvu kredītkvalitātes attīstību. Jaunais vērtības samazināšanās modelis attiecas uz visiem finanšu aktīviem, ko novērtē AC vai FVNA, kā arī uz aizdevumu saistībām un finanšu garantiju līgumiem.

Konkrēti, 2021. gada 1. janvārī, piemērojot jauno vērtības samazināšanās modeli finanšu aktīviem, kas klasificēti kā AC, tika atzīts vērtības samazinājums aizdevumiem finansiālajam atbalstam, kas sniegts partnervalstīm saskaņā ar MFA un Euratom programmām.

Finanšu garantiju uzskaitē

Saskaņā ar iepriekšējiem EGN 11 lielākā daļa finanšu garantiju, jo īpaši tās, kuras sniedz bez atlīdzības vai par nominālu atlīdzību, tika uzskaitītas saskaņā ar EGN 11 "Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi" principiem, tātad tās vai nu atzīst kā uzkrājumus, vai uzrāda kā iespējamās saistības atkarībā no zaudējumu varbūtības.

Pārskatītajos EGN 11 ir noteikts, ka finanšu garantiju uzskaites prasības jāpiemēro visiem finanšu garantiju līgumiem. Finanšu garantiju saistību novērtējums balstās uz garantijas patieso vērtību sākotnējās atzīšanas brīdī un paredzamo kredītzaudējumu attīstību no garantēto parādu portfeļa. Sk. 1.5.12. skaidrojumu.

Tā rezultātā 2021. gada 1. janvārī esošie finanšu garantiju līgumi tika pārklasificēti no finanšu uzkrājumiem uz finanšu garantiju saistību kategoriju un atkārtoti novērtēti saskaņā ar pārskatīto EGN 11 prasībām. Šo izmaiņu rezultātā palielinājās finanšu saistības, jo īpaši attiecībā uz garantijām, kas sniegtas EIB grupai saskaņā ar ārējo aizdevumu pilnvarām. Pēc grāmatvedības uzskaites maiņas un finanšu garantiju līguma saistību atzīšanas ELM Garantiju fonda ārējai darbībai rezerve – neto aktīvos līdz 2020. gada 31. decembrim – ir atbrīvota uzkrātajam pārpalikumam vai deficītam.

Šajā tabulā ir parādītas sākotnējās novērtēšanas kategorijas saskaņā ar EGN 11, kas piemēroti 2020. gada ES finanšu pārskatiem, un jaunās novērtēšanas kategorijas saskaņā ar pārskatītajiem EGN 11 attiecībā uz Eiropas Savienības finanšu aktīviem un saistībām 2021. gada 1. janvārī.

Miljonos EUR				
	Novērtēšanas kategorija Pirms EGN 11	Neto uzskaites vērtība 31.12. 2020.	Novērtēšanas kategorija Pārskatītie EGN 11	Neto uzskaites vērtība 1.1. 2021.
Finanšu aktīvi				
<i>Aizdevumi</i>	<i>Aizdevumi un debitoru parādi</i>	93 309	<i>Amortizētās izmaksas</i>	93 575
			<i>FVSD</i>	2
<i>Parāda vērtspapīros veiktie ieguldījumi un kapitālieguldījumi</i>	<i>Pieejami pārdošanai</i>	19 587	<i>FVSD</i>	19 587
<i>Atvasinātie aktīvi</i>	<i>FVSD</i>	199	<i>FVSD</i>	199
<i>Debitoru parādi</i>	<i>Aizdevumi un debitoru parādi</i>	3 450	<i>Amortizētās izmaksas</i>	3 485
			<i>FVSD</i>	3 482
<i>Nauda un naudas ekvivalenti</i>	<i>Pieejami pārdošanai</i>	16 742	<i>Amortizētās izmaksas</i>	16 742

Miljonos EUR				
	Novērtēšanas kategorija Pirms EGN 11	Neto uzskaites vērtība 31.12.2020.	Novērtēšanas kategorija Pārskatītie EGN 11	Neto uzskaites vērtība 1.1.2021.
Finanšu saistības				
<i>Finanšu garantijas</i>	<i>Finanšu garantiju saistības</i>	(90)	<i>Finanšu garantiju saistības</i>	(7 889)
	<i>Noteikumi (EGN 10)</i>	(2 523)		
<i>Aizņēmumi</i>	<i>Amortizētās izmaksas</i>	(93 192)	<i>Amortizētās izmaksas</i>	(93 521)
<i>Citas finanšu saistības</i>	<i>Amortizētās izmaksas</i>	(1 761)	<i>Amortizētās izmaksas</i>	(1 761)
<i>Atvasinātās saistības</i>	<i>FVSD</i>	(4)	<i>FVSD</i>	(4)
<i>Parādi kreditoriem</i>	<i>Amortizētās izmaksas</i>	(32 408)	<i>Amortizētās izmaksas</i>	(32 408)

Nākamajā tabulā ir analizēta pāreja uz pārskatītajiem EGN 11 ietekme uz Eiropas Savienības finanšu aktīviem, debitoru parādiem, finanšu uzkrājumiem un finanšu saistībām. Tajā salīdzinātas uzskaites vērtības no to iepriekšējās novērtēšanas kategorijas saskaņā ar EGN 11, kas piemēroti 2020. gada ES finanšu pārskatiem, ar to jaunajām novērtēšanas kategorijām pēc pārejas uz pārskatītajiem EGN 11 2021. gada 1. janvārī.

Miljonos EUR				
	Atlikums 31.12.2020.	Pārklasificēšana	Pārvērtēšana	Atlikums 1.1.2021.
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	19 587			
<i>Pāreja no AFS uz FVSD</i>		(19 587)		
Koriģētais sākuma atlikums				—
Finanšu aktīvi FVSD				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	199			
<i>Pāreja no AFS uz FVSD</i>		19 587		
<i>Pārskaitījums no aizdevumiem uz FVSD</i>		2		
Koriģētais sākuma atlikums				19 788
Amortizētajās izmaksās novērtētie finanšu aktīvi (2020. gada pārskatos: aizdevumi)				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	93 309			
<i>Pārvērtēšana: efektīvā procentu likme</i>			329	

Miljonos EUR

	Atlikums 31.12.2020.	Pārklasificēšana	Pārvērtēšana	Atlikums 1.1.2021.
<i>Pārvērtēšana: paredzami kredītzaudējumi</i>			(60)	
<i>Pārklasificēšana uz FVSD</i>		(2)		
Koriģētais sākuma atlikums				93 575
Finanšu aktīvi kopā (2.4. skaidrojums)	113 095	—	269	113 363
Debitoru parādi				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	3 450			
<i>Pārvērtēšana: paredzami kredītzaudējumi</i>			33	
<i>FGC – debitoru daļa: pārvērtēšana</i>			3 484	
Koriģētais sākuma atlikums				6 967
Debitoru parādi kopā (2.6.2. skaidrojums)	3 450	—	3 517	6 967
Finanšu uzkrājumi				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	(2 523)			
<i>Pārvietošana uz finanšu garantiju saistībām</i>		2 522		
Koriģētais sākuma atlikums				(1)
Finanšu uzkrājumi kopā (2.10. skaidrojums)	(2 523)	2 522	—	(1)
Finanšu garantiju saistības				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	(90)			
<i>Pārvietošana no finanšu uzkrājumiem</i>		(2 522)		
<i>FGC – kreditoru daļa: pārvērtēšana</i>			(5 277)	
Koriģētais sākuma atlikums				(7 889)
Finanšu saistības, kuras uzskaita amortizētajās izmaksās				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	(94 954)			
<i>Pārvērtēšana: efektīvā procentu likme</i>			(329)	
Koriģētais sākuma atlikums				(95 283)

Miljonos EUR

	Atlikums 31.12.2020.	Pārklasificēšana	Pārvērtēšana	Atlikums 1.1.2021.
Finanšu saistības FVSD				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	(4)			
Koriģētais sākuma atlikums				(4)
Finanšu saistības kopā (2.11. skaidrojums)	(95 048)	(2 522)	(5 606)	(103 175)
EGN 11 pārskatīšanas ietekme kopā			(1 820)	

Šajā tabulā ir analizēta pārejas uz pārskatītajiem EGN 11 ietekme uz Eiropas Savienības neto aktīviem 2021. gada 1. janvārī:

Miljonos EUR

	Atlikums 31.12.2020.	Rezervju izmantošana	Cita ietekme uz neto aktīviem	Atlikums 1.1.2021.
Rezerves				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	5 062			
<i>FV rezerves izmantošana</i>		(496)		
<i>GF rezerves izmantošana</i>		(3 043)		
Koriģētais sākuma atlikums				1 523
Uzkrātais pārpalikums/(deficīts)				
<i>Sākuma atlikums pārcelts uz priekšu</i>	(38 480)			
<i>FV rezerves izmantošana</i>		496		
<i>GF rezerves izmantošana</i>		3 043		
<i>Aktīvu un saistību pārvērtēšana</i>			(1 820)	
Koriģētais sākuma atlikums				(36 761)
Neto aktīvi kopā	(33 418)	—	(1 820)	(35 238)

Nākamajā tabulā ir salīdzināti iepriekšējā perioda slēgšanas brīža vērtības samazināšanās uzkrājumi, kas novērtēti saskaņā ar EGN 11, kuri piemēroti 2020. gada ES finanšu pārskatiem, un finanšu uzkrājumi, kas novērtēti saskaņā ar EGN 10, ar jauno vērtības samazināšanās uzkrājumu, kas novērtēts saskaņā ar pārskatītajiem EGN 11 2021. gada 1. janvārī:

Miljonos EUR

	31.12.2020.	1.1.2021.		
	Vērtības samazināšanās uzkrājumi / finanšu uzkrājumi	12 mēnešu paredzjamie kredītzaudējumi	Dzīves laikā paredzjamie kredītzaudējumi	Kopā vērtības samazināšanās uzkrājumi
Amortizētajās izmaksās novērtētie finanšu aktīvi, no kuriem:	(739)	(49)	(25)	(73)
Pārņemtie aizdevumi ⁽¹⁾	(726)	—	—	—
Citi aizdevumi	(13)	(49)	(25)	(73)
Debitoru parādi	(190)		(156)	(156)
Finanšu garantiju līgumi	(2 523)	(859)	(5 143)	(6 002)

⁽¹⁾ Līdz 2020. gadam pārņemtie aizdevumi (neatmaksātie aizdevumi, kuriem EIB grupa ir izsniegusi garantijas pieprasījumu par ES sniegto garantiju) sākotnēji tika atzīti par summu, kas samaksāta, lai izpildītu garantijas pieprasījumu, un nekavējoties pilnībā samazināta par kredīta zaudējumu summu, kas jau radās pārņemšanas laikā, kā rezultātā bilancē neto uzskaites vērtība ir nulle. Arī pēc sākotnējās atzīšanas uzkrātie procenti tika pilnībā samazināti. Saskaņā ar pārskatītajiem EGN 11 pārņemtie aizdevumi tagad tiek klasificēti kā iegādāti vai izsniegti aizdevumi ar samazinātu kredītvēsturi (POCI), tādējādi vērtības samazināšanās uzkrājumi attiecas tikai uz izmaiņām paredzamajos kredītzaudējumos, kas radušies pēc sākotnējās atzīšanas. Turklāt saskaņā ar pārskatītajiem EGN 11 POCI aizdevumiem procenti uzkrājas tikai par neto uzskaites vērtību. Līdz ar to 2020. gada beigās vērtības samazināšanās uzkrājumi pārņemtajiem aizdevumiem ir norakstīti pret pārņemto aizdevumu bruto uzskaites vērtību 2021. gada 1. janvārī, neietekmējot šo aizdevumu uzskaites vērtību bilancē.

1.2. GRĀMATVEDĪBAS PRINCIPI

Finanšu pārskatu mērķis ir sniegt plašam lietotāju lokam noderīgu informāciju par subjekta finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmām. ES kā publiskā sektora subjektam ir konkrēti mērķi – sniegt lēmumu pieņemšanai noderīgu informāciju un apliecināt subjekta pārskatatbildību par tam uzticētajiem līdzekļiem. Šis dokuments ir sagatavots, ņemot vērā minētos mērķus.

Vispārējie apsvērumi (jeb grāmatvedības principi), kas jāievēro, sagatavojot finanšu pārskatus, ir izklāstīti ES grāmatvedības 1. noteikumā "Finanšu pārskati" un ir tādi paši kā 1. SPSGS aprakstītie: patiesi atspoguļojums, uzkrāšanas princips, darbības turpināšana, uzrādīšanas konsekvence, būtiskums, apkopošana, ieskaitīšana un salīdzināmā informācija.

Finanšu pārskatu kvalitatīvie rādītāji ir būtiskums, patiesa atspoguļošana (uzticamība), saprotamība, savlaicīgums, salīdzināmība un pārbaudāmība.

1.3. KONSOLIDĀCIJA

Konsolidācijas darbības joma

ES konsolidētie finanšu pārskati ietver visus būtiskos kontrolētos subjektus, kopīgas struktūras un asociētos uzņēmumus. Konsolidācijas darbības jomā ietilpstošo subjektu pilns saraksts, kas patlaban ietver 55 kontrolētus subjektus un vienu asociēto uzņēmumu (2020. gadā – 52 kontrolētie subjektu un viens asociētais uzņēmums), ir atrodams 9. skaidrojumā. Kontrolēto subjektu vidū ir ES iestādes (tostarp Komisija, taču ne Eiropas Centrālā banka) un ES aģentūras (izņemot kopējās ārpolitikas un drošības politikas aģentūras). Arī likvidējamo Eiropas Ogļu un tērauda kopienas (ECSC i.L.) uzskata par kontrolētu subjektu. ES vienīgais asociētais uzņēmums ir Eiropas Investīciju fonds (EIF).

Subjektu, uz kuriem attiecas konsolidācijas darbības joma, bet kuri nav būtiski ES konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā, nav jākonsolidē vai jāuzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi, ja tas ES radītu pārmērīgu laika patēriņu vai izmaksas. Šādus subjektus dēvē par "mazajiem subjektiem", un tie ir atsevišķi uzskaitīti 9. skaidrojumā. 2021. gadā kopumā astoņi subjektu tika klasificēti kā šādi mazie subjektu (2020. gadā – astoņi subjektu).

Kontrolētie subjekti

Lai noteiktu konsolidācijas darbības jomu, piemēro kontroles koncepciju. Kontrolētie subjekti ir subjekti, par kuriem ES saņem vai ir tiesīga saņemt mainīgu ieguvumu no tās iesaistes un no kuriem gūtā minētā ieguvuma veidu un summu ES var ietekmēt, izmantojot savu varu pār otru subjektu. Šādi varai jābūt patlaban īstenojamai un jābūt saistītai ar subjekta attiecīgajām darbībām. Kontrolētie subjekti tiek pilnībā konsolidēti. Konsolidācija sākas kontroles pastāvēšanas pirmajā dienā un beidzas līdz ar kontroles izbeigšanos.

Izplatītākie kontroles rādītāji ES ir šādi: subjekta izveide ar dibināšanas līgumiem vai sekundārajiem tiesību aktiem, subjekta finansēšana no ES budžeta, balsstiesības vadības struktūrās, Eiropas Revīzijas palātas veikta revīzija un budžeta izpildes apstiprināšana Eiropas Parlamentā. Katrs subjekts tiek vērtēts atsevišķi, lai izlemtu, vai pietiek ar vienu no iepriekš minētajiem kritērijiem, lai kontroli uzskatītu par pastāvošu, vai ir jāizpildās tiem visiem.

Ir izslēgti visi būtiskie ES kontrolēto subjektu savstarpējie darījumi un atlikumi, savukārt nerealizētie guvumi un zaudējumi saistībā ar šādiem darījumiem nav būtiski un tāpēc nav izslēgti.

Kopīgas struktūras

Kopīga struktūra ir struktūra, kuru kopīgi kontrolē ES un viena vai vairākas citas puses. Kopīga kontrole ir struktūras kontroles savstarpēja dalīšana, kas noteikta ar saistošu līgumu un kas pastāv tikai tad, kad, pieņemot lēmumus par attiecīgajām darbībām, ir vajadzīgs to pušu vienprātīgs apstiprinājums, kuras savstarpēji dala kontroli. Kopīgas struktūras var būt gan kopuzņēmumi, gan kopīgas darbības. Kopuzņēmums ir kopīga struktūra, kuras uzbūvē ir atsevišķa instrumentsabiedrība un kurā pusēm, kas kopīgi kontrolē uzņēmumu, ir tiesības uz tā neto aktīviem. Līdzdalību kopuzņēmumos uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi (sk. 1.5.4. skaidrojumu). Kopīga darbība ir kopīga struktūra, kurā pusēm, kam ir kopīga kontrole struktūrā, ir tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumi pret struktūras saistībām. Līdzdalību kopīgās darbībās uzskaita, ES finanšu pārskatos atzīstot tās aktīvus un saistības, ieņēmumus un izdevumus, kā arī to daļu no aktīviem, saistībām, ieņēmumiem un izdevumiem, kas tiek turēti vai radušies kopīgi.

Asociētie uzņēmumi

Asociētie uzņēmumi ir tādi subjekti, kuros ES tieši vai netieši ir būtiska ietekme, bet kurus tā ne ekskluzīvi, ne kopīgi nekontrolē. Pieņem, ka būtiska ietekme pastāv, ja ES tieši vai netieši ir 20 % vai vairāk balsstiesību. Līdzdalību asociētajos uzņēmumos uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi (sk. 1.5.4. skaidrojumu).

Nekonsolidēti subjekti, kuru līdzekļus pārvalda Komisija

ES darbinieku kopīgās veselības apdrošināšanas shēmas, Eiropas Attīstības fonda un Dalībnieku garantiju fonda naudas līdzekļus pārvalda Komisija šo subjektu vārdā. Tomēr ES nekontrolē šos subjektus, tāpēc tie nav konsolidēti tās finanšu pārskatos.

1.4. SAGATAVOŠANAS PAMATS

Finanšu pārskatus iesniedz katru gadu atbilstīgi Finanšu regulas 243. pantam. Finanšu gads sākas 1. janvārī un beidzas 31. decembrī.

1.4.1. Valūta un konvertācijas pamats

Darbības un pārskatu sniegšanas valūta

Ja vien nav norādīts citādi, finanšu pārskatus sagatavo miljonos euro, kas ir ES funkcionālā valūta.

Darījumi un atlikumi

Darījumus ārvalstu valūtā konvertē euro atbilstoši valūtas kursam, kas ir spēkā darījuma veikšanas dienā. Peļņu un zaudējumus no ārvalstu valūtas maiņas, kas radušies ārvalstu valūtas darījumu norēķinos un pārrēķinot ārvalstu valūtā izteiktus monetāros aktīvus un saistības atbilstoši valūtas kursam gada beigās, norāda finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Atšķirīgas konvertācijas metodes tiek piemērotas materiālajiem pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem aktīviem, kuru vērtība saglabājas euro atbilstoši kursam to iegādes datumā.

Ārvalstu valūtā izteiktu monetāro aktīvu un saistību atlikumus gada beigās konvertē euro pēc 31. decembrī spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas (ECB) valūtas kursa.

Euro maiņas kurss

Valūta	31.12.2021.	31.12.2020.	Valūta	31.12.2021.	31.12.2020.
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,5969	4,5597
CZK	24,8580	26,2420	RON	4,949	4,8683
DKK	7,4364	7,4409	SEK	10,2503	10,0343
GBP	0,8403	0,8990	CHF	1,0331	1,0802
HRK	7,5156	7,5519	JPY	130,3800	126,4900
HUF	369,1900	363,8900	USD	1,1326	1,2271

1.4.2. Aplēšu izmantošana

Saskaņā ar SPSSGS un vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem finanšu pārskatos noteikti ietver summas, kas balstītas uz vadības aplēsēm un pieņēmumiem, kuri izdarīti, pamatojoties uz visticamāko pieejamo informāciju. Būtiskas aplēses cita starpā ietver aplēses par turpmāk minēto: darbinieku pabalstu saistību summas, finanšu risks saistībā ar debitoru parādiem un summas, kas uzrādītas skaidrojumos par finanšu instrumentiem, vērtības samazināšanās uzkrājumi, kas paredzēti amortizētajā iegādes vērtībā novērtētajiem finanšu aktīviem un finanšu garantiju līguma saistībām, uzkrātie ieņēmumi un maksas, uzkrājumi, nemateriālo aktīvu un materiālo pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma pakāpe, krājumu neto pārdošanas vērtība, iespējamie aktīvi un saistības. Faktiskie rezultāti var atšķirties no aplēsēm. Izmaiņas aplēsēs tiek atspoguļotas periodā, kad tās kļūst zināmas, ja izmaiņas skar tikai attiecīgo periodu, vai attiecīgajā periodā un turpmākajos periodos, ja izmaiņas skar abus.

1.5. BILANCE

1.5.1. Nemateriālie aktīvi

Nemateriāls aktīvs ir identificējams bezķermenisks, nemonetārs aktīvs. Aktīvs ir identificējams, ja tas ir nošķirams (t. i., to var nošķirt vai atdalīt no subjekta, to pārdodot, nododot, licencējot, iznomājot vai apmainot vai nu individuāli, vai arī kopā ar attiecīgu līgumu, identificējamu aktīvu vai saistībām, neatkarīgi no tā, vai subjekts plāno tā rīkoties) vai izriet no līgumiskiem pasākumiem (tostarp līgumiskām vai citām juridiskām tiesībām neatkarīgi no tā, vai šīs tiesības ir nododamas vai nošķiramas no subjekta vai no citām tiesībām un pienākumiem).

Iegādātos nemateriālos aktīvus norāda, no sākotnējām izmaksām atskaitot uzkrāto amortizāciju un zaudējumus no vērtības samazināšanās. Pašu radītus nemateriālos aktīvus kapitalizē tad, kad ir izpildīti attiecīgie ES grāmatvedības noteikumu kritēriji, un izdevumi attiecas tikai uz aktīva izstrādes posmu. Kapitalizējamās izmaksas ietver visas tieši attiecināmās izmaksas, kas nepieciešamas aktīva radīšanai, ražošanai un sagatavošanai darbam atbilstīgi vadības iecerēm. Izmaksas, kas ir saistītas ar pētniecības darbībām, nekapitalizējamās izstrādes izmaksas un uzturēšanas izmaksas atzīst par izdevumiem to rašanās brīdī.

Nemateriālos aktīvus amortizē pēc lineārās metodes visā to aplēstajā lietderīgās lietošanas laikā (3–11 gadi). Aplēstais nemateriālo aktīvu lietderīgās lietošanas laiks ir atkarīgs no to konkrētā ekonomiskā kalpošanas ilguma vai juridiskā kalpošanas ilguma, kas noteikts vienošanās ceļā.

1.5.2. Materiālie pamatlīdzekļi

Visus materiālos pamatlīdzekļus uzrāda to sākotnējās izmaksās, no kurām atskaitīts uzkrātais nolietojums un zaudējumi no vērtības samazināšanās. Izmaksās ir ietverti izdevumi, kas ir tieši attiecināmi uz aktīva iegādi, radīšanu vai pārvešanu.

Turpmākās izmaksas pēc vajadzības iekļauj aktīva uzskaites vērtībā vai atzīst par atsevišķu aktīvu tikai tad, ja ir iespējams, ka ar attiecīgo izmaksu posteni saistītos nākotnes saimnieciskos labumus vai kalpošanas potenciālu izmantos ES un izmaksas var ticami novērtēt. Remontdarbu un uzturēšanas izmaksas ieskaita finanšu darbības rezultātu pārskatā tajā finanšu periodā, kurā minētās izmaksas radušās.

Uz zemi netiek attiecināts nolietojums, jo uzskata, ka tās lietderīgās lietošanas laiks ir neierobežots. Uz nepabeigtiem pamatlīdzekļiem neattiecinā nolietojumu, jo šie aktīvi vēl nav pieejami lietošanai. Nolietojumu citiem aktīviem aprēķina šādi, izmantojot lineāro metodi, lai to izmaksas, no kurām atņemta to atlikusi vērtība, sadalītu pa visu aplēstās aktīvu lietderīgās lietošanas laiku:

Aktīva veids	Lineārā nolietojuma likme
Ēkas	No 4 % līdz 10 %
Kosmosa aktīvi	No 8 % līdz 25 %
Aprīkojums un iekārtas	No 10 % līdz 25 %
Mēbeles un transportlīdzekļi	No 10 % līdz 25 %
Dator tehnika	No 25 % līdz 33 %
Citi	No 10 % līdz 33 %

Peļņu vai zaudējumus no aktīva atsavināšanas nosaka, ieņēmumus, no kuriem atskaitīti pārdošanas izdevumi, salīdzinot ar atsavinātā aktīva uzskaites vērtību, un iekļauj finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Noma

Noma ir vienošanās, kuras rezultātā iznomātājs apmaiņā pret nomas maksu nodod nomniekam tiesības lietot aktīvu noteiktu laika periodu. Nomu klasificē kā finanšu nomu vai operatīvo nomu.

Finanšu noma ir noma, kur būtībā visus riskus un ieguvumus saistībā ar īpašumtiesībām nodod nomniekam. Noslēdzot finanšu nomas līgumu kā nomniekam, aktīvus, kas tiek iegūti finanšu nomas rezultātā, atzīst kā aktīvus un saistītos nomas pienākumus atzīst kā saistības no nomas termiņa sākšanās brīža. Aktīvus un saistības atzīst summās, kas vienādas ar nomātā īpašuma patieso vērtību, vai, ja tā ir zemāka, minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, gan vienu, gan otru nosakot nomas sākšanas brīdī. Nomā termiņa laikā finanšu nomā turētajiem aktīviem nolietojumu aprēķina īsākajā no šādiem periodiem: aktīva lietderīgās lietošanas laiks vai nomas termiņš. Minimālos nomas maksājumus sadala starp finanšu maksu (procentu elements) un nenokārtoto saistību samazinājumu (kapitāla elements). Finanšu maksu sadala pa katru periodu nomas termiņa laikā tā, lai veidotos pastāvīga periodiska procentu likme attiecībā uz saistību atlikumu, ko pēc vajadzības atspoguļo kā ilgtermiņa/īstermiņa. Mainīgās nomas uzskaita kā izdevumus to rašanās periodā.

Operatīvā noma ir noma, kas nav finanšu noma, t. i., noma, kur iznomātājs patur būtībā visus riskus un ieguvumus saistībā ar aktīva īpašumtiesībām. Noslēdzot operatīvās nomas līgumu kā nomniekam, maksājumus, kas veikti saistībā ar operatīvo nomu, nomas periodā atspoguļo kā izdevumus finanšu darbības rezultātu pārskatā, izmantojot lineāro metodi, finanšu stāvokļa pārskatā nenorādot ne nomāto aktīvu, ne nomas saistības.

1.5.3. Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Vērtības samazināšanās ir aktīva nākotnes saimniecisko labumu vai kalpošanas potenciāla zudums, kas pārsniedz aktīva nākotnes saimniecisko labumu vai kalpošanas potenciāla zuduma sistematisko atzīšanu ar amortizācijas vai nolietojuma starpniecību (atkarībā no konkrētā gadījuma). Uz aktīviem, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir neierobežots, amortizāciju/nolietojumu neattiecinā, bet katru gadu pārbauda to vērtības samazinājumu. Aktīviem, kuriem nosaka amortizāciju/nolietojumu, vērtības samazinājumu pārbauda ikreiz, kad pārskata datumā ir norādes, ka aktīva vērtība var būt samazinājusies. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atzīst tādā apmērā, par kādu aktīva uzskaites vērtība pārsniedz tā atgūstamo (darba) summu. Atgūstamā (darba) summa ir lielākā no šādām summām: aktīva patiesā vērtība, no kuras atskaitītas pārdošanas izmaksas, vai tā lietošanas vērtība.

Nemateriālo aktīvu un materiālo pamatlīdzekļu atlikušo vērtību un lietderīgās lietošanas laiku pārskata un vajadzības gadījumā koriģē vismaz reizi gadā. Ja iepriekšējos gados atzītie vērtības samazinājuma iemesli vairs nepastāv, attiecīgi veic zaudējumu no vērtības samazināšanās apvēršanu.

1.5.4. Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitīti ieguldījumi

Līdzdalība asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos

Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitītus ieguldījumus sākotnēji atzīst izmaksās, sākotnējo uzskaites vērtību vēlāk palielinot vai samazinot, lai atzītu turpmākās iemaksas, ES daļu ieguldījumu saņēmēja pārpalikumā vai deficitā, jebkādas vērtības samazinājumus un dividendes. Ieguldījumu uzskaites vērtību finanšu pārskatos bilances datumā iegūst, sākotnējām izmaksām pieskaitot visas pārmaiņas. ES daļu ieguldījumu saņēmēja pārpalikumā vai deficitā atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā, un tās daļu ieguldījumu saņēmēja pašu kapitāla pārmaiņās atzīst rezervē neto aktīvos. No ieguldījumiem saņemtā peļņa daļa samazina aktīva uzskaites vērtību.

Ja ES deficīta daļa ieguldījumā, ko uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi, ir vienāda ar tās līdzdalību ieguldījumā vai pārsniedz to, ES pārtrauc atzīt savu daļu turpmākajos zaudējumos ("neatzītie zaudējumi"). Kad ES līdzdalība ir samazināta līdz nullei, papildu zaudējumi tiek segti un saistības tiek atzītas tikai, ja ES ir radušies juridiski vai prakses radīti pienākumi vai tā ir veikusi maksājumus subjekta vārdā.

Ja pastāv vērtības samazinājuma pazīmes, jāveic daļēja norakstīšana līdz mazākajai atgūstamajai summai. Atgūstamo summu nosaka atbilstīgi **1.5.3.** skaidrojumam. Ja vērtības samazinājuma iemesls vēlāk vairs nepastāv, veic zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērši līdz uzskaites vērtībai, kāda būtu noteikta, ja nebūtu atzīti nekādi zaudējumi no vērtības samazināšanās.

Ja ES līdzdalība ieguldījumu kapitāla fondā ir 20 % vai vairāk, tā necenšas īstenot būtisku ietekmi. Tāpēc šādus fondus uzskata par finanšu instrumentiem un klasificē kā finanšu aktīvus *FVSD*.

Asociētos uzņēmumus un kopuzņēmumus, kas klasificēti kā mazie subjekti (sk. **1.3.** skaidrojumu), neuzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi. ES iemaksas šajos subjektos tiek uzskaitītas kā attiecīgā perioda izdevumi.

1.5.5. Finanšu aktīvi

Klasifikācija sākotnējās atzīšanas brīdī

Klasifikācija ir atkarīga no diviem kritērijiem.

- Finanšu aktīvu pārvaldības modelis. Tam nepieciešams novērtējums par to, kā ES pārvalda finanšu aktīvus, lai radītu naudas plūsmas un sasniegtu savus mērķus, un kā tā novērtē finanšu aktīvu darbības rezultātus.
- Aktīvu līgumā noteiktās naudas plūsmas raksturojums. Tam nepieciešams novērtējums, vai līgumā noteiktās naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nesamaksāto pamatsummu. Procenti ir atbildība par laika un naudas vērtību attiecību, kredītrisku un citiem pamata kreditēšanas riskiem un izmaksām.

Pēc novērtējuma veikšanas, pamatojoties uz šiem kritērijiem, finanšu aktīvus var klasificēt trīs kategorijās: finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā (*AC*), finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā (*FVNA*) vai finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (*FVSD*).

Finanšu aktīvus ar līgumā noteiktajām naudas plūsmām, kas atspoguļo tikai pamatsummu un procentus, klasificē atkarībā no subjekta pārvaldības modeļa. Ja pārvaldības modelis paredz turēt finanšu aktīvus, lai iekasētu līgumā noteiktās naudas plūsmas, finanšu aktīvus klasificē *AC*. Ja pārvaldības modelis paredz finanšu aktīvus turēt gan līgumā noteikto naudas plūsmu iekasēšanai, gan finanšu aktīvu pārdošanai, klasifikācija ir *FVNA*. Ja pārvaldības modelis atšķiras no šiem diviem modeļiem (piemēram, finanšu aktīvi tiek turēti tirdzniecībai vai tiek turēti portfeli, ko pārvalda un novērtē pēc patiesās vērtības), finanšu aktīvus klasificē kā *FVSD*.

Finanšu aktīvus ar līgumā noteiktajām naudas plūsmām, kas neatspoguļo tikai pamatsummu un procentus, bet rada risku un nepastāvību, kuri nav ietverti pamata aizdevuma līgumā (piemēram, pašu kapitāla cenu izmaiņas), klasificē kā *FVSD* neatkarīgi no pārvaldības modeļa.

Sākotnējās atzīšanas brīdī ES finanšu aktīvus klasificē šādi.

i) *Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā*

ES klasificē šajā kategorijā:

- nauda un naudas ekvivalenti,
- kredīti (t. sk. termiņnoguldījumi, kuru sākotnējais termiņš pārsniedz trīs mēnešus),
- ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi, izņemot finanšu garantiju līguma debitoru daļu, kas klasificēta kā finanšu aktīvs patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā.

Šie neatvasinātie finanšu aktīvi atbilst diviem nosacījumiem. ES pārvaldības modelis paredz tos turēt, lai iekasētu līgumā noteiktās naudas plūsmas. Turklāt īpaši noteiktās dienās ir līgumā noteiktas naudas plūsmas, kas atspoguļo tikai pamatsummu un procentus par neatmaksāto pamatsummu.

Finanšu aktīvi amortizētajās iegādes vērtībās tiek iekļauti apgrozāmajos līdzekļos, izņemot tos, kuru dzēšanas termiņš ir ilgāks par 12 mēnešiem no pārskata datuma.

ii) *Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā*

Šiem neatvasinātajiem finanšu aktīviem ir līgumā noteiktas naudas plūsmas, kas atspoguļo tikai pamatsummu un procentus par neatmaksāto pamatsummu. Turklāt pārvaldības modelis paredz turēt finanšu aktīvus gan līgumā noteikto naudas plūsmu iekasēšanai, gan finanšu aktīvu pārdošanai.

Minētās kategorijas aktīvus klasificē kā apgrozāmos līdzekļus, ja tos plāno realizēt 12 mēnešu laikā no pārskata datuma.

2021. gada 31. decembrī ES šādu aktīvu nav.

iii) *Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā*

ES tālāk minētos finanšu aktīvus klasificē kā *FVSD*, jo līgumā noteiktās naudas plūsmas neatspoguļo tikai pamatsummu un procentus no pamatsummas:

- atvasinātie instrumenti,
- kapitālieguldījumi un ieguldījumi naudas tirgus fondos vai apvienotajos portfeļa fondos,
- citi akciju veida ieguldījumi (piemēram, riska kapitāla darījumi).

Turklāt ES tās turētos parāda vērtspapīrus klasificē kā *FVSD*, jo parāda vērtspapīru portfeļi tiek pārvaldīti un novērtēti, pamatojoties uz portfeļa patieso vērtību (piemēram, kopējais uzkrājumu fonds saskaņā ar Finanšu regulas 212. pantu).

Minētās kategorijas aktīvus klasificē kā apgrozāmos līdzekļus, ja tos plāno realizēt 12 mēnešu laikā no pārskata datuma.

Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Patiesajā vērtībā novērtētu finanšu aktīvu ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā un atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā iegādes tiek atzītas to tirgošanas datumā – datumā, kurā ES uzņemas saistības pirkt aktīvu. Naudas ekvivalenti un aizdevumi tiek atzīti, kad naudu nogulda finanšu iestādē vai izmaksā aizņēmējiem.

Finanšu aktīvus sākotnēji novērtē pēc patiesās vērtības. Visiem finanšu aktīviem, kurus neuzskaita patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā, darījuma izmaksas pieskaita patiesajai vērtībai, veicot sākotnējo atzīšanu. Finanšu aktīvus, kurus uzskaita patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā, darījuma izmaksas tiek ieskaitītas izdevumos finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Finanšu aktīva patiesā vērtība sākotnējās atzīšanas brīdī parasti ir darījuma cena, ja vien darījums nenotiek savstarpēji nesaistītu pušu darījuma apstākļos, t. i., bez atlīdzības vai ar nominālo atlīdzību par to sabiedriskās kārtības nolūkos. Šajā gadījumā starpība starp finanšu instrumenta patieso vērtību un darījuma cenu ir ar apmaiņu nesaistīta sastāvdaļa, kas finanšu darbības rezultātu pārskatā tiek atzīta par izdevumiem. Šajā gadījumā finanšu aktīva patiesā vērtība tiek iegūta no pašreizējiem tirgus darījumiem ar tieši līdzvērtīgu instrumentu. Ja instrumentam nav aktīva tirgus, patiesā vērtība tiek iegūta no novērtēšanas metodes, kam izmanto pieejamos datus no novērojamiem tirgiem.

Ja tiek piešķirts ilgtermiņa aizdevums bez procentu likmes vai ar likmi, kas ir zemāka par tirgus likmi, tā patieso vērtību var aplēst kā visu nākotnē saņemamo naudas ieņēmumu pašreizējo vērtību, kas diskontēta, izmantojot līdzīga instrumenta ar līdzīgu kredītreitingu dominējošo tirgus procentu likmi.

Atvēršanas un noturības mehānisma ietvaros piešķirtie aizdevumi un aizdevumi finansiālam atbalstam sākotnēji tiek novērtēti to nominālvērtībā, darījuma cenu uzskatot par aizdevuma patieso vērtību. Tas ir turpmāk minēto iemeslu dēļ.

- ES aizdevumiem ir īpaša "tirgus vide", kas ievērojami atšķiras no kapitāla tirgus, kurā tiek emitētas komercobligācijas vai valsts parāds. Tā kā aizdevējiem šajos tirgos ir iespēja izvēlēties alternatīvus ieguldījumus, iespēja šādi rīkoties ir iekļauta tirgus cenās. Taču ES šādas alternatīvo ieguldījumu iespējas nav, jo tai nav atļauts ieguldīt naudu kapitāla tirgos; ES tikai aizņemas līdzekļus, lai tos aizdotu. Tas nozīmē, ka ES nav alternatīvas iespējas aizdot vai ieguldīt summas, ko tā ir aizņēmusies. Attiecīgi nav iespējas izmaksu un bāzes salīdzinājumam ar tirgus likmēm. Faktiski ES aizdevumu darbība pati reprezentē tirgu. Tā kā iespējas izmaksu "opcija" netiek piemērota, tirgus cena nesniedz patiesu priekšstatu par ES aizdevumu darījumu būtību. Tāpēc nav pareizi noteikt ES aizdevumu patieso vērtību, atsaucoties uz komercobligācijām vai valsts obligācijām.
- Turklāt, tā kā nav aktīva tirgus vai līdzīgu darījumu, ar ko varētu salīdzināt, procentu likme, kas ES būtu jāizmanto, lai noteiktu patieso vērtību aizdevumu darbībām, ir prasītā procentu likme.

Turpmākais novērtējums

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā turpmāk tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu metodi.

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā turpmāk tiek novērtēti patiesajā vērtībā. Peļņu un zaudējumus no patiesās vērtības pārmaiņām atzīst patiesās vērtības rezervē, izņemot ārvalstu valūtas maiņas pārrēķina starpību monetāriem aktīviem, ko atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Finanšu aktīvus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā pēc tam novērtē to patiesajā vērtībā. Peļņu un zaudējumus no patiesās vērtības pārmaiņām (ieskaitot tos, kas izriet no ārvalstu valūtas pārrēķināšanas, un jebkurus nopelnītos procentus) ietver finanšu darbības rezultātu pārskatā tajā periodā, kurā tie rodas.

Patiesā vērtība turpmākajā novērtējumā

Aktīvos tirgos kotētu ieguldījumu patiesās vērtības pamatā ir pašreizējās piedāvātās cenas. Ja finanšu aktīvam ir neaktīvs tirgus (kā arī nekotētiem vērtspapīriem un ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem), ES nosaka patieso vērtību, izmantojot novērtēšanas metodes. Var izmantot nesenus nesaistītu pušu darījumus, atsaucoties uz citiem būtībā līdzīgiem instrumentiem, diskontētu naudas plūsmu analīzi, iespējas līgumu cenu noteikšanas modeļus un citas novērtēšanas metodes, kuras parasti izmanto tirgus dalībnieki.

Ieguldījumi riska kapitāla fondos, kam nav kotētas tirgus cenas aktīvā tirgū, tiek novērtēti pēc attiecināmās neto aktīvu vērtības, ko uzskata par to patiesās vērtības ekvivalentu.

Finanšu aktīvu vērtības samazinājums

ES atzīst un novērtē zaudējumus no vērtības samazināšanās tiem finanšu aktīvu paredzamajiem kredītzaudējumiem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā un patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā.

Paredzami kredītzaudējumi (ECL) ir pašreizējā vērtība starpībai starp līgumā noteiktajām naudas plūsmām un naudas plūsmām, ko ES paredz saņemt. ECL ietver saprātīgu un pamatotu informāciju, kas ir pieejama bez pārmērīgām izmaksām vai pūlēm pārskata datumā.

ECL novērtē ar trīs posmu modeli, kas ņem vērā izsvērtas iespējamības par saistību neizpildes gadījumiem finanšu aktīva darbības laikā un kredītriska attīstību kopš finanšu aktīva rašanās. Attiecībā uz aizdevumiem rašanās ir neatsaucamo aizdevuma saistību datums.

Ja kopš kredītriska rašanās nav būtiska kredītriska pieauguma ("1. posms"), zaudējumi no vērtības samazināšanās ir ECL no iespējamiem saistību neizpildes gadījumiem nākamajos 12 mēnešos, sākot no pārskata datuma ("12 mēnešu ECL"). Ja kredītrisks ir ievērojami palielinājies kopš kredītriska rašanās ("2. posms") vai ja ir objektīvi pierādījumi par kredīta vērtības samazināšanos ("3. posms"), zaudējumi no vērtības samazināšanās ir vienādi ar ECL no iespējamiem saistību neizpildes gadījumiem visā finanšu aktīva darbības laikā ("darbības laika ECL") (sk. 6.5. skaidrojumu).

Aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, aktīva uzskaites vērtību samazina par zaudējumu no vērtības samazināšanās summu, kas atzīta finanšu darbības rezultātu pārskatā. Aktīviem patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā zaudējumu uzkrājumi tiek atzīti neto aktīvos / pašu kapitālā un nesamazina finanšu aktīva uzskaites vērtību finanšu stāvokļa pārskatā. Ja nākamajā periodā zaudējumu no vērtības samazināšanās summa samazinās, iepriekš atzītie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek apvērsti, izmantojot finanšu darbības rezultātu pārskatu.

a) Aizdevumi valdībām

ES savu aizdevumu vērtības samazināšanās novērtējumu pamato, ņemot vērā ES finansējuma būtību un tās unikālo institucionālo statusu.

Trešām valstīm izsniegto aizdevumu vērtības samazinājumam ES aprēķina paredzamos kredītzaudējumus, izmantojot ārējos kredītkvalitātes datus, tomēr ņemot vērā tās vēlamā kreditora statusu, kas samazina kredītrisku. Pašreizējās vērtības aprēķināšanai diskonta likme ir aizdevuma sākotnējā efektīvā procentu likme. Ja aizdevumam ir mainīga procentu likme, diskonta likme ir līgumā noteiktā pašreizējā efektīvā procentu likme.

Attiecībā uz aizdevumiem dalībvalstīm ES nekad nav radušies zaudējumi no vērtības samazināšanās, kā arī tā nav saskārusies ar maksājumu saistību nepildīšanu. Attiecībā uz šiem aizdevumiem ES papildus vēlamā kreditora statusam ņem vērā attiecības ar savām dalībvalstīm. Šie divi elementi kopumā garantē dalībvalstīm piešķirto aizdevumu pilnīgu atgūšanu termiņa beigās. Tāpēc ES uzskata, ka paredzami kredītzaudējumi no dalībvalstīm izsniegtajiem aizdevumiem ir niecīgi, un statistiskā pieeja paredzamo kredītzaudējumu aprēķināšanai šiem aizdevumiem nav piemērojama. Tādējādi finanšu darbības rezultātu pārskatā par aizdevumiem dalībvalstīm paredzami kredītzaudējumi netiek atzīti.

b) Debitoru parādi

ES novērtē zaudējumus no vērtības samazināšanās darbības laika ECL apmērā, izmantojot praktiskus palīg līdzekļus (piemēram, uzkrājumu matricu).

c) Nauda un naudas ekvivalenti

ES glabā naudu un naudas ekvivalentus norēķinu bankas kontos un termiņnoguldījumos līdz 3 mēnešiem. Nauda tiek turēta bankās ar ļoti augstiem kredītreitīngiem (sk. 6.5. skaidrojumu), tādējādi ir ļoti zema saistību neizpildes iespējamība. Ņemot vērā īso termiņu un saistību neizpildes zemo iespējamību, paredzami kredītzaudējumi no naudas un naudas ekvivalentiem ir niecīgi. Tā rezultātā naudas ekvivalentiem vērtības samazināšanās uzkrājumi netiek atzīti.

Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu instrumentu atzīšanu pārtrauc, kad tiesības saņemt naudas plūsmas no ieguldījumiem ir beigušās vai ES būtībā ir nodevusi citai personai visus riskus un ieguvumus, kas izriet no īpašumtiesībām. Finanšu aktīviem patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā un atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā pārdošana tiek atzīta to tirgošanas datumā.

1.5.6. Krājumi

Krājumus uzskaita izmaksās vai arī neto pārdošanas vērtībā atkarībā no tā, kura no abām summām ir mazāka. Izmaksas tiek noteiktas, izmantojot metodi "pirmais iekšā – pirmais ārā" (FIFO). Gatavo preču un nepabeigto ražojumu izmaksas ietver izejmateriālu izmaksas, tiešās darbaspēka izmaksas, citas tieši attiecināmās izmaksas un saistītās pieskaitāmās ražošanas izmaksas (pamatojoties uz parasto darbības jaudu). Neto pārdošanas vērtību aprēķina, no parastā uzņēmējdarbības gaitā paredzētās pārdošanas cenas atskaitot pabeigšanas izmaksas un pārdošanas izdevumus. Ja krājumus tur sadalei bez maksas vai par nominālmaksu, tos novērtē izmaksās vai arī pašreizējās aizstāšanas izmaksās atkarībā no tā, kura no šīm summām ir mazāka. Pašreizējās aizstāšanas izmaksas ir izmaksas, kas ES rastos, iegādājoties šādu aktīvu pārskata datumā.

1.5.7. Priekšfinansējuma summas

Priekšfinansējums ir maksājums, kas paredzēts, lai saņēmējam izsniegtu naudas avansu, t. i., apgrozāmos līdzekļus. To var sadalīt vairākos maksājumos saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu laikposmā, kas noteikts konkrētajā līgumā, lēmumā, nolīgumā vai pamataktā. Apgrozāmos līdzekļus jeb avansu izmanto mērķim, kuram tas piešķirts, nolīgumā noteiktajā periodā, vai arī to atmaksā. Ja saņēmējam nerodas attiecināmie izdevumi, tam ir pienākums atmaksāt priekšfinansējumu ES. Tā kā ES saglabā kontroli pār priekšfinansējumu un ir tiesīga saņemt atmaksu par neattiecināmo daļu, attiecīgo summu norāda kā aktīvus.

Priekšfinansējumu sākotnēji atzīst bilancē, kad naudu nodod saņēmējam. To novērtē piešķirtās atlīdzības summā. Turpmākos periodos priekšfinansējumu novērtē summā, kura sākotnēji atzīta bilancē un no kuras atskaitīti attiecināmie izdevumi (tostarp aplēstās summas, ja tas ir nepieciešams), kas radušies perioda laikā.

Procentus par priekšfinansējumu atzīst tad, kad tie nopelnīti saskaņā ar attiecīgā nolīguma noteikumiem. Gada beigās, pamatojoties uz ticamāko informāciju, aplēš uzkrātos procentu ieņēmumus, ko ietver bilancē.

Citus avansa maksājumus dalībvalstīm, kas rodas, kad ES atmaksā summas, kuras dalībvalstis avansa veidā samaksājušas saņēmējiem (tostarp "finanšu instrumentus, kam piemēro dalīto pārvaldību"), atzīst aktīvos un uzrāda pozīcijā "Priekšfinansējums". Citus avansa maksājumus dalībvalstīm turpmāk novērtē summā, kura sākotnēji atzīta bilancē un no kuras atskaitīta labākā aplēse par attiecināmajiem izdevumiem, kas radušies galasaņēmējiem un ko aprēķina, pamatojoties uz ticamiem un pamatojamiem pieņēmumiem.

Iemaksas ES trasta fondos (kā noteikts Finanšu regulas 234. pantā), kas nav konsolidēti Eiropas Komisijā, vai citos nekonsolidētos subjektos klasificē kā priekšfinansējumu, jo to nolūks ir nodrošināt apgrozāmos līdzekļus trasta fondam, lai tas varētu finansēt konkrētas darbības, kas ir noteiktas šā trasta fonda mērķos. ES iemaksas trasta fondos tiek novērtētas sākotnējā vērtībā, no kuras atskaitīti attiecināmie izdevumi, tostarp, ja nepieciešams, aplēstās summas, kas trasta fondam radušās pārskata periodā un ir attiecinātas uz ES iemaksu atbilstīgi noslēgtajam nolīgumam.

1.5.8. Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas

Saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem ar komerciālu apmaiņu saistīti un nesaistīti darījumi ir jāuzrāda atsevišķi. Lai atšķirtu abas šīs kategorijas, jēdzienu "debitoru parādi" lieto attiecībā uz darījumiem, kas saistīti ar komerciālu apmaiņu, savukārt attiecībā uz darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, t. i., kad ES saņem vērtību no cita subjekta, nesniedzot pretī aptuveni vienādu vērtību, lieto jēdzienu "atgūstamās summas" (piemēram, no dalībvalstīm atgūstamās summas saistībā ar pašu resursiem).

Debitoru parādi no darījumiem, kas saistīti ar komerciālu apmaiņu, ir finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, izņemot noteiktas finanšu garantiju līguma debitoru daļas, kas tiek klasificētas kā finanšu aktīvs patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (sk. **1.5.5.** skaidrojumu).

Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, uzskaita patiesajā vērtībā to iegādes dienā, atskaitot daļēji norakstāmo vērtības samazinājuma summu. Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu atgūstamo summu daļēji norakstāmo vērtības samazinājumu nosaka, ja ir objektīvi pierādījumi, ka ES nevarēs iekasēt visu pienākošo summu atbilstoši sākotnējiem noteikumiem par atgūstamajām summām no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu. Daļēji norakstītā summa ir starpība starp aktīva uzskaites vērtību un atgūstamo summu. Daļēji norakstīto summu atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi, tiek veikta arī vispārēja daļēja norakstīšana neizpildītajiem atgūšanas rīkojumiem, kuriem vēl nav piemērota noteikta daļējā norakstīšana. Sk. **1.5.14.** skaidrojumu par režīmu uzkrātajiem ieņēmumiem gada beigās. Summas, kas parādītas un uzrādītas kā atgūstamās summas no darījumiem, kuri nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, nav finanšu instrumenti, jo tās neizriet no līguma, kas rada finanšu saistības vai pašu kapitāla instrumentu. Tomēr finanšu pārskatu skaidrojumos atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, atbilstošā gadījumā uzrāda kopā ar debitoru parādiem no darījumiem, kas saistīti ar komerciālu apmaiņu.

1.5.9. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti ir finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā, un tie ir nauda kasē, pieprasījuma noguldījumi bankās vai noguldījumi bankās ar īsu brīdinājuma termiņu par izņemšanu un citi īstermiņa ieguldījumi ar augstu likviditāti, kuru sākotnējais termiņš nepārsniedz trīs mēnešus.

1.5.10. Darbinieku pabalsti

ES nodrošina darbiniekiem vairākus pabalstus (atalgojumu un sociālās nodrošināšanas pabalstus). Uzskaites nolūkiem tie jāklasificē īstermiņa un pēcnodarbinātības pabalstos.

Darbinieku īstermiņa pabalsti

Darbinieku īstermiņa pabalsti ir pabalsti, kas jāizmaksā 12 mēnešu laikā pēc tā pārskata perioda beigām, kurā darbinieki snieguši pakalpojumu, piemēram, darba algas, samaksa par ikgadējiem atvaļinājumiem un apmaksātiem slimības atvaļinājumiem un citi īstermiņa pabalsti. Darbinieku īstermiņa pabalstus atzīst kā izdevumus tad, kad tiek sniegts saistītais pakalpojums. Saistības atzīst par summu, ko plānots izmaksāt, ja ES ir pašreizējs juridisks vai prakses radīts pienākums maksāt saistībā ar darbinieka iepriekš sniegtu pakalpojumu un šādu pienākumu var ticami aplēst.

Pēcnodarbinātības pabalsti

ES piešķir darbiniekiem vairākus pēcnodarbinātības pabalstus, kas ietver izdienes, invaliditātes un pārdzīvojušā laulātā pensijas, kuras nodrošina saskaņā ar Eiropas ierēdņu pensiju shēmu (PSEO), kā arī veselības apdrošināšanu, kuru nodrošina saskaņā ar kopīgo veselības apdrošināšanas shēmu (JSIS) (sk. 2.9. skaidrojumu). Šos pabalstus piešķir saskaņā ar vienoto plānu – lai gan tie ir sadalīti divās shēmās, tiem jāpiemēro līdzīgs režīms, lai patiesi atspoguļotu situāciju un atainotu ekonomisko realitāti.

- i. Eiropas ierēdņu pensiju shēma (PSEO). Pabalsti, ko piešķir saskaņā ar šo nosacīti finansēto⁽¹⁸⁾ shēmu, ir saistīti ar amata stāžu, invaliditāti un laulātā pārdzīvošanu, kā arī ģimenes pabalstiem, nāvi pirms pensionēšanās tiem darbiniekiem, kuri strādā vai ir strādājuši ES iestādēs, aģentūrās un citās ES struktūrās vai ir mirušu ierēdņu vai pensionāru pārdzīvojušie laulātie. Personāls vienu trešdaļu no plānotajām šo pabalstu izmaksām sedz no savas darba algas.
- ii. Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma (JSIS). Saskaņā ar šo shēmu ES nodrošina veselības apdrošināšanu Eiropas Komisijas, iestāžu, aģentūru un citu ES struktūru darbiniekiem, atmaksājot medicīnas pakalpojumu izdevumus. Pabalstus, ko šajā shēmā piešķir “nestrādājošajiem” (pensionāriem, bāreņiem u. c.), klasificē kā pēcnodarbinātības pabalstus.

ES arī nodrošina pēcnodarbinātības pabalstus ES iestāžu darbiniekiem un bijušajiem darbiniekiem ar atsevišķu pensiju shēmu starpniecību. Tie ir iekļauti pozīcijā “Citas pensijas pabalstu shēmas”. Saskaņā ar šīm shēmām ES nodrošina pensijas pabalstus Komisijas, Eiropas Savienības Tiesas, Revīzijas palātas, Padomes un Eiropas Parlamenta, Eiropas Ombuda biroja, Datu aizsardzības uzraudzītāja biroja locekļiem. ES nodrošina ES iestāžu darbiniekiem veselības apdrošināšanu ar JSIS starpniecību.

Minētos pēcnodarbinātības pabalstus uzskata par ES definēto pabalstu saistībām un aprēķina katrā pārskata datumā, aplēšot nākotnes pabalstu summu, ko darbinieki nopelnījuši kārtējā periodā un iepriekšējos periodos, šo summu diskontējot un atskaitot visu plāna aktīvu patieso vērtību. Definēto pabalstu saistības aprēķina katru gadu, izmantojot plānotās vienības kredītmēteri. Definēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību nosaka, diskontējot aplēstās nākotnes naudas aizplūdes, izmantojot tādu valsts obligāciju procentu likmes, kuras ir izteiktas pabalstu izmaksāšanas valūtā un kuru dzēšanas termiņš aptuveni atbilst attiecīgo pensiju saistību termiņam.

ES darbiniekiem piešķirtos pēcnodarbinātības pabalstus iekļauj vienotā plānā, kurā ietverta gan pensiju shēma (PSEO), gan veselības apdrošināšanas shēma (JSIS), un tiesības uz apdrošināšanu saskaņā ar JSIS shēmu ir tikai tad, ja ir iegūtas tiesības uz apdrošināšanu saskaņā ar PSEO shēmu. Atbilstīgi minētā vienotā plāna nosacījumiem, kas izklāstīti Civildienesta noteikumos, dažas tiesības, piemēram, tiesības uz atliktu un samazinātu pensiju saskaņā ar PSEO, tiek iegūtas pēc 10 nostrādātiem gadiem. Tomēr tiesības, ko uzkrāj saskaņā ar vienoto plānu, darbiniekam turpinot darbu, ir ievērojami lielākas nekā sākotnējās tiesības, kā to atspoguļo vēlākās katru gadu uzkrātās pensijas tiesības.

⁽¹⁸⁾ PSEO ir nosacīts (teorētisks) fonds ar definētiem pabalstiem, kurā personāls ar iemaksu palīdzību finansē savas nākotnes pensijas. Lai arī faktiski ieguldījumu fonds nepastāv, summa, kas ar šāda fonda palīdzību tiktu iekasēta, tiek uzskatīta par ieguldītu dalībvalstu ilgtermiņa obligācijās un ir atspoguļota pensiju saistībās, kas ir reģistrētas Eiropas Savienības gada pārskatos. Dalībvalstis kopīgi garantē pabalstu izmaksu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 83. pantu un Līguma par Eiropas Savienību 4. panta 3. punktu (sīku shēmas aprakstu sk. COM(2018) 829).

Tāpēc, lai raksturotu pamatā esošā darījuma ekonomisko būtību, ko prasa finanšu pārskatu kvalitatīvo rādītāju patiesa atspoguļošana, kā izklāstīts gan EGN 1, gan SPSGS "Konceptuālais satvars", radušās darba izmaksas tiek uzkrātas atbilstīgi lineārajai metodei visā aplēstajā darbinieka aktīvā dienesta periodā, t. i., periodā no dienas, kad darbinieka dienests pirmo reizi rada tiesības uz pabalstiem saskaņā ar plānu (neatkarīgi no tā, vai pabalstus piešķir ar nosacījumu, ka darbinieks turpina dienestu), līdz dienai, kad darbinieka dienesta turpināšana saskaņā ar plānu nerada būtiskas turpmāko pabalstu summas, neskaitot summas, kas rodas no darba algas turpmākas paaugstināšanas. Šo pieeju konsekventi piemēro pabalstiem, kurus piešķir saskaņā ar vienoto plānu.

Definēto pabalstu neto saistību pārrēķinos iekļauj aktuāros guvumus un zaudējumus un atdevi no plāna aktīviem, un tos nekavējoties atzīst neto aktīvos.

ES atzīst neto procentu izdevumus (ienākumus) un citus ar definēto pabalstu plāniem saistītos izdevumus finanšu darbības rezultātu pārskata pozīcijā "Personāla un pensiju izmaksas".

Kad piešķirtie pabalsti tiek mainīti vai samazināti, izrietošās pabalstu izmaiņas, kas saistītas ar iepriekšēju dienestu, vai samazināšanas rezultātā radušos guvumus/zaudējumus nekavējoties atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Guvumus un zaudējumus, kas rodas norēķinos, atzīst, kad notiek norēķins. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā, ja vien izmaiņas nav atkarīgas no nosacījuma, ka darbiniekiem ir jāpāliek dienestā noteiktu laika periodu.

1.5.11. Uzkrājumi

Uzkrājumus atzīst, ja pagātnes notikumu rezultātā ES ir pašreizējs juridisks vai prakses radīts pienākums pret trešām personām, minēto saistību izpildei, visticamāk, būs nepieciešams tērēt līdzekļus un šo summu var ticami novērtēt. Nākotnes zaudējumiem no pamatdarbības uzkrājumus neatzīst. Uzkrājumu summa ir labākā aplēse par prognozējamajiem izdevumiem, kas būs vajadzīgi, lai pārskata datumā izpildītu pašreizējās saistības. Ja uzkrājumus veido liela daļa posteņu skaitam, saistības aplēš, izvērtējot visus iespējamus iznākumus atbilstoši to iespējamībai ("paredzamās vērtības" metode).

Uzkrājumus apgrūtināšiem līgumiem vērtē pēc paredzamo līguma laušanas izmaksu pašreizējās vērtības vai paredzamo līguma izpildes turpināšanas izmaksu pašreizējās vērtības atkarībā no tā, kura no šīm vērtībām ir mazāka.

1.5.12. Finanšu saistības

Finanšu saistības iedala finanšu saistībās patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā, finanšu saistībās, ko uzskaita atbilstoši amortizētajai iegādes vērtībai, un finanšu garantiju līguma saistībās.

Aizņēmumus veido aizņēmumi no kredītiestādēm un parādi, ko apliecina sertifikāti (ES obligācijas, ES noguldījumi un ES parādzīmes). Tos sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, kas ir to piešķiršanas ieņēmumi (saņemtās atlīdzības patiesā vērtība), no kuras tiek atskaitītas radušās darījuma izmaksas, un turpmāk tos uzskaita amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu metodi; starpību starp ieņēmumiem, no kuriem atskaitītas darījuma izmaksas, un dzēšanas vērtību atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā aizņēmumu periodā, izmantojot efektīvo procentu metodi. Darījuma izmaksas, kas radušās ES un vēlāk pieprasītas no aizdevuma saņēmēja, ir nemateriālas un tās tieši atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā ietver atvasinātos instrumentus, kuru patiesā vērtība ir negatīva. Tos uzskaita tāpat kā finanšu aktīvus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (sk. 1.5.5. skaidrojumu).

ES atzīst finanšu garantiju līguma saistības, tai noslēdzot līgumu, kurā ES ir jāveic noteikti maksājumi, lai atlīdzinātu garantijas turētājam zaudējumus, kas tam radušies tādēļ, ka konkrēts parādnieks neveic maksājumu noteiktajā termiņā saskaņā ar sākotnējiem vai grozītajiem noteikumiem par parāda instrumentu. Ja garantijas līgums nosaka, ka ES ir jāveic maksājumi, reaģējot uz finanšu instrumentu cenas izmaiņām vai citu pamatā esošo instrumentu izmaiņām, garantijas līgums ir atvasināts instruments, t. i., finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā. Visi pārējie garantiju līgumi tiek uzskaitīti kā finanšu uzkrājumi.

Finanšu garantiju līguma saistības sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā. Tā ir vienāda ar debitoru prēmijas neto pašreizējo vērtību, ja tā ir tirgus izteiksmē. Ja garantijas prēmija netiek iekasēta vai ja atlīdzība nav patiesā vērtība, patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz finanšu garantiju līgumu kotētām cenām aktīvā tirgū, kas ir tieši līdzvērtīgas tām, kas noteiktas uzņemtajās finanšu garantiju saistībās, ja tādas ir pieejamas, vai izmantojot novērtēšanas metodi. Ja nevar noteikt ticamu patiesās vērtības novērtējumu, vai nu tieši novērojot aktīvo tirgu, vai izmantojot citu novērtēšanas metodi, finanšu garantiju līguma saistības sākotnēji novērtē darbības laikā paredzamo kredītzaudējumu apmērā.

Turpmākā novērtēšana ir atkarīga no finanšu garantijas kredītriska attīstības. Ja nav būtiska kredītriska pieauguma ("1. posms"), finanšu garantiju saistības tiek novērtētas pēc lielākās no summām – 12 mēnešu paredzamie kredītzaudējumi un sākotnēji atzītā summa, nepieciešamības gadījumā atskaitot kumulatīvo amortizāciju. Ja ir būtisks kredītriska pieaugums ("2. posms"), finanšu garantiju saistības novērtē pēc lielākās no summām – darbības laikā paredzamie kredītzaudējumi un sākotnēji atzītā summa, nepieciešamības gadījumā atskaitot kumulatīvo amortizāciju (sk. 6.5. skaidrojumu).

Finanšu saistības klasificē kā ilgtermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad to dzēšanas termiņš nepārsniedz 12 mēnešus pēc bilances datuma. Finanšu garantiju līgumus klasificē kā īstermiņa saistības, izņemot, ja ES ir beznosacījuma tiesības atlikt saistību izpildi vismaz uz divpadsmit mēnešiem pēc pārskata datuma.

ES trasta fondus, kas tiek uzskatīti par daļu no Komisijas operatīvajām darbībām (t. i., trasta fondi "Madad" un Kolumbijai), uzskaita Komisijas pārskatos un vēlāk konsolidē ES gada pārskatos. Tāpēc iemaksas, ko citi līdzekļu devēji veic ES trasta fondos, pēc kritērijiem atbilst ieņēmumiem no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, atbilstīgi zināmiem nosacījumiem, un tos uzrāda kā finanšu saistības, līdz ar veiktajām iemaksām saistītie nosacījumi ir izpildīti, t. i., trasta fondam rodas attiecināmas izmaksas. Trasta fondam piemēro prasību finansēt noteiktus projektus un atdot atlikušos līdzekļus tad, kad fonds tiek likvidēts. Bilances datumā nenokārtotās iemaksu saistības tiek novērtētas, ņemot vērā saņemto iemaksu summu, no kuras atskaitīti izdevumi, kas radušies trasta fondam, tostarp aplēstas summas, ja tas ir nepieciešams. Pārskata sagatavošanas nolūkos neto izdevumi tiek attiecināti uz citu līdzekļu devēju iemaksām proporcionāli neto iemaksām, kas veiktas līdz 31. decembrim (ieskaitot). Iemaksu attiecināšanai ir tikai indikatīvs raksturs. Likvidējot trasta fondu, par faktisko atlikušo resursu izdali lemj trasta fonda valde.

1.5.13. Parādi kreditoriem

Liela daļa ES parādu kreditoriem ir nesamaksātie izmaksu atlīdzināšanas prasījumi, ko iesnieguši dotāciju vai cita veida ES finansējuma saņēmēji (darījumi, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu). Tos grāmato kā parādus kreditoriem pieprasītās summas apjomā, kad tiek saņemts attiecīgs izmaksu atlīdzināšanas prasījums. Pēc attiecināmo izmaksu pārbaudes un apstiprināšanas parādus kreditoriem vērtē atbilstoši attiecināmajai summai.

Parādus kreditoriem, ko rada preču un pakalpojumu iegāde, atzīst sākotnējā summā, saņemot rēķinu, un attiecināmos izdevumus iegrāmato, kad preces vai pakalpojumi saņemti un ES tos ir apstiprinājusi.

1.5.14. Uzkrātie un nākamo periodu ieņēmumi un maksas

Darījumus un notikumus atzīst finanšu pārskatos periodā, uz kuru tie attiecas. Ja gada beigās rēķins vēl nav izsniegts, kaut gan ES ir sniegusi pakalpojumu vai piegādājusi preces vai arī pastāv līgumiska vienošanās (piemēram, atsaucoties uz līgumu), uzkrātie ieņēmumi tiek atzīti finanšu pārskatos. Savukārt, ja gada beigās rēķins ir ticis izsniegts, bet pakalpojumi vēl nav sniegti vai sagādātās preces vēl nav piegādātas, ieņēmumus attiecinā uz nākamo pārskata periodu un atzīst nākamajā pārskata periodā.

Arī izdevumus uzskaita periodā, uz kuru tie attiecas. Pārskata perioda beigās uzkrātie izdevumi tiek atzīti, par pamatu ņemot attiecīgā perioda pārskaitījuma saistību summas aplēsi. Uzkrātos izdevumus aprēķina saskaņā ar Komisijas sīki izstrādātām darbības un prakses pamatnostādņiem, kuru mērķis ir nodrošināt to, ka finanšu pārskati sniedz patiesu to ekonomisko un citu parādību attēlojumu, kas tiem ir jāattēlo. Pēc analogijas, ja ir veikts avansa maksājums par pakalpojumiem vai precēm, kas vēl nav saņemti, izdevumi tiks attiecināti uz nākamo periodu un atzīti nākamajā pārskata periodā.

1.6. FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

1.6.1. Ieņēmumi

IEŅĒMUMI NO DARĪJUMIEM, KAS NAV SAISTĪTI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU

Lielākā daļa ES ieņēmumu attiecas uz darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu.

NKI resursi, PVN resursi un pašu resursi, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu

Ieņēmumi tiek atzīti par periodu, kurā Komisija nosūta dalībvalstīm pieprasījumu veikt iemaksas. Ieņēmumus novērtē pēc to "prasītās summas". Tā kā PVN resursiem, NKI resursiem un pašu resursiem, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, pamatā ir aplēses par attiecīgā budžeta gada datiem, notiekot pārmaiņām, tās var pārskatīt, līdz dalībvalstis iesniedz galīgos datus. Aplēses pārmaiņu radīto ietekmi ņem vērā, nosakot tā perioda neto pārpalikumu vai deficītu, kurā pārmaiņas notikušas.

Tradicionālie pašu resursi

Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, un ar tiem saistītus ieņēmumus atzīst tad, kad no dalībvalstīm tiek saņemti attiecīgie mēneša A pārskati (kuros ietvertas iekasētās nodevas un pienākošās summas, kas ir garantētas un nav apstrīdētas). Pārskata datumā ieņēmumus, ko dalībvalstis attiecīgajā periodā iekasējušas, bet vēl nav samaksājušas Komisijai, aplēš un atzīst kā uzkrātos ieņēmumus. No dalībvalstīm saņemtajos ceturkšņa B pārskatos (kuros ietvertas nodevas, kas nav ne iekasētas, ne garantētas, un debitora apstrīdētās garantētās summas) tos atzīst kā ieņēmumus, no kuriem atskaita iekasēšanas izmaksas, uz ko dalībvalstīm ir prasījuma tiesības. Turklāt atzīst vērtības samazinājumu par summu, kas ir parāda un atgūstamās summas aplēstā starpība.

Naudas sodi

Ieņēmumus no naudas sodiem atzīst, kad ES ir pieņēmusi lēmumu piemērot naudas sodu un tas oficiāli paziņots adresātam. Pēc tam, kad ir pieņemts lēmums piemērot naudas sodu, subjekts, kam piemērots naudas sods, divu mēnešu laikā pēc paziņojuma datuma:

- a) piekrist lēmumam (šādā gadījumā tam ir jāsamaksā naudas sods norādītajā termiņā un ES galīgi iekasē attiecīgo summu); vai arī
- b) nepiekrīt lēmumam (tādā gadījumā tas to apstrīd saskaņā ar ES tiesību aktiem).

Pat ja tiek iesniegta pārsūdzība, naudas sods jāsamaksā noteiktajā termiņā, kas ir trīs mēneši, jo pārsūdzība nenozīmē maksājuma atlikšanu (LESD 278. pants). Saņemto naudu izmanto, lai dzēstu atgūstamo summu. Tomēr ar Komisijas grāmatveža piekrišanu uzņēmums maksājuma vietā var iesniegt bankas garantiju par attiecīgo summu. Šādā gadījumā naudas sodu joprojām uzskata par atgūstamo summu. Ja netiek saņemta ne nauda, ne garantija un ja ir šaubas par uzņēmuma maksāspēju, atzīst maksājumtiesību vērtības samazinājumu.

Ja uzņēmums iesniedz pārsūdzību un jau ir veicis provizorisku naudas soda maksājumu, summu atspoguļo kā iespējamās saistības, vai, ja pastāv iespēja, ka Vispārējā tiesa varētu pieņemt ES nelabvēlīgu nolēmumu, atzīst uzkrājumus šā riska segšanai. Ja maksājuma vietā tiek iesniegta garantija, nesamaksāto atgūstamo summu noraksta.

Komisijas saņemtos uzkrātos procentus saistībā ar bankas kontiem, kuros noguldīti saņemtie maksājumi, atzīst par ieņēmumiem un attiecīgi palielina iespējamās saistības.

Kopš 2010. gada visus provizoriski iekasētos naudas sodus Komisija pārvalda īpaši izveidotā fondā (BUFI) un tos iegulda finanšu instrumentos.

IEŅĒMUMI NO DARĪJUMIEM, KAS SAISTĪTI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU

Ieņēmumi no preču un pakalpojumu pārdošanas tiek atzīti, kad pircējam tiek nodoti nozīmīgi riski un ieguvumi, kas izriet no preču īpašumtiesībām. Ieņēmumus no darījuma, kas ietver pakalpojumu sniegšanu, atzīst, ņemot vērā darījuma pabeigtības pakāpi pārskata datumā.

Procentu ieņēmumi un izdevumi

Procentu ieņēmumus un izdevumus atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā, izmantojot efektīvo procentu metodi. Tā ir metode finanšu aktīva vai finanšu saistību amortizētās iegādes vērtības aprēķināšanai un procentu ieņēmumu vai procentu izdevumu sadalei attiecīgajā periodā. Aprēķinot efektīvo procentu likmi, ES izdara aplēsi par naudas plūsmām, ņemot vērā visus finanšu instrumenta līguma nosacījumus (piemēram, priekšapmaksas iespējas), bet neņem vērā kredītzaudējumus nākotnē. Aprēķinā iekļauj visas maksas un procentu likmes punktus, ko līgumslēdzēja puses ir maksājušas vai saņēmušas un kas ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, kā arī darījuma izmaksas un visas citas prēmijas vai diskontus.

Ja finanšu aktīvu vai līdzīgu finanšu aktīvu grupu uzskata par tādu, kam samazinājusies kredīta vērtība ("3. posms"), procentu ieņēmumus atzīst, izmantojot procentu likmi, kas lietota nākotnes naudas plūsmu diskontēšanai, lai noteiktu zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Ieņēmumi no dividendēm

Ieņēmumus no dividendēm un līdzīgiem sadalītiem ieņēmumiem atzīst tad, kad stājas spēkā tiesības saņemt maksājumu.

Ieņēmumi un izdevumi no finanšu aktīviem ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā

Tas attiecas uz patiesās vērtības guvumiem (ieņēmumiem) un patiesās vērtības zaudējumiem (izdevumiem) no šiem finanšu aktīviem, tostarp tiem, kas izriet no ārvalstu valūtas maiņas. Procentus nesojajiem finanšu aktīviem tas ietver arī procentus. Sk. arī 3.9. skaidrojumu.

Ieņēmumi no finanšu garantiju līgumiem

Ieņēmumus no finanšu garantiju līgumiem (garantijas prēmija) atzīst laikā, kad ES ir gatava kompensēt finanšu garantiju līguma turētājam kredīta zaudējumus, kas tam varētu rasties. Piemērotajā amortizācijas grafikā ņem vērā laika ritējumu un garantētā riska darījuma apjomu. Ieņēmumos no finanšu garantiju līgumiem tiek iekļauta arī finanšu garantiju līgumu saistību amortizācija gadījumos, kad garantija sniegta bez atlīdzības vai ar nominālu atlīdzību.

1.6.2. Izdevumi

Tādu darījumu izdevumi, kuri nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, veido lielāko ES izdevumu daļu. Tie attiecas uz maksājumiem saņēmējiem, un tie var būt trīs veidu: i) tiesību piešķirums, ii) pārvedumi saskaņā ar līgumu un diskrecionāras dotācijas, kā arī iii) iemaksas un ziedojumi.

Pārvedumus atzīst kā izdevumus tajā periodā, kad bijuši notikumi, kuru dēļ pārvedums veikts, ja vien šāda veida pārvedumu pieļauj regula (Finanšu regula, Civildienesta noteikumi vai cita regula) vai ir parakstīts nolīgums, kas atļauj pārvedumu, ja saņēmējs izpilda attiecināmības kritērijus un ja attiecīgo summu var ticami novērtēt.

Tad, kad tiek saņemts maksājuma pieprasījums vai izmaksu atlīdzināšanas prasījums un tas atbilst atzīšanas kritērijiem, to atzīst kā izdevumus par attiecināmo summu. Gada beigās aplēs saņēmējiem pienākošos attiecināmos izdevumus, kuri ir radušies, bet par kuriem vēl nav sniegts pārskats, un tos grāmato kā uzkrātos izdevumus.

Izdevumus, kas radušies preču un pakalpojumu iegādes darījumos, kuri saistīti ar komerciālu apmaiņu, atzīst tad, kad ES saņēmusi preces vai pakalpojumus un ir to apstiprinājusi. Tos novērtē sākotnējā rēķinā norādītās summas apmērā. Turklāt bilances datumā izdevumus, kuri saistīti ar attiecīgajā periodā sniegtu pakalpojumu, par kuru rēķins vēl nav saņemts vai apstiprināts, aplēs un atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

1.7. IESPĒJAMIE AKTĪVI UN SAISTĪBAS

1.7.1. Iespējamie aktīvi

Iespējams aktīvs ir aktīvs, kas varētu rasties iepriekšēju notikumu rezultātā atkarībā no tā, vai īstenosies viens vai vairāki nākotnes notikumi, par kuru iespējamību pašlaik trūkst pārliecības un kurus ES nespēj pilnībā ietekmēt. Iespējamu aktīvu atspoguļo pārskatos, ja saimnieciskā labuma vai kalpošanas potenciāla ieplūde ir ticama.

1.7.2. Iespējamās saistības

Iespējamās saistības ir pienākums, kas varētu rasties iepriekšēju notikumu rezultātā atkarībā no tā, vai īstenosies viens vai vairāki nākotnes notikumi, par kuru iespējamību pašlaik trūkst pārliecības un kurus ES nespēj pilnībā ietekmēt, vai pašreizējs pienākums, kura pamatā ir iepriekšēji notikumi, bet kuru neatzīst, jo nav ticams, ka pienākuma izpildei būs vajadzīga tādu resursu aizplūde, kas ietver saimnieciskos labumus vai kalpošanas potenciālu, vai – retos gadījumos – pienākuma apmēru nevar pietiekami ticami novērtēt. Iespējamās saistības atspoguļo pārskatos, ja vien saimniecisko labumu vai kalpošanas potenciālu ietverošu resursu aizplūdes iespējamība nav niecīga.

1.8. NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

Naudas plūsmas informāciju izmanto, lai varētu novērtēt ES spēju ģenerēt naudu un naudas ekvivalentus un ES vajadzību izmantot šādas naudas plūsmas.

Naudas plūsmas pārskatu sagatavo, izmantojot netiešo metodi. Tas nozīmē, ka finanšu gada saimnieciskās darbības rezultāts tiek koriģēts, ņemot vērā ietekmi, ko rada ārpus naudas darījumi, atlikti vai uzkrāti iepriekšējo vai nākamo periodu naudas ieņēmumi vai maksājumi no pamatdarbības un ieņēmumu vai izdevumu posteņi, kuri saistīti ar naudas plūsmām no ieguldījumu darbības.

Naudas plūsmas no darījumiem ārvalstu valūtā iegrāmato ES pārskata valūtā (euro), summai ārvalstu valūtā piemērojot euro un attiecīgās ārvalstu valūtas maiņas kursu naudas plūsmas datumā.

Naudas plūsmas pārskatā ir atspoguļotas naudas plūsmas attiecīgajā periodā, kuras klasificētas pēc pamatdarbības, ieguldījumu un finansēšanas darbības.

Pamatdarbības ir ES darbības, kas nav ieguldījumu vai finansēšanas darbības. Tā ir lielākā daļa no veiktajām darbībām.

Ieguldījumu darbības ir nemateriālo aktīvu un materiālo pamatlīdzekļu, kā arī citu naudas ekvivalentos neiekļautu ieguldījumu iegāde un atsavināšana. Ieguldījumu darbības neietver aizdevumus, kas piešķirti saņēmējiem, jo tie ir daļa no vispārējiem mērķiem un līdz ar to ES ikdienas darbības. Mērķis ir atspoguļot ES faktiskos ieguldījumus.

Finansēšanas darbības ir darbības, kuru rezultātā mainās aizņēmumu lielums un sastāvs, izņemot tos, kas ir piešķirti saņēmējiem kompensēšanas veidā vai materiālo pamatlīdzekļu iegādei (kas iekļauti pamatdarbībās).

2. SKAIDROJUMI PAR BILANCI

AKTĪVI

2.1. NEMATERIĀLIE AKTĪVI

	Miljonos EUR
<i>Bruto uzskaites vērtība 31.12.2020.</i>	1 409
<i>Palielinājumi</i>	276
<i>Atsavināšana</i>	(32)
<i>Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām</i>	0
<i>Citas pārmaiņas</i>	(18)
Bruto uzskaites vērtība 31.12.2021.	1 636
<i>Uzkrātā amortizācija 31.12.2020.</i>	(789)
<i>Amortizācija attiecīgajā gadā</i>	(119)
<i>Atkārtoti iegrāmatota amortizācija</i>	3
<i>Atsavināšana</i>	36
<i>Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām</i>	0
<i>Citas pārmaiņas</i>	3
Uzkrātā amortizācija 31.12.2021.	(867)
Neto uzskaites vērtība 31.12.2021.	769
<i>Neto uzskaites vērtība 31.12.2020.</i>	620

Iepriekš minētās summas galvenokārt ir saistītas ar datorprogrammām.

2.2. MATERIĀLIE PAMATLĪDZEKĻI

Kosmosa aktīvu kategorijā ietilpst operatīvie pamatlīdzekļi, kas saistīti ar abām ES kosmosa programmām: globālās satelītu navigācijas sistēmas (GNSS), t. i., *Galileo* un Eiropas ģeostacionārās navigācijas pārklājuma sistēmas (EGNOS), un *Copernicus* Eiropas Zemes novērošanas programmu. Kosmosa sistēmas aktīvus, kas vēl nav operatīvi, iekļauj pozīcijā "Nepabeigtie pamatlīdzekļi". Ar ES kosmosa programmām saistīto aktīvu izveidei izmanto Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA) atbalstu.

Attiecībā uz *Galileo* divi satelīti tika palaisti 2021. gada decembrī. Paredzams, ka tie tiks pasludināti par ekspluatācijā esošiem 2022. gada pirmajā semestrī. Tajā pašā laikā veiksmīgi tika izvietota zemes infrastruktūras jaunā paaudze – versija 1.7. Konstelācijā pašlaik ir 26 satelīti. Pēc pabeigšanas *Galileo* konstelāciju veidos 30 satelīti (tostarp 6 rezerves satelīti). *Galileo* operatīvie pamatlīdzekļi, ieskaitot gan satelītus, gan uz zemes izvietotās iekārtas, 2021. gada 31. decembrī bija 3 413 miljoni EUR, atskaitot uzkrāto nolietojumu (2020. gadā – 2 145 miljoni EUR). Atlikušo nepabeigto pamatlīdzekļu kopējā summa bija 1 344 miljoni EUR (2020. gadā – 1 872 miljoni EUR).

Attiecībā uz *Copernicus* jānorāda, ka satelīts 6A tika pasludināts par ekspluatācijā esošu 2021. gada jūnijā. *Copernicus* operatīvo pamatlīdzekļu kopējā vērtība ir 937 miljoni EUR (2020. gadā – 877 miljoni EUR), atskaitot uzkrāto nolietojumu. Saistībā ar *Copernicus* satelītiem vēl 2 115 miljoni EUR tiek atzīti par nepabeigtiem pamatlīdzekļiem (2020. gadā – 1 894 miljoni EUR).

Arī pamatlīdzekļi, kas saistīti ar EGNOS zemes infrastruktūru, 130 miljonu EUR apmērā (2020. gadā – 24 miljoni EUR) ir iekļauti pozīcijā "Kosmosa aktīvi". Papildus tam EGNOS ir nepabeigtie pamatlīdzekļi 189 miljonu EUR apmērā (2020. gadā – 273 miljoni EUR).

MATERIĀLIE PAMATLĪDZEKĻI

Miljonos EUR

	Zeme un ēkas	Kosmosa aktīvi	Aprīkojums un iekārtas	Mēbeles un transportlīdzekļi	Datortehnika	Citi	Finanšu noma	Nepabeigtie pamatlīdzekļi	Kopā
<i>Bruto uzskaites vērtība 31.12.2020.</i>	5 924	5 670	546	272	727	332	2 650	4 748	20 868
<i>Palielinājumi</i>	100	269	45	19	114	20	9	1 472	2 049
<i>Atsavināšana</i>	(12)	—	(24)	(12)	(60)	(7)	(7)	—	(122)
<i>Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām</i>	535	1 791	1	1	(0)	2	(0)	(2 329)	0
<i>Citas pārmaiņas</i>	—	—	—	—	(0)	0	—	(1)	(1)
Bruto uzskaites vērtība 31.12.2021.	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
<i>Uzkrātais nolietojums 31.12.2020.</i>	(3 676)	(2 625)	(465)	(203)	(557)	(259)	(1 402)		(9 186)
<i>Nolietojums attiecīgajā gadā</i>	(187)	(625)	(38)	(16)	(84)	(23)	(92)		(1 065)
<i>Atkārtoti iegrāmatots nolietojums</i>	5	—	0	0	6	0	—		10
<i>Atsavināšana</i>	12	—	24	11	55	7	7		116
<i>Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām</i>	(0)	—	(0)	—	(0)	0	0		(0)
<i>Citas pārmaiņas</i>	0	—	0	—	(0)	(1)	—		(1)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2021.	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
NETO UZSKAITES VĒRTĪBA 31.12.2021.	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669
<i>NETO UZSKAITES VĒRTĪBA 31.12.2020.</i>	2 249	3 045	81	69	170	73	1 248	4 748	11 682

2.3. PĒC PAŠU KAPITĀLA METODES UZSKAITĪTI IEGULDĪJUMI

ES, ko pārstāv Komisija, līdzdalība Eiropas Investīciju fondā (EIF) tiek uzskatīta par asociētā uzņēmuma dalību, un tās uzskaitē izmanto pašu kapitāla metodi. EIF ir ES finanšu iestāde, kuras specializācija ir riska kapitāla un garantiju sniegšana maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). EIF atrodas Luksemburgā un darbojas kā privātā un publiskā sektora partnerība, kuras dalībnieki ir Eiropas Investīciju banka (EIB), ES un finanšu iestāžu grupa.

2021. gadā EIF akcionāri ir apstiprinājuši kapitāla palielināšanu no 4,5 miljardiem EUR līdz 7,4 miljardiem EUR. Parakstītais kapitāls 2021. gada 31. decembrī ir 7,3 miljardi EUR (un vēl 70 miljoni EUR ir apstiprināti, bet vēl nav parakstīti). Šis palielinājums ļaus EIF ieņemt galveno lomu *InvestEU*, ES investīciju programmas 2021.–2027. gadam izvēšanā (sk. **4.1.1.** skaidrojumu). Tas arī sniegs ieguldījumu Covid-19 krīzes risināšanā, jo EIF arī ievieš nozīmīgas paketes, lai atbalstītu mazos uzņēmumus visā Eiropā. ES piedalījās kapitāla palielināšanā, iemaksājot 372 miljonus EUR. 2021. gada 31. decembrī tai piederēja 30 % no EIF līdzdalības (2020. gadā – 29,7 %) un 30 % balsstiesību (2020. gadā – 29,7 %). Saskaņā ar tā statūtiem EIF ir pienākums iekļaut tiesību aktos noteiktajās rezervēs vismaz 20 % no tā gada neto rezultāta, līdz kopējā rezerve sasniedz 10 % no parakstītā kapitāla. Šī rezerve nav pieejama sadalei.

Miljonos EUR	
	Eiropas Investīciju fonds
Līdzdalība 31.12.2020.	588
<i>Iemaksas</i>	372
<i>Saņemtās dividendes</i>	—
<i>Daļa neto rezultātā</i>	169
<i>Daļa neto aktīvos</i>	63
Līdzdalība 31.12.2021.	1 192

Turpmāk minētās uzskaites vērtības tiek attiecinātas uz ES, pamatojoties uz tās līdzdalības īpatsvaru:

Miljonos EUR		
	31.12.2021.	31.12.2020.
	Kopā EIF	Kopā EIF
<i>Aktīvi</i>	5 187	3 256
<i>Saistības</i>	(1 213)	(1 277)
<i>Ieņēmumi</i>	781	322
<i>Izdevumi</i>	(217)	(194)
<i>Pārpalikums/(deficīts)</i>	564	129

Iepriekš apkopotās finanšu informācijas saskaņojums ar līdzdalības EIF uzskaites vērtību ir šāds.

Miljonos EUR		
	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>Asociētā uzņēmuma neto aktīvi</i>	3 974	1 979
EK līdzdalība EIF	30,0 %	29,7 %
<i>Uzskaites vērtība</i>	1 192	588

ES, ko pārstāv Komisija, 2021. gada 31. decembrī bija iemaksājusi 20 % no tās parakstītajām daļām EIF kapitālā, un nepieprasītā summa ir norādīta turpmāk.

Miljonos EUR		
	Kopējais EIF kapitāls	ES parakstītā daļa
Kopējais akciju kapitāls	7 300	2 190
Iemaksātais	(1 460)	(438)
Nepieprasītais	5 840	1 752

2.4. FINANŠU AKTĪVI

Miljonos EUR			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa			
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā	2.4.1	160 214	82 887
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā ⁽¹⁾	2.4.2	21 660	16 327
		181 874	99 214
Īstermiņa			
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā	2.4.1	3 353	10 422
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā ⁽¹⁾	2.4.2	3 391	3 459
		6 744	13 881
Kopā		188 618	113 095

⁽¹⁾ 2020. gada skaitļi ietver 16 134 miljonus EUR, kas klasificēti kā ilgtermiņa AFS (pieejami pārdošanai) finanšu aktīvi un 3 453 miljonus EUR, kas klasificēti kā īstermiņa AFS finanšu aktīvi 2020. gada ES konsolidētajos gada pārskatos.

2.4.1. Amortizētajās izmaksās novērtētie finanšu aktīvi

Miljonos EUR			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Aizdevumi ANM (NGEU) vajadzībām un finansiālajam atbalstam	2.4.1.1	163 392	93 193
Citi aizdevumi	2.4.1.2	176	116
Kopā		163 568	93 309
Ilgtermiņa		160 214	82 887
Īstermiņa		3 353	10 422

2.4.1.1. Aizdevumi ANM (NGEU) vajadzībām un finansiālajam atbalstam

	Miljonos EUR						
	ANM (NGEU)	SURE	EFSM	MB	MFA	Euratom	Kopā
Kopā 31.12.2020.	—	39 503	47 396	201	5 813	279	93 193
EGN 11 pārskatīšana	—	420	(114)	(1)	(27)	(1)	276
Jauni aizdevumi (nominālvērtība)	17 970	50 137	9 750	—	1 665	100	79 622
Atmaksa	—	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(9 793)
Uzskaites vērtības pārmaiņas	8	507	(144)	0	(24)	—	347
Vērtības samazinājuma pārmaiņas	—	—	—	—	(243)	(11)	(254)
Kopā 31.12.2021.	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
Ilgtermiņa	17 970	90 502	43 969	200	7 132	314	160 087
Īstermiņa	8	65	3 169	1	38	24	3 305

Aizdevumu nominālvērtība 2021. gada 31. decembrī ir 162 394 miljoni EUR, no kuriem 144 424 miljoni EUR attiecas uz aizdevumiem finansiāla atbalsta sniegšanai (2020. gadā – 92 565 miljoni EUR) un 17 970 miljoni EUR ANM vajadzībām (2020. gadā – nav). Ievērojamais palielinājums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir saistīts ar turpmākiem aizdevumiem, kas izsniegti saskaņā ar SURE, un ANM (NGEU) instrumenta ieviešanu 2021. gadā.

Rindā “EGN 11 pārskatīšana” ir parādīta pārskatīto EGN 11 ietekme uz aizdevumu summām 2021. gada 1. janvārī. Attiecībā uz SURE, EFSM un MB šī ietekme attiecas uz efektīvās procentu likmes metodes piemērošanu. Attiecībā uz MFA un Euratom šī ietekme attiecas uz efektīvās procentu likmes un vērtības samazināšanās uzkrājumu piemērošanu 2021. gada 1. janvārī.

— Efektīvās procentu likmes ietekme. Iepriekš minētās programmas, izņemot ANM (NGEU), darbojas pēc kompensēšanas principa. Tas nozīmē, ka prēmijas, atlaides, procenti un darījumu izmaksas, kas ES rodas, lai veiktu aizņēmumu, tiek iekasētas no aizdevuma saņēmēja. Tā rezultātā aizdevuma efektīvā procentu likme ir attiecīgā aizņēmuma efektīvā procentu likme, kas finansēja aizdevumu. Prēmijas vai atlaides par aizņēmuma darījumiem un to iekasēšanu no aizdevuma saņēmējiem iepriekš tika nekavējoties iekļautas izdevumos finanšu darbības rezultātu pārskatā. Izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, neatmaksājamiem aizņēmumiem un aizdevumiem tika pieskaitītas neamortizētās prēmijas un atlaides 2021. gada 1. janvārī. Neto ietekme uz uzkrātajiem rezultātiem ir nulle. Neamortizētās prēmijas un atlaides tagad tiks amortizētas līdz to termiņa beigām.

— Vērtības samazināšanās uzkrājumu ietekme. Tā tika aprēķināta, izmantojot paredzamo kredītzaudējumu modeli, piemērojot aizdevumu vērtības samazināšanās politiku (sk. 6.5. skaidrojumu). Tādējādi Komisija ir atzinusi vērtības samazināšanās uzkrājumu paredzamajiem kredītzaudējumiem MFA un Euratom aizdevumiem 2021. gada 1. janvārī.

Rinda “Vērtības samazinājuma pārmaiņas” atbilst paredzamo kredītzaudējumu pārvērtēšanai 2021. gada 31. decembrī.

Rinda “Uzskaites vērtības pārmaiņas” atbilst pārmaiņām uzkrātajos procentos un prēmiju / diskontu pārmaiņām (jaunas prēmijas / diskonti un amortizācija).

Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM)

2021. gadā ES izveidoja ANM kā pagaidu instrumentu, lai palīdzētu dalībvalstu ekonomikām atgūties no koronavīrusa pandēmijas un kļūt noturīgām pret zaļo un digitālo pārkārtošanos. Saskaņā ar ES atveseļošanas instrumentu (NGEU) Komisija aizņemas līdzekļus, ko ANM izmanto, lai finansētu dalībvalstu reformas un ieguldījumus. Tiem ir jāatbilst ES prioritātēm un jārisina problēmas, kas noteiktas konkrētai valstij adresētajos ieteikumos saskaņā ar Eiropas pusgada

ekonomikas un sociālās politikas koordinācijas sistēmu. Finansējums var būt aizdevums (atmaksājams atbalsts) vai dotācija (neatmaksājams atbalsts, sk. 2.5. skaidrojumu). Dalībvalstis var saņemt finansējumu līdz iepriekš saskaņotam apjomam aizdevumiem un dotācijām. Lai saņemtu atbalstu, dalībvalstīm ir jāiesniedz Eiropas Komisijai savi atveseļošanas un noturības plāni. Katrā plānā ir noteiktas reformas un ieguldījumi, kas jāsteno līdz 2026. gada beigām, nosakot skaidrus starpposma rādītājus un mērķrādītājus, kas jāanalizē Eiropas Komisijai un jāapstiprina Eiropadomei. ANM aizdevumus var izmaksāt līdz 2026. gada 31. decembrim, ar nosacījumu, ka ir sasniegti saskaņotie starpposma rādītāji un mērķrādītāji. Tomēr līdz 2021. gada 31. decembrim Komisija varētu piešķirt avansu līdz 13 % no apstiprinātajām aizdevuma summām, lai uzsāktu ekonomikas atveseļošanu.

2021. gada 31. decembrī tika uzrādīti parakstīti aizdevuma līgumi 153,2 miljardu EUR apmērā. No tiem Komisija ir izmaksājusi 18 miljardus EUR. Starp ANM aizdevumiem un NGEU aizņēmumiem nav kompensējošu attiecību (sk. 2.11. skaidrojumu).

Atbalsta instruments bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (SURE)

SURE ir Eiropas instruments, kas palīdz noturēt cilvēkus darbavietās un saglabāt darbavietas, kuras skārusi koronavīrusa pandēmija. Šis instruments ļauj dalībvalstīm pieprasīt ES finansiālo atbalstu, lai palīdzētu finansēt dalībvalstu publisko izdevumu pēkšņu un būtisku pieaugumu saistībā ar saīsināta darbalaika shēmām un tamlīdzīgiem pasākumiem, tostarp pašnodarbinātām personām, vai dažiem ar veselību saistītiem pasākumiem, jo īpaši darbavietā, lai reaģētu uz krīzi. Tas var nodrošināt finansiālu atbalstu līdz 100 miljardu EUR apmērā kā aizdevumus skartajām dalībvalstīm. Šā instrumenta pamatā ir garantijas 25 miljardu EUR apmērā, ko dalībvalstis sniegušas Komisijai, lai atmaksātu saistītos aizņēmumus. Saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2020/672⁽¹⁹⁾ Komisija var noslēgt aizdevuma līgumu ar dalībvalsti tikai pēc tam, kad Komisija ir ierosinājusi un Padome ir pieņēmusi īstenošanas lēmumu par SURE finansiālu atbalstu.

2021. gada 31. decembrī Padome bija apstiprinājusi, un Komisija bija parakstījusi aizdevuma līgumus finansiālajam atbalstam 94,3 miljardu EUR apmērā. No tiem Komisija bija izmaksājusi dalībvalstīm 89,6 miljardus EUR (nominālā summa). Atlikušās summas saskaņā ar parakstītajiem aizdevuma līgumiem tiek izmaksātas 2022. gadā.

Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms (EFSM)

EFSM sniedza iespēju piešķirt finansiālu atbalstu dalībvalstīm, kas ir nonākušas grūtībās vai kam nopietni draud lielas grūtības, kuras izraisījuši ārkārtas apstākļi, ko dalībvalsts nevar kontrolēt. Palīdzība var būt aizdevuma vai kredītlīnijas veidā. Saskaņā ar ECOFIN padomes 2010. gada 9. maija secinājumiem mehānisms tiek ierobežots un nepārsniedz 60 miljardus EUR, bet juridiskais ierobežojums nosaka, ka aizdevumu vai kredītlīniju neatmaksātā summa nedrīkst būt lielāka par starpību, kas ir pieejama saskaņā ar pašu resursu maksimālo apmēru. Netiek plānots, ka EFSM tiks iesaistīts jaunās finansēšanas programmās vai jaunos aizdevuma mehānisma nolīgumos. No parakstītajiem aizdevuma līgumiem neizņemtu summu nav.

Maksājumu bilance (MB)

Šis ir uz politiku balstīts finanšu instruments, kas nodrošina vidēja termiņa finansiālu atbalstu dalībvalstīm, kuras nav ieviesušas euro. Tas dod iespēju piešķirt aizdevumus dalībvalstīm, kam ir vai kam nopietni draud grūtības saistībā ar maksājumu bilanci vai kapitāla plūsmu. Saskaņā ar instrumentu piešķirto, bet vēl neatmaksāto aizdevumu maksimālā summa ir ierobežota un nepārsniedz 50 miljardus EUR. No parakstītajiem aizdevuma līgumiem neizņemtu summu nav.

Makrofinansiāls atbalsts (MFA)

MFA ir finansiāla atbalsta veids, ko ES piedāvā partnervalstīm, kuras saskaras ar maksājumu bilances krīzi. Tas ietver vidēja termiņa vai ilgtermiņa aizdevumus vai dotācijas, vai abu minēto maksājumu atbilstīgu apvienojumu un parasti papildina finansējumu, kas tiek nodrošināts saistībā ar SVF atbalstītu korekciju un reformu programmu. Aizņēmumus šiem aizdevumiem garantē Garantiju fonds ārējai darbībai un pēc tam tos izsniedz no ES budžeta.

2021. gada laikā tika izmaksāti papildu aizdevumi 1,7 miljardu EUR apmērā, tostarp 0,6 miljardi EUR Ukrainai. No parakstītajiem aizdevuma līgumiem ir nosacīti neizņemtas summas 0,6 miljardu EUR apmērā.

⁽¹⁹⁾ Padomes Regula (ES) 2020/672 (2020. gada 19. maijs), ar ko izveido Eiropas pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (SURE) pēc Covid-19 uzliesmojuma (OV L 159, 20.5.2020., 1. lpp.).

2021. gada 31. decembrī vērtības samazināšanās uzkrājumi MFA aizdevumiem ir 293 miljoni EUR, no kuriem 197 miljoni EUR attiecas uz aizdevumiem Ukrainai (kopā 4,4 miljardi EUR (nominālvērtība) gada beigās). Saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem (un SPSSGS) šajā vērtības samazināšanās uzkrājumā nav ņemti vērā nekorigējošie notikumi pēc bilances sastādīšanas, kas saistīti ar karu Ukrainā 2022. gadā (sk. 8. skaidrojumu), ņemts vērā tikai būtiskais riska pieaugums, kas tika norādīts 2021. gada beigās.

Eiropas Atomenerģijas kopienas aizdevumi (Euratom)

Eiropas Atomenerģijas kopiena (Euratom, ko pārstāv Komisija) piešķir aizdevumus gan dalībvalstīm, gan citām valstīm, kā arī to subjektiem ar energoiekārtām saistītu projektu finansēšanai. No kopējiem Euratom neatmaksājamiem aizdevumiem 2021. gada 31. decembrī 300 miljoni EUR (nominālvērtība) ir saistīti ar aizdevumiem Ukrainai, kuriem ir atzīti vērtības samazināšanās uzkrājumi 13 miljonu EUR apmērā. 2021. gada 31. decembrī Komisija no trešām personām bija saņēmusi garantijas 350 miljonu EUR apmērā (2020. gadā – 279 miljoni EUR), lai segtu Euratom aizdevumus. No parakstītajiem aizdevuma līgumiem neizņemtu summu nav.

Aizdevumu efektīvās procentu likmes (izteiktas kā procentu likmju diapazons)

	31.12.2021.	31.12.2020.
ANM (NGEU)	no 0,11 % līdz 0,12 %	—
SURE	no (0,48) % līdz 0,77 %	no 0,00 % līdz 0,30 %
EFSM	no (0,03) % līdz 3,79 %	no 0,50 % līdz 3,75 %
MB	2,95 %	2,88 %
MFA	no (0,14) % līdz 3,70 %	no 0,00 % līdz 3,69 %
Euratom	no (0,08) % līdz 1,66 %	no 0,00 % līdz 5,76 %

2020. gada skaitļi attiecas uz nominālajām procentu likmēm, savukārt 2021. gada skaitļi ir efektīvās procentu likmes saskaņā ar pārskatīto EGN 11.

2.4.1.2. Citi aizdevumi

Tie ietver 3 veidu aizdevumus.

- Aizdevumi 74 miljonu EUR apmērā 2021. gada 31. decembrī (2020. gadā – 75 miljoni EUR), kas piešķirti no ES budžeta programmām (piemēram, MEDA programmas Eiropas un Vidusjūras reģiona partnerattiecībām un ES Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmas).
- Neatmaksātie aizdevumi, ko sākotnēji piešķīra īstenošanas partneri, ja Komisija ir samaksājusi garantijas pieprasījumu un tagad tai pieder atgūšanas tiesības (pārņemtie aizdevumi). 2021. gada 31. decembrī Komisijai ir atgūšanas tiesības par 855 miljoniem EUR šādu aizdevumu (ieskaitot uzkrātos procentus). Taču, ņemot vērā paredzamos kredītzaudējumus, bilancē norādītā uzskaites vērtība ir 48 miljoni EUR. Šos aizdevumus piešķīra EIB un garantēja ESIF un ELM programmas.
- Termiņnoguldījumi 54 miljonu EUR apmērā ar termiņu vairāk nekā 3 mēneši, kas neatbilst naudas ekvivalentu definīcijai.

2.4.2. Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (FVSD)

Miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Finanšu aktīvi FVSD, kas ir neatvasināti instrumenti ⁽¹⁾	2.4.2.1.	24 223	19 587
Finanšu aktīvi FVSD, kas ir atvasināti instrumenti	2.4.2.2.	828	199

Miljonos EUR			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
	Kopā	25 051	19 786
Ilgtermiņa		21 660	16 327
Īstermiņa		3 391	3 459

(¹) 2020. gada skaitļi attiecas uz summām, kas iepriekš klasificētas kā AFS finanšu aktīvi 2020. gada ES konsolidētajos gada pārskatos.

2.4.2.1. Finanšu aktīvi FVSD, kas ir neatvasināti instrumenti

Finanšu aktīvi FVSD, kas ir neatvasināti instrumenti, pa to veidiem

Miljonos EUR		
	31.12.2021.	31.12.2020.
Parāda vērtspapīri	19 326	14 862
Naudas tirgus fondi un ieguldījumi apvienotajos portfeļos	2 513	3 038
Citi kapitālieguldījumi	2 384	1 686
	Kopā	19 587
Ilgtermiņa	20 834	16 134
Īstermiņa	3 390	3 453

2020. gada skaitļi attiecas uz summām, kas iepriekš klasificētas kā AFS aktīvi 2020. gada ES konsolidētajos gada pārskatos.

Parāda vērtspapīri galvenokārt ir valsts un uzņēmumu obligācijas. Šie ieguldījumi tiek glabāti fondos (portfeļos), ko pārvalda Komisija vai EIB ES vārdā, un tie galvenokārt attiecas uz KUF, H2020, BUFI un Inovāciju fondu (sk. tālāk). Aktīvu portfeļu darbība tiek novērtēta, pamatojoties uz patieso vērtību (tirgus vērtību).

Naudas tirgus fondi ir kopēji fondi, kas iegulda īstermiņa parāda vērtspapīros (piemēram, EIB vienotais fonds). Ieguldījumi apvienotajos portfeļos ir ES EISI un H2020 programmu līdzekļi, kas apvienoti kopā ar dalībvalstu līdzekļiem no programmas NER 300. Tos izmanto, lai sniegtu garantijas EIB finansēšanas un ieguldīšanas darbībām.

“Citi kapitālieguldījumi” galvenokārt attiecas uz ES budžeta līdzekļu ieguldīšanu ar īstenošanas partneru starpniecību riska kapitālā vai cita veida ieguldījumu fondos ES politikas mērķu sasniegšanai. Piemēram, uzlabot jaunizveidotu MVU piekļuvi finansējumam, pētniecībai un inovācijai, kā arī infrastruktūrai gan ES, gan ārpus tās.

Finanšu aktīvi FVSD, kas ir neatvasināti instrumenti, pa programmām

Miljonos EUR		
	31.12.2021.	31.12.2020.
Inovāciju fonds	4 195	—
BUFI ieguldījumi	1 257	1 598
Likvidējamā EOTK	1 382	1 445

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka	188	188
EĀDD vietējo darbinieku pensiju plāns	69	73
	7 091	3 304
<i>Budžeta garantiju fondi:</i>		
Kopējais uzkrājumu fonds	11 272	—
ESIF galvojuma fonds	—	7 526
Garantiju fonds ārējai darbībai	—	2 794
EFIA garantiju fonds	—	692
	11 272	11 012
<i>Finanšu instrumenti, kurus finansē no ES budžeta:</i>		
“Apvārsnis 2020”	3 342	3 097
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments	762	764
ES MVU pašu kapitāla mehānismi	684	533
Eiropas fonds dienvidaustrumeiropai	213	163
Zaļās izaugsmes fonds	146	143
Energoefektivitātes finansējuma mehānisms	107	104
Citi	606	467
	5 861	5 271
Kopā	24 223	19 587
Ilgtermiņa	20 834	16 134
Īstermiņa	3 390	3 453

2020. gada skaitļi attiecas uz summām, kas iepriekš klasificētas kā AFS aktīvi 2020. gada ES konsolidētajos gada pārskatos.

Inovāciju fonds (IF)

Inovāciju fonds ir izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/410⁽²⁰⁾, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā. Tas atbalsta inovāciju mazoglekļa tehnoloģiju jomā un procesus konkrētās ekonomikas nozarēs. Inovāciju fonds ir jāfinansē ar ieņēmumiem no 450 miljonu kvotu progresīvas monetizācijas, kā arī ar visiem neizlietotajiem līdzekļiem no 300 miljoniem kvotu, kas pieejamas programmai NER300 (sk. 3.8. skaidrojumu). Inovāciju fonds savu darbību uzsāka 2020. gadā, bet summas tika turētas skaidrā naudā. No 2021. gada EIB pārvalda Inovāciju fonda līdzekļus, ieguldot tos obligācijās.

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/410 (2018. gada 14. marts), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos, un Lēmumu (ES) 2015/1814 (OV L 76, 19.3.2018., 3. lpp.).

BUFI ieguldījumi

Komisija ir izveidojusi Budžeta naudas sodu fondu (BUFI), lai pārvaldītu naudu, ko tā provizoriski saņem par pārsūdzētajiem naudas sodiem par konkurences noteikumu pārkāpumiem. Līdz galīgā tiesas lēmuma pieņemšanai Komisija naudu iegulda parāda instrumentos.

Likvidējamā EOTK

EOTK līgums beidzās 2022. gada 23. jūlijā, pēc kura visi EOTK aktīvi tika nodoti Eiropas Savienībai un bija paredzēti pētniecībai nozarēs, kas saistītas ar ogļu un tērauda rūpniecību. Komisija pārvalda portfeli un iegulda parāda vērtspapīros, kas denominēti euro valūtā un kotēti aktīvā tirgū.

Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka

ES ir finanšu ieguldījumi Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) kapitālā, kur 2021. gada 31. decembrī ES akciju skaits bija 90 044 (2020. gadā – 90 044 akcijas), kas ir 3 % no kopējā parakstītā akciju kapitāla. ES parakstījās par akciju kapitālu ar kopējo summu 900 miljoni EUR, no kuriem 713 miljoni EUR pašlaik nav pieprasīti. Saskaņā ar nolīgumu par ERAB izveidi akcionāriem jāievēro daži līgumā noteikti ierobežojumi, piemēram, akcijas nevar nodot un to izpiršanas maksa nedrīkst pārsniegt sākotnējās iegādes izmaksas. ES novērtē tās ieguldījumus ERAB atbilstoši patiesajai vērtībai. Jo īpaši iepriekš norādīto līgumā noteikto ierobežojumu dēļ sākotnējās iegādes izmaksas uzskata par labāko patiesās vērtības aplēsi. Lai gan ERAB akcijas netiek kotētas biržās, nesen ir notikuši darījumi ieguldījumu saņēmēja pašu kapitālā (kapitāla emitēšana par nominālvērtību), kas apliecina, ka šajā situācijā izmaksas ir labākā patiesās vērtības aplēse.

Kopējais uzkrājumu fonds (KUF)

ES garantē kapitālieguldījumus un aizdevumus, ko īstenošanas partneri sniedz valdībām un uzņēmumiem. Lai segtu prasījumus no saistību nepildīšanas vai citiem zaudējumiem, ES budžetā saskaņā ar tiesību aktiem pakāpeniski tiek atvēlēta nauda kapitāla rezerves, t. i., KUF, veidošanai. KUF sedz arī aizņēmumus, ko Komisija izsniedz, lai finansētu MFA un *Euratom* aizdevumus valstīm, kas nav dalībvalstis.

Līdz 2020. gadam katrai budžeta garantijai bija atsevišķs fonds (ESIF galvojuma fonds, EFIA garantiju fonds, Garantiju fonds ārējai darbībai, kas attiecas arī uz finansiālā atbalsta aizdevumiem trešām valstīm saskaņā ar MFA un *Euratom*).

No 2021. gada 1. janvāra Komisija saskaņā ar Finanšu regulu ir izveidojusi KUF, lai pārvaldītu kapitāla rezervi ("uzkrājumus") visām budžeta garantijām un finansiālā atbalsta aizdevumiem trešām valstīm vienā kopējā portfelī. Papildus ES budžeta nodrošinājumam KUF saņem atguvumus no neizpildītajiem darījumiem, ieguldījumu atdevi un ieņēmumus no ES budžeta garantiju atlīdzības. KUF var saņemt arī brīvprātīgas iemaksas no dalībvalstīm un citiem iemaksātājiem, kuri šādā veidā palielina pieejamās ES budžeta garantijas.

KUF iedala ienākošās iemaksas nodalījumos, kur katrs nodalījums attiecas uz vienu ieguldījumu programmu. 2021. gada 31. decembrī KUF sastāv no 4 nodalījumiem. No tiem 3 nodalījumi attiecas uz mantotajiem instrumentiem, kas izveidoti saskaņā ar iepriekšējām DFS (ESIF, EFIA un ELM). Šīs 3 ieguldījumus sniedzošās programmas ir nodevušas esošo nodrošinājumu tajā datumā, kad tās pievienojās KUF. Turklāt tajā ir nodalījums, kas paredzēts *InvestEU* – jaunam instrumentam, kas izveidots saskaņā ar pašreizējo DFS. Šo instrumentu reglamentējošie tiesību akti nosaka nepieciešamo nodrošinājumu sniegtajām garantijām. ES budžets apvieno šos atsevišķos uzkrājumus KUF un optimizē līdzekļu pārvaldību.

2021. gada 31. decembrī KUF aktīvi bija 12,3 miljardi EUR, no kuriem 11,3 miljardi EUR bija ieguldīti finanšu aktīvos FVSD, kas ir neatvasināti instrumenti (parāda vērtspapīros).

"Apvārsnis 2020"

Saskaņā ar ES regulu par pētniecības un inovācijas pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" izveidi 2014.–2020. gadam ir izveidoti jauni finanšu instrumenti, lai veicinātu tādu uzņēmumu piekļuvi finansējumam, kas darbojas pētniecības un inovāciju (PI) jomā. Šie instrumenti ir:

- *InnovFin aizdevumu un garantiju pakalpojums pētniecībai un inovācijai*, kurā Komisijai ir dalīts finanšu risks saistībā ar portfeli, ko veido jaunas EIB veiktas finansēšanas darbības,
- *InnovFin MVU galvojums un instruments MVU iniciatīvai saistībā ar neierobežotām garantijām (SIUGI)* – garantiju mehānismi, ko pārvalda EIF, sniedzot garantijas un pretgarantijas finanšu starpniekiem par jauniem aizdevumu portfeliem (saskaņā ar SIUGI Komisijai ir dalīts finanšu risks saistībā ar garantiju, kas piešķirta kopīgi ar dalībvalstīm, EIF un EIB),
- *InnovFin kapitāla finansēšanas mehānisms pētniecībai un inovācijai*, kas nodrošina ieguldījumus riska kapitāla fondos un ko pārvalda EIF, kā arī
- EIP fonds (Eiropas Inovācijas padomes fonds), kas nodrošina pamatkapitāla finansējumu, lai paātrinātu inovācijas un tirgus izvēršanas darbības. EIP fonds tiks galvenokārt finansēts no DFS 2021.–2027. gadam pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ietvaros. Tomēr līdz šim Komisija ir izmantojusi resursus, kas pieejami H2020 ietvaros.

Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1316/2013⁽²¹⁾ ir izveidots Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) parāda instruments, kura mērķis ir veicināt infrastruktūras projektu piekļuvi finansējumam transporta, telesakaru un enerģētikas nozarē. To pārvalda EIB nolīguma ar ES ietvaros. Tas piedāvā riska dalīšanu parāda finansēšanai prioritārā un subordinētā parāda vai garantijas veidā, kā arī atbalstu ES garantētajām projektu obligācijām.

ES MVU pašu kapitāla mehānismi

Šie ir pašu kapitāla instrumenti, ko EIF aizbildnībā finansē no COSME, CIP un MAP programmām un Izaugsmes un nodarbinātības iniciatīvas un kas sniedz atbalstu ES MVU izveidei un finansēšanai to agrīnā (jaunuzņēmuma) un izaugsmes posmā, veicot ieguldījumus piemērotos specializētos riska kapitāla fondos.

Neatvasināto finanšu aktīvu FVSD patiesās vērtības hierarhija (2020. gadā klasificēti kā AFS)

Finanšu aktīvu veids	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
1. līmenis. Aktīvos tirgos kotētas cenas	19 336	15 383
2. līmenis. Novērojami dati, kas nav kotētās cenas	2 698	2 706
3. līmenis. Novērtēšanas metodes, kur izmantoti dati, kuru pamatā nav novērojamu tirgus datu	2 190	1 498
Kopā	24 223	19 587

Šajā periodā starp 1. un 2. līmeni nebija patiesās vērtības hierarhijas pārvietojumu.

Tādu neatvasināto finanšu aktīvu saskaņojums, kas novērtēti ar novērtēšanas metodēm, izmantojot datus, kuru pamatā nav novērojamu tirgus datu (3. līmenis)

Miljonos EUR	
Patiesās vērtības pārmaiņas	
Sākuma atlikums 1.1.2021.	1 498

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1316/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, groza Regulu (ES) Nr. 913/2010 un atceļ Regulu (EK) Nr. 680/2007 un Regulu (EK) Nr. 67/2010 (OV L 348, 20.12.2013., 129. lpp.).

Miljonos EUR	
Patiesās vērtības pārmaiņas	
EGN 11 pārskatīšana	2
Periodā veiktie ieguldījumi	505
Kapitāla atmaksas	(111)
Atmaksātie ieņēmumi	(30)
Peļņa vai zaudējumi par periodu ar pārpalikumu vai deficītu	326
Pārvietojumi uz 3. līmeni	—
Pārvietojumi no 3. līmeņa	—
Citi	—
Beigu atlikums 31.12.2021.	2 190

Neto peļņa par 3. līmeņa neatvasinātajiem aktīviem 2021. gada beigās bija 295 miljoni EUR. Tos iekļauj kā finanšu ieņēmumus postenī "Ieņēmumi no finanšu aktīviem vai saistībām FVSD neatvasinātajos instrumentos" (sk. 3.9. skaidrojumu) un kā finanšu izmaksas postenī "Zaudējumi no finanšu aktīviem vai saistībām FVSD neatvasinātajos instrumentos" (sk. 3.15. skaidrojumu).

2.4.2.2. Finanšu aktīvi un saistības FVSD atvasinātajos instrumentos

Finanšu aktīvi un saistības FVSD atvasinātajos instrumentos pa to veidiem

Atvasinātā instrumenta veids	31.12.2021.			31.12.2020.		
	Nosacītā summa	Patiesās vērtības aktīvi	Patiesās vērtības saistības	Nosacītā summa	Patiesās vērtības aktīvi	Patiesās vērtības saistības
Regulētā tirgū netirgots ārvalstu valūtas nākotnes līgums	646	2	—	417	6	—
Galvojums pašu kapitāla portfelim	4 148	826	(1)	3 412	193	(1)
FX riska garantijas	28	—	(4)	14	—	(4)
Kopā	4 822	828	(5)	3 843	199	(4)
Ilgttermiņa		826	(5)		193	(4)
Īstermiņa		2	—		6	(0)

Regulētā tirgū netirgots ārvalstu valūtas nākotnes līgums

ES noslēdz regulētā tirgū netirgotus ārvalstu valūtas nākotnes līgumus, lai ierobežotu ārvalstu valūtas risku, kas saistīts ar ASV dolāros denominētiem parāda vērtspapīriem, kuri tiek turēti ESIF galvojuma fondā. Saskaņā ar šiem regulētā tirgū netirgotajiem ārvalstu valūtas nākotnes līgumiem ES piegādā līgumā noteikto un iepriekšējā tabulā norādīto nosacīto summu ārvalstu valūtā ("maksāšanas pozīcija") un saņem nosacīto summu EUR valūtā ("saņemšanas pozīcija") termiņa beigās. Šie atvasināto instrumentu līgumi tiek novērtēti patiesajā vērtībā bilances datumā un klasificēti kā finanšu aktīvi vai finanšu saistības to patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā atkarībā no tā, vai to patiesā vērtība ir pozitīva vai negatīva.

Galvojumi pašu kapitāla portfeļiem

Pozīcijā "Galvojums pašu kapitāla portfeļiem" ir ietvertas ES sniegtās garantijas finanšu iestādēm par kapitālieguldījumu portfeļiem. Šīs garantijas klasificē kā atvasinātos finanšu instrumentus un uzskaita kā finanšu aktīvu vai finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā, jo tās neatbilst finanšu garantiju saistību definīcijai (sk. 1.5.12. skaidrojumu). ES finanšu saistības vērtē, pamatojoties uz pamatā esošo ieguldījumu vērtību.

Kopējo summu veido galvenokārt ESIF galvojums, ko ES dod EIB grupai ar EIB un EIF apmaksāto kapitālieguldījumu summu 3 068 miljoni EUR (2020. gadā – 2 223 miljoni EUR). Ar ESIF pašu kapitāla portfeļiem saistītā ES galvojuma patiesā vērtība bija 763 miljoni EUR (2019. gadā – 164 miljoni EUR).

Garantija ārvalstu valūtas riskam

ES garantē ārvalstu valūtas risku saskaņā ar EFIA garantiju, kur tā garantē mijmaiņas un nākotnes līgumus, kuru mērķis ir nodrošināties pret ārvalstu valūtas riskiem, veicot ieguldījumus jaunattīstības tirgos. ES sedz arī ārvalstu valūtas (UHA) devalvāciju saistībā ar aizdevumiem, ko finanšu iestādes piešķirušas MVU Ukrainai saskaņā ar Austrumu partnerības MVU finansēšanas mehānismu.

Atvasināto finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības hierarhija

Atvasinātā instrumenta veids	Miljonos EUR			
	31.12.2021.		31.12.2020.	
	Patiesās vērtības aktīvi	Patiesās vērtības saistības	Patiesās vērtības aktīvi	Patiesās vērtības saistības
1. līmenis. Aktīvos tirgos kotētas cenas	—	—	—	—
2. līmenis. Novērojami dati, kas nav kotētās cenas	2	(2)	6	(4)
3. līmenis. Novērtēšanas metodes, kur izmantoti dati, kuru pamatā nav novērojamu tirgus datu	826	(2)	193	(1)
Kopā	828	(5)	199	(4)

Šajā periodā starp 1. un 2. līmeni nebija pārvietojumu. Atvasinātie instrumenti patiesās vērtības 3. līmenī galvenokārt ietver galvojumus pašu kapitāla portfeļiem.

Tādu atvasinātu finanšu aktīvu un saistību saskaņojums, kas novērtēti ar novērtēšanas metodēm, izmantojot datus, kuru pamatā nav novērojamu tirgus datu (3. līmenis)

Miljonos EUR	
Patiesās vērtības pārmaiņas	
Sākuma atlikuma aktīvs/(saistības) 1.1.2021.	192
Apmaksātas garantijas pieprasījuma prasības	5
Atgriezti garantijas pieprasījumi	(1)
Ieņēmumi no atmaksātās garantijas	(160)
Peļņa vai zaudējumi par periodu ar pārpalikumu vai deficītu	788
Pārvietojumi uz 3. līmeni	—

Miljonos EUR	
Patiesās vērtības pārmaiņas	
Pārvietojumi no 3. līmeņa	—
Citi	—
Beigu atlikums 31.12.2021.	824

Neto peļņa no turētajiem 3. līmeņa atvasinātajiem aktīviem 2021. gada beigās bija 777 miljoni EUR. Šī summa tiek uzrādīta kā finanšu ieņēmumi un iekļauta sadaļā "Ieņēmumi no finanšu aktīviem vai saistībām FVSD atvasinātajos instrumentos" (sk. 3.9. skaidrojumu).

2.5. PRIEKŠFINANSĒJUMS

Miljonos EUR			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa			
Priekšfinansējums	2.5.1	57 764	30 574
Citi avansa maksājumi dalībvalstīm	2.5.2	2 901	3 825
Iemaksa trasta fondos		126	119
		60 792	34 519
Īstermiņa			
Priekšfinansējums	2.5.1	28 427	24 902
Citi avansa maksājumi dalībvalstīm	2.5.2	4 229	3 327
		32 656	28 229
Kopā		93 447	62 748

Priekšfinansējuma līmenim dažādajās programmās ir jābūt pietiekamam, lai saņēmējam nodrošinātu projekta sākšanai un virzīšanai nepieciešamo finansējumu, vienlaikus aizsargājot ES finanšu intereses un ņemot vērā juridiskos, darbības un izmaksu lietderības ierobežojumus.

Būtiskais palielinājums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu galvenokārt ir ANM (NGEU) instrumenta ieviešanas rezultāts 2021. gadā, kad sākotnēji tika izmaksāti 36,4 miljardi EUR priekšfinansējuma.

2.5.1. Priekšfinansējums

Miljonos EUR						
	Bruto summa	Dzēsts, izmantojot uzkrājumu	Neto summa 31.12.2021.	Bruto summa	Dzēsts, izmantojot uzkrājumu	Neto summa 31.12.2020.
Dalīta pārvaldība						
ELFLA un citi lauku attīstības instrumenti	3 172	(208)	2 965	3 193	—	3 193
ERAF un KF	23 531	(4 571)	18 960	23 074	(3 846)	19 229

	Miljonos EUR					
	Bruto summa	Dzēsts, izmantojot uzkrājumu	Neto summa 31.12.2021.	Bruto summa	Dzēsts, izmantojot uzkrājumu	Neto summa 31.12.2020.
Citi	9 085	(1 823)	7 263	8 222	(1 348)	6 874
Citi	4 836	(2 263)	2 572	4 192	(1 520)	2 672
	40 624	(8 865)	31 760	38 681	(6 713)	31 967
Tieša pārvaldība						
<i>Īsteno:</i>						
Komisija	46 494	(11 970)	34 525	17 031	(10 648)	6 382
tostarp ANM (NGEU)	34 879	(4 065)	30 814	—	—	—
ES izpildaģentūras	23 931	(15 030)	8 901	18 565	(10 931)	7 633
Trasta fondi	1 140	(847)	293	1 121	(843)	278
	71 565	(27 847)	43 718	36 716	(22 423)	14 294
Netieša pārvaldība						
<i>Īsteno:</i>						
citas ES aģentūras un struktūras	1 657	(687)	971	1 243	(781)	462
Trešās valstis	1 874	(1 261)	614	1 515	(1 043)	471
Starptautiskās organizācijas	9 545	(5 955)	3 590	9 068	(6 020)	3 048
Citi subjekti	12 992	(7 453)	5 539	11 665	(6 432)	5 233
	26 069	(15 356)	10 713	23 491	(14 276)	9 215
Kopā	138 258	(52 068)	86 191	98 888	(43 412)	55 476
<i>Ilgtermiņa</i>	57 764	—	57 764	30 574	—	30 574
<i>Īstermiņa</i>	80 494	(52 068)	28 427	68 314	(43 412)	24 902

Priekšfinansējums ir izmaksātā nauda un tādējādi maksājumu apropriāciju izpilde. Kā izklāstīts 1.5.7. skaidrojumā, šie ir avansa maksājumi un vēl nav uzskaitīti izdevumos. Tādējādi, lai gan priekšfinansējums samazina neapmaksāto RAL (sk. 5.1. skaidrojumu), tie ir izdevumi, kas vēl jāapstiprina un jāatzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Dalītās pārvaldības gadījumā gandrīz viss priekšfinansējums attiecas uz plānošanas periodu 2014.–2020. gadam. Ir sākotnējais priekšfinansējums, kas netiks dzēsts (t. i., ko atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā) pirms plānošanas perioda slēgšanas un ko uzrāda kā ilgtermiņa priekšfinansējumu.

Kohēzijas jomā ir arī ikgadējais priekšfinansējums, ko dzēs katru gadu un uzrāda kā īstermiņa priekšfinansējumu. Jauni priekšfinansējuma maksājumi, kas veikti kohēzijas jomā, ietver 2021. gada priekšfinansējumu (7,3 miljardi EUR), kā arī maksājumus no ES Solidaritātes fonda (0,8 miljardi EUR). Jaunie maksājumi ir līdzsvaroti ar aptuveni līdzīgas vērtības pārbaudi, tāpēc nenomaksātā priekšfinansējuma līmenis šajā jomā kopumā saglabājas stabils.

Attiecībā uz tiešo pārvaldību lielākās priekšfinansējuma summas ir tās, kas saistītas ar neatmaksājamo atbalstu saistībā ar ANM instrumentu, ko uzsāka 2021. gadā, gada beigās sasniedzot neto 30,8 miljardus EUR. Citas būtiskas summas – 8,5 miljardi EUR (2020. gadā – 9,3 miljardi EUR) attiecas uz pētniecības jomu (galvenokārt programmu “Apvārsnis 2020” un “Apvārsnis Eiropa”, ko īsteno ES izpildaģentūras un Komisija).

Attiecībā uz netiešo pārvaldību priekšfinansējums galvenokārt attiecas uz iekšējās politikas programmām, piemēram, Galileo un EGNOS (kosmosa programmas), bet arī ar instrumentu “Eiropa pasaulē” saistītos instrumentus (tostarp kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentus). Ievērojamākais priekšfinansējuma palielinājums šajā pozīcijā ir saistīts ar kosmosa programmām.

Par priekšfinansējumu saņemtās garantijas

Tās ir garantijas, ko Komisija, izmaksājot avansa maksājumus (priekšfinansējumu), atsevišķos gadījumos pieprasa no saņēmējiem, kas nav dalībvalstis. Šāda veida garantijām tiek uzrādītas divas vērtības – nominālā un aktuālā vērtība. Nominālo vērtību pamatojošais notikums ir saistīts ar garantijas esību. Garantijas aktuālo vērtību pamatojošais notikums ir priekšfinansējuma maksājums, ko veic pret garantiju un vēlāk samazina ar dzēšanu. Tādu garantiju nominālā vērtība, kas saņemtas saistībā ar priekšfinansējumu, 2021. gada 31. decembrī bija 433 miljoni EUR, bet to aktuālā vērtība bija 383 miljoni EUR (2020. gadā – attiecīgi 466 miljoni EUR un 402 miljoni EUR).

Atsevišķas priekšfinansējuma summas, kas izmaksātas saskaņā ar Septīto pamatprogrammu pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (FP7) un saskaņā ar programmām “Apvārsnis 2020” un “Apvārsnis Eiropa”, faktiski sedz savstarpējās apdrošināšanas mehānisms (MIM), kas iepriekš bija zināms kā Dalībnieku garantiju fonds (PGF). MIM ir savstarpēja izdevīguma instruments, kas izveidots, lai segtu riskus saistībā ar saņēmēju neveiktiem maksājumiem netiešo darbību īstenošanas laikā šo programmu ietvaros. Visi netiešo darbību dalībnieki, kas saņem ES dotāciju, iemaksā 5 % no maksimālā ES ieguldījuma MIM kapitālā, ko Komisija iegulda finanšu tirgos, lai radītu procentus. Procentus var izmantot, lai segtu nenomaksātos tā dalībnieka parādus, kurš nepilda saistības pret Savienību. Netiešās darbības beigās veiktās iemaksas tiek atmaksātas dalībniekiem. ES (ko pārstāv Komisija) darbojas kā izpildītājs MIM dalībnieku vārdā, bet fonds pieder tā dalībniekiem. Tādējādi MIM ir atsevišķs subjekts, kas nav konsolidēts šajos ES gada pārskatos.

2021. gada 31. decembrī kopējās priekšfinansējuma summas, ko sedza MIM, bija 2,4 miljardi EUR (2020. gadā – 2,3 miljardi EUR). MIM kopējie aktīvi, ieskaitot Komisijas pārvaldītos finanšu aktīvus, sasniedza 2,5 miljardus EUR (2020. gadā – 2,4 miljardi EUR).

2.5.2. Citi avansa maksājumi dalībvalstīm

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>Avansa maksājumi dalībvalstīm par finanšu instrumentiem dalītā pārvaldībā</i>	3 647	3 520
<i>Atbalsta shēmas</i>	3 483	3 633
Kopā	7 130	7 153
<i>Ilgtermiņa</i>	2 901	3 825
<i>Īstermiņa</i>	4 229	3 327

Avansa maksājumi dalībvalstīm par finanšu instrumentiem dalītā pārvaldībā

Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) programmu ietvaros dalībvalstīm var veikt avansa maksājumus no ES budžeta, lai tās varētu veikt iemaksas finanšu instrumentos (t. i., aizdevumos, kapitālieguldījumos vai garantijās). Par šo finanšu instrumentu izveidi un pārvaldību atbild dalībvalstis, nevis Komisija. Tomēr šiem instrumentiem neizlietotie naudas līdzekļi gada beigās nonāk ES īpašumā (tāpat kā viss priekšfinansējums), un tādējādi tos ES bilancē uzrāda kā aktīvus.

2014.–2020. gada periods

Tiek lēsts, ka no 14 692 miljoniem EUR, kas samaksāti saskaņā ar kohēzijas politiku, 2021. gada 31. decembrī neizmantoti bija 3547 miljoni EUR. Tie ietver dalībvalstu iemaksas MVU iniciatīvā – instrumentā, kura mērķis ir stimulēt papildu aizdevumus MVU no banku sektora (izmaksāti 1 326 miljoni EUR (izņemot summas, kas vēl ir iekļautas priekšfinansējumā), no kuriem 366 miljoni EUR tiek novērtēti kā neizmantoti).

Lauku attīstībai gada beigās joprojām bija neizmantoti 97 miljoni EUR.

2007.–2013. gada periods

Visas ar kohēzijas politiku saistītās summas tiek uzskatītas par izmantotām vai pārdalītām citiem pasākumiem, tāpēc 2021. gada 31. decembrī bilancē aktīvu nav. Jānorāda, ka faktisko īstenošanu dažādajos instrumentos nākamajos gados izskatīs kā daļu no programmu slēgšanas procesa.

Atbalsta shēmas

Līdzīgi iepriekš minētajam atmaksātās summas, kas atbilst avansa maksājumiem, kurus dalībvalstis veikušas dažādām atbalsta shēmām (valsts atbalsts, ELGF tirgus pasākumi vai ELFLA ieguldījumu pasākumi), un kas nebija izmantotas līdz gada beigām, grāmato kā aktīvus (avansa maksājumus) ES bilancē. Komisija aplēsusi šo avansa maksājumu vērtību, pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju; rezultātā iegūtās summas ir iekļautas izdevumu apakšpozīcijā "Atbalsta shēmas" (sk. iepriekš).

2014.–2020. gada periods

Aplēstās neizmantotās summas gada beigās bija 1768 miljoni EUR kohēzijas politikai un 1649 miljoni EUR lauksaimniecībai un lauku attīstībai.

2007.–2013. gada periods

Saskaņā ar aplēsēm 2021. gada beigās neizmantoti paliek 66 miljoni EUR, kas samaksāti saistībā ar lauku attīstību.

2.6. AR KOMERCIĀLU APMAIŅU SAISTĪTI DEBITORU PARĀDI UN AR KOMERCIĀLU APMAIŅU NESAISTĪTAS ATGŪSTAMĀS SUMMAS

<i>Miljonos EUR</i>			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa			
<i>Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu</i>	2.6.1	34 892	44 128
<i>Debitoru parādi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu</i>	2.6.2	5 750	1 685
		40 642	45 813
Īstermiņa			
<i>Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu</i>	2.6.1	29 473	26 915
<i>Debitoru parādi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu</i>	2.6.2	2 323	1 766
		31 796	28 681
Kopā		72 438	74 493

2.6.1. Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu

		Miljonos EUR	
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa			
Dalībvalstis	2.6.1.1	2 497	2 237
AK izstāšanās līgums	2.6.1.2	30 839	40 629
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu maksas	2.6.1.4	1 556	1 261
Citas atgūstamās summas		—	1
		34 892	44 128
Īstermiņa			
Dalībvalstis	2.6.1.1	5 682	7 213
AK izstāšanās līgums	2.6.1.2	10 913	6 827
Naudas sodi par konkurences noteikumu pārkāpumiem	2.6.1.3	11 698	11 295
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu maksas	2.6.1.4	1 097	787
Citas atgūstamās summas	2.6.1.5	83	792
		29 473	26 915
Kopā		64 365	71 043

2.6.1.1. No dalībvalstīm atgūstamās summas

		Miljonos EUR	
		31.12.2021.	31.12.2020.
A kontos iekļautie TPR		6 137	5 297
Atsevišķos kontos iekļautie TPR		1 405	1 460
Saņemamie pašu resursi		15	2 188
Vērtības samazinājums		(875)	(892)
Citi		—	—
Pašu resursu atgūstamās summas		6 683	8 053
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)		1 525	1 378
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un citi lauku attīstības instrumenti		668	720
Vērtības samazinājums		(843)	(837)
Atgūstamās summas saistībā ar ELGF un lauku attīstību		1 350	1 260
Priekšfinansējuma atgūšana		26	53
Samaksātais un atgūstamais PVN		45	35

	<i>Miljonos EUR</i>	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Citas no dalībvalstīm atgūstamās summas	73	49
Kopā	8 178	9 450
<i>Ilgtermiņa</i>	2 497	2 237
<i>Īstermiņa</i>	5 682	7 213

Vislielākās summas, kas iekļautas ilgtermiņa aktīvos, attiecas uz summām, kas jāsaņem no dalībvalstīm, konkrēti, 2,1 miljards EUR attiecībā uz Apvienotās Karalistes (AK) pārkāpuma lietu (izskaidrota turpmāk). Tāpat kā iepriekšējos gados ilgtermiņa aktīvos ir iekļautas arī summas, kas attiecas uz neizpildītiem atbilstības noskaidrošanas lēmumiem saistībā ar Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu (ELGF), kā arī Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA). Ar šiem lēmumiem saistītās summas tiek atgūtas kā gada maksājumi.

Pašu resursu atgūstamās summas

“A konti” attiecas uz ikmēneša pārskatiem, kuros dalībvalstis paziņo nodibinātās tradicionālo pašu resursu (TPR) tiesības. Tabulā ir uzskaitītas “A kontu” summas, kas vēl nav izmaksātas Komisijai. TPR galvenokārt ir muitas nodokļi, ko Komisijas vārdā iekasē dalībvalstis.

“A kontu” līmenis gada beigās ir bijis robežās no 3 līdz 3,5 miljardiem EUR. Tomēr pēdējos divos gados, t. i., 2021. un 2020. gadā, kopējā summā bija iekļautas papildu TPR summas saistībā ar AK pārkāpuma lietu (sk. tālāk) un citi TPR pārbaudes ziņojumi. Tā kā piemēro nokavējuma procentus 2,2 miljardu EUR apmērā (2020. gadā – 1,7 miljardi EUR), arī minētās summas ir iekļautas šajos gada pārskatos (sk. **2.6.2.** un **3.9.** skaidrojumu).

Attiecībā uz AK pārkāpuma lietu Komisija 2018. gada 8. martā nosūtīja AK oficiāla paziņojuma vēstuli (pārkāpums Nr. 2018/2008), jo AK nebija ES budžetā darījusi pieejamu tradicionālo pašu resursu pareizo summu. Tā kā AK nesniedza apmierinošu atbildi nedz uz oficiālā paziņojuma vēstuli, nedz uz argumentēto atzinumu, kas nosūtīts 2018. gada 24. septembrī, Komisija nolēma nodot pārkāpumu izskatīšanai ES Tiesā un iesniedza pieteikumu 2019. gada 7. martā. Lietas pirmsākums meklējams OLAF 2017. gada ziņojumā, kurā bija konstatēts, ka importētāji AK nebija nomaksājuši muitas nodokļus lielā apmērā, importēšanas procesā izmantojot fiktīvus un nepatiesus rēķinus un nepareizas muitas vērtības deklarācijas. Pamatojoties uz OLAF un JRC izstrādāto metodiku un pieejamo informāciju, Komisija aplēsa, ka AK izdarītā pārkāpuma rezultātā laikā no 2011. gada novembra līdz 2017. gada oktobrim ES budžetam ir nodarīti zaudējumi 2,1 miljarda EUR apmērā (neto summa – tā, kas atliek, no bruto summas 2,7 miljardi EUR atņemot iekasēšanas izmaksas, kuras paturēs AK). Tiesa 2022. gada 8. martā pasludināja saistīto spriedumu un apstiprināja, ka AK ir pārkāpusi savus pienākumus aizsargāt Savienības budžetu. Tomēr tā lūdza Komisiju pārrēķināt pieprasīto summu. Komisija tagad izvērtēs spriedumu un jo īpaši Tiesas komentārus par attiecīgo summu noteikšanu. Tādējādi pašlaik tiek veikta detalizēta juridiskā un operatīvā analīze, kuras secinājumi vēl nav pieejami. Tāpēc gan pamatsumma 2,1 miljarda EUR apmērā, gan aplēstie nokavējuma procenti 2,1 miljarda EUR apmērā, kas uzkrāti līdz 2021. gada beigām (salīdzinājumā ar procentiem 1,6 miljardu EUR apmērā, kas uzkrāti un atzīti līdz 2020. gada beigām), joprojām tiek klasificēti kā ilgtermiņa aktīvi, kas pašlaik ir vislabākās pieejamās aplēses.

Šogad, 2021. gada 31. decembrī, atgūstamās summas ietver arī 0,4 miljardu EUR apmērā aplēstos TPR zaudējumus, kas dažām dalībvalstīm radušies saistībā ar tekstilizstrādājumu un apavu importu no Ķīnas par ievērojami zemu vērtību. Šis aplēses tiks pārskatītas, jo īpaši pēc Tiesas sprieduma AK pārkāpuma lietā.

Turklāt Komisija minētajās summās iekļāva debitoru parādu 0,17 miljardu EUR apmērā par noteiktiem muitas nodokļiem un nokavējuma procentiem, balstoties uz jaunāko pieejamo informāciju.

“Atsevišķi konti” attiecas uz konstatētām maksājumtiesībām, kas nav iekļautas “A kontos”, jo dalībvalstis nav atguvušas attiecīgās summas un to nodrošinājums (t. i., garantija) nav iesniegts (vai arī nodrošinājums ir iesniegts, bet summas ir apstrīdētas). Šo maksājumtiesību summa var samazināties, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis iesniedz katru gadu. Kā redzams tabulā, vērtības samazinājuma summas pārsvarā ir līdzīgā līmenī katra gada beigās.

“Saņemamie pašu resursi” 2021. gadā ir summas, kas atgūstamas 2021. gada 24. novembrī pieņemtā budžeta grozījuma Nr. 6/2021 rezultātā. Par šīm summām dalībvalstis izdarīja ierakstu 2022. gada janvāra pirmajā darb dienā.

Atgūstamās summas saistībā ar ELGF un lauku attīstību

Šajā postenī galvenokārt iekļautas summas, ko dalībvalstis bija parādā 2021. gada 31. decembrī un deklarējušas un apstiprinājušas 2021. gada 15. oktobrī. Tiek aplēstas atgūstamās summas, kas izveidojās pēc minētās deklarācijas laikā līdz 2021. gada 31. decembrim. Komisija arī veic aplēsi par daļēji norakstāmām summām, kuras ir parādā saņēmēji un kuru atgūšana ir maz ticama. Tas, ka ir veikta šāda korekcija, nenozīmē, ka Komisija atsakās no tiesībām atgūt šīs summas nākotnē. Korekcijā ir arī iekļauts atskaitījums 20 % apmērā, kurš atbilst summām, ko dalībvalstis drīkst paturēt administratīvo izmaksu segšanai.

2.6.1.2. AK izstāšanās līgums

Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (ats. Nr. 2019/C 384 I/01) (“Izstāšanās līgums” jeb “IL”), kas parakstīts starp ES un AK, nosaka dažādas finansiālās saistības abām pusēm. 2021. gada 31. decembrī neto debitoru parāds, ko maksā AK, pamatojoties uz šīm saistībām, sasniedza 41 753 miljonus EUR (2020. gadā – 47 456 miljoni EUR), no kuriem 10 913 miljoni EUR ir jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma (2020. gadā – 6 827 miljoni EUR).

	<i>Miljonos EUR</i>				
	140. pants	142. pants	Citi	31.12.2021.	31.12.2020.
Summas, ko maksā AK	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Summas, kas maksājamas AK	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Kopā	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
<i>Ilgtermiņa</i>	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
<i>Īstermiņa</i>	11 556	265	(908)	10 913	6 827

AK daļas korekcija (139. pants)

Saskaņā ar 139. pantu Apvienotās Karalistes daļa no finansiālajām saistībām, kas izriet no IL, ir procentuālā daļa, ko aprēķina kā attiecību starp pašu resursiem, ko Apvienotā Karaliste darījusi pieejamus no 2014. līdz 2020. gadam, un pašu resursiem, ko minētajā periodā darījusi pieejamas visas dalībvalstis un Apvienotā Karaliste. 2021. gada martā tā tika aprēķināta 12,358072326018200 %. Tomēr saskaņā ar 139. pantu daļa ir jākorrigē, ņemot vērā PVN un NKI atlikumu (2014.–2020. gadam) summu, kas dalībvalstīm paziņota līdz 2022. gada 1. februārim. Tāpēc AK galīgā daļa ir aprēķināta 12,431681219587700 %. Pēc AK daļas korekcijas saistībā ar aprēķiniem, kas ir pamatā summām, kuras AK jau izrakstītas 2021. gadā, 2022. gada aprīlī AK tika izrakstīts rēķins par papildu summu 67 miljonu EUR apmērā.

Maksājumi saskaņā ar Izstāšanās līgumu

Maksājumu mehānisms, kas jāpiemēro divpusējām saistībām, ir noteikts 148. pantā. Īsumā ES katra gada aprīlī un septembrī izraksta rēķinus, kas AK jāmaksā, un AK tos maksā katru mēnesi. Summas, kas uzrādītas attiecīgā gada aprīlī, ir jāmaksā četros vienādos ikmēneša maksājumos no attiecīgā gada jūnija līdz septembrim. Septembrī uzrādītās summas ir jāmaksā astoņos vienādos ikmēneša maksājumos no attiecīgā gada oktobra līdz nākamā gada maijam. Tā kā dažas uzrādītās summas noteikti ir balsītas uz prognozēm un aplēsēm, pārskatus atjaunina katru gadu, pamatojoties uz faktiskajiem skaitļiem.

2021. gadā kopējā summa, par kuru AK tika ziņots saskaņā ar 136. pantu un 140.–147. pantu, bija 11 930 miljoni EUR, no kuriem 3 763 miljoni EUR tika ziņoti 2021. gada aprīlī un 8 166 miljoni EUR tika ziņoti 2021. gada septembrī. Kopējie saņemtie maksājumi 2021. gadā bija 6 826 miljoni EUR, no kuriem 3 763 miljoni EUR bija saistīti ar aprīļa pārskatu (samaksāti četros vienādos ikmēneša maksājumos laikposmā no 2021. gada jūnija līdz septembrim) un 3 062 EUR saistīti ar septembra pārskatu (samaksāti trīs vienādos maksājumos laikposmā no 2021. gada oktobra līdz decembrim):

Miljonos EUR			
	2021. gada aprīļa pārskats: (jāsamaksā un samaksāts no 2021. gada jūnija līdz 2021. gada septembrim)	2021. gada septembra pārskats: (jāsamaksā un samaksāts no 2021. gada oktobra līdz 2021. gada decembrim)	Kopā
140. pants	3 696	3 054	6 750
142. pants	—	11	11
136. pants	230	18	247
147. pants	21	—	21
	3 946	3 083	7 029
141. pants	—	(20)	(20)
143. pants	(93)	—	(93)
144. pants	(46)	—	(46)
145. pants	(37)	—	(37)
146. pants	(7)	—	(7)
	(183)	(20)	(203)
Kopā	3 763	3 062	6 826

Atlikušais 2021. gada septembra rēķina atlikums gada beigās 5 104 miljonu EUR apmērā tika samaksāts piecos vienādos ikmēneša maksājumos laikposmā no 2022. gada janvāra līdz maijam.

140. pants – neizpildītās saistības

AK ir apņēmusies samaksāt ES savu daļu no neizpildītajām budžeta saistībām, kādas tās ir 2020. gada 31. decembrī (tā dēvētais "Brexit RAL") un koriģētas, ņemot vērā 140. panta prasības. 2021. gada 31. decembrī kopējā summa, kas atzīta par debitoru parādu, bija 28 620 miljoni EUR (2020. gadā – 34 966 miljoni EUR), no kuriem 11 556 miljoni EUR ir jāmaksā 12 mēnešu laikā pēc attiecīgā gada beigām. Šajā tabulā ir parādītas galvenās pārmaiņas starp kopējo summu, kas atzīta par debitoru parādu 2020. gada 31. decembrī (aprēķināta, pamatojoties uz nekoriģēto AK daļu), un kopējo summu, kas atzīta par debitoru parādu 2021. gada 31. decembrī:

Miljonos EUR	
AK parādsaistības 31.12.2020. (pamatojoties uz nekoriģēto AK daļu)	34 966
AK daļas korekcija	208
AK parādsaistības 31.12.2020. (pamatojoties uz koriģēto AK daļu)	35 174
Neto finanšu korekcijas saistībā ar 2014.–2020. gada vai iepriekšējiem plānošanas periodiem (ieskaitot 2020. gada atskaitījumu korekciju)	(58)
TPR, kas attiecas uz 2020. gadu un darīti pieejami Savienībai 2021. gadā (ieskaitot 2020. gada atskaitījumu korekciju)	(82)
Neto maksājumi, kas saņemti no AK 2021. gadā	(6 750)

<i>Miljonos EUR</i>	
Aplēstās neizpildes korekcija	337
Kopā	28 620
<i>Ilgtermiņa</i>	17 064
<i>Īstermiņa</i>	11 556

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu kopējās par debitoru parādu atzītās summas samazinājums bija 6 346 miljoni EUR, un to galvenokārt sastādīja 2021. gadā no AK saņemtie maksājumi (6 750 miljoni EUR).

AK parāda summas korekcija 2020. gada 31. decembrī, kuras rezultātā radās palielinājums 208 miljonu EUR apmērā, atspoguļo AK daļas korekciju koriģētajās budžeta saistībās 2020. gada 31. decembrī, kurām piemēro AK daļu (216,7 miljoni EUR). Ir iekļautas arī 2020. gada ES gada pārskatos iekļauto atskaitījumu korekcijas attiecībā uz neto finanšu korekcijām, kas saistītas ar 2014.–2020. gadu vai iepriekšējiem programmu periodiem, un TPR, kas attiecas uz 2020. gadu un ir darīti pieejami Savienībai 2021. gadā (2,4 miljoni EUR), un korekcija saistībā ar atskaitījumu par aplēsto saistību neizpildi (6,0 miljoni EUR).

Kopējais atskaitījums par neto finanšu korekcijām saistībā ar 2014.–2020. gada vai iepriekšējiem programmas periodiem 58,5 miljonu EUR apmērā ietver 2021. gada septembrī izrakstītās summas, kas vēl nebija iekļautas 2020. gada pārskatos (34,8 miljoni EUR, no kuriem 12,8 miljonus EUR AK samaksāja laikposmā no 2021. gada oktobra līdz decembrim un 22,0 miljonus EUR laikposmā no 2022. gada janvāra līdz maijam), AK daļas korekciju šajās summās (0,2 miljoni EUR) un summas, par kurām rēķini jāizraksta 2022. gada septembrī un kuras jāmaksā laikposmā no 2022. gada oktobra līdz decembrim (23,5 miljoni EUR).

Kopējais atskaitījums par TPR, kas attiecas uz 2020. gadu un ir darīti pieejami Savienībai 2021. gadā, 82,0 miljonu EUR apmērā, ietver 2021. gada septembrī rēķinos norādītās summas, kas vēl nebija iekļautas 2020. gada pārskatos (16,7 miljoni EUR, no kuriem 6,3 miljonus EUR AK maksāja laikposmā no 2021. gada oktobra līdz decembrim un 10,4 miljonus EUR laikposmā no 2022. gada janvāra līdz maijam), AK daļas korekciju šajās summās (0,1 miljons EUR) un 2022. gada aprīlī rēķinā izrakstītās summas (65,2 miljoni EUR).

Summa, kas jāsamaksā 12 mēnešu laikā no pārskata datuma (11 556 miljoni EUR), ietver 2021. gada septembra rēķina atlikumu (5 090 miljoni EUR), 2022. gada aprīlī rēķinā izrakstīto summu (4 029 miljoni EUR) un summu, par kuru rēķins tiks izrakstīts 2022. gada septembrī un kura jāmaksā laikposmā no 2022. gada oktobra līdz decembrim (2 437 miljoni EUR). Summa, par kuru rēķins izrakstīts 2022. gada aprīlī, sastāv no 3 280 miljoniem EUR saistībā ar AK daļu aplēstā RAL izpildē 2022. gadā, 65,2 miljoniem EUR atskaitījumiem par TPR, 70,5 miljoniem EUR AK daļas korekcijas par summām, kas norādītas rēķinā 2021. gadā, un 743,6 miljoniem EUR saistībā ar AK RAL daļas korekciju, ko paredzēts izpildīt 2021. gadā. Summu, par kuru rēķins jāizraksta 2022. gada septembrī un kura jāmaksā laikposmā no 2022. gada oktobra līdz decembrim, veido 2 460 miljoni EUR saistībā ar AK daļu no aplēstās RAL izpildes 2022. gadā un 23,5 miljoni EUR saistībā ar neto finanšu korekciju atskaitījumiem.

Pēc tam, kad 2020. gada 31. decembrī tika atjaunināta Komisijas oficiālā prognoze par saistību atcelšanu attiecībā uz visiem RAL krājumiem, AK parādsaistības palielinājās par 337 miljoniem EUR atjauninātās aplēstās neizpildes dēļ.

142. pants – Savienības saistības 2020. gada beigās

AK ir apņēmusies samaksāt ES savu daļu no Savienības saistībām, kādas tās ir 2020. gada beigās, izņemot saistības: a) ar atbilstošiem aktīviem un b) kuras attiecas uz budžeta darbību un pašu resursu pārvaldību (ieskaitot summas, kas jau segtas no neizpildītajām saistībām (sk. 140. pantu iepriekš)). Galvenā summa šeit attiecas uz ES pēcnodarbinātības pabalstu saistībām (pensijas un slimības apdrošināšana), kas pastāvēja 2020. gada 31. decembrī.

Neizpildītās 2020. gada saistības saskaņā ar 142. panta 6. punktu

Miljonos EUR

	Eiropas ierēdņu pensiju shēma	Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	31.12.2021.	31.12.2020.
Neizpildītās 2020. gada saistības	104 832	9 675	114 507	113 676
AK daļa	13 032	1 203	14 235	14 048
PSEO/JSIS iemaksas	227	8	236	0
Kopā	13 260	1 211	14 471	14 048
Ilgtermiņa	13 032	1 203	14 235	14 048
Īstermiņa	227	8	236	0

Saskaņā ar noklusējuma maksājuma veidu, kas noteikts 142. panta 6. punktā, AK katru gadu veic iemaksas neto maksājumos, kas iepriekšējā gadā no Savienības budžeta veikti katram Eiropas ierēdņu pensiju shēmas (PSEO) saņēmējam, un Savienības budžeta saistītajām iemaksām katram kopīgās veselības apdrošināšanas shēmas (JSIS) saņēmējam vai personai, kas gūst labumu ar saņēmēja starpniecību. Šo ikgadējo iemaksu veikšanu plānots sākt no 2022. gada jūnija (katra gada maksājums veicams četros ikmēneša maksājumos no attiecīgā gada jūnija līdz septembrim).

Koriģētā AK daļa neto maksājumos, kas no Savienības budžeta 2021. gadā tika veikti PSEO un JSIS saņēmējiem, bija attiecīgi 227 miljoni EUR un 8 miljoni EUR. Šīs summas tika paziņotas AK kā daļa no 2022. gada aprīļa rēķina (un tādējādi tās ir jāmaksā četros vienādos ikmēneša maksājumos laikposmā no 2022. gada jūnija līdz septembrim).

Turklāt 2021. gada 31. decembrī saskaņā ar 142. panta 6. punktu AK neizpildītās 2020. gada saistības, kas attiecas uz Eiropas ierēdņu pensiju shēmu (PSEO) un kopīgo veselības apdrošināšanas shēmu (JSIS), attiecīgi bija 13 032 miljoni EUR un 1 203 miljoni EUR (2020. gadā – 12 450 miljoni EUR un 1 599 miljoni EUR). PSEO palielināšanos galvenokārt noteica aktuārie zaudējumi no izmaiņām finanšu pieņēmumos (sīkāku informāciju sk. 2.9. skaidrojumā). Jāatzīmē, ka, lai gan aktuārie zaudējumi no izmaiņām finanšu pieņēmumos ietekmē 2020. gadā neizpildīto saistību pašreizējo vērtību, kas aprēķināta, pamatojoties uz 39. SPSGS / EGN 12, tas nemaina arī pabalstu summu, kas faktiski būs jāmaksā ES vai netieši AK, iemaksas šajos maksājumos saskaņā ar 142. panta 6. punktā noteikto noklusējuma norēķinu mehānismu.

AK 2021. gada 31. decembrī nav izmantojusi pirmstermiņa norēķinu iespēju, kas paredz 2020. gada nenokārtoto PSEO un JSIS saistību apmaksu, ko aprēķina, izmantojot aktuāro novērtējumu, kas veikts saskaņā ar 39. SPSGS / EGN 12, piecos vienādos maksājumos saskaņā ar 142. panta 6. punkta pēdējā daļā noteikto procedūru.

Neizpildītās 2020. gada saistības saskaņā ar 142. panta 5. punktu

Saskaņā ar 142. panta 5. punktu AK veic iemaksas saistībās attiecībā uz citām pensiju shēmām, kā tās tika iereģistrētas Savienības 2020. finanšu gada konsolidētajos pārskatos – 10 maksājumos, sākot no 2021. gada 31. oktobra (no kuriem katra gada maksājums jāveic astoņos ikmēneša maksājumos no oktobra līdz nākamā gada maijam). Šīs saistības Savienības konsolidētajos pārskatos 2020. finanšu gadā sasniedza 2344 miljardus EUR, kā rezultātā koriģētā AK daļa 2020. gada 31. decembrī bija 291 miljons EUR. Ņemot vērā 2021. gadā no AK saņemtās summas 11 miljonu EUR apmērā, AK vēl nenomaksātā daļa citās pensiju shēmās 2021. gada 31. decembrī samazinājās līdz 281 miljonam EUR, no kā 29 miljoni EUR ir jāizmaksā 12 mēnešu laikā pēc gada beigām.

Plašāku informāciju par darbinieku pabalstu shēmām sk. 1.5.10. un 2.9. skaidrojumā.

Citi panti

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Summas, ko maksā AK:		
136. pants	557	230
147. pants	53	46
	610	275
Summas, kas maksājamas AK:		
141. pants	(1 818)	(1 766)
143. pants	(163)	(93)
144. pants	(73)	(46)
145. pants	(148)	(183)
146. pants	(27)	(33)
	(2 229)	(2 122)
Kopā	(1 618)	(1 847)
Ilgtermiņa	(711)	(1 894)
Īstermiņa	(908)	47

136. pants – noteikumi, kas piemērojami attiecībā uz pašu resursiem

IL 136. pantā ir paredzēti noteikumi, kas piemērojami pēc 2020. gada 31. decembra attiecībā uz pašu resursiem. AK ir tiesīga saņemt vai attiecīgā gadījumā tai ir pienākums maksāt savu daļu, ja pašu resursi, kas saistīti ar finanšu gadiem līdz 2020. gadam (ieskaitot), ir jādara pieejami vai jākorrigē pēc 2020. gada 31. decembra. Turklāt tā saņems savu daļu no korekcijām, kas saistītas ar 2020. gada izstāšanos. Tai arī piemēro PVN un NKI pašu resursu korekcijas, kas saistītas ar finanšu gadiem līdz 2020. gadam (ieskaitot). Šīs PVN un NKI korekcijas tiks aprēķinātas katru gadu līdz 2028. gada 31. decembrim. Jāņem vērā arī atjauninājumi korekcijai attiecībā uz AK par 2018.–2019. gadu.

AK ir jāmaksā tradicionālie pašu resursi, ko tā iekasē pēc 2021. gada 28. februāra, bet kas saistīti ar 2020. gadu un agrākiem gadiem. No šīs summas pēc tam atskaita tās daļu no kopējā apjoma, ko tā darījusi pieejamu. Atsevišķais konts tradicionālajiem pašu resursiem tiks pilnībā likvidēts 2025. gada 31. decembrī.

AK neapmaksātā neto summa 2021. gada 31. decembrī ir 557 miljoni EUR, no kuriem 544 miljoni EUR būs jāsamaksā AK 12 mēnešu laikā pēc gada beigām, un 1 101 miljons EUR AK būs jāsamaksā pēc tam:

	Miljonos EUR
Summa, kas AK jāiemaksā 31.12.2020.	230
AK daļas korekcija	(2)
2021. gada septembrī AK izrakstītā rēķina summa	47
Maksājumi, kas saņemti 2021. gadā	(247)
AK korekcija	(497)
Nepiedalīšanās	(105)

	<i>Miljonos EUR</i>
PVN un NKI korekcijas (saistībā ar 2020. un iepriekšējiem gadiem)	1 101
AK neto tradicionālie pašu resursi pēc 2021. gada 28. februāra	31
Summa, kas AK jāiemaksā 31.12.2021.	557
<i>Ilgtermiņa</i>	1 101
<i>Īstermiņa</i>	(544)

141. pants – naudas sodi

AK ir tiesīga saņemt savu daļu no naudas sodiem, par kuriem lēmums pieņemts pirms 2020. gada 31. decembra, un arī naudas sodiem, par kuriem Savienība pieņēmusi lēmumu pēc 2020. gada 31. decembra 92. panta 1. punktā minētajā procedūrā, kad šie naudas sodi kļūst galīgi. AK būtisko naudas sodu summa, kas 2021. gada 31. decembrī vēl nebija samaksāta, ir 13,8 miljardi EUR (2020. gadā – 14,3 miljardi EUR). Samazinājums par 0,5 miljardiem EUR galvenokārt ir saistīts ar naudas sodu vērtības samazinājuma kopējo pieaugumu par 0,9 miljardiem EUR, ko līdzsvaro naudas sodu neto palielinājums par 0,3 miljardiem EUR (2021. gadā piemērotie naudas sodi bija 1,7 miljardi EUR minus 1,4 miljardi EUR apstiprināto un samaksāto naudas sodu, kas tika samazināti vai atcelti ar tiesas lēmumiem 2021. gada laikā). Koriģētā AK daļa no šīm nenomaksātajiem naudas sodiem 2021. gada 31. decembrī ir 1,7 miljardi EUR (2020. gadā (nekoriģētā daļa) – 1,8 miljardi EUR), no kuriem 80,8 miljoni EUR tiks iekļauti 2022. gada septembra rēķinā un izmaksāti AK laikposmā no 2022. gada oktobra līdz 2023. gada maijam. Turklāt AK ir tiesības uz koriģēto AK daļu no galīgajiem naudas sodiem, par kuriem vēl nebija izrakstīti rēķini (69,2 miljoni EUR, kas arī jāiekļauj 2022. gada septembra rēķinā un jāsamaksā AK laikposmā no 2022. gada oktobra līdz 2023. gada maijam), nekoriģēto AK daļu galīgajos naudas sodos, kas tika izrakstīti 2021. gada septembrī, bet vēl nebija samaksāti gada beigās (33,6 miljoni EUR, samaksāti AK laikposmā no 2022. gada janvāra līdz maijam), un AK naudas soda daļas korekcija, par ko rēķins tika izrakstīts 2021. gada septembrī (0,3 miljoni EUR, iekļauti 2022. gada aprīļa rēķinā un maksājami AK laikposmā no 2022. gada jūnija līdz septembrim). Tādējādi AK kopējā naudas sodu daļa ir 1,8 miljardi EUR (2020. gadā – 1,8 miljardi EUR, no kuriem 90,2 miljoni EUR ir jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma (2020. gadā (nekoriģētā daļa) – 20 miljoni EUR).

143. pants – iespējamās finanšu saistības: aizdevumi finansālajam atbalstam, ESIF, EFIA un ELM

Saskaņā ar šo pantu AK ir jāfinansē tās daļa no ES iespējamām saistībām attiecībā uz tās aizņēmumu, aizdevumu un garantiju darbībām, ja tādas rodas un ja tās netiek segtas no esošajiem garantiju fondiem – attiecībā uz saistītajām iespējamām saistībām sk. 4.1. skaidrojumu. ES atmaksās AK summas, ko AK jau iemaksājusi garantiju fondos un kas vairs nav vajadzīgas. AK ir arī tiesības uz atmaksājumiem no operācijām, attiecībā uz kurām tai ir kopējas saistības. Summa, kas maksājama AK nākamajos 12 mēnešos, 2021. gada 31. decembrī ir 163 miljoni EUR (2020. gadā (nekoriģētā daļa) – 93 miljoni EUR).

144. pants – finanšu instrumenti

Saskaņā ar šo pantu ES ir apņēmusies atmaksāt AK tās daļu no atmaksājumiem, kas izriet no finanšu operācijām, kuras apstiprinātas līdz izstāšanās dienai, kā arī tās daļu no izmaksām finanšu operācijās, kas apstiprinātas pēc izstāšanās dienas. Summa, kas maksājama AK nākamajos 12 mēnešos, 2021. gada 31. decembrī ir 73 miljoni EUR (2020. gadā (nekoriģētā daļa) – 46 miljoni EUR).

145. pants – likvidējamā Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (ECSC i.L.)

AK ir tiesīga saņemt savu daļu no likvidējamās EOTK neto aktīviem 2020. gada 31. decembrī, kura jāatmaksā piecās daļās katra gada 30. jūnijā, sākot no 2021. gada. Likvidējamās EOTK neto aktīvi 2020. gada 31. decembrī bija 1,5 miljardi EUR, no kuriem AK daļa ir 184 miljoni EUR (2020. gadā (nekoriģētā daļa) – 183 miljoni EUR). Pēc pirmās iemaksas 37 miljonu EUR apmērā veikšanas 2021. gadā nesamaksātā summa 2021. gada 31. decembrī ir 148 miljoni EUR, no kuriem 37 miljoni EUR ir jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma.

146. pants – ieguldījums Eiropas Investīciju fondā (EIF)

AK ir tiesīga saņemt savu daļu no ES ieguldījuma EIF apmaksātajā akciju kapitālā, kāda tā ir 2020. gada 31. decembrī, un minētā daļa ir jāatmaksā piecās daļās katra gada 30. jūnijā, sākot no 2021. gada. ES ieguldījums EIF apmaksātajā akciju kapitālā 2020. gada 31. decembrī bija 267 miljoni EUR, no kuriem AK daļa ir 33 miljoni EUR (2020. gadā (nekorīgētā daļa) – 33 miljoni EUR). Pēc pirmās iemaksas 7 miljonu EUR apmērā, nesamaksātā summa 2021. gada 31. decembrī ir 27 miljoni EUR, no kuriem 7 miljoni EUR ir jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma.

147. pants – tiesvedība

AK ir apņēmusies samaksāt savu daļu no ES maksājumiem, kas izriet no tiesvedības saistībā ar Savienības finanšu interesēm un kam iestājas samaksas termiņš, ar noteikumu, ka fakti, kas veido minēto tiesvedību priekšmetu, notikuši ne vēlāk kā 2020. gada 31. decembrī. Ņemot vērā konta noteiktās rezerves un uzkrājumus gada beigās, kā arī faktiskos maksājumus, ko ES veikusi tiesvedības jomā 2021. gadā (izņemot tos, par kuriem AK jau ziņots un ko AK ir samaksājusi 2021. gadā), aptuvenā summa, kas AK būs jāmaksā, ir 53 miljoni EUR (2020. gadā (nekorīgētā daļa) – 46 miljoni EUR), no kuriem 6 miljoni EUR ir jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma.

2.6.1.3. Atgūstamās summas no naudas sodiem par konkurences noteikumu pārkāpumiem

	<i>Miljonos EUR</i>	
	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>Atgūstamās summas no naudas sodiem, bruto summa</i>	14 922	14 503
<i>Provizoriski maksājumi</i>	(2 100)	(3 023)
<i>Vērtības samazinājums</i>	(1 125)	(186)
Kopā	11 698	11 295
<i>Ilgtermiņa</i>	—	—
<i>Īstermiņa</i>	11 698	11 295

Uzņēmumi, kam piespriests naudas sods un kas ir iesnieguši pārsūdzību vai plāno to darīt, var veikt provizoriskus maksājumus vai uzrādīt Komisijai banku garantijas. Par kopā nesamaksātajiem naudas sodiem gada beigās ir saņemti provizoriskie maksājumi 2 100 miljonu EUR apmērā (2020. gadā – 3 023 miljoni EUR), savukārt 11 067 miljoni EUR (2020. gadā – 11 004 miljoni EUR) ir saņemti kā garantijas.

Summas, kas daļēji norakstītas vērtības samazināšanās dēļ, atspoguļo Komisijas individuālo pieeju tādu naudas sodu izvērtēšanai, kuri nav samaksāti vai par kuriem nav iesniegtas garantijas un kurus Komisijas ieskatā nepiedzīs.

Iespējamās saistības tiek norādītas attiecībā uz iespēju, ka izmaksātās summas var nākties atmaksāt uzņēmumiem, kam piespriests naudas sods (sk. 4.2.1. skaidrojumu).

2.6.1.4. Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu maksas

	<i>Miljonos EUR</i>	
	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>Uzkrātie ienākumi</i>	2 313	1 755
<i>Nākamo periodu maksas, kas attiecas uz darījumiem, kuri nav saistīti ar komerciālu apmaiņu</i>	340	293
Kopā	2 653	2 048

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa	1 556	1 261
Īstermiņa	1 097	787

Uzkrātie ienākumi ietver 2 miljardus EUR (2020. gadā – 1,7 miljardi EUR), ko Komisija plāno atgūt kohēzijas jomā dalībvalstu iesniegto gada pārskatu izskatīšanas un pieņemšanas rezultātā. Paredzams, ka lielākā daļa šīs summas (1,2 miljardi EUR) tiks atgūta tikai pamatā esošo programmu slēgšanas brīdī (Investīciju iniciatīvas reaģēšanai uz koronavīrusu rezultātā), un tāpēc tā ir klasificēta kā ilgtermiņa aktīvi. Tas ietver arī 0,3 miljardus EUR, kas attiecas uz **2.6.1.1.** skaidrojumā minēto nepietiekamas novērtēšanas gadījumu, jo īpaši aplēses, kuras dalībvalstis vēl nav provizoriski samaksājušas.

2.6.1.5. Citas atgūstamās summas

2021. gadā ir atgūti 744 miljoni EUR, kas radušies, pārvietojot neiztērētos NER 300 līdzekļus Inovāciju fondā, kuri 2020. gada beigās vēl nebija atgūti no EIB un kuri 2020. gada beigās ir iekļauti citos atgūstamajos maksājumos (sk. **2.4.2.1.** skaidrojumu).

2.6.2. Debitoru parādi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa		
Finanšu garantijas debitoru daļa	2 630	—
Nokavējuma procenti	3 052	1 641
Citi debitoru parādi	68	44
	5 750	1 685
Īstermiņa		
Finanšu garantijas debitoru daļa	485	—
Klienti	302	324
Klientu parādu vērtības samazinājums	(172)	(188)
Nākamo periodu maksas, kas attiecas uz darījumiem, kuri saistīti ar komerciālu apmaiņu	236	345
Nokavējuma procenti	1 127	1 085
Citi	345	200
	2 323	1 766
Kopā	8 073	3 450

Ilgtermiņa nokavējuma procenti attiecas uz **2.6.1.1.** skaidrojumā minētajiem nepietiekamas novērtēšanas gadījumiem (1,8 miljardi EUR attiecas uz AK un atlikušie 1,3 miljardi EUR attiecas uz citām dalībvalstīm), savukārt pašreizējie nokavējuma procenti galvenokārt attiecas uz uzkrātajiem ienākumiem, kas gūti no TPR pārbaudes ziņojumiem un uzkrātajiem procentiem par to uzņēmumu sniegtajām garantijām, kuriem piemēroti naudas sodi.

Finanšu garantiju līguma (FGC) debitoru daļa atspoguļo prēmiju pašreizējo vērtību, kas jāsaņem kā atlīdzība par ES sniegtajām garantijām. Lielākā daļa ES garantiju ir bez atlīdzības vai subsidētas. Līdz ar to debitoru daļa ir ievērojami mazāka par finanšu garantiju līguma saistību (sk. **2.11.2.** skaidrojumu). Izņēmums no šī noteikuma ir ESIF garantija, kas 2021. gadā sasniedza 94 % no FGC debitoru daļas, kam sekoja privātā sektora aizdevumu pilnvaru daļa no ES ārējo aizdevumu pilnvaru garantijas EIB (ELM), kas 2021. gadā sasniedza 106 miljonus EUR, un programmai “Apvārsnis 2020” ar

59 miljoniem EUR. No kopējās FGC debitoru daļas summas 3 115 miljonu EUR apmērā 2021. gada 31. decembrī 3 113 miljoni EUR ir klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (patiesās vērtības 3. līmenis). Salīdzinot ar sākuma atlikumu 2021. gada 1. janvārī, kas bija 3 484 miljoni EUR, kopumā debitoru daļa ir samazinājusies par 357 miljoniem EUR veikto norēķinu dēļ 2021. gadā un vēl par 12 miljoniem EUR saskaņā ar to, ka nākotnes prēmijas ir mazākas, nekā bija paredzēts.

2.7. KRĀJUMI

<i>Miljonos EUR</i>		
	31.12.2021.	31.12.2020.
Zinātniskie materiāli	58	59
Citi	26	21
Kopā	84	80

2.8. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

<i>Miljonos EUR</i>			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Konti valstu kasēs un centrālajās bankās		20 121	11 342
Norēķinu konti		453	80
Avansa konti		8	8
Pārvedumi (nauda ceļā)		—	0
Bankas konti budžeta izpildei	2.8.1	20 582	11 430
NGEU	2.8.2	18 027	—
Finanšu instrumenti	2.8.3	2 838	2 446
Naudas sodi	2.8.4	1 953	1 458
Citas iestādes, aģentūras un struktūras		1 396	1 362
Trasta fondi		65	46
Kopā		44 860	16 742

2.8.1. Bankas konti budžeta izpildei

Šī pozīcija ietver līdzekļus, ko Komisija tur savos bankas kontos katrā dalībvalstī un EBTA valstī (valsts kasē vai centrālajā bankā), kā arī komercbanku norēķinu kontos, avansa kontos un kā skaidras naudas līdzekļus sīkiem izdevumiem. Līdzekļu atlikums kasē 2021. gada beigās radās šādu būtisku elementu dēļ:

- gada beigās neizmantotā summa bija 14,4 miljardu EUR apmērā, no kuriem 8,6 miljardi EUR ir saistīti ar piešķirtajiem ieņēmumiem, 1,4 miljardi EUR ir saistīti ar NGEU kredītiem un 4,4 miljardi EUR ir saistīti ar maksājumu apropriācijām (tostarp 1,4 miljardi EUR ELGF),
- summa 2,2 miljardu EUR apmērā, kas pieder Komisijas pārvaldītajām aģentūru kasēm un kas gada beigās netika iztērēta,

- summa 1,7 miljardu EUR apmērā kā papildu tradicionālie pašu resursi, kas iekasēti, nav iekļauti budžetā, kā arī
- galīgo naudas sodu summa 1,1 miljarda EUR apmērā vēl nav iekļauta budžetā.

2.8.2. NGEU

NGEU glabā naudu bankas kontā Eiropas Centrālajā bankā (ECB). Ieviešot diversificēto finansēšanas stratēģiju NGEU instrumentā (sk. 2.11. skaidrojumu), naudas atlikums NGEU instrumentā ir ievērojams un 2021. gada 31. decembrī sasniedza 18 miljardus EUR. Lielais naudas atlikums tiek turēts nolūkā nodrošināt, ka NGEU bankas kontā esošās summas ir pietiekamas, lai apmierinātu visas gaidāmās izmaksas un saglabātu noteiktu drošības rezervi, vienlaikus izvairoties no liekiem atlikumiem.

2.8.3. Finanšu instrumenti

Šajā kategorijā uzrādītās naudas summas galvenokārt ir saistītas ar naudas ekvivalentiem, ko pārvalda fiduciāri Komisijas vārdā, lai īstenotu noteiktu finanšu instrumentu programmas, kuras tiek finansētas no ES budžeta: 1,8 miljardi EUR 2021. gada 31. decembrī, no kuriem 0,6 miljardi EUR attiecas uz COSME garantiju mehānismu (sk. 4.1.3. skaidrojumu). Tajā iekļauta arī nauda un naudas ekvivalenti, kas tiek glabāti KUF un gada beigās vēl nav ieguldīti vērtspapīros (1 miljards EUR 2021. gada 31. decembrī), kā arī nauda, kas pieder EIB pārvaldītajam Inovāciju fondam (sk. 2.4.2.1. skaidrojumu). Šī pozīcija neietver ar KUF saistīto likviditātes rezervi (91,6 miljoni EUR 2021. gada 31. decembrī), kas glabājas Komisijas centrālajā kasē. Finanšu instrumentiem piederošo naudu var izmantot tikai attiecīgās programmas.

2.8.4. Naudas sodi

Šī galvenokārt ir nauda, kas saņemta saistībā ar Komisijas piemērotajiem naudas sodiem, par kuriem ierosinātā lieta vēl joprojām tiek izskatīta. Šīs summas tiek turētas īpašos noguldījuma kontos, kas netiek izmantoti citām darbībām. Ja ir iesniegta pārsūdzība vai nav zināms, vai uzņēmums, kam piemērots naudas sods, iesniegs pārsūdzību, pamatā esošā summa 4.2.1. skaidrojumā tiek norādīta kā iespējamās saistības. Kopš 2010. gada visus sekojošos provizoriski iekasētos naudas sodus Komisija pārvalda BUFI fondā, un tie tiek ieguldīti finanšu instrumentos, kas klasificēti kā finanšu aktīvi FVSD, kas ir neatvasināti instrumenti (sk. 2.4.2. skaidrojumu). Naudas palielinājums ar naudas sodiem 2021. gada beigās ir saistīts ar lielāku naudas atlikumu BUFI, salīdzinot ar 2020. gada beigām. Jāatzīmē, ka pēc ES Vispārējās tiesas sprieduma lietā *Intel Corporation pret Komisiju*, kas pieņemts 2022. gada janvārī, Komisija 2022. gada februārī ir atmaksājusi *Intel* iepriekš provizoriski samaksātu summu 1 060 miljoni EUR.

SAISTĪBAS

2.9. PENSIJAS UN CITI DARBINIEKU PABALSTI

2.9.1. Darbinieku pabalstu shēmas neto saistības

	Miljonos EUR				
	Eiropas ierēdņu pensiju shēma	Citas pensijas pabalstu shēmas	Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	Kopā 31.12.2021.	Kopā 31.12.2020.
Definētu pabalstu saistības	109 679	2 600	10 647	122 926	116 468
Plāna aktīvi	Neattiecas	(74)	(386)	(460)	(448)
Neto saistības	109 679	2 526	10 261	122 466	116 020

Kopējo darbinieku pabalstu saistību palielinājums galvenokārt izveidojās sakarā ar Eiropas ierēdņu pensiju shēmas (PSEO) – kas ir lielākā pastāvošā shēma – neto saistību palielinājumu. Šīs PSEO saistības ir palielinājušās galvenokārt aktuāro zaudējumu dēļ, ko radīja izmaiņas pamatā esošajos finanšu pieņēmumos (sk. 2.9.4. skaidrojumu). To veicinājis inflācijas pieaugums, kas izraisīja reālās diskonta likmes samazināšanos. Reālā diskonta likme saglabājās negatīva trešo gadu pēc

kārtas – tas nozīmē, ka jebkura summa nākotnē joprojām bija vērtīgāka šobrīd nekā tad, kad tā faktiski notiks nākotnē. Jāņem vērā, ka, lai gan reālās diskonta likmes samazinājums ietekmē saistību apmēru, tas nemaina to pabalstu apmēru, kas nākamajos gados būs faktiski izmaksājami saņēmējiem no ES budžeta. Turklāt tiesības, kas gada laikā uzkrātas saistībā ar darbu, ir lielākas nekā gada laikā izmaksātie pabalsti. Palielinājumu izraisa arī gada procentu izmaksas (saistību diskonta likmes samazināšana), kā arī aktuārie zaudējumi no pieredzes korekcijām.

Eiropas ierēdņu pensiju shēma

Šīs definētu pabalstu saistības atspoguļo to līnāto nākotnes maksājumu pašreizējo vērtību, kas ES ir jāveic, lai nokārtotu pensiju saistības, kuras radušās darbinieka dienesta laikā pašreizējā un iepriekšējos periodos. Shēma tiek turpināta, un visi maksājumi, kas katru gadu jāveic no shēmas, katru gadu tiek iekļauti ES budžetā.

Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 83. pantu pabalstu maksājumi, kas paredzēti darbinieku pensiju shēmā, tiek veikti no ES budžeta. Shēma tiek finansēta nosacīti, un dalībvalstis kolektīvi garantē šo pabalstu maksājumus. Obligātā pensijas iemaksa tiek atskaitīta no aktīvo biedru pamatalgas, pašlaik 10,1 % apmērā. Šīs iemaksas tiek uzskatītas par gada budžeta ieņēmumiem un kopumā palīdz finansēt ES izdevumus (sk. arī 3.8. skaidrojumu).

Pensiju shēmas saistības tika novērtētas, pamatojoties uz PSEO darbinieku (aktīvo darbinieku, pensionēto darbinieku, bijušo aktīvo darbinieku, kuriem piešķirta invaliditāte, un mirušo darbinieku apgādājamo) skaitu 2021. gada 31. decembrī un minētajā datumā piemērojamajām Civildienesta noteikumu normām. Šis novērtējums tika veikts saskaņā ar 39. SPSGS noteikto metodiku (un attiecīgi arī ES grāmatvedības 12. noteikumu).

Citas pensijas pabalstu shēmas

Tas attiecas uz saistībām attiecībā uz pensiju saistībām pret Komisijas, Eiropas Savienības Tiesas, Revīzijas palātas, Padomes, Eiropas Ombuda biroja un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja biroja locekļiem un bijušajiem locekļiem. Šajā pozīcijā ir ietvertas arī saistības attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātu pensijām.

Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma

Papildus iepriekš minētajām pensijas pabalstu shēmām tiek vērtētas arī aplēstās ES saistības par kopīgo veselības apdrošināšanas shēmu (JSIS) attiecībā uz veselības aprūpes izmaksām, kas jāsedz periodos, kuri seko pēc tam, kad darbinieks ir pensionējies (atskaitot darbinieku iemaksas). Kā norādīts 1.5.10. skaidrojumā, šo saistību aprēķinā ņem vērā visu aktīvā dienesta periodu, nodrošinot, ka pastāvīgi tiek uzskaitītas darbinieku pēcnodarbinātības plāna gan pensiju, gan slimības apdrošināšanas shēmas.

Ņemot vērā pienākumu patiesi atspoguļot pamatā esošās situācijas ekonomisko būtību, kā to prasa gan EGN, gan SPSGS, 39. SPSGS nav interpretēts stingrākā nozīmē, kad pabalsti tika attiecināti uz darbības periodiem. Ja darba izmaksas JSIS shēmā 10 gadu laikposmā pilnā apjomā uzkrātos par visiem ierēdņiem, nevis par darbinieka aktīvā dienesta periodu, šādas pieejas rezultātā definētu pabalstu saistības gada beigās būtu palielinājušās par 3,1 miljardu EUR. Tomēr, kā jau norādīts, šāda stingrāka pieeja nebūtu saderīga ar patiesi atspoguļojuma kvalitatīvo aspektu, tāpēc nevarētu uzskatīt, ka tā sniedz ticamu informāciju saskaņā ar EGN 1 un SPSGS "Konceptuālais satvars". Šo aplēsi ļoti ietekmē pašreizējā darbinieku administratīvā statusa izmaiņas (jo īpaši to terminētus līgumus noslēgušo dalībnieku skaits, kurus uzskata par tādiem, kas nākotnē varētu kļūt par ierēdņiem).

2.9.2. Uz darbinieku pabalstiem attiecināmo definēto pabalstu saistību pašreizējās vērtības pārmaiņas

Definētu pabalstu saistību pašreizējā vērtība ir diskontētie plānotie nākotnes maksājumi, kuri ir nepieciešami, lai nokārtotu saistības, kas radušās darbinieka dienesta laikā pašreizējā un iepriekšējos periodos.

Turpmāk ir sniegta analīze par definētu pabalstu saistību pārmaiņām kārtējā gada laikā.

	Miljonos EUR			
	Eiropas ierēdņu pensiju shēma	Citas pensijas pabalstu shēmas	Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	Kopā
Pašreizējā vērtība 31.12.2020.	100 741	2 438	13 289	116 468
Atzīts finanšu darbības rezultātu pārskatā				
Kārtējās darba izmaksas	4 095	110	363	4 567
Procentu izmaksas	401	5	66	473
Iepriekšējās darba izmaksas	—	—	—	—
Atzīts neto aktīvos				
<i>Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana</i>				
Aktuārie (guvumi)/zaudējumi no pieredzes	1 457	26	(209)	1 273
Aktuārie (guvumi)/zaudējumi no demogrāfiskiem pieņēmumiem	—	—	—	—
Aktuārie (guvumi)/zaudējumi no finanšu pieņēmumiem	4 787	90	(2 774)	2 103
Citi				
Samaksātie pabalsti	(1 801)	(69)	(88)	(1 957)
Pašreizējā vērtība 31.12.2021.	109 679	2 600	10 647	122 926

Kārtējās darba izmaksas ir definētu pabalstu saistību pašreizējās vērtības palielinājums, kas rodas, esošajiem dalībniekiem strādājot kārtējā gadā.

Procentu izmaksas ir definēto pabalstu saistību pašreizējās vērtības palielinājums perioda laikā, kas rodas tāpēc, ka pabalsti par vienu periodu pietuvojas norēķinam.

Aktuārie guvumi un zaudējumi no pieredzes ir ietekme, ko radījusi starpība starp to, kas tika gaidīts saskaņā ar iepriekšējā gada pieņēmumiem par 2021. gadu, un to, kas faktiski noticis 2021. gadā.

Aktuārie guvumi un zaudējumi no izmaiņām aktuāra pieņēmumu vērtībās (demogrāfiskajiem mainīgajiem, piemēram, kadru mainības un mirstības, un finanšu mainīgajiem, piemēram, diskonta likmēm un paredzamajiem algu palielinājumiem) rodas, ja šos pieņēmumus atjaunina, lai tajos atspoguļotu pamatā esošo apstākļu izmaiņas.

Pabalstus (piemēram, pensijas vai medicīnisko izmaksu kompensāciju) samaksā attiecīgā gada laikā atbilstīgi shēmas noteikumiem. Šo samaksāto pabalstu iespaidā samazinās definētu pabalstu saistības.

2.9.3. Plāna aktīvi

	Miljonos EUR		
	Citas pensijas pabalstu shēmas	Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	Kopā
Pašreizējā vērtība 31.12.2020.	94	354	448
Neto pārmaiņas plāna aktīvos	(20)	32	12

Miljonos EUR

	Citas pensijas pabalstu shēmas	Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	Kopā
Pašreizējā vērtība 31.12.2021.	74	386	460

2.9.4. Aktuāra pieņēmumi – darbinieku pabalsti

Turpmāk ir norādīti galvenie aktuāra pieņēmumi, kas izmantoti, vērtējot abas galvenās ES darbinieku pabalstu shēmas.

	2021	2020
Eiropas ierēdņu pensiju shēma		
Nominālā diskonta likme	1,0 %	0,4 %
Paredzamais inflācijas līmenis	2,0 %	1,2 %
Reālā diskonta likme	(1,0) %	(0,8) %
Plānotais nākotnes algas pieauguma līmenis	1,8 %	1,8 %
Medicīnisko izmaksu tendenču līmenis	Neattiecas	N/A
Pensionēšanās vecums	63/64/66	63/64/66
Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma		
Nominālā diskonta likme	1,0 %	0,5 %
Paredzamais inflācijas līmenis	2,0 %	1,3 %
Reālā diskonta likme	(1,0) %	(0,8) %
Plānotais nākotnes algas pieauguma līmenis	1,9 %	1,8 %
Medicīnisko izmaksu tendenču līmenis	2,5 %	2,6 %
Pensionēšanās vecums	63/64/66	63/64/66

Mirstības rādītāji par 2021. gadu ir balstīti uz ES civildienesta ierēdņu dzīves ilguma tabulu – EULT 2018.

Nominālo diskonta likmi nosaka kā euro valūtā izteikta nulles kupona ienesīguma vērtību (tā dzēšanas termiņš ir 23 gadi, sākot no 2021. gada decembra, PSEO un 25 gadi kopīgajai veselības apdrošināšanas shēmai). Tiek izmantots inflācijas līmenis, kas ir paredzamais inflācijas līmenis līdzvērtīgā periodā. Tas jānosaka empīriski, pamatojoties uz perspektīvām vērtībām, kas izteiktas, izmantojot indeksētas obligācijas Eiropas finanšu tirgos. Reālā diskonta likme tiek aprēķināta no nominālās diskonta likmes un paredzamā ilgtermiņa inflācijas līmeņa.

Lai gan 2021. gadā nominālās likmes sāka atgūties no iepriekš novērotā krituma, to pieauguma ietekmi līdzsvaroja inflācijas pieņēmuma būtisks pieaugums. Tā rezultātā reālā diskonta likme kopumā samazinājās, tādējādi turpinot negatīvo tendenci un veicinot aktuāros zaudējumus no finanšu pieņēmumiem gadā.

2.9.5. Jūtīguma analīze

Jūtīguma analīzes pamatā ir simulācijas, kas, nemainot citus parametrus, maina attiecīgo pieņēmumu vērtību.

Eiropas ierēdņu pensiju shēmas jutīgums

Ja pieņemums par diskonta likmi mainītos par 10 bāzes punktiem (0,1 %), tas radītu šādu ietekmi:

Miljonos EUR

	2021		2020	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
<i>Definētu pabalstu saistības</i>	(2 464)	2 544	(2 247)	2 319

Ja paredzamais algu palielinājums mainītos par 10 bāzes punktiem (0,1 %), tas radītu šādu ietekmi:

Miljonos EUR

	2021		2020	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
<i>Definētu pabalstu saistības</i>	2 414	(2 345)	2 206	(2 143)

Ja pieņemtais pensionēšanās vecums mainītos par vienu gadu, tam būtu šāda ietekme:

Miljonos EUR

	2021		2020	
	Palielinājums par vienu gadu	Samazinājums par vienu gadu	Palielinājums par vienu gadu	Samazinājums par vienu gadu
<i>Definētu pabalstu saistības</i>	(1 155)	1 527	(1 104)	1 417

Kopīgās veselības apdrošināšanas shēmas jutīgums

Ja pieņemums par medicīnisko izmaksu tendenču līmeni mainītos par 10 bāzes punktiem, tas radītu šādu ietekmi:

Miljonos EUR

	2021		2020	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
<i>Neto periodisko pēcnodarbinātības medicīnisko izmaksu kārtējo darba izmaksu komponenta un procentu izmaksu komponenta kopsumma</i>	13	(12)	15	(14)
<i>Definētu pabalstu saistības</i>	317	(307)	397	(385)

Ja pieņemums par diskonta likmi mainītos par 10 bāzes punktiem (0,1 %), tas radītu šādu ietekmi:

Miljonos EUR

	2021		2020	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
Definētu pabalstu saistības	(265)	274	(348)	361

Ja paredzamais algu palielinājums mainītos par 10 bāzes punktiem (0,1 %), tas radītu šādu ietekmi:

Miljonos EUR

	2021		2020	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
Definētu pabalstu saistības	(42)	41	(38)	37

Ja pieņemtais pensionēšanās vecums mainītos par vienu gadu, tam būtu šāda ietekme:

Miljonos EUR

	2021		2020	
	Palielinājums par vienu gadu	Samazinājums par vienu gadu	Palielinājums par vienu gadu	Samazinājums par vienu gadu
Definētu pabalstu saistības	(317)	334	(401)	421

2.10. UZKRĀJUMI

Miljonos EUR

	Summa 31.12.2020.	EGN 11 EGN 11 pārskatīšana	Papildu uzkrājumi	Neizmanto- tās apvērstās summas	Izmantotās summas	Pārvietojumi starp kategorijām	Aplēses pārmaiņas	Summa 31.12.2021.
<i>Tiesvedība:</i>								
Lauksaimniecība	170	—	210	(25)	(1)	—	—	354
Citi	31	—	5	(14)	(2)	—	2	22
Kodolobjektu nojaukšana	2 426	—	—	—	(33)	—	46	2 440
Finanšu	2 523	(2 522)	1	—	(1)	—	—	1
Citi	254	—	284	(26)	(19)	—	37	530
Kopā	5 405	(2 522)	500	(65)	(55)	—	86	3 348
Ilgtermiņa	3 878	(1 165)	212	(25)	(1)	(35)	86	2 950
Īstermiņa	1 527	(1 357)	288	(40)	(55)	35	(0)	398

Uzkrājumi ir no pagātnes notikumiem izrietošas un ticami aplēstas summas, kuras, iespējams, nākotnē būs jāizmaksā no ES budžeta.

Tiesvedība

Šī ir aplēse par summām, kas varētu būt jāmaksā pēc gada beigām saistībā ar vairākām notiekošām tiesas prāvām. Summas, kas attiecas uz lauksaimniecību, ir saistītas ar dalībvalstu tiesas prāvām pret atbilstības noskaidrošanas lēmumiem saistībā ar ELGF un ELFLA.

Kodolobjektu nojaukšana

Uzkrājumu bāze 2017. gadā tika atjaunināta atbilstoši JRC ekspluatācijas pārtraukšanas un atkritumu apsaimniekošanas programmas stratēģijai (*JRC Decommissioning & Waste Management Programme Strategy – D&WMP*), kas atjaunināta 2017. gadā. Stratēģijas, kā arī budžeta un personāla vajadzību pārskatīšana tika veikta kopā ar neatkarīgo D&WMP ekspertu grupu. Tajā ir norādītas labākās iespējamās aplēses par budžetu un personālu, kas būs vajadzīgs JRC objektu ekspluatācijas pārtraukšanai Isprā, Gēlā, Karlsrūē un Petenā.

Saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem šos uzkrājumus indeksē atbilstoši inflācijai un tad diskontē līdz to neto pašreizējai vērtībai (izmantojot euro mijmaiņas darījumu likni). Tā rezultātā 2021. gada 31. decembrī uzkrājumu kopsumma bija 2440 miljoni EUR, kuru veido summas, ko paredzēts izmantot 2022. gadā (35 miljoni EUR) un turpmāk (2 405 miljoni EUR).

Jānorāda, ka būtiskas nesekaidrības, ar ko ir saistīta kodolobjektu ekspluatācijas pārtraukšanas ilgtermiņa plānošana, varētu ietekmēt šo aplēsi, kas nākotnē varētu būtiski pieaugt. Galvenie nesekaidrību avoti ir attiecināmi uz slēdzamā objekta stāvokli pirms ekspluatācijas pārtraukšanas, kodolmateriāliem, atkritumu apsaimniekošanas un likvidēšanas aspektiem, valstu tiesiskā regulējuma definīcijas nepietiekamību vai neesību, sarežģītiem un ilgstošiem licenču saņemšanas procesiem un nākotnes notikumiem objektu ekspluatācijas pārtraukšanas rūpnieciskajā tirgū.

Finanšu uzkrājumi

Līdz 2020. gada 31. decembrim lielākā daļa finanšu garantiju tika uzskaitītas kā uzkrājumi vai atspoguļotas kā iespējamās saistības atkarībā no zaudējumu iespējamības. Sākot ar 2021. gada 1. janvāri, stājoties spēkā pārskatīto EGN 11 finanšu instrumentiem, tie ir pārklasificēti kā finanšu garantiju saistības un pārvērtēti (sk. 1. un 2.11. skaidrojumu).

Redzamais atlikums 2021. gada 31. decembrī galvenokārt ir saistīts ar paredzamajiem kredītzaudējumiem par neizmantojamām neatsaucamām saistībām.

2.11. FINANŠU SAISTĪBAS

Miljonos EUR			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa			
Finanšu saistības, kuras uzskaita amortizētajā iegādes vērtībā	2.11.1	214 824	84 395
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā	2.4.2.2	5	4
Finanšu garantiju saistības	2.11.2	146	—
		214 974	84 399
Īstermiņa			
Finanšu saistības, kuras uzskaita amortizētajā iegādes vērtībā	2.11.1	23 501	10 559
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā	2.4.2.2	—	0

Miljonos EUR			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Finanšu garantiju saistības	2.11.2	7 648	90
		31 149	10 649
Kopā		246 123	95 048

2.11.1. Finanšu saistības, kuras uzskaita amortizētajā iegādes vērtībā

Miljonos EUR			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Aizņēmumi NGEU vajadzībām un finansiālajam atbalstam	2.11.1.1	236 720	93 192
Citas finanšu saistības	2.11.1.2	1 605	1 761
Kopā		238 325	94 954
Ilgtermiņa		214 824	84 395
Īstermiņa		23 501	10 559

2.11.1.1. Aizņēmumi NGEU vajadzībām un finansiālajam atbalstam

Miljonos EUR							
	NGEU	SURE	EFSM	MB	MFA	Euratom	Kopā
Kopā 31.12.2020.		39 503	47 396	201	5 813	279	93 192
EGN 11 pārskatīšana	—	420	(114)	(1)	24	1	329
Jauni aizņēmumi – nominālvērtība	111 947	50 137	9 750	—	1 665	100	173 599
Atmaksa	(20 996)	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(30 789)
Uzskaites vērtības pārmaiņas	49	507	(144)	0	(24)	—	388
Kopā 31.12.2021.	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
Ilgtermiņa	70 960	90 502	43 969	200	7 425	327	213 383
Īstermiņa	20 040	65	3 169	1	39	24	23 338

Aizņēmumi galvenokārt attiecas uz ilgtermiņa obligācijām NGEU un finansiālā atbalsta programmām, tomēr no 2021. gada Komisija izdod arī ES parādzīmes ar īsu termiņu NGEU (20 miljardi EUR 2021. gada 31. decembrī).

No NGEU aizņēmumiem tiek finansēti ANM aizdevumi, ANM neatmaksājams atbalsts un citas DFS programmas. Attiecībā uz NGEU Komisija neaizņemas, pamatojoties uz stingru kompensēšanas principu, t. i., lai finansētu konkrētus aizdevumus. Ir izstrādāts ikgadējais aizņemšanās plāns, kas balstīts uz prognozēto aizņēmumu aizdevumiem un neatmaksājamo atbalstu.

Komisija ievēro diversificēto finansēšanas stratēģiju un izmanto dažādus ilgtermiņa un īstermiņa finansēšanas instrumentus. Tas ļauj Komisijai piedāvāt ilgtermiņa aizdevumus ar pievilcīgiem nosacījumiem saņēmējām dalībvalstīm. Pēc tam aizņēmumu izmaksas atbilstoši vienotai pieejai tiek sadalītas starp aizdevumu saņēmējiem un ieskaitītas ES budžetā (neatmaksājamam atbalstam).

Uzskaites vērtības pārmaiņas atbilst uzkrāto procentu pārmaiņām un prēmiju / diskontu pārmaiņām (jaunas prēmijas / diskonti un amortizācija).

Iepriekš minēto aizņēmumu atmaksu galu galā garantē ES budžets (sk. 4.1.2. skaidrojumu) un attiecīgi katra dalībvalsts.

Aizņēmumu efektīvās procentu likmes (izteiktas kā procentu likmju diapazons)

	31.12.2021.	31.12.2020.
NGEU	(0,95) % — 0,74 %	—
SURE	(0,48) % — 0,77 %	0,00 % — 0,30 %
EFSM	(0,03) % — 3,79 %	0,50 % — 3,75 %
MB	2,95 %	2,88 %
MFA	(0,14) % — 3,70 %	0,00 % — 3,69 %
Euratom	(0,08) % — 1,58 %	0,00 % — 5,68 %

2020. gada skaitļi attiecas uz nominālajām procentu likmēm, savukārt 2021. gada skaitļi ir efektīvās procentu likmes saskaņā ar pārskatītajiem EGN 11.

2.11.1.2. Citas finanšu saistības

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa		
Saistības par finanšu nomu	1 017	1 130
Pa daļām apmaksātās ēkas	291	346
Citi	133	136
	1 441	1 612
Īstermiņa		
Saistības par finanšu nomu	103	101
Pa daļām apmaksātās ēkas	54	38
Atmaksājамie naudas sodi	—	8
Citi	6	2
	164	149
Kopā	1 605	1 761

Saistības par finanšu nomu

Miljonos EUR

	Nākamo periodu maksājumi			
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Saistības kopā
Zeme un ēkas	98	471	537	1 105
Pārējie pamatlīdzekļi	6	9	—	15
Kopā 31.12.2021.	103	480	537	1 120
Procenti	41	140	94	275
Nākamo periodu kopējie minimālie nomas maksājumi 31.12.2021.	145	619	631	1 395
Nākamo periodu kopējie minimālie nomas maksājumi 31.12.2020.	151	636	790	1 576

Šīs ar nomu un ēkām saistītās summas finansēs no nākotnes budžetiem.

2.11.2. Finanšu garantiju saistības

Miljonos EUR

	31.12.2021.	
	FGC debitoru daļa (2.6.2. skaidrojums)	Finanšu garantiju saistības
ES budžeta garantiju programmas		
ESIF galvojums	2 917	3 618
EIB ELM garantijas	106	2 569
EFIA garantija	2	139
InvestEU garantija	—	—
NDICI ES garantija	—	4
	3 024	6 330
ES Finanšu instrumentu programmas		
COSME	0	780
“Apvārsnis 2020”	59	410
CCS	—	110
Citi	32	165
	90	1 464
Kopā	3 115	7 794
Ilgtermiņa	2 630	146
Īstermiņa	485	7 648

Iepriekšējos gados kā finanšu garantiju līgumi tika uzskaitīti tikai garantijas ar tirgus atlīdzību, kas ir ESIF garantija parāda portfelim, ko EIB izmaksāja saskaņā ar ESIF infrastruktūras un inovācijas investīciju platformu (IIW), un neliela ārējo aizdevumu pilnvaru (ELM) apakškopas garantija, kas attiecas tikai uz EIB aizdevumiem, ko izmaksā EIB noturības iniciatīvas (ERI) ietvaros.

Pārskatīto EGN 11 piemērošana 2021. gada 1. janvārī izraisīja finanšu garantiju, kas iepriekš tika uzskaitīta kā uzkrājumi, pārklassificēšanu uz finanšu garantiju līgumiem (FGC). Turklāt garantiju saistības tika pārvērtētas saskaņā ar jauno paredzamo kredītaudzējumu perspektīvu. Informāciju par pārskatīto EGN 11 piemērošanas ietekmi sk. 1. skaidrojumā.

No 2021. gada ES piemēro finanšu garantiju līgumu bruto uzrādīšanu, kur ieņēmumi, kas vēl jāsaņem saskaņā ar garantiju, tiek atzīti kā FGC debitoru daļa (uzrāda pozīcijā "Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi" – sk. 2.6.2. skaidrojumu) un FGC saistības, kas atspoguļo ES saistības par nākotnes garantijas prasību segšanu. Iepriekš ESIF un ELM garantijas tika uzrādītas neto, t. i., ieskaitot garantijas paredzamos debitoru parādus un saistības.

ESIF garantija joprojām ir finansiāli nozīmīgākā no finanšu garantiju programmām ar finanšu garantiju līguma saistībām 3 618 miljonu EUR apmērā, kam seko ELM garantija, kuras saistības ir 2 569 miljoni EUR. Lai gan apmaiņā pret ESIF garantiju ES pienākas paredzamā atlīdzība 2 917 miljoni EUR, kas atzīta kā finanšu garantiju līgums – debitoru parādu daļai lielā mērā nosedzot saistības, ELM garantijai paredzamā debitoru parādu daļa ir tikai 106 miljoni EUR, tādējādi sedzot tikai nelielu daļu no garantijas –, ko nosaka saistībā ar lielo ES subsidēto ELM daļu.

Lielākā daļa atlikušo ES garantiju programmu, jo īpaši tās, kas paredzētas lielāka riska finansējumam MVU vai inovāciju nozarei, netiek apmaksātas. Sk. 2.4.2.1. skaidrojumu, lai iegūtu plašāku informāciju par garantijām saskaņā ar programmu H2020, un 4.1.3. skaidrojumu saistībā ar COSME.

2.12. PARĀDI KREDITORIEM

	Miljonos EUR					
	Bruto summa	Korekcijas	Neto summa 31.12.2021.	Bruto summa	Korekcijas	Neto summa 31.12.2020.
Izmaksu atlīdzināšanas prasījumi un rēķini, kas saņemti no:						
<i>Dalībvalstis</i>						
<i>ELFLA un citi lauku attīstības instrumenti</i>	30	(0)	30	17	—	17
<i>ERAF un KF</i>	6 484	(1 878)	4 606	12 651	(2 698)	9 954
<i>Citi</i>	3 311	(596)	2 715	3 479	(370)	3 109
<i>ANM (NGEU)</i>	19 118		19 118	—	—	—
<i>Citi</i>	663	(58)	605	792	(90)	701
<i>Privāti un publiski subjekti</i>	1 563	(320)	1 244	1 485	(182)	1 302
Saņemtie izmaksu atlīdzināšanas prasījumi un rēķini kopā	31 169	(2 851)	28 318	18 424	(3 341)	15 083
ELGF	15 650	Neattiecas	15 650	16 160	Neattiecas	16 160
Dažādi parādi kreditoriem	2 068	Neattiecas	2 068	784	Neattiecas	784
Citi	335	Neattiecas	335	381	Neattiecas	381

Miljonos EUR						
	Bruto summa	Korekcijas	Neto summa 31.12.2021.	Bruto summa	Korekcijas	Neto summa 31.12.2020.
Kopā	49 223	(2 851)	46 372	35 748	(3 341)	32 408

Parādi kreditoriem ietver rēķinus un izmaksu atlīdzināšanas prasījumus, kas gada beigās ir saņemti, bet vēl nav samaksāti. Rēķinu/izmaksu atlīdzināšanas prasījumu saņemšanas laikā tie tiek sākotnēji atzīti atbilstīgi pieprasītajām summām. Vēlāk kreditoriem maksājamo parādu summas tiek koriģētas, lai atspoguļotu tikai summas, kas apstiprinātas pēc izmaksu izvērtēšanas, un summas, kas novērtētas kā attiecināmas. Par neattiecināmām uzskatītās summas tiek iekļautas ailē "Korekcijas"; lielākās summas attiecas uz strukturālajām darbībām.

Būtisko pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējā gada beigām galvenokārt izraisījis ANM (NGEU) instruments, kurš tika uzsākts 2021. gadā un kurā nenomaksātie parādi kreditoriem 2021. gada 31. decembrī sasniedza 19,1 miljardu EUR.

2014.–2020. gada plānošanas periodā Eiropas Parlamenta un Padomes Kopīgo noteikumu regula (ES) Nr. 2013/1303⁽²²⁾ (KNR), ko piemēro struktūrfondiem (ERAF un ESF), Kohēzijas fondam un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondam (EJZF), paredz, ka ES budžets tiek aizsargāts, sistemātiski saglabājot 10 % no veiktajiem starpposma maksājumiem. Līdz februārim, kas seko KNR pārskata gada beigām (no 1. jūlija līdz 30. jūnijam), kontroles ciklu pabeidz gan vadošo iestāžu veiktajās pārvaldības pārbaudēs, gan revīzijas iestāžu veiktajās revīzijās. Komisija pārbauda dalībvalstu attiecīgo iestāžu iesniegtos apliecinājuma dokumentus un pārskatus. Galīgā atlikuma apmaksa/atgūšana tiek veikta tikai pēc tam, kad šis novērtējums ir pabeigts un pārskati pieņemti. Saskaņā ar šo noteikumu aizturētā summa 2021. gada beigās sasniedza 10,4 miljardus EUR. Tiek lēsts, ka daļa no šīs summas (2,1 miljards EUR) ir neattiecināma, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis ir norādījušas savos pārskatos, un tā ir arī iekļauta ailē "Korekcijas".

Kopumā parādi kreditoriem palielinājās par 14 miljardiem EUR galvenokārt tāpēc, ka 2021. gadā tika uzsākts ANM (NGEU). To daļēji kompensēja ERAF maksājamo summu samazinājums, ko galvenokārt izraisīja mazāka izmaksu atlīdzināšanas prasījumu summa, kas tika saņemta 2021. gada beigās, salīdzinot ar situāciju iepriekšējā gadā.

Dažādu kreditoriem maksājamo parādu palielināšanās galvenokārt ir saistīta ar provizoriskajiem maksājumiem, kas saņemti no uzņēmumiem, kuriem piemēroti naudas sodi, kas šiem uzņēmumiem jāatmaksā pēc gada beigām.

Priekšfinansējuma pieprasījumi

Papildus iepriekš minētajām summām 2021. gada beigās bija saņemti, bet līdz gada beigām vēl nebija samaksāti priekšfinansējuma pieprasījumi 0,7 miljardu EUR apmērā. Saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem šīs summas nav iegrāmatotas kā parādi kreditoriem.

2.13. UZKRĀTĀS MAKSAS UN NĀKAMO PERIODU IENĀKUMI

Miljonos EUR		
	31.12.2021.	31.12.2020.
Uzkrātās maksas	77 819	64 383
Nākamo periodu ienākumi	126	128
Citi	123	74
Kopā	78 068	64 584

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

Uzkrāto maksu sadalījums ir šāds:

	<i>Miljonos EUR</i>	
	31.12.2021.	31.12.2020.
ANM (NGEU)	8 263	—
ELGF	25 241	24 599
ELFLA un citi lauku attīstības instrumenti	19 245	18 622
ERAF un KF	10 710	8 766
Citi	3 499	3 009
Citi	10 859	9 386
Kopā	77 819	64 383

Uzkrātās maksas attiecas uz atzītiem izdevumiem, par kuriem Savienība vēl nav saņēmusi izmaksu atlīdzināšanas prasījumus. Kohēzijas politikā ERAF un KF uzkrāto maksu palielinājums galvenokārt ir saistīts ar 2014.–2020. gada perioda izpildi. ANM (NGEU) instruments sāka darboties tikai 2021. gadā, un tas ir galvenais iemesls lielajam uzkrājumu pieaugumam kopš iepriekšējā gada beigām.

NETO AKTĪVI

2.14. REZERVES

		<i>Miljonos EUR</i>	
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Patiesās vērtības rezerve	2.14.1	—	496
Garantiju fonda rezerve	2.14.2	—	3 043
Citas rezerves	2.14.3	1 325	1 523
Kopā		1 325	5 062

2.14.1. Patiesās vērtības rezerve

Saskaņā ar iepriekšējo EGN 11 versiju, kas bija spēkā līdz 2020. gada 31. decembrim, pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu patiesās vērtības korekcijas uzskaita patiesās vērtības rezervē. No 2021. gada 1. janvāra pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi tika pārklasificēti par finanšu aktīviem FVSD (sk. 2.4. skaidrojumu). Tādēļ saistītā patiesās vērtības rezerve tiek atbrīvota uzkrātajam rezultātam (sk. 1. skaidrojumu).

2.14.2. Garantiju fonda rezerve

Līdz 2020. gada 31. decembrim no ES budžeta garantēto neatmaksāto summu mērķa summa 9 % apmērā saskaņā ar EIB ārējo aizdevumu pilnvarām tika atzīta par Garantiju fonda rezervi neto aktīvos. Pēc EGN 11 pārskatīšanas EIB ārējo aizdevumu pilnvaru garantija, ko sedz Garantiju fonds ārējai darbībai, tiek uzskaitīta par finanšu garantijas saistībām. Tāpēc saistības par turpmākajiem garantiju pieprasījumiem saskaņā ar EIB ārējo aizdevumu pilnvarām tika atzītas bilancē (sk. 2.11.2. skaidrojumu) un Garantiju fonda rezerve tika atbrīvota uzkrātajam rezultātam (sk. 1. skaidrojumu).

2.14.3. Citas rezerves

Šī summa galvenokārt attiecas uz likvidējamās EOTK rezervi (997 miljons EUR), kas paredzēta Ogļu un tērauda pētniecības fonda aktīviem, kurus izveidoja saistībā ar EOTK likvidāciju.

2.15. NO DALĪBVALSTĪM PIEPRASĀMĀS SUMMAS

	Miljonos EUR
No dalībvalstīm pieprasāmās summas 31.12.2020.	38 480
<i>Pārskatīto EGN 11 ietekme (sk. 1. skaidrojumu)</i>	<i>(1 719)</i>
Atlikums 1.1.2021.	36 761
<i>Dalībvalstīm kreditētie 2020. gada budžeta izpildes rezultāti</i>	<i>1 769</i>
<i>Garantiju fonda rezerves pārmaiņas</i>	<i>—</i>
<i>Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana</i>	<i>3 257</i>
<i>Citi</i>	<i>(262)</i>
<i>Gada saimnieciskās darbības rezultāti</i>	<i>42 100</i>
Kopējās no dalībvalstīm pieprasāmās summas 31.12.2021.	83 624

Šī summa atspoguļo to līdz 31. decembrim radušos ES izdevumu daļu, kas jāsedz no turpmāko gadu budžetiem. Saskaņā ar uzkrājumu grāmatvedības noteikumiem daudzus izdevumus atzīst N gadā, lai gan faktiski tie var tikt apmaksāti n+1 gadā (vai vēlāk) un tādējādi finansēti, izmantojot n+1 (vai vēlāka) gada budžetu. Ja šīs saistības iekļauj finanšu pārskatos un attiecīgās summas finansē no turpmāko gadu budžetiem, gada beigās saistības ievērojami pārsniedz aktīvus. Nozīmīgākās norādāmās summas ir ELGF pasākumi un darbinieku pabalstu saistības.

Jāņem vērā arī tas, ka iepriekš minētais neietekmē budžeta izpildes rezultātu – budžeta ieņēmumiem vienmēr būtu jāsakrīt ar budžeta izdevumiem vai vajadzētu būt lielākiem par tiem, un ieņēmumu pārpalikums tiek atdots dalībvalstīm.

Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana attiecas uz aktuāriem guvumiem un zaudējumiem, kas rodas šo saistību aktuāra vērtējuma rezultātā.

No dalībvalstīm pieprasāmo summu ievērojamais palielinājums galvenokārt ir atkarīgs no aizņēmumiem saistībā ar neatmaksājamo atbalstu, kas ņemts NGEU ietvaros 2021. gadā.

3. SKAIDROJUMI PAR FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATU

IEŅĒMUMI

AR KOMERCIĀLU APMAIŅU NESAISTĪTU DARĪJUMU IEŅĒMUMI: PAŠU RESURSI

3.1. NKI RESURSI

Pašu resursu ieņēmumi ir ES pamatdarbības ieņēmumu galvenais elements. NKI (nacionālā kopienākuma) ieņēmumi 2021. gadā ir 115 955 miljoni EUR (2020. gadā – 125 393 miljoni EUR), un tā ir visnozīmīgākā no trijām pašu resursu kategorijām. Katras dalībvalsts NKI piemēro vienotu procentu likmi. NKI ieņēmumi līdzsvaro ieņēmumus un izdevumus, t. i., finansē to budžeta daļu, kas nav apmaksāta no citiem ienākuma avotiem. NKI ieņēmumu samazinājums no 2021. līdz 2020. gadam ir saistīts gan ar jauna pašu resursa ieviešanu (pamatojoties uz nerekiclēto izlietoto plastmasas iepakojumu), gan citu ieņēmumu palielināšanos.

3.2. TRADICIONĀLIE PAŠU RESURSI

Tradicionālie pašu resursi galvenokārt attiecas uz muitas nodokļiem, kur dalībvalstis kā iekasēšanas izmaksas patur 20 % no summām, tāpēc iepriekš minētie skaitļi ir uzrādīti pēc šā samazinājuma atskaitīšanas. Muitas nodokļu iekasēšana salīdzinājumā ar pagājušo gadu saglabājusies līdzīgā līmenī.

3.3. PVN RESURSI

PVN pašu resursus aprēķina, pamatojoties uz dalībvalstu PVN bāzēm, kas šim nolūkam ir saskaņotas atbilstīgi ES noteikumiem. Vienota piesaistīšanas likme 0,30 % apmērā tiek piemērota katras dalībvalsts kopējai PVN ieņēmumu summai, kas iekasēta par visām ar nodokli apliekamajām precēm, kas dalīta ar vidējo svērto PVN likmi. PVN bāze ir ierobežota un nepārsniedz 50 % no katras dalībvalsts NKI. PVN resursi salīdzinājumā ar pagājušo gadu kopumā ir saglabājusies līdzīgā līmenī.

3.4. PAŠU RESURSI, KAS PAMATOJAS UZ IZLIETOTĀ PLASTMASAS IEPAKOJUMA DAUDZUMU

Vienota piesaistīšanas likme 0,80 EUR par kilogramu attiecas uz katrā dalībvalstī radītā neregistrēto izlietoto plastmasas iepakojuma svaru. Izlietoto plastmasas iepakojumu, kas konkrētajā gadā netiek reciklēts, aprēķina kā starpību starp radīto izlietoto plastmasas iepakojumu un attiecīgajā gadā dalībvalstī reciklēto izlietoto plastmasas iepakojumu. Bulgārijai, Čehijai, Igaunijai, Grieķijai, Spānijai, Horvātijai, Itālijai, Kiprai, Latvijai, Lietuvai, Ungārijai, Maltei, Polijai, Portugālei, Rumānijai, Slovēnijai un Slovēnijai ir tiesības uz īpašu ikgadēju vienreizēju maksājumu samazinājumu to attiecīgajām pašu resursu, kas pamatojas uz izlietoto plastmasas iepakojuma daudzumu, iemaksām. Šis ir jauns pašu resurss, kas tika ieviests 2021. gadā, stājoties spēkā jaunajam Lēmumam par pašu resursiem 2020/2053.

AR KOMERCIĀLU APMAIŅU NESAISTĪTU DARĪJUMU IEŅĒMUMI: PĀRVIETOJUMI

3.5. NAUDAS SODI

Īeņēmumi 1 990 miljonu EUR apmērā (2020. gadā – 452 miljoni EUR) attiecas uz naudas sodiem, ko Komisija ir piemērojusi uzņēmumiem par ES konkurences noteikumu pārkāpumiem, kā arī naudas sodiem, ko Komisija piemērojusi dalībvalstīm par ES tiesību aktu pārkāpumiem. Komisija atzīst ieņēmumus no naudas sodiem, kad tā pieņem lēmumu piespriest šādu naudas sodu un oficiāli paziņo par to lēmuma saņēmējam. Šīs summas galvenokārt ir saistītas ar naudas sodiem par konkurences noteikumu pārkāpumiem (1 762 miljoni EUR). Lielākās lietas ir saistītas ar ES konkurences noteikumu pārkāpumiem, t. i., naudas sodiem, kas uzlikti BMW un Volkswagen grupai (Volkswagen, Audi un Porsche) par kopējo summu 875 miljoni EUR par slepenas vienošanās noslēgšanu par tehnisko attīstību slāpekļa oksīda tīrīšanas jomā, kā arī naudas sodiem, kas uzlikti Nomura, UBS un UniCredit par kopējo summu 371 miljons EUR par tirgotāju grupas dalību kartelī Eiropas valsts obligāciju primārajā un sekundārajā tirgū.

3.6. IZDEVUMU ATGŪŠANA

	<i>Miljonos EUR</i>	
	2021	2020
<i>Dalīta pārvaldība</i>	1 682	1 281
<i>Tieša pārvaldība</i>	61	53
<i>Netieša pārvaldība</i>	51	21
Kopā	1 794	1 355

Šī pozīcija galvenokārt atspoguļo Komisijas izdotos atgūšanas rīkojumus, kuros paredzētā summa ir iekasēta vai kompensēta (t. i., atskaitīta) no turpmākiem Komisijas grāmatvedības sistēmā iegrāmatotiem maksājumiem. Atgūšanas rīkojumi ir izdoti, lai atgūtu izdevumus, kas iepriekš izmaksāti no ES budžeta. Līdzekļu atgūšanas pamatā ir pārbaudes, revīzijas vai attiecināmības analīze, un tāpēc ar šīm operācijām aizsargā ES budžetu no izdevumiem, kas radīti, pārkāpjot tiesību aktus.

Ir iekļauti arī atgūšanas rīkojumi, kurus dalībvalstis izdevušas ELGF izdevumu saņēmējiem, kā arī uzkrāto ienākumu aplēses pārmaiņas no iepriekšējā gada beigām līdz kārtējā gada beigām.

Iepriekšējā tabulā norādītās summas rāda ieņēmumus, kas gūti pēc atgūšanas rīkojumu izdošanas. Tāpēc šie skaitļi nevar uzrādīt un neuzrāda visus pasākumus, kas tiek veikti, lai aizsargātu ES budžetu, jo īpaši saistībā ar kohēzijas politiku, kur pastāv īpaši mehānismi, ar kuriem nodrošina neattiecināmu izdevumu korekcijas un no kuriem lielākā daļa neietver atgūšanas rīkojumu izdošanu. Nav iekļautas summas, kas atgūtas, tās kompensējot no izdevumiem, summas, kas atgūtas atsaucot, un atgūtas priekšfinansējuma summas.

Dalītā pārvaldībā atgūtās summas veido lielāko daļu no kopsummām:

Lauksaimniecība: ELGF un lauku attīstība

Saistībā ar ELGF un ELFLA summas, kas šajā pozīcijā iegrāmatotas kā gada ieņēmumi, ir gada finanšu korekcijas un atmaksājumi, ko dalībvalstis ir deklarējušas un kas ir atgūti attiecīgā gada laikā, kā arī dalībvalstu deklarēto nesamaksāto summu neto palielinājums, kas jāatgūst gada beigās un attiecas uz krāpšanu un pārkāpumiem.

Kohēzijas politika

Saistībā ar kohēzijas politiku galvenās summas atbilst uzkrātajiem ienākumiem 0,7 miljardu EUR apmērā (2020. gadā – 0,4 miljardi EUR), ko Komisija plāno atgūt no dalībvalstīm. Atgūšana notiks dalībvalstu 2022. gada sākumā iesniegto gada pārskatu izpētes un pieņemšanas rezultātā. Atgūstamās summas būtībā ir starpība starp summām, kas sākotnēji deklarētas kā attiecināmas pārskata gadā, un summām, kas apstiprinātas kā attiecināmas dalībvalstu gada pārskatos. Maza summa nozīmē, ka dalībvalstu līmeņi ieviestās kontroles ir ļāvušas atklāt neattiecināmas summas jau agrīnā procesa posmā.

3.7. AK IZSTĀŠANĀS LĪGUMS

Šie ieņēmumi attiecas uz neto summām, ko AK ir parādā saskaņā ar IL, kas parakstīts pēc tās izstāšanās no Savienības 2020. gadā (sk. 2.6.1.2. skaidrojumu).

3.8. CITI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU NESAISTĪTU DARĪJUMU IEŅĒMUMI

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Dalībvalstu iemaksas Inovāciju fondā	2 187	2 080
Darbinieku nodokļi un iemaksas	1 367	1 316
Iemaksas no trešām valstīm	1 056	1 592
Dalībvalstu iemaksas ESI un ārējai palīdzībai	199	1 073
Aktīvu pārvešana	356	317
Budžeta korekcijas	1 245	214
Citi	326	524
Kopā	6 737	7 116

Dalībvalstu iemaksas Inovāciju fondā ir ieņēmumi, kuri galvenokārt saistīti ar emisijas kvotu pārdošanu un kuri izmantojami, lai atbalstītu inovāciju mazoglekļa tehnoloģijās.

Ieņēmumi no darbinieku nodokļiem un iemaksām ir saistīti galvenokārt ar atskaitījumiem no darbinieku algām. Pensiju iemaksas un ienākuma nodoklis veido lielākās summas šajā kategorijā.

Iemaksas no trešām valstīm galvenokārt ir iemaksas no EBTA valstīm (460 miljoni EUR), kā arī trešo valstu finanšu ieguldījumi programmā "Apvārsnis Eiropa" (379 miljoni EUR) un programmā ERASMUS+ (119 miljoni EUR).

Dalībvalstis ir iemaksājušas 166 miljonus EUR, lai finansētu Bēgļu atbalsta mehānismu Turcijā.

Budžeta korekcijas galvenokārt atspoguļo iepriekšējā gadā radušos budžeta pārpalikumu, kas sasniedza 1 769 miljonus EUR (2020. gadā – 3 218 miljoni EUR), un to līdzsvaroja ikgadējā PVN un NKI korekcija, kas bija 534 miljoni EUR (2020. gadā – 3 165 miljoni EUR). Citi ieņēmumi no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, ietver ITER uzņēmējvalsts un dalībnieku iemaksas "Fusion for Energy" – ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotajā Eiropas kopuzņēmumā (135 miljoni EUR).

IEŅĒMUMI NO DARĪJUMIEM, KAS SAISTĪTI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU

3.9. FINANŠU IEŅĒMUMI

	Miljonos EUR	
	2021	2020
<i>Procenti par šādām kategorijām:</i>		
Novēloti maksājumi	1 529	1 129
Aizdevumi	1 160	1 167

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Aizņēmumi	220	—
Citi	10	63
Akciju emisijas uzcenojums	2	674
Ieņēmumi no finanšu garantiju līgumiem	987	258
Ieņēmumi no finanšu aktīviem vai saistībām FVSD:		
Neatvasinātie instrumenti	324	—
Atvasinātie instrumenti	815	70
Realizētā peļņa no pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem	—	48
Dividendes	30	22
Citi	14	3
Kopā	5 092	3 434

Procentu ieņēmumi par novēlotiem maksājumiem galvenokārt ir saistīti ar naudas sodiem un pašu resursu iemaksām, kas nav veiktas laikā. Galvenās summas attiecas uz **2.6.1.1.** skaidrojumā minētajiem nepietiekamas novērtēšanas gadījumiem (1,4 miljardi EUR).

Procentu ieņēmumi par aizdevumiem galvenokārt attiecas uz EFSM aizdevumiem (1 miljards EUR), kuriem ir visaugstākā efektīvā procentu likme (sk. **2.4.1.** skaidrojumu). Procentu ieņēmumi no aizņēmumiem galvenokārt attiecas uz NGEU un SURE un ir saistīti ar negatīvām efektīvām procentu likmēm atsevišķiem darījumiem.

Akciju emisijas uzcenojums ir samazinājies, jo saskaņā ar pārskatītajiem EGN 11 tagad tās tiek amortizētas visā aizdevumu darbības laikā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, nevis tieši norādītas finanšu darbības rezultātu pārskatā (sk. iepriekšējo punktu un **2.4.1.** skaidrojumu).

Ieņēmumi no finanšu garantiju līgumiem galvenokārt attiecas uz finanšu garantiju saistību amortizāciju. To var interpretēt kā ES atbrīvošanu no garantiju saistībām par periodu, kurā ES bija gatava kompensēt garantiju turētājiem viņu kredīta zaudējumus. Tādējādi ieņēmumu atzīšana par finanšu garantijām atspoguļo laika ritējumu un garantēto apjomu. Amortizācija attiecas uz abiem garantiju veidiem – gan garantijām, par kurām tiek saņemta atlīdzība, gan tām, par kurām ES neiekasē nekādu atlīdzību vai iekasē nominālu atlīdzību (sk. **2.11.2.** skaidrojumu). No atlīdzinātajām garantijām nozīmīgākā ir ESIF garantija, kas sniegta EIB infrastruktūras un inovācijas investīciju platformas (IIW) parāda portfelim (sk. **4.1.1.** skaidrojumu). 2021. gadā ar ESIF garantiju gūtie ieņēmumi saistībā ar IIW parāda portfeli bija 320 miljoni EUR.

Ar finanšu garantiju saistībām saistītos ieņēmumus 987 EUR ar ieskaitu kompensē zaudējumi no finanšu garantiju saistību vērtības samazināšanās 947 miljonu EUR apmērā saistībā ar garantiju pieprasījumiem par neto summu atmaksu (276 miljoni EUR) un nerealizētie zaudējumi no vērtības samazināšanās 671 miliona EUR apmērā (sk. **3.15.** skaidrojumu). Turklāt EK ir subsidējusi finanšu garantiju programmas (233 miljoni EUR), nemaz neiekasējot garantijas prēmijas vai tās iekasējot zem tirgus likmes (**3.15.** skaidrojums). Kopumā finanšu garantiju programmu neto rezultāti ir novērtējami kā 193 miljonu EUR deficīts.

3.10. CITI IEŅĒMUMI, KAS SAISTĪTI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Ieņēmumi no maksas par pakalpojumu sniegšanu (aģentūras)	689	640
Ieņēmumi no ārvalstu valūtas maiņas	299	370

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Preču pārdošana	53	48
Daļa no EIF neto rezultāta	169	38
Ieņēmumi no komisijas maksām un prēmijām saistībā ar finanšu instrumentiem	1	34
Ar pamatlīdzekļiem saistīti ieņēmumi	2	5
Citi	284	269
Kopā	1 497	1 404

Ieņēmumi no maksas par pakalpojumu sniegšanu galvenokārt ietver tirdzniecības atļauju izsniegšanas maksu, ko iekasē Eiropas Zāļu aģentūra, un maksu par preču zīmēm, ko iekasē Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs.

IZDEVUMI

3.11. DALĪTA PĀRVALDĪBA

	Miljonos EUR	
Īstenojušas dalībvalstis	2021	2020
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds	40 829	40 461
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai un citi lauku attīstības instrumenti	15 451	14 467
Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds	46 932	41 118
Eiropas Sociālais fonds	16 727	13 677
Citi	4 835	2 701
Kopā	124 774	112 425

Šis palielinājums galvenokārt attiecas uz kohēzijas politiku (ERAF, KF), kur gandrīz visi izdevumi ir saistīti ar 2014.–2020. gada plānošanas periodu, kurā darbības turpinās. Palielinājumu nosaka arī augstākas līdzfinansējuma likmes, kas piemērotas 2020.–2021. pārskata gadam saistībā ar CRII+ paketi.

Citi izdevumi galvenokārt ietver turpmāk norādīto: Brexit korekcijas rezerve (1,7 miljardi EUR), Patvēruma un migrācijas fonds (0,6 miljardi EUR), Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (0,6 miljardi EUR), Iekšējās drošības fonds (0,4 miljardi EUR), Eiropas Savienības Solidaritātes fonds (0,8 miljardi EUR) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (0,7 miljardi EUR).

3.12. TIEŠA PĀRVALDĪBA

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Īstenojusi Komisija	48 265	11 429
tostarp ANM (NGEU)	42 940	—
Īstenojušas ES izpildāģentūras	14 232	10 029
Īstenojuši trasta fondi	503	636
Kopā	63 000	22 094

Neskarot ANM izdevumus (43 miljardi EUR), pārējās summas galvenokārt attiecas uz pētniecības politikas (8,1 miljards EUR), Attīstības sadarbības instrumenta (1,1 miljards EUR), Eiropas kaimiņattiecību politikas (1,3 miljardi EUR) un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta izpildi, un kopējais infrastruktūras fonds viedo tīklu ieviešanai transporta, enerģētikas un telesakaru jomā (2,1 miljards EUR).

Tiešo pārvaldības izdevumu palielinājums, ko īsteno ES izpildaģentūras, galvenokārt izriet no darbību nodošanas no Komisijas dienestiem uz izpildaģentūrām pētniecības jomā.

3.13. NETIEŠA PĀRVALDĪBA

	<i>Miljonos EUR</i>	
	2021	2020
<i>Īstenojušas citas ES aģentūras un struktūras</i>	3 154	3 530
<i>Īstenojušas trešās valstis</i>	890	559
<i>Īstenojušas starptautiskās organizācijas</i>	3 622	3 619
<i>Īstenojuši citi subjekti</i>	3 225	3 257
Kopā	10 891	10 965

No netieši pārvaldītajiem izdevumiem 3,9 miljardi EUR attiecas uz ārējo darbību (galvenokārt uz pirmspievienošanās, humānās palīdzības, starptautiskās sadarbības un kaimiņattiecību jomu). Vēl 4,7 miljardi EUR ir saistīti ar Eiropas konkurētspējas uzlabošanu (tādās jomās kā pētniecība, satelītu kosmosa programmas un izglītība).

3.14. PERSONĀLA UN PENSIJU IZMAKSAS

	<i>Miljonos EUR</i>	
	2021	2020
<i>Personāla izmaksas</i>	7 377	7 028
<i>Pensiju izmaksas</i>	5 040	4 967
Kopā	12 417	11 995

Pensiju izmaksas atspoguļo to pārmaiņu elementus, kas radušās pēc darbinieku pabalstu saistību aktuāra vērtējuma un nav atzītas neto aktīvos. Tāpēc tās neparāda faktiskos pensiju maksājumus gadā, kas ir daudz mazāki – 2,2 miljardi EUR.

3.15. FINANŠU IZMAKSAS

	<i>Miljonos EUR</i>	
	2021	2020
<i>Procentu izdevumi:</i>		
<i>Aizņēmumi</i>	1 209	1 160
<i>Aizdevumi</i>	146	—
<i>Finanšu noma</i>	56	62
<i>Citi</i>	103	24
<i>Emisijas izmaksas</i>	—	672

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Finanšu garantiju līgumi – subsidētā atlīdzība	233	—
Neto zaudējumi no vērtības samazināšanās:		
Finanšu garantiju līgumi	947	70
Aizdevumi un debitoru parādi	1 244	110
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	—	41
Zaudējumi no finanšu aktīviem vai saistībām FVSD:		
Neatvasinātie instrumenti	210	—
Atvasinātie instrumenti	40	21
Realizētie zaudējumi no pārdošanai pieejamajiem finanšu aktīviem	—	5
Citi	13	22
Kopā	4 201	2 188

Procentu izdevumu apjoms par aizņēmumiem galvenokārt atbilst EFSM darījumiem (1 miljards EUR), kas atbilst procentu ienākumiem no aizdevumiem (kompensējošie darījumi). Procentu izdevumi par aizdevumiem galvenokārt attiecas uz SURE un izriet no negatīvām efektīvām procentu likmēm atsevišķiem darījumiem.

Emisijas izmaksas ir samazinājušās, jo saskaņā ar pārskatītajiem EGN 11 tās tagad tiek amortizētas aizņēmumu dzīves laikā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, nevis tieši atzītas finanšu darbības rezultātu pārskatā (sk. 2.4.1. skaidrojumu).

Sīkāku informāciju par izdevumiem, kas saistīti ar finanšu garantijām, sk. 3.9. skaidrojumā.

3.16. CITI IZDEVUMI

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Administratīvie un IT izdevumi	2 105	1 984
Uzkrājumu koriģēšana	583	1 390
Ar pamatlīdzekļiem saistīti izdevumi	1 205	1 319
Zemes un ēku apsaimniekošanas izdevumi	591	661
Zaudējumi no ārvalstu valūtas maiņas	171	578
Operatīvās nomas izdevumi	447	423
Citi	660	593
Kopā	5 762	6 946

To pētniecības un izstrādes izdevumu kopējā summa, kuri atzīti kā izdevumi 2021. gadā, ir šāda:

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Pētniecības izmaksas	401	402

	<i>Miljonos EUR</i>	
	2021	2020
Nekapitalizētās izstrādes izmaksas	122	118
Kopā	523	520

3.17. PĀRSKATU SNIEGŠANA PA SEGMENTIEM – DAUDZGADU FINANŠU SHĒMAS (DFS) IZDEVUMU KATEGORIJĀM

Miljonos EUR

	Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	Kohēzija un vērtības	Dabas resursi un vide	Migrācija un robežu pārvaldība	Noturība, drošība un aizsardzība	Kaimiņattiecības un pasaule	Eiropas publiskā pārvalde	Nav piešķirta DFS izdevumu kategorija (1)	Kopā
NKI resursi	—	—	—	—	—	—	—	115 955	115 955
Tradicionālie pašu resursi	—	—	—	—	—	—	—	20 590	20 590
PVN	—	—	—	—	—	—	—	18 340	18 340
Jauni pašu resursi	—	—	—	—	—	—	—	5 831	5 831
Naudas sodi	—	—	—	—	—	—	—	1 990	1 990
Izdevumu atgūšana	24	809	893	8	0	27	0	34	1 794
AK izstāšanās līgums	—	—	—	—	—	—	—	1 122	1 122
Citi	384	132	46	—	—	41	1 559	4 574	6 737
Ieņēmumi no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu	408	941	939	8	0	68	1 559	168 434	172 357
Finanšu ieņēmumi	1 913	45	0	—	0	217	1	2 916	5 092
Citi	257	(16)	(18)	0	(5)	8	329	941	1 497
Ieņēmumi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu	2 170	29	(17)	0	(5)	225	330	3 857	6 589
Ieņēmumi kopā	2 578	970	922	8	(5)	293	1 889	172 291	178 946
<i>Izdevumi, ko īstenojušas dalībvalstis:</i>									
ELGF	—	—	(40 829)	—	—	—	—	—	(40 829)
ELFLA un citi lauku attīstības instrumenti	—	—	(15 451)	—	—	—	—	—	(15 451)
ERAF un KF	—	(46 932)	—	—	—	—	—	—	(46 932)
Citi	—	(16 727)	—	—	—	—	—	—	(16 727)
Citi	—	24	(710)	(837)	(101)	(233)	—	(2 979)	(4 835)

	Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	Kohēzija un vērtības	Dabas resursi un vide	Migrācija un robežu pārvaldība	Noturība, drošība un aizsardzība	Kaimiņattiecības un pasaule	Eiropas publiskā pārvalde	Nav piešķirta DFS izdevumu kategorija ⁽¹⁾	Kopā
Īstenojusi EK, izpildaģentūras un trasta fondi	(12 207)	(45 753)	(662)	(289)	(244)	(3 954)	(24)	132	(63 000)
Īstenojušas citas ES aģentūras un struktūras	(2 374)	(703)	(77)	(680)	(359)	(15)	(312)	1 365	(3 154)
Īstenojušas trešās valstis un starptautiskās organizācijas	(243)	37	113	(171)	(213)	(4 025)	(3)	(7)	(4 512)
Īstenojuši citi subjekti	573	(3 301)	73	(7)	(103)	(460)	(0)	0	(3 225)
Personāla un pensiju izmaksas	(453)	(9)	(1)	(0)	(1)	(136)	(10 487)	(1 330)	(12 417)
Finanšu izmaksas	(771)	(43)	(24)	(0)	(0)	(445)	(95)	(2 823)	(4 201)
Citi izdevumi	(1 609)	(134)	(251)	(5)	(52)	(240)	(3 069)	(401)	(5 762)
Izdevumi kopā	(17 083)	(113 541)	(57 820)	(1 990)	(1 071)	(9 507)	(13 990)	(6 042)	(221 046)
Gada saimnieciskās darbības rezultāti	(14 505)	(112 571)	(56 899)	(1 982)	(1 076)	(9 215)	(12 101)	166 249	(42 100)

⁽¹⁾ Sadaļa "Nav piešķirta DFS izdevumu kategorija" ietver konsolidēto subjektu budžeta izpildi un konsolidācijā izslēgtās summas, ārpusbudžeta darbības un nepiešķirtās programmas ar individuāli nenozīmīgām summām.

Ieņēmumu un izdevumu norādīšana pa DFS izdevumu kategorijām balstās uz aplēsēm, jo ne visas saistības tiek piesaistītas kādai DFS izdevumu kategorijai.

4. IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN AKTĪVI

Iespējamās saistības ir ES iespējamās nākotnes maksājumu saistības, kas var rasties pagātnes notikumu dēļ vai juridiski saistošu apņemšanos rezultātā, bet kas būs atkarīgas no nākotnes notikumiem, kurus ES pilnībā nekontrolē. Tās galvenokārt attiecas uz sniegtajām garantijām un juridiskiem riskiem. **Visas iespējamās saistības, izņemot tās, kas saistītas ar naudas sodiem, garantijām un finanšu instrumentiem līdz līmenim, kādā tos sedz no fondiem (sk. 2.4.2.1. skaidrojumu), nākamajos gados nepieciešamības gadījumā finansēs no ES budžeta (un tādējādi arī no ES dalībvalstu līdzekļiem).**

4.1. ES BUDŽETA SNIEGTĀS GARANTIJAS

4.1.1. Garantijas, kas piešķirtas saskaņā ar ES budžeta garantiju programmām (nominālas)

	31.12.2021.			
	Piešķirtās garantijas			Nodrošinātie līdzekļi ⁽¹⁾
	Maksimālais apjoms	Parakstīts	Izmaksāts	
EIB ārējo aizdevumu pilnvaru garantijas	33 026	33 026	20 835	2 700
ESIF galvojums	25 826	24 730	20 358	8 602
EFIA garantija	1 391	611	535	796
NDICI Ārējās darbības garantija	200	200	200	—
Kopā	60 442	58 566	41 928	12 098

Miljonos EUR

⁽¹⁾ 2,7 miljardi EUR aktīvi, kas paredzēti EIB ārējo aizdevumu pilnvaru garantijai, sedz arī aizņēmumus saskaņā ar MFA un Euratom (sk. 4.1.2. skaidrojumu).

	31.12.2020.			
	Piešķirtās garantijas			Nodrošinātie līdzekļi ⁽¹⁾
	Maksimālais apjoms	Parakstīts	Izmaksāts	
EIB ārējo aizdevumu pilnvaru garantijas	35 372	32 530	20 050	2 813
ESIF galvojums	25 543	23 831	18 590	8 028
EFIA garantija	1 370	438	34	804
Kopā	62 285	56 799	38 673	11 645

Miljonos EUR

⁽¹⁾ 2,8 miljardi EUR aktīvu, kas paredzēti EIB ārējo aizdevumu pilnvaru garantijai, sedz arī aizņēmumus saskaņā ar MFA un Euratom (sk. 4.1.2. skaidrojumu).

Iepriekšējās tabulās ir parādīts, cik lielā mērā iespējamie nākotnes maksājumi, kas saistīti ar EIB grupai vai citām finanšu iestādēm piešķirtajām garantijām, ietekmē ES budžetu. Izmaksātās summas ir summas, kas jau piešķirtas galasaņēmējiem, savukārt parakstītās summas ietver šīs izmaksātās summas plus nolīgumus, kuri jau ir parakstīti ar saņēmējiem vai finanšu starpniekiem, bet kuros paredzētās summas vēl nav izmaksātas (16 638 miljoni EUR). Maksimālais apjoms ir kopējā garantija, ko ES budžets un tādējādi ES dalībvalstis ir apņēmušas segt, jo, lai atklātu maksimālo ietekmi uz ES 2021. gada

31. decembrī, ir jāiekļauj arī darbības, kas ir apstiprinātas parakstīšanai, bet vēl nav parakstītas (1 876 miljoni EUR). 2020. finanšu gadā summas ir norādītas, atskaitot finanšu uzkrājumus vai finanšu saistības, kas atzīti attiecībā uz minētajām programmām.

Budžeta garantiju programmas tiek nodrošinātas ar uzkrājumiem, kas pakāpeniski tiek veidoti no budžeta un tiek glabāti kopējā uzkrājumu fondā (KUF) kā likviditātes spilvens, lai segtu turpmākos garantiju pieprasījumus (sk. 2.4.2.1. skaidrojumu). Uzkrājumu summa 2021. gada 31. decembrī sasniedza 12 098 miljonus EUR. Sk. 6.2. skaidrojumu par pasākumiem, kas veikti nolūkā nodrošināt, ka uzkrājumi ir pietiekami, lai segtu garantiju pieprasījumus vidējā termiņā. Jebkuri zaudējumi, kas radušies saistībā ar budžeta garantiju programmām, pārsniedzot rezervētos uzkrājumus, jebkurā gadījumā būtu jāsedz no turpmākajiem budžetiem.

EIB ārējo aizdevumu pilnvaru garantijas

No ES budžeta garantē aizdevumus, kurus EIB parakstījusi un piešķirusi no EIB pašu resursiem trešām valstīm. 2021. gada 31. decembrī neapmaksāto un ar ES galvojumu segto aizdevumu kopējais apjoms sasniedza 20 835 miljonus EUR. No ES budžeta garantē:

— 20 268 miljonus EUR, izmantojot KUF nodalījumu “Garantiju fonds ārējai darbībai”, kā arī

— 567 miljonus EUR tieši aizdevumiem, kas piešķirti dalībvalstīm pirms pievienošanās.

ES ārējo aizdevumu pilnvaru garantija Eiropas Investīciju bankas piešķirtajiem aizdevumiem ir ierobežota līdz 65 % no nesamaksātā atlikuma par nolīgumiem, kas noslēgti pēc 2007. gada (pilnvaras 2007.–2013. gadam un 2014.–2020. gadam). Attiecībā uz nolīgumiem, kas noslēgti pirms 2007. gada, ES garantijas apjoms ir ierobežots līdz procentuālajai daļai no atļauto kredītlīniju maksimālā apjoma, vairumā gadījumu 65 %, bet arī 70 %, 75 % vai 100 % apmērā. Ja maksimālais apjoms netiek sasniegts, ES garantija sedz visu summu.

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2018/412⁽²³⁾ tika izveidotas privātā sektora aizdevumu pilnvaras projektiem, kuru mērķis ir nodrošināt bēgļu, migrantu, uzņemošo un tranzīta kopienu ilgtermiņa ekonomisko noturību saskaņā ar EIB noturības iniciatīvu (ERI). Savienības budžets tiek atlīdzināts par risku, kas uzņemts saistībā ar garantijām, kuras piešķirtas EIB finansēšanas darbībām saskaņā ar ERI privāto pilnvaru, kas izskaidro prēmiju, kas jāsaņem par ELM garantiju, kura citādi ir bezatlīdzības garantija (sk. 2.11.2. skaidrojumu).

Jauno darījumu parakstīšanas termiņš saskaņā ar ELM 2014.–2020. gadam beidzās 2021. gadā, līdz ar to garantijas pieejamais apjoms ir beidzies jebkurai neizmantotajai summai. Paredzēts, ka jauno EIB pilnvarojumu segs Ārējās darbības garantija, kas izveidota ar NDICI regulu (sk. tālāk), taču tā vēl nav parakstīta.

ES garantiju maksājumus veic no KUF nodalījuma “Garantiju fonds ārējai darbībai”: 2021. gada laikā ir izmaksāti garantiju pieprasījumi 93 miljonu EUR apmērā (2020. gadā – 52 miljoni EUR).

Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) galvojums

ESIF iniciatīvas nolūks ir palielināt EIB grupas spēju uzņemties risku, tādējādi ļaujot EIB veikt vairāk ieguldījumu ES. ESIF mērķis ir atbalstīt papildu ieguldījumus ES un mazu uzņēmumu piekļuvi finansējumam. ES budžets nodrošina galvojumu līdz 26 miljardiem EUR (“ESIF ES galvojums”) saskaņā ar līgumu starp ES un EIB, turpmāk “ESIF nolīgums”, lai aizsargātu EIB no zaudējumiem, kas tai varētu rasties saistībā ar tās finansēšanas un ieguldīšanas darbībām.

ESIF darbības tiek veiktas divās platformās – Infrastruktūras un inovācijas investīciju platforma (IIW), ko īsteno EIB (ESIF ES galvojums 19,250 miljonu EUR apmērā), un MVU platforma (SMEW), ko īsteno EIF (ESIF ES galvojums 6 750 miljonu EUR apmērā), un abām platformām ir parāda portfelis un kapitāla portfelis. EIF darbojas saskaņā ar nolīgumu ar EIB, pamatojoties uz EIB galvojumu, kuru savukārt garantē ar ESIF ES galvojumu atbilstīgi ESIF nolīgumam.

⁽²³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2018/412 (2018. gada 14. marts), ar kuru groza Lēmumu Nr. 466/2014/ES, ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir ES garantiju attiecībā uz zaudējumiem no finansēšanas darījumiem, ar kuriem atbalsta ieguldījumu projektus ārpus Savienības (OV L 76, 19.3.2018., 30. lpp.).

ES un EIB ir atšķirīgas lomas saistībā ar ESIF. ESIF ir izveidots EIB sastāvā, kas finansē darbības (parāda vērtspapīros veiktie ieguldījumi un kapitālieguldījumi), un šajā nolūkā aizņemas nepieciešamos līdzekļus kapitāla tirgos. EIB grupa neatkarīgi pieņem investīciju lēmumus un pārvalda darbības saskaņā ar saviem noteikumiem un procedūrām. ES nodrošina galvojumu šīm darbībām un sedz EIB radušos zaudējumus līdz šā galvojuma maksimālajam apjomam.

Lai nodrošinātu, ka ESIF ietvaros veiktās investīcijas paliek vērstas uz īpašo mērķi pievērsties tirgus nepilnībām un ka tās ir atbilstīgas ES galvojuma aizsardzībai, ir ieviesta speciāla pārvaldības struktūra, kas ietver Investīciju komiteju, kuras locekļi ir neatkarīgi eksperti un kura pārbauda katra projekta, ko *IIW* daļā ierosinājusi EIB, atbilstību ES galvojuma saņemšanai, un ESIF valdi, kas nodrošina programmas pārraudzību.

Tā kā kontroles kritēriji un grāmatvedības prasības attiecībā uz konsolidāciju, kas noteiktas ES grāmatvedības noteikumos (un SPSGS), nav izpildīti, attiecīgie garantētie aktīvi netiek uzskaitīti ES konsolidētajos gada pārskatos.

ES galvojums, kas piešķirts EIB grupai ESIF ietvaros, tiek uzskaitīts kā finanšu garantiju saistības attiecībā uz *IIW* parāda portfeli un SMEW parāda portfeli (sk. 2.11.2. skaidrojumu) un kā atvasinājums (finanšu aktīvi vai saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā) attiecībā uz abiem pašu kapitāla portfeliem (sk. 2.4.2.2. skaidrojumu). Minētajā ESIF garantijā ir iekļauta tā programma COSME, H2020, CCS LGF un *EaSI* darbību daļa, ko sedz ESIF ES galvojums SMEW parāda portfeli.

2021. gadā netika izmaksāti garantiju pieprasījumi no KUF nodalījuma "ESIF galvojuma fonds" (2020. gadā – 1 miljons EUR).

Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai (EFIA)

Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai, kas izveidots ar EFIA regulu, ir iniciatīva, kuras mērķis ir atbalstīt ieguldījumus Āfrikā un Eiropas kaimiņvalstīs, tādējādi veicinot ilgtspējīgas attīstības sasniegšanu un pievērsties konkrētiem migrācijas sociāli ekonomiskajiem pamatcēloņiem. Saskaņā ar EFIA regulu ES būtu jādara pieejamas garantijas 1,5 miljardu EUR apmērā (ko vēl palielina ar ārējām iemaksām) īstenošanas partneriem saistībā ar to ieguldīšanas un finansēšanas darbībām, lai mazinātu to ieguldījumu riskus. EFIA garantiju nodrošina KUF (sk. 2.4.2.1. skaidrojumu). 2021. gada 31. decembrī spēkā esoši bija sešpadsmit EFIA garantiju līgumi, kuru kopējais garantijas apjoma ierobežojums bija 1 391 miljons EUR, savukārt darījumu partneru parakstītās un ES garantētās darbības saskaņā ar šiem līgumiem bija 611 miljoni EUR.

NDICI Ārējās darbības garantija

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/947⁽²⁴⁾ izveidoja Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē" ("instruments"), tostarp Eiropas fondu Ilgtspējīgai attīstībai plus ("EFIA+") un Ārējās darbības garantiju DFS 2021.–2027. gadam par tā laikposmu. NDICI regulas mērķis ir palielināt ES ārējo darbību saskaņotību un efektivitāti, tādējādi uzlabojot dažādu ārējās darbības politikas jomu īstenošanu.

Ārējās darbības garantija atbalsta EFIA+ darbības, uz kurām attiecas budžeta garantijas, makrofinansiālais atbalsts un aizdevumi trešām valstīm.

2021. gada 31. decembrī tika parakstīts viens budžeta garantijas līgums par kopējo maksimālo summu 200 miljoni EUR.

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu Eiropa pasaulē, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.).

InvestEU garantija

InvestEU regula (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido InvestEU programmu un groza Regulu (ES) 2015/1017⁽²⁵⁾), paredz ES garantiju līdz 26,2 miljardiem EUR, kas nodrošina īstenošanas partneru finansējumu un ieguldījumus, kuri tādējādi veicina Savienības iekšpolitikas mērķu sasniegšanu četros politikas virzienos: ilgtspējīga infrastruktūra, pētniecība, inovācijas un digitalizācija, mazie un vidējie uzņēmumi un sociālie ieguldījumi un prasmes. ES pakāpeniski atliek naudu ("uzkrājumus") no InvestEU budžeta, lai izveidotu kapitāla rezervi garantiju pieprasījumiem. InvestEU regula paredz nodrošinājuma likmi 40 % apmērā no garantijas InvestEU ES nodalījumam. Šobrīd summa ir 300 miljoni EUR, kas ieguldīti KUF (sk. 2.4.2.1. skaidrojumu). Pirmais garantijas līgums InvestEU ietvaros tika parakstīts 2022. gada martā ar EIB grupu, paredzot ES garantiju līdz maksimālajam apjomam 19,6 miljardu EUR apmērā. InvestEU regula pieļauj arī dalībvalstu (dalībvalstu nodalījumā) un trešo valstu iemaksas.

AK saistības, kas izriet no tās izstāšanās no ES

Saskaņā ar Izstāšanās līguma 143. pantu AK ir jāatmaksā Savienībai tās daļa no iespējamām finanšu saistībām, kas saistītas ar ESIF, EFIA un EIB ārējo aizdevumu pilnvaru operācijām, kuras apstiprinātas līdz izstāšanās dienai, proti, 2020. gada 31. janvārim. Saskaņā ar 143. pantu attiecībā uz garantijas pieprasījumu par finanšu operāciju, kas apstiprināta pirms izstāšanās dienas, AK ir jāatmaksā Savienībai tās daļa no maksājumiem, ko Savienība veikusi minēto operāciju ietvaros, ja vien to nevar segt ar AK daļu no uzkrājumiem, kas tiek turēti garantiju fondā, ja piemērojams.

Attiecībā uz EIB ārējo aizdevumu pilnvaru aizdevumiem (ELM) ES budžeta garantijas vērtība izstāšanās dienā līdz izstāšanās dienai apstiprinātajām operācijām bija 33,7 miljardi EUR. 2021. gada 31. decembrī tā bija mainījies līdz 27,6 miljardiem EUR. AK daļa no šīm iespējamām saistībām 2021. gada 31. decembrī tādējādi ir 3,4 miljardi EUR. Tomēr, kā minēts iepriekš, jebkuras neizpildītās saistības par šiem aizdevumiem vispirms sedz no KUF nodalījuma "Garantiju fonds ārējai darbībai", un no AK summas tiks pieprasītas tikai tad, ja AK uzkrājums šim fondam, kas 2021. gada 31. decembrī ir 338 miljoni EUR, nebūs pietiekams.

Attiecībā uz ESIF operācijām ES budžeta garantijas vērtība izstāšanās dienā līdz izstāšanās dienai apstiprinātajām operācijām bija 23,5 miljardi EUR. 2021. gada 31. decembrī tā bija mainījies līdz 18,8 miljardiem EUR. AK daļa no šīm iespējamām saistībām 2021. gada 31. decembrī tādējādi ir 2,3 miljardi EUR. Visus garantiju pieprasījumus ESIF ietvaros vispirms sedz no KUF nodalījuma "ESIF galvojuma fonds", un no AK summas tiks pieprasītas tikai tad, ja AK uzkrājums šim fondam, kas 2021. gada 31. decembrī ir 1,1 miljards EUR, nebūs pietiekams.

Tā kā līdz izstāšanās dienai īstenošanas partneri nebija apstiprinājuši nevienu operāciju saistībā ar EFIA garantiju, AK šajā ziņā nav saistību.

AK daļa no 2021. gadā veiktajiem maksājumiem par operācijām, kas apstiprinātas izstāšanās datumā vai pēc tās un līdz 2021. gada 31. decembrim, sasniedza 47 miljonus EUR (35 miljonus EUR ESIF un 12 miljonus EUR ELM vajadzībām), attiecīgi samazinot AK uzkrājumus. AK maksājamā summa 2022. gadā 163 miljoni EUR (sk. 2.6.1.2. skaidrojumu) izriet no AK daļas no atgūtajiem līdzekļiem un tūriem ieņēmumiem, kas iekasēti 2021. gadā (70 miljoni EUR), no uzkrājumu pārsnieguma (92 miljoni EUR) kā arī no galīgā AK daļas aprēķina ietekmes uz summām, kas jāmaksā 2021. gadā ("panākšana").

4.1.2. Garantijas, kas izmaksātas, lai segtu NGEU un finansiālā atbalsta aizņēmumus

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
NGEU	91 002	—
SURE	89 702	39 503
EFSM	47 270	47 396

⁽²⁵⁾ OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp.

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
MB	201	201
MFA	7 466	5 813
Euratom	350	279
Kopā	235 991	93 193

Aizņēmumu summas šajā tabulā ir nominālās summas un uzkrātie procenti. ES budžets garantē Komisijas izsniegtos aizņēmumus NGEU instrumentam un finansiālā atbalsta programmām. No NGEU neatmaksājamiem aizņēmumiem 2021. gada 31. decembrī 18 miljardi EUR ir izmaksāti kā ANM aizdevumi, 46,4 miljardi EUR kā ANM neatmaksājams atbalsts un 7,2 miljardi EUR kā iemaksas DFS programmās, savukārt atlikušie 19,4 miljardi EUR vēl nav izmaksāti un paliek skaidrā naudā un naudas ekvivalentos (sk. 2.8. skaidrojumu).

Ja saistības attiecībā uz šiem aizņēmumiem izsniegtajiem aizdevumiem netiek pildītas, ES budžetam galu galā būtu jāsedz visas neizpildītās summas izmaksas:

- NGEU aizņēmumus un aizņēmumus, kas saistīti ar EFSM, MB un Euratom aizdevumiem dalībvalstīm, garantē tikai no ES budžeta,
- ar SURE saistītus aizņēmumus garantē ES budžets, un tie ir balstīti uz dalībvalstu garantijām 25 miljardu EUR apmērā (25 % no finansiālā atbalsta maksimālās summas, kas ir 100 miljardi EUR), kā arī
- MFA un Euratom aizņēmumus aizdevumiem trešām valstīm vispirms sedz no KUF nodalījuma “Garantiju fonds ārējai darbībai” (sk. 2.4.2. skaidrojumu) un pēc tam no ES budžeta.

AK saistības, kas izriet no tās izstāšanās no ES

Saskaņā ar Izstāšanās līguma 143. pantu AK ir jāatmaksā Savienībai tās daļa no iespējamām finanšu saistībām, kas saistītas ar aizdevumiem finansiālajai palīdzībai (EFSM, MFA, MB un Euratom), kuri apstiprināti / par kuriem pieņemts lēmums līdz izstāšanās dienai, proti, 2020. gada 31. janvārim. Saskaņā ar 143. pantu, ja netiek pildītas saistības par aizdevumu finansiālajai palīdzībai, kas apstiprināts pirms izstāšanās dienas, AK ir jāatmaksā Savienībai tās daļa no maksājumiem, ko Savienība veikusi neizpildīto maksājumu saistību operācijas ietvaros, ja vien to nevar segt ar AK daļu no uzkrājumiem, kas tiek turēti KUF nodalījumā “Garantiju fonds ārējai darbībai” (t. i., MFA un Euratom aizdevumi trešās valstīs) – sk. 4.1.1. skaidrojumu.

ES neizpildītās iespējamās saistības attiecībā uz minētajiem aizdevumiem finansiālajai palīdzībai līdz izstāšanās dienai bija 53,9 miljardi EUR. Pēc atmaksām, kas veiktas kopš minētā datuma, šo no ES garantijas segto aizdevumu summa 2021. gada 31. decembrī ir 53,0 miljardi EUR – AK daļa no tiem ir 6,6 miljardi EUR.

4.1.3. Garantijas, kas izmaksātas ES finanšu instrumentu programmu ietvaros (nominālās)

	Miljonos EUR
	31.12.2021.
“Apvārsnis 2020”	2 590
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments	568
COSME	782
Citi	653
Kopā	4 593

<i>Miljonos EUR</i>	
31.12.2020.	
“Apvārsnis 2020”	1 860
<i>Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments</i>	579
<i>Riska daļišanas finanšu mehānisms</i>	37
Citi	49
Kopā	2 524

Kā minēts FR 210. panta 1. punktā, ar finanšu instrumentu un ES finanšu saistībām saistītie budžeta izdevumi **nekādā gadījumā nepārsniedz tiem noteikto attiecīgo budžeta saistību summu**, tādējādi nepieļaujot iespējamās saistības, kas būtu jāsedz no budžeta. Praksē tas nozīmē, ka šīm saistībām pretī ir postenis bilances aktīvu pusē vai tās tiek segtas ar nenokārtotām budžeta saistībām, kas vēl nav iekļautas izdevumos.

Summas 2021. gada 31. decembrī uzrāda garantiju nenomaksātās nominālvērtības, savukārt iespējamās saistības 2020. gada 31. decembrī ir uzrādītas, atskaitot finanšu uzkrājumus un finanšu saistības, kas atzītas par šiem instrumentiem – sk. **2.10.** un **2.11.2.** skaidrojumu.

COSME aizdevumu garantiju mehānisms (LGF) galvenokārt sastāv no maksimālā apjoma ierobežotām garantijām attiecībā uz portfeļiem ar augstāka riska parāda finansēšanu (galvenokārt aizdevumiem), ko finanšu starpnieki piedāvā MVU. COSME LGF ES vārdā īsteno EIF.

Sīkāku informāciju par programmu “Apvārsnis 2020” un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu sk. arī **2.4.2.1.** skaidrojumā.

AK saistības, kas izriet no tās izstāšanās no ES

Attiecībā uz ES iespējamām saistībām par summām, kas apstiprinātas līdz izstāšanās dienai saistībā ar ES finanšu instrumentiem, ieskaitot iepriekš minētās summas, ja kāda no šīm saistībām īstenojas, tā tiks segta no ES budžeta, izmantojot fiduciārajos kontos turēto naudu. Tādējādi no AK principā netiks pieprasītas nekādas summas, izņemot tās daļu no budžeta RAL, kā izklāstīts IL 140. pantā (sk. **2.6.1.2.** skaidrojumu).

4.2. TIESVEDĪBAS REZULTĀTĀ IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

4.2.1. Tiesvedības naudas sodu jomā

2021. gada 31. decembrī iespējamās saistības naudas sodu jomā bija 2 111 miljoni EUR (2020. gadā – 2 985 miljoni EUR). Šīs summas galvenokārt attiecas uz tādiem Komisijas piemērotiem naudas sodiem par konkurences noteikumu pārkāpumiem, kurus attiecīgie uzņēmumi ir provizoriski samaksājuši un par kuriem ir iesniegta pārsūdzība vai par kuriem nav zināms, vai tie tiks pārsūdzēti. Iespējamās saistības saglabājas, līdz Tiesa pieņem galīgo lēmumu lietā, vai arī līdz pārsūdzības perioda beigām. Saņemtie procenti par provizoriskajiem maksājumiem ir iekļauti gada saimnieciskās darbības rezultātā un arī kā iespējamās saistības, lai atspoguļotu Komisijas tiesību uz šīm summām nenoteiktību.

Ja ES zaudēs kādā no šiem procesiem, kas saistīti ar uzliktajiem naudas sodiem, summas, kas provizoriski saņemtas, tiks atmaksātas uzņēmumiem, neradot ietekmi uz budžetu. Naudas soda summa tiek atzīta kā budžeta ieņēmumi tikai tad, kad naudas sods ir nepārsūdzams (FR 107. pants).

4.2.2. Citas tiesvedības

<i>Miljonos EUR</i>		
	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>Lauksaimniecība</i>	79	66
<i>Kohēzija</i>	210	341

	<i>Miljonos EUR</i>	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Citi	1 153	2 169
Kopā	1 443	2 576

Lauksaimniecība

Šīs ir iespējamās saistības pret dalībvalstīm saistībā ar ELGF un lauku attīstības atbilstības lēmumiem līdz Tiesas spriedumam. Saistību galīgā apjoma un tā gada noteikšana, kurā sekmīgas apelācijas rezultātā summas tiks izmaksātas no budžeta, būs atkarīga no tiesas procesa ilguma.

Kohēzija

Šīs ir iespējamās saistības pret dalībvalstīm saistībā ar kohēzijas politikas darbībām, attiecībā uz kurām vēl nav noteikts mutiskās uzklaušanās datums vai Tiesa nav sagatavojuši spriedumu.

Citas tiesvedības

Šī pozīcija attiecas uz prasībām, kas pašlaik iesniegtas pret ES par zaudējumu atlīdzināšanu, citiem juridiskiem strīdiem un lēstiem tiesāšanās izdevumiem. Jāņem vērā, ka prasībā par zaudējumu atlīdzināšanu saskaņā ar LESD 340. pantu prasības iesniedzējam ir jāpierāda, ka iestāde ir izdarījusi pietiekami nopietnu tādas tiesību normas pārkāpumu, ar kuru personām tiek piešķirtas tiesības, kā arī iesniedzējam faktiski nodarītais kaitējums un tieša cēloņsakarība starp nelikumīgo rīcību un kaitējumu. Ievērojams samazinājums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada beigām galvenokārt ir saistīts ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību pret Komisiju par apvienošanās aizlieguma lēmumu, kuru Tiesa galu galā noraidīja.

AK saistības, kas izriet no tās izstāšanās no ES

Saskaņā ar IL 147. pantu Apvienotajai Karalistei ir jāsedz tās daļa no maksājumiem, kas vajadzīgi, lai izpildītu Savienības iespējamās saistības, kurām iestājas termiņš, sakarā ar tiesvedību par Savienības finanšu saistībām, ar nosacījumu, ka minēto tiesvedību priekšmetu veidojošie fakti notikuši ne vēlāk kā 2020. gada 31. decembrī. Paredzamā maksimālā AK maksājama summa šeit ir 179 miljoni EUR (2020. gadā – 318 miljoni EUR). Attiecībā uz tiesvedību, kurā tiek uzskatīts par iespējamu, ka summas tiks samaksātas no ES budžeta (sk. **2.10.** skaidrojumu), AK daļa ir iekļauta kā daļa no kopējās summas, ko maksā AK – sīkāku informāciju sk. **2.6.1.2.** skaidrojumā.

4.3. IESPĒJAMIE AKTĪVI

	<i>Miljonos EUR</i>	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Saņemtās garantijas:		
izpildes garantijas	287	318
Citas garantijas	8	8
Citi iespējamie aktīvi	98	58
Kopā	393	384

Izpildes garantijas tiek pieprasītas, lai nodrošinātu, ka ES finansējuma saņēmēji izpilda pienākumus, kas noteikti saņēmēju līgumos ar ES.

5. BUDŽETA UN JURIDISKĀS SAISTĪBAS

Šajā skaidrojumā sniegta informācija par budžeta procesu un nākotnes finansējuma vajadzībām, nevis saistībām, kuras pastāv 2021. gada 31. decembrī.

Daudzgažu finanšu shēmā (DFS), par kuru vienojušās dalībvalstis, ir definētas programmas un noteikti saistību apropriāciju izdevumu kategoriju maksimālie apjomi un maksājumu apropriāciju kopsumma, kuras robežās ES var uzņemt budžeta un juridiskās saistības un galu galā veikt maksājumus septiņu gadu periodā, – sk. 1.1. tabulu budžeta izpildes pārskatu skaidrojumos.

Juridiskās saistības atbilst parakstītajām programmām, projektiem, nolīgumiem vai līgumiem, kas ES tādējādi ir juridiski saistoši. Juridiskas saistības ir akts, ar kuru kredītrīkotājs noslēdz vai nodibina saistību (ES vajadzībām), kas rada maksājumu (FR 2. panta 37. punkts).

Budžeta saistības principā uzņemas pirms juridisko saistību uzņemšanās, bet attiecībā uz dažām daudzgažu programmām/projektiem tas ir otrādi – attiecīgās budžeta saistības uzņemas gada maksājumu veidā vairāku gadu laikā, ja to paredz pamataktis. Piemēram, attiecībā uz kohēziju Kopīgo noteikumu regulas (KNR) (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060⁽²⁶⁾) 86. pantā noteikts, ka Komisijas lēmums, ar ko pieņem programmu, veido juridiskas saistības Finanšu regulas nozīmē, taču Savienības budžeta saistības attiecībā uz katru programmu uzņemas gada maksājumu veidā par katru fondu laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim. Citos juridiskajos pamatos var būt ietverti līdzīgi noteikumi. Šā iemesla dēļ var būt summas, kuras ES ir likumīgi apņēmusies maksāt, bet budžeta saistību uzņemšanās vēl nav notikusi – sk. 5.2. skaidrojumu turpmāk.

Ja budžeta saistību uzņemšanās ir notikusi, bet turpmāki maksājumi vēl nav veikti, neizpildīto saistību summa tiek dēvēta par "reste à liquider" (RAL). Tās var būt programmas vai projekti, nereti daudzgadēji, kuri ir parakstīti, bet par kuriem maksājumi tiks veikti tikai vēlākos gados. Tie atspoguļo maksājumu saistības turpmākajiem gadiem. Tā kā finanšu pārskatus sagatavo, izmantojot uzkrāšanas principu, bet budžeta izpildes pārskatus sagatavo, pamatojoties uz naudas plūsmas principu, daļa no kopējās nesamaksātās summas (RAL) jau ir iekļauta izdevumos un bilancē atzīta kā saistības (sk. 2.12. un 2.13. skaidrojumu). Šo izdevumu aprēķins tiek veikts, pamatojoties uz saņemtajiem izmaksu atlīdzināšanas prasījumiem / rēķiniem vai programmas vai projekta īstenošanas aplēsēm, ja līdz pārskata datumam ES vēl nav iesniegti prasījumi (sk. 5.1. skaidrojumu). Tiklīdz ar RAL saistītie maksājumi ir veikti, saistību atzīšana bilancē tiek pārtraukta. RAL daļa, kas vēl nav iekļauta izdevumos, nav iekļauta saistībās, bet ir norādīta turpmāk.

Tādējādi turpmāk sniegtā informācija atspoguļo summas 2021. gada 31. decembrī, kuras ES ir apņēmusies maksāt, pamatojoties uz līgumisko vienošanos izpildi, un tāpēc tās plānots finansēt no nākamajiem ES budžetiem.

<i>Miljonos EUR</i>			
	Skaidrojums	31.12.2021.	31.12.2020.
Neizpildītās budžeta saistības, kas vēl nav iekļautas izdevumos	5.1.	266 526	249 309
Būtiskas juridiskās saistības	5.2.	135 181	14 481
Kopā		401 707	263 790

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

5.1. NEIZPILDĪTĀS BUDŽETA SAISTĪBAS, KAS VĒL NAV IEKĻAUTAS IZDEVUMOS

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Neizpildītās budžeta saistības, kas vēl nav iekļautas izdevumos	266 526	249 309

Iepriekš norādītā summa ir budžeta RAL ("reste à liquider") 341 634 miljonu EUR apmērā (sk. 6.4. tabulu budžeta izpildes pārskatu skaidrojumos), no kā atskaitītas saistītās summas, kuras jau iekļautas bilancē kā saistības un finanšu darbības rezultātu pārskatā kā izdevumi. Budžeta RAL ir summa, kas raksturo neizpildītās saistības, par kurām vēl nav veikti maksājumi un/vai kuras vēl nav atceltas. Tā ir parasta parādība saistībā ar daudzgadu programmām.

Jānorāda, ka kopējie neatmaksātie priekšfinansējuma avansa maksājumi 2021. gada 31. decembrī bija 93,4 miljardi EUR (sk. 2.5. skaidrojumu). Tas atspoguļo budžeta saistības, kas samaksātas, samazinot RAL, taču samaksātās summas joprojām tiek uzskatītas par piederīgām ES, nevis saņēmējam līdz brīdim, kad tiek izpildītas attiecīgās līgumsaistības. Tādējādi tās ir kā iepriekš aprakstītās RAL, kas vēl nav iekļautas izdevumos.

5.2. BŪTISKAS JURIDISKĀS SAISTĪBAS

	Miljonos EUR	
	31.12.2021.	31.12.2020.
ANM (NGEU) neatmaksājamās atbalsta saistības	99 530	—
ITER	6 121	6 837
ELFLA ⁽¹⁾	17 662	—
Kosmosa programmas	4 189	—
Zvejas nolīgumi	412	172
HorizonEU	382	—
EURATOM	445	—
Brexit korekcijas rezerve	3 072	—
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments	—	4 140
Operatīvās nomas saistības	2 492	2 547
Citas līgumsaistības	876	785
Kopā	135 181	14 481

⁽¹⁾ Finanšu shēma attiecībā uz ELFLA tika paplašināta, lai tā aptvertu laikposmu līdz 2022. gadam (Regula (ES) 2020/2220).

Šīs summas atspoguļo ilgtermiņa juridiskās saistības, kuras gada beigās nebija iekļautas budžeta saistību apropriācijās. Šie saistošie pienākumi tiks iekļauti budžetā un samaksāti turpmākajos gados.

Noteiktas svarīgas programmas (sk. turpmāk) var īstenot, izmantojot gada maksājumus, saskaņā ar FR 112. panta 2. punktu. Tas ļauj ES uzņemt juridiskās saistības (parakstīt dotāciju nolīgumus, deleģēšanas nolīgumus un iepirkuma līgumus), pārsniedzot konkrētajā gadā pieejamās saistību apropriācijas. Tādējādi par būtisku pašreizējās DFS kopējā piešķiruma summu jau varētu būt uzņemtas saistības. Tas jo īpaši attiecas uz turpmāk aprakstītajām programmām.

NGEU (ANM) neatmaksājamās atbalsta saistības

ANM ir galvenā ES atvēršanas instrumenta NGEU programma. Tā tika izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241⁽²⁷⁾. Tā finansē reformas un ieguldījumus dalībvalstīs no koronavīrusa pandēmijas sākuma 2020. gada februārī līdz 2026. gadam. Šeit norādītā summa attiecas uz juridisko saistību daļu par ANM neatmaksājamu atbalstu, kas 2021. gada beigās nebija segta ar budžeta saistībām. Regulas (ES) 2021/241 23. pants atļauj gada maksājumu izmantošanu.

ITER – Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors

Šīs saistības ir paredzētas ITER iekārtu turpmāko finansējuma vajadzību apmierināšanai laikposmā līdz 2027. gadam. ES (Euratom), tostarp dalībvalstu un Šveices, ieguldījums ITER *International* tiek nodrošināts ar Kodolsintēzes enerģijas aģentūras starpniecību. Šī summa atspoguļo perspektīvo finansējumu atbilstīgi DFS 2021.–2027. gadam, kas izveidota ar Padomes Lēmumu (Euratom) 2021/281⁽²⁸⁾, ar kuru groza Lēmumu 2007/198/Euratom, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām, un ar kuru ir atļauts izmantot gada maksājumus. ITER tika izveidots, lai pārvaldītu ITER iekārtas, sekmētu ITER iekārtu ekspluatāciju, veicinātu sabiedrības izpratni par kodolsintēzes enerģiju un tās pieņemšanu un veiktu jebkuras citas darbības, kas ir vajadzīgas tā mērķa sasniegšanai. ITER ir iesaistīta ES kopā ar dažādām citām valstīm.

ELFLA

Tās ir juridiskas saistības, ko ES ir apņēmusies maksāt, pieņemot ELFLA programmu, kas aptver 2014.–2022. gada periodu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/2220⁽²⁹⁾. Komisijas lēmums, ar ko pieņem darbības programmu, ir finansēšanas lēmums FR 110. panta nozīmē, un, sākot no brīža, kad par to tiek informēta attiecīgā dalībvalsts, – juridiskas saistības minētās regulas nozīmē.

Kosmosa programmas

Kosmosa programma ietver šādus komponentus: *Galileo*, *EGNOS*, *Copernicus*, *Govsatcom* un *SSA*. Nozīmīgākie ir *Galileo*, kas izstrādā Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmu, un *Copernicus*, kas ir saistīts ar Eiropas Zemes novērošanu. Šīs saistības uzņemtas uz laikposmu līdz 2027. gadam. Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2021/696⁽³⁰⁾, Komisija parakstīja deleģēšanas nolīgumus ar Eiropas Kosmosa aģentūru (EKA), *EUMETSAT*, *Mercator* un Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centru. Regulas (ES) 2021/696 11. panta 6. punkts atļauj gada maksājumu izmantošanu.

Zvejas nolīgumi

Šie nolīgumi ir saistības, kas uzņemtas ar trešām valstīm par darbībām saskaņā ar starptautiskiem zvejas nolīgumiem līdz 2026. gadam. Uzņemtās saistības ir balstītas uz Padomes lēmumiem par katru trešo valsti (piemēram, nolīgums starp ES un Seišelu salu Republiku un tā īstenošanas protokols; OV L 60, 28.2.2020.) un tiek uzskatītas par īpašiem starptautiskiem līgumiem ar daudzgadu tiesībām un pienākumiem.

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atvēršanas un noturības mehānismu (OV L 057, 18.2.2021., 17. lpp.).

⁽²⁸⁾ Padomes Lēmums (Euratom) 2021/281 (2021. gada 22. februāris), ar kuru groza Lēmumu 2007/198/Euratom, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām un piešķir tam priekšrocības (OV L 62, 23.2.2021., 41. lpp.).

⁽²⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/2220 (2020. gada 23. decembris), ar ko nosaka dažus pārejas noteikumus atbalstam no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) 2021. un 2022. gadā un ar ko attiecībā uz līdzekļiem un piemērošanu 2021. un 2022. gadā groza Regulas (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 un (ES) Nr. 1307/2013, un attiecībā uz līdzekļiem un šāda atbalsta sadalījumu 2021. un 2022. gadā groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013 (OV L 437, 28.12.2020., 1. lpp.).

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulas (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 un (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES (OV L 170, 12.5.2021., 69. lpp.).

Programma “Apvārsnis Eiropa”

Tās ir summas, kas paredzētas programmai “Apvārsnis Eiropa” dažādu kosmosa komponentu iepriekšējām un turpmākā posma darbībām. Šīs saistības uzņemas uz laikposmu līdz 2027. gadam. Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/695⁽³¹⁾, Komisija parakstīja deleģēšanas nolīgumu ar EKA un vēl vienu ar ES Kosmosa programmas aģentūru (EUSPA). Regulas (ES) 2021/695 12. panta 8. punkts atļauj gada maksājumu izmantošanu.

Euratom

EUROfusion (Eiropas Konsorcijs kodolsintēzes enerģijas attīstībai) ir ES laboratoriju un institūtu konsorcijs, kas ir saņēmējs, kura uzdevums ir veikt priekšdarbus attiecībā uz kodolsintēzes enerģijas reaktoriem. Lai to paveiktu, konsorcijs finansē savu 30 dalībnieku pētniecību, pamatojoties uz “Eiropas ceļvedi kodolsintēzes enerģijas ieviešanai” kā kopīgu programmu Euratom līdzfinansētās Eiropas partnerības ietvaros. Juridiskais pamats ir Padomes Regula (Euratom) 2021/765⁽³²⁾, ar ko izveido Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu 2021.–2025. gadam, kas papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, kuras 4. pantā paredzēta gada maksājuma (iemkasu) izmantošana.

Brexit korekcijas rezerve (BKR)

Brexit korekcijas rezerves (BKR) mērķis ir novērst ekonomiskās un sociālās sekas, ko radīja Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības (ES) 2020. gada februārī. Tā tika izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1755⁽³³⁾. Atklātā summa atspoguļo juridiskās saistības, kas vēl jāīsteno BKR atbalstīto pasākumu ietvaros. Šeit ir atklāta tikai tā juridisko saistību daļa, kas vēl nav segta ar budžeta saistībām.

Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI)

EISI sniedz finansiālu atbalstu Eiropas tīkliem, atbalstot kopēju interešu projektus tādās jomās kā transporta, telesakaru un enerģētikas infrastruktūra. EISI programmas juridiskās saistības aptver īstenošanas laikposmu no 2014. līdz 2024. gadam EISI transporta instrumentam un līdz 2025. gada 31. decembrim EISI enerģētikas instrumentam. Šo saistību juridiskais pamats ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1316/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, groza Regulu (ES) Nr. 913/2010 un atceļ Regulu (EK) Nr. 680/2007 un Regulu (EK) Nr. 67/2010 (OV L 348, 2013. gada 20. decembris), un tās 19. pantā ir paredzēta gada maksājuma izmantošana. 2021. gada beigās juridiskās saistības ir pilnībā segtas no budžeta saistībām.

Operatīvās nomas saistības

Minimālās summas, par kurām saskaņā ar pamatā esošajiem līgumiem ir saistības tās samaksāt atlikušajā nomas līguma darbības laikā, ir šādas:

Miljonos EUR

	Minimālie nomas maksājumi			
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā
Ēkas	414	953	1 074	2 442
IT materiāli un cits aprīkojums	14	27	9	50
Kopā	428	980	1 083	2 492

⁽³¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp.).

⁽³²⁾ Padomes Regula (Euratom) 2021/765 (2021. gada 10. maijs), ar ko izveido Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu 2021.–2025. gadam, kas papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un atceļ Regulu (Euratom) 2018/1563 (OV L 167 I, 12.5.2021., 81. lpp.).

⁽³³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1755 (2021. gada 6. oktobris), ar ko izveido Brexit korekcijas rezervi (OV L 357, 8.10.2021., 1. lpp.).

Saistībā ar Apvienotās Karalistes paziņojumu par tās nodomu izstāties no Eiropas Savienības un pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1718 ⁽³⁴⁾, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2004/726, Eiropas Zāļu aģentūras (EMA) mītnesvieta 2019. gada martā tika pārcelta no Londonas uz Amsterdamu. Aģentūra 2019. gada 2. jūlijā vienojās ar ēkas īpašnieku un kopš tā laika savas telpas ēkā izīrē apakšīrniekam ar nosacījumiem, kas atbilst pamatnomas nosacījumiem, ieskaitot apakšnomas termiņu, kas ilgst līdz EMA pamatnomas termiņa beigām 2039. gada jūnijā.

Iepriekšējā tabulā norādītās summas ietver 383 miljonus EUR, kas vēl ir jāsaņem saskaņā ar pamatnomas līgumu. Paredzams, ka maksājumus par tādu pašu summu saņems apakšīrnieks saskaņā ar neatceļamo apakšnomas līgumu.

Citas līgumsaistības

Norādītās summas atbilst saistībām par summām, kas jāmaksā līgumu darbības laikā. Visbūtiskākā šeit iekļautā summa attiecas uz līgumu (JMO2) par Komisijas ēku Luksemburgā (393 miljoni EUR).

6. FINANŠU RISKĀ PĀRVALDĪBA

Turpmāk atklātā informācija par ES finanšu risku pārvaldību attiecas uz:

- aizņēmumu un aizdevumu darbībām saistībā ar finansiālo atbalstu, ko sniedz Komisija ar NGEU, EFSM, MB, MFA, SURE un Euratom darbību starpniecību,
- Komisijas veiktajām kases operācijām ES budžeta izpildei, tostarp naudas sodu saņemšanai,
- budžeta garantiju kopējā uzkrājumu fondā un likvidējamajā EOTK esošiem aktīviem,
- finanšu instrumentiem, ko finansē no ES budžeta, kā arī
- ES budžeta garantiju programmām.

Ar NGEU sākšanos 2021. gadā, Komisija iecēla galveno riska ekspertu, izveidoja atbilstošu pārvaldības struktūru un pieņēma riska politiku, kas aptver NGEU darbības.

6.1. RISKU VEIDI

Tirgus risks ir risks, ka tirgus cenu izmaiņu dēļ var svārstīties finanšu instrumenta patiesā vērtība vai nākotnes naudas plūsmas. Tirgus risks ietver ne tikai iespējamus zaudējumus, bet arī iespējamo peļņu. Tas ietver *valūtas risku*, *procentu likmes risku* un *citas cenas risku* (piemēram, kapitāla risku).

- *Valūtas risks* ir risks, ka ES darbības vai ieguldījumu vērtību ietekmēs valūtas kursa pārmaiņas. Šo risku rada tas, ka mainās vienas valūtas cena attiecībā pret otru valūtu.
- *Procentu likmes risks* ir iespējamība, ka procentu likmju kāpuma dēļ samazināsies vērtspapīra, jo īpaši obligācijas, vērtība. Parasti augstākas procentu likmes izraisa nemainīgas likmes obligāciju cenu kritumu un otrādi.
- *Citas cenas risks* ir risks, ka finanšu instrumenta patiesā vērtība vai nākotnes naudas plūsmas svārstīsies tirgus cenu izmaiņu dēļ (kas nav tās, kas rodas no procentu likmes riska vai valūtas riska), vai nu šīs izmaiņas rada faktori, kas ir specifiski atsevišķam finanšu instrumentam vai tā emitentam, vai faktori, kas ietekmē visus līdzīgos tirgū tirgotos finanšu instrumentus.

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1718 (2018. gada 14. novembris), ar ko attiecībā uz Eiropas Zāļu aģentūras mītnesvietu groza Regulu (EK) Nr. 726/2004 (OV L 291, 16.11.2018., 3. lpp.).

Kreditrisks ir risks ciest zaudējumus, kurus rada parādnieka/aizņēmēja neveikts maksājums par aizdevumu vai citu kredītlīniju (pamatsummas vai procentu, vai abu summu maksājums) vai citu līgumsaistību nepildīšana. Saistību neizpildes gadījumi ietver atmaksas kavēšanu, aizņēmēja atmaksas pārstrukturēšanu un bankrotu.

Likviditātes risks ir risks, ka ES struktūrai būs grūtības izpildīt pienākumus attiecībā uz finanšu saistībām, par kurām norēķinus veic ar naudas vai citu finanšu aktīvu iemaksu.

6.2. RISKA PĀRVALDĪBAS POLITIKA

Finanšu instrumentu novērtēšana

Šādas finanšu aktīvu un saistību klases netiek novērtētas to patiesajā vērtībā: nauda un naudas ekvivalenti, aizdevumi, ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi, kas nav finanšu garantiju līguma debitoru parādi, ja tie klasificēti kā finanšu aktīvi FVSD, aizņēmumi, finanšu garantiju līgumi un citas finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā vērtībā. Šo finanšu aktīvu un saistību uzskaites vērtība tiek uzskatīta par pamatotu tuvinājumu to patiesajai vērtībai.

Aizņēmumu un aizdevumu darbības attiecībā uz finansiālo atbalstu

Aizņēmumu un aizdevumu darījumus veic ES saskaņā ar attiecīgajām Padomes regulām, Padomes un Eiropas Parlamenta lēmumiem un, ja piemērojams, ar iekšējām pamatnostādņēm. Ir izstrādātas rakstiskas procedūru rokasgrāmatas, kas aptver tādas konkrētas jomas kā aizņēmumi un aizdevumi, un tās izmanto attiecīgās funkcionālās vienības. Aizdevumu darbības, izņemot NGEU, tiek finansētas, izmantojot kompensējošus aizņēmumus, tāpēc neveidojas atvērtas procentu likmju vai valūtas pozīcijas.

Aizdevumiem, kas izdoti saskaņā ar NGEU, netiek izmantota kompensējošo darbību pieeja, kā tas tiek darīts attiecībā uz citiem finansiālā atbalsta instrumentiem. Tā vietā NGEU ir izstrādāta daudzveidīga un kopīga finansēšanas stratēģija, kas apvieno plašu finansēšanas instrumentu klāstu. Diversificētās apvienotās stratēģijas vajadzībām ir izstrādātas un ieviestas efektīvas riska pārvaldības pamatnostādnes un procedūras NGEU instrumentam, kas ikdienā aktīvi risina saistītos riskus.

Kase

Komisijas kases operāciju pārvaldības noteikumi un principi ir noteikti Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (kas grozīta ar Padomes Regulu (ES, Euratom) 2016/804⁽³⁵⁾) un Finanšu regulā.

Saskaņā ar iepriekš minētajām regulām ir piemērojami turpmāk izklāstītie pamatprincipi.

- Pašu resursus maksā dalībvalstis, veicot iemaksas kontā, ko šajā nolūkā Komisijas vārdā atver valsts kasē vai centrālajā bankā. Iepriekš minētos kontus Komisija drīkst izmantot tikai, lai apmierinātu savas vajadzības pēc naudas līdzekļiem.
- Pašu resursus dalībvalstis maksā savas valsts valūtā, turpretī Komisijas maksājumi galvenokārt tiek veikti euro.
- Komisijas vārdā atvērtos bankas kontus nedrīkst pārtērēt. Šis ierobežojums neattiecas uz Komisijas pašu resursu kontiem gadījumā, ja nav izpildītas saistības attiecībā uz aizdevumiem, par ko noslēgts līgums vai kas garantēti saskaņā ar ES Padomes regulām un lēmumiem, un ar konkrētiem nosacījumiem arī gadījumos, kad prasības pēc naudas līdzekļiem pārsniedz kontos esošos naudas līdzekļus.
- Bankas kontos turētos līdzekļus, kas ir citās valūtās, nevis euro, izmanto maksājumiem tajās pašās valūtās vai periodiski konvertē euro.

⁽³⁵⁾ Padomes Regula (ES, Euratom) 2016/804 (2016. gada 17. maijs), ar ko groza Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014 par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (OV L 132, 21.5.2016., 85. lpp.).

Papildus pašu resursu kontiem Komisija atver citus bankas kontus centrālajās bankās un komercbankās, lai veiktu maksājumus un saņemtu citus ieņēmumus, kas nav dalībvalstu iemaksas budžetā.

Kases un maksājumu operācijas lielā mērā ir automatizētas un balstītas uz mūsdienīgām informācijas sistēmām. Tiek piemērotas īpašas procedūras, lai garantētu sistēmu drošību un nodrošinātu pienākumu sadali saskaņā ar Finanšu regulu, Komisijas iekšējās kontroles standartiem un revīzijas principiem.

Komisijas kases un maksājumu operāciju pārvaldību reglamentē rakstveida pamatnostādņu un procedūru kopums, kura mērķis ir samazināt darbības un finanšu risku un nodrošināt atbilstošu kontroles līmeni. Tie aptver dažādas darbības jomas (piemēram, maksājumu izpildi un naudas pārvaldību, naudas plūsmas prognozēšanu, darbības nepārtrauktību utt.), turklāt pamatnostādņu un procedūru ievērošana regulāri tiek pārbaudīta.

Naudas sodi

Provizoriski iekasēti naudas sodi: noguldījumi

Summas, kas saņemtas pirms 2010. gada, paliek tādu banku kontos, kuras ir īpaši izvēlētas provizoriski iekasētu naudas sodu noguldījumu turēšanai. Bankas tiek izvēlētas atbilstīgi Finanšu regulā noteiktajām konkursa procedūrām. Līdzekļu izvietojumu konkrētās bankās nosaka saskaņā ar iekšējo riska pārvaldības politiku, kurā definētas kredītreitinga prasības un līdzekļu apjoms, kādu var izvietot un kas ir proporcionāls darījuma partnera pašu kapitālam. Tiek regulāri noteikti un novērtēti finanšu un darbības riski un pārbaudīta atbilstība iekšējai politikai un procedūrām.

Provizoriski iekasēti naudas sodi: BUFI portfelis

Sākot no 2010. gada, piemēroto un provizoriski iekasēto naudas sodu summas iegulda īpaši izveidotā BUFI portfelī. Portfeļa galvenais mērķis ir samazināt ar finanšu tirgiem saistītos riskus un nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret visiem subjektiem, piemērojot garantētu atdevi, ko aprēķina uz vienas un tās pašas bāzes, naudas soda nominālajai summai. Tomēr minimālā garantētā atdevi, ko piemēro subjektiem pirms jaunās Finanšu regulas stāšanās spēkā 2018. augustā, ir nulle. Aktīvu pārvaldību provizoriski iekasētajiem naudas sodiem veic Komisija saskaņā ar iekšējām aktīvu pārvaldības pamatnostādņēm. Ir izstrādātas procedūru rokasgrāmatas, kas aptver tādas konkrētas jomas kā kases operāciju pārvaldība, un tās izmanto attiecīgās funkcionālās vienības. Tiek regulāri noteikti un novērtēti finanšu un darbības riski un pārbaudīta atbilstība iekšējām pamatnostādņēm un procedūrām.

Aktīvu pārvaldības darbību mērķis ir ieguldīt Komisijai provizoriski samaksātos naudas sodus tā, lai:

- nodrošinātu līdzekļu vieglu pieejamību vajadzības gadījumā, vienlaikus
- cenšoties parastos apstākļos panākt atdevi, kas vidēji atbilst BUFI kritērija atdevi, atskaitot radušās izmaksas un saglabājot naudas sodu nominālvērtību.

Ieguldījumi ir ierobežoti un būtībā attiecas tikai uz šādām kategorijām: termiņnoguldījumi dalībvalstu centrālajās bankās, valsts parāds aģentūrās, valstij pilnībā piederošās vai valsts garantētās bankās vai pārvalstiskās iestādēs, kā arī obligācijas, vekseli un noguldījumu sertifikāti, ko emitējušas valsts vai pārvalstiskās iestādes.

Saņemtās finanšu garantijas

Ievērojamas summas no finanšu iestāžu piešķirtām garantijām Komisija tur saistībā ar naudas sodiem, ko tā piemēro uzņēmumiem par ES konkurences noteikumu pārkāpumiem (sk. **2.6.1.3.** skaidrojumu). Uzņēmumi, kuriem tiek uzlikts naudas sods, nodrošina šādas garantijas kā alternatīvu provizoriska maksājuma veikšanai. Garantijas tiek pārvaldītas atbilstīgi iekšējai riska pārvaldības politikai. Tiek regulāri noteikti un novērtēti finanšu un darbības riski un pārbaudīta atbilstība iekšējai politikai un procedūrām.

ES budžeta garantiju programmas

Finanšu regulas X sadaļā ir iekļauti vairāki drošības pasākumi, lai aizsargātu ES budžetu pret finanšu riskiem, ko rada budžeta garantiju izmantošana. Tos var iedalīt četrās pamatkategorijās.

1. Pasākumi iespējamo saistību apjoma ierobežošanai

Pirmkārt, ES garantijas apjoms vienmēr ir ierobežots skaidri noteiktā veidā. Finanšu regulā ir noteikts, ka finanšu saistības un kopējie neto maksājumi no budžeta nedrīkst pārsniegt budžeta garantijas apjomu, kas apstiprināts ar tās pamataktu. Iespējamās saistības, ko rada budžeta garantija, var pārsniegt finanšu aktīvus, kas paredzēti ES finanšu saistību segšanai, tikai tad, ja tas ir paredzēts attiecīgajā pamataktā saskaņā ar tajā izklāstītajiem īpašajiem nosacījumiem.

Otrkārt, ES garantēto darījumu / finanšu produktu vēlamo riska profilu iespēju robežās nosaka *ex ante*, t. i., garantiju nolīgumu parakstīšanas brīdī.

2. Īstenošanas partneru atlases pasākumi

Budžeta garantiju programmas tiek īstenotas kopā ar uzticamiem, pilāru novērtētiem partneriem. Tas cita starpā nodrošina šo īstenošanas partneru (IP) grāmatvedības, finanšu un riska pārvaldības sistēmu uzticamību. Turklāt šiem IP ir jāpiešķir pašu resursi, kas noved pie turpmākas interešu saskaņošanas ar Savienību.

3. Pasākumi, kas nodrošina pietiekamu *ex ante* budžeta spēju absorbēt garantiju pieprasījumus

Budžeta garantiju programmas ir nodrošinātas ar noteikumiem, kas tiek droši glabāti KUF. Uzkrājumu likme katras programmas pamataktā ir noteikta tādā līmenī, lai budžeta apropriāciju plānošana veidotu uzkrājumu, kas ļautu segt zaudējumus bez budžeta traucējumiem. Tādējādi uzkrājumi ir pietiekami, lai segtu paredzamos un līdz zināmam līmenim arī neparedzētos šo budžeta garantiju zaudējumus.

Pēc tam Komisija (katru gadu) nodrošinās, ka uzkrājumu apjoms atbilst nodrošinājuma likmei, kā noteikts pamataktā, un ir saskaņā ar Finanšu regulas principiem un finanšu plānojumu.

4. Pasākumi, lai risinātu realizētos zaudējumus, kas pārsniedz *ex ante* aplēses

Finanšu regulā ir ieviesti divi agrīnās brīdināšanas sliekšņi (t. i., kad 50 % un 30 % no nodrošinājuma mērķa paliek pieejami). Šie brīdināšanas sliekšņi ļauj Komisijai paredzēt iespējamo uzkrājumu izsmelšanu pirms budžeta garantijas izbeigšanās un ļauj Komisijai izvērtēt, vai tā var izņēmuma kārtā ierosināt papildu uzkrājumus.

Turklāt tiek regulāri pārskatīta uzkrājumu likmes atbilstība (vismaz reizi trijos gados). Šis pārskats nodrošina uzkrājumu likmes atbilstību nenokārtoto saistību faktiskajam riska profilam.

Gadījumā, ja nepieciešami papildu uzkrājumi, ir ieviestas procedūras, lai nodrošinātu pietiekamu likviditāti (pārskaitījumi starp KUF nodalījumiem un centrālās kases likviditātes izmantošana), un ir pieejama budžeta telpa (saistību un maksājumu apropriācijas).

Turklāt 2020. gadā tika izveidota no budžeta garantijām izrietošo iespējamo saistību vadības komiteja, kas darbojas budžeta komisāra pakļautībā. Tā iejaucas jautājumos, kas attiecas uz budžeta garantijām un finansiālo atbalstu, radot iespējamās saistības pret budžetu, kas rodas, īstenojot Finanšu regulas X sadaļu, tostarp tos noteikumus, kas paredzēti Iekšējos noteikumos par Savienības vispārējā budžeta izpildi. Tas ietver riska pārvaldības sistēmu, attiecīgos kopējos standarta līgumu horizontālos noteikumus un integrēto pārskatu sniegšanu, lai noteiktu korporatīvās prasības iespējamo saistību ilgtspējīgai pārvaldībai.

Kopējais uzkrājumu fonds

Ar Komisijas 2020. gada 25. marta Lēmumu C(2020) 1896 par KUF (AMG) aktīvu pārvaldības pamatnostādņem KUF finanšu pārvaldnieka pienākumi un uzdevumi tika deleģēti Budžeta ģenerāldirektorāta (BUDG ĢD) ģenerāldirektoram. KUF tiek turēts atsevišķi no citiem BUDG ĢD pārvaldītajiem portfeļiem. Fonds kā atsevišķa juridiska persona nepastāv.

KUF tiek pārvaldīts saskaņā ar aktīvu pārvaldības pamatnostādņēm. Mērķis ir nodrošināt nepieciešamo likviditāti, lai pilnībā un ātri apmierinātu visas prasītās aizplūdes, piemēram, garantiju pieprasījumus, un nodrošināt kapitāla saglabāšanu fonda ieguldījumu periodā ar augstu ticamības līmeni.

Lai sasniegtu iepriekš aprakstīto vispārējo mērķi, KUF finanšu pārvaldnieks pārvalda aktīvus saskaņā ar piesardzības noteikumiem un pareizas finanšu pārvaldības principiem un saskaņā ar Komisijas grāmatveža noteiktajiem noteikumiem un procedūrām. Ir izstrādātas rakstveida procedūru rokasgrāmatas, kas aptver tādas konkrētas jomas kā kases operāciju pārvaldība, un tās izmanto attiecīgās funkcionālās vienības. Tiek regulāri noteikti un novērtēti finanšu un darbības riski un pārbaudīta atbilstība iekšējām pamatnostādņēm un procedūrām.

KUF portfeli veido tā, lai nodrošinātu augstu diversifikācijas pakāpi starp atbilstīgo aktīvu klasēm, ģeogrāfiskajiem apgabaliem, emitentiem un termiņiem nolūkā pārvaldīt portfeļa vērtības svārstības.

Aktīvu pārvaldības pamatnostādņēs, riska un investīciju stratēģijās ir noteikti konkrēti limiti un ierobežojumi, lai ierobežotu portfeļa kredītrisku, kas ir ierobežots līdz investīcijas pakāpei, izņemot attiecībā uz ES dalībvalstu kredītrisku.

Tā kā vienīgais darījuma partneris visiem spēkā esošajiem regulētā tirgū netirgotajiem valūtas nākotnes līgumiem 2021. gada 31. decembrī bija *Banque de France*, šajā datumā nebija nodrošināti nekādi kredītkvalitātes uzlabojumi, piemēram, nodrošinājums, savstarpējo prasījumu ieskaita līgumi vai garantijas. Maksimālais kredītrisks ārvalstu valūtas atvasinātajiem instrumentiem ar pozitīvu patieso vērtību pārskata perioda beigās ir vienāds ar uzskaites vērtību bilancē.

Finanšu instrumentu programmas

Jau daudzus gadus ES budžeta izpildē pašļaujas uz finanšu instrumentu programmu izmantošanu. Sīkāku informāciju par attiecīgajām summām sk. 2.4.2. skaidrojumā.

Lielākajai daļai finanšu instrumentu kopīgs ir tas, ka to īstenošana tiek deleģēta EIB grupai (tostarp EIF) vai citām finanšu iestādēm, pamatojoties uz nolīgumu starp Komisiju un finanšu iestādi. Nolīgumi, kas parakstīti ar šīm finanšu iestādēm, ietver stingrus nosacījumus un starpnieku saistības, lai nodrošinātu pienācīgu ES naudas pārvaldību un pārskatu iesniegšanu. Kad ir pausta apņemšanās veikt finanšu iemaksu kādā no instrumentiem, līdzekļi tiek pārvesti uz īpaši izveidotu bankas kontu, ko atvērusi finanšu iestāde savā vārdā, bet pārstāvēt Komisiju (t. i., fiduciāro kontu). Atkarībā no attiecīgā instrumenta finanšu iestāde var izmantot šajā fiduciārajā kontā esošos līdzekļus aizdevumu sniegšanai, parāda instrumentu emitēšanai, investīcijām pašu kapitāla instrumentos vai garantiju pieprasījumu segšanai. Parasti ieņēmumi no finanšu instrumentiem tiek atmaksāti ES budžetā.

Attiecībā uz šiem finanšu instrumentiem risks ir ierobežots un nepārsniedz maksimālo apjomu, kas ir norādīts pamatā esošajos nolīgumos kā instrumentam budžetā paredzētā summa. Tā kā Komisija bieži uzņemas "pirmās kārtas zaudējumu daļu" un instrumenti ir paredzēti, lai finansētu riskantākus saņēmējus (kam ir grūtības iegūt finansējumu no komerciāliem aizdevējiem), ir iespējams, ka ES budžetam radīsies kādi zaudējumi.

6.3. VALŪTAS RISKS

Valūtas risks 2021. gada 31. decembrī

ES finanšu instrumentu valūtas risks gada beigās: neto pozīcija

Miljonos EUR

	31.12.2021.						
	USD	GBP	PLN	SEK	Citi	EUR	Kopā
Finanšu aktīvi							
Amortizētajās izmaksās novērtētie finanšu aktīvi ⁽¹⁾	63	18	—	—	7	88	176

Miljonos EUR

	31.12.2021.						
	USD	GBP	PLN	SEK	Citi	EUR	Kopā
Finanšu aktīvi FVSD							
Neatvasinātie instrumenti	934	51	—	23	75	23 141	24 223
Atvasinātie instrumenti	(646)	—	—	—	—	1 474	828
Debitoru parādi ⁽²⁾	109	98	108	4	88	7 372	7 780
Nauda un naudas ekvivalenti	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Finanšu saistības							
Finanšu garantiju saistības	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
Finanšu saistības FVSD	(1)	—	—	—	(4)	—	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Kopā	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

⁽¹⁾ Izņemot aizdevumus ANM (NGEU) un finansiālam atbalstam.⁽²⁾ Izņemot atliktās maksas.

Ja euro kurss pret citām valūtām būtu paaugstinājies par 10 %, tam būtu bijusi šāda ietekme:

Miljonos EUR

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
Saimnieciskās darbības rezultāts	46	(17)	(96)	(54)

Ja euro kurss pret šīm valūtām būtu pazeminājies par 10 %, tam būtu bijusi šāda ietekme:

Miljonos EUR

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
Saimnieciskās darbības rezultāts	(56)	21	118	67

Aizņēmumu un aizdevumu darbības attiecībā uz NGEU un finansiālo atbalstu

Finanšu aktīvi un saistības patlaban ir tikai euro valūtā, tāpēc ES nav ārvalstu valūtas riska.

Kase

Dalībvalstu samaksātie pašu resursi valūtās, kas nav euro, tiek turēti pašu resursu kontos saskaņā ar Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (kas grozīta ar Padomes Regulu (ES, Euratom) 2016/804). Kad tie ir vajadzīgi maksājumu veikšanai, tos konvertē euro. Šo līdzekļu pārvaldības procedūras nosaka iepriekš minētā regula. Atsevišķos gadījumos šos līdzekļus izmanto tieši, lai veiktu maksājumus tajās pašās valūtās.

Komisijai komercbankās ir vairāki konti ES valūtās, kas nav euro, tostarp konti ASV dolāros, Lielbritānijas mārciņās un Šveices frankos, lai veiktu maksājumus šajās valūtās. Šos kontus papildina atkarībā no veicamo maksājumu summas, tāpēc to atlikumi nav pakļauti valūtas riskam.

Ja dažādi ieņēmumi (ieņēmumi, kas nav pašu resursi) tiek saņemti valūtās, kas nav euro, tos pārskaita uz Komisijas kontiem attiecīgajās valūtās, ja tie ir vajadzīgi maksājumu izpildei, vai konvertē euro un pārskaita uz euro kontiem. Avansa konti, kuri tiek turēti valūtās, kas nav euro, tiek papildināti atkarībā no aplēsto vietējo īstermiņa maksājumu vajadzībām attiecīgajā valūtā. Šo kontu atlikumi tiek uzturēti atbilstoši to attiecīgajam maksimālajam līmenim.

Naudas sodi

Visus naudas sodus piemēro, maksā vai provizoriski sedz euro valūtā, un tāpēc tie nerada ārvalstu valūtas risku, ja tie tiek turēti *BUFI* fondā.

Budžeta garantijas

Budžeta garantijas parasti tiek paplašinātas ar maksimālo robežu, kas noteikta euro valūtā. Tomēr daži pamatdarījumi var būt denominēti citās valūtās (ASV dolāros vai citās vietējās valūtās).

Valūtas risks ir daļa no apsvērumiem, kas tiek ņemti vērā, nosakot uzkrājumu veidošanas vajadzības.

Kopējais uzkrājumu fonds

KUF valūtas šobrīd ir gan euro, gan ASV dolāri. Valūtas risku pārvalda, noslēdzot atvasināto instrumentu līgumus (regulētā tirgū netirgoti ārvalstu valūtas nākotnes līgumi), kas ierobežo ASV dolāros veikto investīciju portfeļa tirgus vērtību. Neierobežota ārvalstu valūtas riska maksimālais limits ir noteikts 1 % apmērā no kopējās portfeļa vērtības kritērija un gada stratēģijas piešķirumu ietvaros. Tādējādi, ja ASV dolāru investīciju tirgus vērtība pieaug vai samazinās, pārsniedzot 1 % robežu vai nokrītoties zem tās, rodas līdzsvarojosa tirdzniecība (jauns regulētā tirgū netirgotas nākotnes līgums ar tādu pašu vai pretējo virzienu), attiecīgi koriģējot vai apvēršot pozīciju, kuras risks tiek ierobežots.

Aizdevumi, kurus ES pārņem fondam izdoto pieprasījumu rezultātā pēc tam, kad aizdevuma saņēmējs neveic maksājumus (sk. **2.4.1.2.** skaidrojumu), tiek īstenoti to oriģinālajā valūtā un tāpēc rada ES valūtas risku. Tā kā pastāv pārņemto aizdevumu atmaksas grafika nenoteiktība, nav pasākumu, kas kompensētu ārvalstu valūtas svārstības (risku ierobežošanas darbības).

Valūtas risks 2020. gada 31. decembrī

ES finanšu instrumentu valūtas risks gada beigās: neto pozīcija

Miljonos EUR

	31.12.2020.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Citi	Kopā
Finanšu aktīvi							
<i>Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi</i>	593	42	15	14	18 904	20	19 587

Miljonos EUR

	31.12.2020.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Citi	Kopā
<i>Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā</i>	(417)	—	—	—	616	—	199
<i>Aizdevumi ⁽¹⁾</i>	21	40	—	—	46	9	116
<i>Debitoru parādi un atgūstamās summas</i>	22	1 208	116	176	72 233	738	74 493
<i>Nauda un naudas ekvivalenti</i>	115	64	178	367	14 429	1 589	16 742
	334	1 353	310	557	106 228	2 356	111 137
Finanšu saistības							
<i>Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā</i>	—	—	—	—	(1)	(4)	(4)
<i>Parādi kreditoriem</i>	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 366)	(19)	(32 408)
	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 367)	(22)	(32 412)
Kopā	331	1 353	291	556	73 861	2 333	78 725

(¹) Izņemot kompensējošos aizdevumus finansiālajam atbalstam.

Ja euro kurss pret citām valūtām būtu paaugstinājies par 10 %, tam būtu bijusi šāda ietekme:

Miljonos EUR

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
<i>Saimnieciskās darbības rezultāts</i>	(13)	(119)	(27)	(49)
<i>Neto aktīvi</i>	(17)	(4)	(1)	(1)

Ja euro kurss pret šīm valūtām būtu pazeminājies par 10 %, tam būtu bijusi šāda ietekme:

Miljonos EUR

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
<i>Saimnieciskās darbības rezultāts</i>	16	146	33	60
<i>Neto aktīvi</i>	21	5	2	2

6.4. PROCENTU LIKMES RISKS

Tabulā turpmāk ir attēlots parāda vērtspapīru procentu likmju jutīgums, pieņemot, ka iespējamās izmaiņas procentu likmēs ir +/-100 bāzes punkti (1 %).

	<i>Miljonos EUR</i>	
	Palielinājums (+) / samazinājums (-) bāzes punktos	Saimnieciskās darbības rezultāts
2021. gads: Finanšu aktīvi FVSD	+ 100	(622)
	- 100	660
2020. gads: Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	+ 100	(479)
	- 100	513

Jutīgums pret naudas tirgus instrumentu un obligāciju konkrēta portfeļa procentu likmju izmaiņām palielinās līdz ar portfeļa termiņu. Galveno Komisijas pārvaldīto aktīvu portfeļu termiņš ir aprakstīts turpmāk.

Aizņēmumu un aizdevumu darbības attiecībā uz NGEU un finansiālo atbalstu

Eiropas Savienībai savas aizņēmumu un aizdevumu darbības veida dēļ ir ievērojami aktīvi un saistības, par kuriem tiek maksāti procenti. Tomēr finansiālā atbalsta instrumentiem, izņemot NGEU, procentu likmes riska nav, jo aizņēmumi tiek kompensēti ar līdzvērtīgiem aizdevumiem ar tādiem pašiem nosacījumiem (kompensējošās darbības).

NGEU instruments nepiemēro stingru kompensējošo darbību pieeju, un tāpēc procentu likmes risks ir jāsedz, ieviešot procedūras un mehānismus, kas mazina procentu likmes risku. NGEU diversificētās finansēšanas stratēģijas pamatprincips ir sadalīt finansējuma izmaksas un visas citas ar NGEU saistītās izmaksas saņēmējiem (lai segtu aizdevumus) un ES budžetam (neatmaksājamam atbalstam) pārredzamā veidā. NGEU programma tiek vadīta saskaņā ar pilnīgas izmaksu atgūšanas un bezpeļņas darbības principiem. Tāpēc ES nodod tālāk tirgū iegūto finansējumu visrentablākajā un taisnīgākajā veidā, pamatojoties uz ikdienas procentu aprēķiniem. Tas nodrošina, ka dalībvalstis sedz visas ar aizdevumu saistītās izmaksas, kas radušās Savienībai.

NGEU glabā skaidru naudu, lai saglabātu noteiktu drošības rezervi kā daļu no diversificētās finansēšanas stratēģijas, vienlaikus izvairoties no liekiem atlikumiem. NGEU naudas līdzekļi tiek glabāti Eiropas Centrālajā bankā. Pamatojoties uz savstarpēju nolīgumu, naudas atlikumam virs 20 miljardiem EUR piemērojami negatīvi procenti pēc ECB noguldījumu iespējas likmes, kas 2021. gadā bija – 0,5 %. NGEU naudas līdzekļi tiek glabāti ECB.

Kase

Izņemot aizņēmumus, kas saistīti ar NGEU programmu, Komisija neaizņemas naudu savu darbības izdevumu finansēšanai. Papildus NGEU procentu likmēm tiek aprēķināti procenti par atlikumiem dažādos banku kontos. Tāpēc Komisija ir ieviesusi pasākumus, lai nodrošinātu, ka gūtie procentu ienākumi (pozitīvi vai negatīvi) no tās bankas kontiem regulāri atbilst tirgus procentu likmēm, kā arī to iespējamajām svārstībām.

Konti, kas ir atvērti dalībvalstu valsts kasēs pašu resursu ieņēmumiem, nesaņem procentu ienākumus un ir bezmaksas. Par kontu atlikumiem valstu centrālajās bankās (pašu resursi un citi) var saņemt atlīdzību saskaņā ar katrā iestādē piemērotajām oficiālajām likmēm. Ņemot vērā pašreizējo negatīvo procentu vidi, dažas no šiem kontiem piemērotajām atlīdzībām pašlaik var būt negatīvas. Ir ieviestas naudas pārvaldības procedūras, lai līdz minimumam samazinātu šajos kontos esošos atlikumus, un tiek ievēroti atbilstošie maksimālie apjomi saskaņā ar banku nosacījumiem. Pašu resursu kontus no negatīvas procentu likmes ietekmes aizsargā atbilstīgi Padomes Regulai (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (kas grozīta ar Padomes Regulu (ES, Euratom) 2016/804).

Par komercbanku kontos turētajiem diennakts atlikumiem katru dienu maksā procentus. To pamatā ir mainīgas tirgus likmes, kurām piemēro līgumā noteikto peļņas normu (pozitīvu vai negatīvu). Komercbanku piemērotās likmes parasti ir noteiktas nulles līmenī operatīvajiem atlikumiem līdz noteiktam maksimālajam apjomam.

Naudas sodi

Provizoriski iekasētie naudas sodi tiek ieguldīti naudas tirgus instrumentu portfeli un ilgtermiņa obligācijās ar vidējo portfeļa termiņu 1,75 gadi.

Kopējais uzkrājumu fonds

Fondi KUF tiek ieguldīti naudas tirgus instrumentu portfeli un ilgtermiņa obligācijās ar kopējo vidējo portfeļa termiņu 3,10 gadi.

Likvidējamā EOTK

Likvidējamās EOTK summas tiek ieguldītas naudas tirgus instrumentu portfelī un ilgtermiņa obligācijās ar vidējo portfeļa termiņu 3,24 gadi.

6.5. KREDĪTRISKS

Kreditrisks 2021. gada 31. decembrī

Maksimālā kredītriska darbība

	<i>Miljonos EUR</i>
	31.12.2021.
Finanšu aktīvi	
<i>Aizdevumi</i>	163 568
<i>Nauda un naudas ekvivalenti</i>	44 860
<i>Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi ⁽¹⁾</i>	7 780
<i>Finanšu aktīvi FVSD: parāda vērtspapīri</i>	19 326
<i>Finanšu aktīvi FVSD: atvasinātie instrumenti</i>	828
Piešķirtās garantijas	
<i>Finanšu garantiju līgumi</i>	55 267
Kopā 31.12.2021.	291 628

⁽¹⁾ izņemot atliktās maksas.

Aizdevumi: kredītkvalitāte

	<i>Miljonos EUR</i>				
	31.12.2021.				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Kreditreitings					
<i>Augstākā un augsta kategorija</i>	10 379	—	—	—	10 379
<i>Augšējā vidējā kategorija</i>	58 991	—	—	—	58 991
<i>Apakšējā vidējā kategorija</i>	79 672	—	—	—	79 672
<i>Neieguldījumu kategorija (t. sk. noklusējuma)</i>	8 819	5 965	29	48	14 860
Bruto uzskaites vērtība	157 861	5 965	29	48	163 903
<i>Mīnus zaudējumu uzkrājumi</i>	(10)	(299)	(26)	—	(336)
Neto uzskaites vērtība	157 851	5 665	3	48	163 568

Četru iepriekš minēto riska kategoriju pamatā principā ir ārējā reitings aģentūru vērtējuma kategorijas, un tās atbilst šādiem vērtējumiem:

- augstākā un augsta kategorija: *Moody's* P-1, no Aaa līdz Aa3; *S&P* A-1+, A-1, no AAA līdz AA-; *Fitch* F1+, F1, no AAA līdz AA- un līdzvērtīgs,
- augšējā vidējā kategorija: *Moody's* P-2, no A1 līdz A3; *S&P* A-2, no A+ līdz A-; *Fitch* F2, no A+ līdz A- un līdzvērtīgs,
- apakšējā vidējā kategorija: *Moody's* P-3, no Baa1 līdz Baa3, *S&P* A-3, no BBB+ līdz BBB-; *Fitch* F3, no BBB+līdz BBB- un līdzvērtīgs,
- neieguldījumu kategorija: *Moody's* kategorija, kas nav augstākā, no Ba1 līdz C; *S&P* B, C, D, no BB+ līdz D; *Fitch* B, C, D, no BB+ līdz D un līdzvērtīgs.
- Jāņem vērā, ka ES šo ārējā reitinga aģentūru kategorijas izmanto kā atskaites punktu īpaši attiecībā uz finanšu instrumentiem un komercbankām, bet pēc atsevišķu gadījumu analīzes ES var glabāt summas kādā no iepriekš minētajām riska kategorijām pat tad, ja viena vai vairākas no iepriekš minētajām kredītreitinga aģentūrām ir pazeminājušas atbilstošā darījuma partnera reitingu.

Summas, kas iepriekš norādītas kategorijā "neieguldījumu kategorija", ir galvenokārt saistītas ar finansiālā atbalsta aizdevumiem, ko Komisija izmaksājusi finanšu grūtībās nonākušām partnervalstīm. Visi dalībvalstīm veiktie aizdevumi ir 1. posmā. POCI aizdevumi ir pārņemtie aizdevumi no ESIF un ELM programmām.

Aizņēmumu un aizdevumu darbības attiecībā uz NGEU un finansiālo atbalstu

Pakļaušana kredītriskam tiek pārvaldīta, iegūstot valsts garantijas *Euratom* gadījumā (sk. 2.4.1.1. skaidrojumu).

Aizdevumi, ko piešķir dalībvalstīm saskaņā ar *SURE* instrumentu, ir balstīti uz sistēmu, ko veido dalībvalstu brīvprātīgas garantijas, kuras ir 25 % no maksimālā apjoma, kas pieejams saistītajam finansiālajam atbalstam.

Debitoru saistību nepildīšanas gadījumā un lai izpildītu visus saistītos parādus, Komisija var izmantot aktīvus, kas tiek glabāti KUF (attiecībā uz MFA un *Euratom* aizdevumiem trešām valstīm), kā arī aicināt dalībvalstis, vienlaikus ievērojot pašu resursu maksimālo apjomu (sk. 6.6. skaidrojumu).

Aizdevumi: zaudējumu uzkrājumu vērtības samazināšanās pārmaiņas

	Miljonos EUR				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zaudējumu uzkrājumi 1.1.2021.	49	6	19	—	73
<i>Pāreja uz 1. posmu</i>	0	—	—	—	0
<i>Pāreja uz 2. posmu</i>	(41)	41	—	—	—
<i>Pāreja uz 3. posmu</i>	(0)	(1)	1	—	(0)
<i>Jauni aizdevumi</i>	4	69	0	—	73
<i>Atzīšanas pārtraukšana – atmaksas</i>	(0)	(0)	(0)	—	(0)
<i>Atzīšanas pārtraukšana – norakstījumi</i>	—	—	—	—	—
<i>Zaudējumu uzkrājumu pārrēķins</i>	(1)	185	6	—	189
<i>Citi</i>	(0)	—	0	—	(0)
Zaudējumu uzkrājumi 31.12.2021.	10	299	26	—	336

Aizdevumi: posmu noteikšanas novērtējums

Kā minēts nozīmīgajā grāmatvedības politikā, vērtības samazināšanās uzkrājumi amortizētajās izmaksās novērtētajiem finanšu aktīviem, kas nav debitoru parādi, ir atkarīgi no posma, kurā finanšu aktīvs ir klasificēts.

Sadalījums pa posmiem galvenokārt ir atkarīgs no darījuma partnera kredītreitinga. Posmu noteikšanas modelis balstās uz relatīvu kredītriska novērtējumu, tas ir, ES var būt dažādi aizdevumi ar vienu un to pašu darījuma partneri dažādos posmos atkarībā no darījuma partnera kredītriska to izsniegšanas brīdī. ES, kam ir unikāls institucionālais statuss, aizdod naudu savām dalībvalstīm vai grūtībās nonākušām valdībām. Tā rezultātā ES piemēro arī kvalitatīvu kredītriska novērtējumu, pamatojoties uz grūtībās nonākušu aizņēmēju ekonomiskās situācijas uzraudzību.

1. posms – nav būtiska kredītriska pieauguma

Aizdevumi darījumu partneriem, kuru kredītreitings ir ieguldījumu kategorijā (t. i., starp AAA (Aaa) un BBB– (Baa3) pēc S&P/Fitch (Moody's) reitingu skalas vai līdzvērtīga ārējā vai iekšējā reitinga) pārskata datumā, tiek uzskatīti par zemu kredītreitingu riska aizdevumiem un tādējādi tiek turēti 1. posmā, izņemot gadījumus, ja to termiņš ir ilgāks par 30 dienām (sk. 2. posmu). Turklāt visi aizdevumi, kuriem nav bijis būtisks kredītriska pieaugums, kā noteikts turpmāk, tiek klasificēti 1. posmā. Finanšu aktīviem 1. posmā vērtības samazināšanās uzkrājumi tiek noteikti 12 mēnešu paredzamo kredītzaudējumu (ECL) līmenī.

2. posms – būtisks kredītreitinga pieaugums

Lai noteiktu, vai kopš kredītriska izveidošanas ir bijis būtisks pieaugums un – līdz ar to – vai tas ir pārcelts uz 2. posmu, ES piemēro kvantitatīvo un kvalitatīvo novērtējumu kombināciju.

Visi aizdevumi, kuriem līgumā noteikto maksājumu kavējums ir no 31 līdz 90 dienām, tiek pārvietoti uz 2. posmu.

Darījumu partneriem, kuru kredītreitingi sākotnējās atzišanas datumā ir no AAA (Aaa) līdz BB– (Ba3): ja vien nav piemērojams zema riska gadījums (iepriekš 1. posmā), pasliktināšanos uzskata par būtisku, ja starpība starp reitingu sākuma brīdī un reitingu pārskata datumā ir vienāda ar vai lielāka par 3 pakāpēm.

Darījumu partneriem ar kredītreitingiem B+ (B1) vai B (B2) sākotnējās atzišanas datumā: pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku, ja starpība starp sākotnējo vērtējumu un pašreizējo reitingu ir vienāda ar vai lielāka par 2 pakāpēm.

Darījumu partneriem, kuru kredītreitings ir B– (B3) vai zemāks (CCC/Caa diapazonā): pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku, ja starpība starp sākotnējo reitingu un pašreizējo reitingu pārskata datumā ir vienāda ar vai lielāka par 1 pakāpi.

Aizdevumi, kas izsniegti pirms pārejas uz pārskatītajiem EGN 11 (t. i., 2021. gada 1. janvāra), par kuriem nav pieejama informācija par kredītrisku sākotnējās atzišanas brīdī bez nevajadzīgām izmaksām un pūlēm, tiek klasificēti 2. posmā.

Aizdevumiem 2. posmā vērtības samazināšanās uzkrājumi tiek noteikti darbības laikā paredzamo kredītzaudējumu līmenī.

3. posms – aizdevumi ar samazinātu kredītvēsturi

Aizdevumi tiek klasificēti 3. posmā, ja to atmaksas termiņš ir 90 dienas vai kad pēc aizdevuma izsniegšanas notiek viens vai vairāki notikumi, kas negatīvi ietekmē šā finanšu aktīva aplēstās nākotnes naudas plūsmas. Piemēram, aizdevums tiek klasificēts 3. posmā, ja:

- kļūst ticams, ka aizņēmējam tiks piemērota maksātnespējas procedūra vai tiks veikta cita veida finansiāla reorganizācija,
- aizņēmējam ir D reitinga klase, ko publicējusi ārējā reitinga aģentūra, kā arī
- aizņēmējs nepilda nekādas finansiālas saistības pret ES vai finansiāla atbalsta aizdevumu gadījumā, ja aizņēmējs nepilda saistības pret jebkuru citu starptautisku organizāciju, kas finansē programmu.

Aizdevumiem 3. posmā vērtības samazināšanās uzkrājumi tiek noteikti darbības laikā paredzamo kredītzaudējumu līmenī.

Iegādāts vai izsniegts ar kredītvēsturi (POCI)

ES glabā arī "iegādātus vai izsniegtus aizdevumus ar kredītvēsturi" (POCI). Tie ir saistību nepildīšanas garantētie aizdevumi, kuros ES ir samaksājusi garantiju pieprasījumu īstenošanas partnerim. Šiem aizdevumiem visas tiesības ir pārņēmusi ES. ES tos atzīst savā bilancē patiesajā vērtībā sākotnējās atzīšanas brīdī. ES tos klasificē kā *POCI* aizdevumus un aprēķina vērtības samazināšanās uzkrājumus, pamatojoties uz darbības laika *ECL*. Saskaņā ar attiecīgajiem nolīgumiem, kas noslēgti starp ES un īstenošanas partneriem, ES vārdā tiek veiktas piedziņas procedūras, lai atgūtu visas nesamaksātās summas.

Aizdevumi: ECL novērtējums

ECL novērtējums ir ar varbūtību svērts starpības novērtējums starp līgumā noteiktajām naudas plūsmām un paredzamajām naudas plūsmām. ES šajā aplēsē izmanto šādus kredītriska parametrus:

- saistību nepildīšanas varbūtība (*PD*),
- saistību nepildīšanas zaudējumi (*LGD*), kā arī
- riska darījums, kurā netiek pildītas saistības (*EAD*).

PD ir procentuālā daļa, un tā atspoguļo iespējamību, ka darījuma partneris nepildīs savas finansiālās saistības vai nu nākamo 12 mēnešu laikā (izmanto "12 mēnešu *ECL*"), vai atlikušajā saistību spēkā esamības laikā (izmanto "darbības laika *ECL*").

LGD ir procentuālā daļa, kas parāda paredzamo naudas iztrūkumu, t. i., riska darījuma daļu, kas tiks zaudēta pēc saistību nepildīšanas, ņemot vērā atgūtos līdzekļus un nodrošinājumus. Lai novērtētu valdību riska darījumu *LGD*, ES ņem vērā tās vēlamā kreditora *de facto* statusu.

EAD ir neapmaksātais riska darījums (summa) saistību neizpildes brīdī.

Aplēstās naudas plūsmas finanšu aktīva paredzamajā darbības laikā tiek diskontētas ar efektīvo procentu likmi.

ES uzskata par saprātīgu un pamatotu uz nākotni vērstu informāciju, kas ir pieejama bez pārmērīgām izmaksām un pūlēm, un vajadzības gadījumā pielāgo modeļa parametrus.

Nauda un naudas ekvivalenti: kredītkvalitāte

	<i>Miljonos EUR</i>
	31.12.2021.
Kreditreitings	
<i>Augstākā un augsta kategorija</i>	40 716
<i>Augšējā vidējā kategorija</i>	3 650
<i>Apakšējā vidējā kategorija</i>	306
<i>Neieguldījumu kategorija</i>	189
Bruto uzskaites vērtība	44 860
<i>Mīnus zaudējumu uzkrājumi</i>	—
Neto uzskaites vērtība	44 860

Kase

Iepriekš tabulā norādītās naudas un naudas ekvivalentu summas galvenokārt attiecas uz skaidru naudu, ko pārvalda Komisijas kase. Lielākā daļa Komisijas kases līdzekļu saskaņā ar Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (kas grozīta ar Padomes Regulu 804/2016) par pašu resursiem tiek turēti kontos, kurus dalībvalstis atvērušas savu pašu resursu iemaksu veikšanai (galvenokārt NKI, PVN un TPR). Visi šie konti ir atvērti dalībvalstu valsts kasē vai valsts centrālajā bankā. Šīs iestādes nodrošina Komisijai zemāko kredīta (vai darījuma partnera) risku, jo risku uzņemas dalībvalstis. Attiecībā uz

Komisijas kases līdzekļiem komercbankās, kurus tur maksājumu izpildes vajadzībām, – šos kontus papildina nepieciešamības brīdī, un tos automātiski pārvalda kases naudas pārvaldības sistēma. Katrā kontā tur naudas apjomu minimālā līmenī, kas atbilst vidēji no šāda konta veikto ikdienas maksājumu summai. Tā rezultātā šajos kontos diennaktī turētās kopsummas vienmēr ir nelielas (vidēji kopumā mazāk par 54 miljoniem EUR, un šī summa ir sadalīta starp aptuveni 25 kontiem), tādējādi nodrošinot, ka risks Komisijai ir ierobežots. Šīs summas ir jāskata kontekstā ar dienas vispārējiem līdzekļu atlikumiem kasē, kuri 2021. gadā bija robežās no 1 miljarda EUR līdz 38 miljardiem EUR, un vispārējais no Komisijas bankas kontiem veikto maksājumu apmērs 2021. gadā pārsniedza 170 miljardus EUR.

Turklāt komercbanku atlasei piemēro īpašas pamatnostādnes, lai vēl vairāk samazinātu darījuma partnera risku, kas pastāv Komisijai:

- visas komercbankas tiek izvēlētas konkursa kārtībā. Minimālais ilgtermiņa kredītreitings, kas nepieciešams, lai piedalītos konkursā, ir S&P A– vai līdzvērtīgs. Īpašos un pienācīgi pamatotos gadījumos ir pieņemams arī zemāks līmenis,
- to komercbanku kredītreitings, kurās Komisijai ir konti, tiek regulāri uzraudzīts, kā arī
- delegācijās ārpus ES avansa konti tiek turēti vietējās bankās, kuras tiek izvēlētas, izmantojot vienkāršotu konkursa procedūru. Reitinga prasības ir atkarīgas no vietējās situācijas un var būtiski atšķirties pa valstīm. Lai ierobežotu risku, šo kontu atlikumi tiek turēti zemākajā iespējamajā līmenī (ņemot vērā darbības vajadzības), tie tiek regulāri papildināti, un piemēroto maksimālo apjomu katru gadu pārskata.

NGEU

Finansiālā atbalsta aizdevuma un aizņēmuma instrumenti parasti neglabā nekādus neizpildītus naudas atlikumus finansiālā atbalsta aizdevumu pamatā esošā kompensēšanas principa dēļ. Tomēr, ieviešot NGEU instrumentā diversificētu finansēšanas stratēģiju, NGEU glabā naudu nolūkā nodrošināt, ka NGEU bankas kontā turētās summas ir pietiekamas, lai apmierinātu visas gaidāmās izmaksas un saglabātu noteiktu drošības rezervi, vienlaikus izvairoties no liekiem atlikumiem. Nauda tiek ieskaitīta bankas kontā ECB, līdz ar to kredītrisks ir ļoti zems.

Provizoriski iekasēti naudas sodi: noguldījumi

Bankas, kurās tiek turēti noguldījumi naudas sodiem, kas provizoriski iekasēti līdz 2010. gadam, ir izvēlētas konkursa kārtībā atbilstīgi riska pārvaldības politikai, kas nosaka kredītreitinga prasības un līdzekļu apjomu, kādu var turēt proporcionāli darījuma partnera pašu kapitālam.

Komercbankām, kuras ir īpaši atlasītas provizoriski iekasētu naudas sodu glabāšanai, parasti ir jābūt ar minimālo ilgtermiņa reitingu A– (S&P vai līdzvērtīgs), un parasti ir vajadzīgas divas reitinga aģentūras. Ja šīs grupas bankām tiek pazemināts reitings, veic īpašus pasākumus. Turklāt katrā bankā glabātā summa ir ierobežota un nepārsniedz noteiktu procentuālo daļu no tās pašu kapitāla, un šī procentuālā daļa mainās atkarībā no katras iestādes reitinga līmeņa. Šāda ierobežojuma aprēķināšanā vērā tiek ņemta arī tādu nenokārtoto garantiju summa, kuras Komisijai izsniegusi tā pati iestāde. Regulāri tiek pārskatīta visu esošo noguldījumu atbilstība piemērojamajam politikas prasībām.

Debitoru parādi: kredītkvalitāte

Miljonos EUR

31.12.2021.

	Nav iestājies	Kavēts	Kavēts	Kavēts	Kavēts	Kopā
		0–30 dienas	31–90 dienas	No 91 dienas līdz 1 gadam	> 1 gads	
Bruto uzskaites vērtība	2 785	15	9	578	1 453	4 840

Miljonos EUR

31.12.2021.

	Nav iestājies	Kavēts	Kavēts	Kavēts	Kavēts	Kopā
		0–30 dienas	31–90 dienas	No 91 dienas līdz 1 gadam	> 1 gads	
Mīnus zaudējumu uzkrājumi	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Neto uzskaites vērtība	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Šajā tabulā norādītās summas neietver atliktās maksas un FGC debitoru daļu, kas noteikta FVSD (sk. 2.6.2. skaidrojumu), jo uz tām neattiecas vērtības samazināšanās prasības.

Komisija 2020. gada 10. jūlijā un 2021. gada 8. jūlijā pieņēma lēmumus grozīt savus iekšējos noteikumus par debitoru parādu atgūšanu, lai mazinātu Covid-19 pandēmijas ietekmi uz Komisijas debitoriem. Ar minēto lēmumu uz laiku tika pagarināti jauno parādsaistību apmaksas termiņi un paredzēta iespēja piešķirt papildu laiku to parādu samaksai, kas bija neatmaksāti.

Finanšu aktīvi FVSD – parāda vērtspapīri: kredītkvalitāte

Kopējais uzkrājumu fonds

KUF portfeļa vidējais svērtais kredītreitings ir A– (S&P vai līdzvērtīgs).

Provizoriski iekasēti naudas sodi: BUFI portfelis

Attiecībā uz valsts parāda vērtspapīros veiktajiem ieguldījumiem no provizoriski iekasētiem naudas sodiem, kas piemēroti no 2010. gada, Komisija uzņemas kredītrisku. Vislielākā riska darījumu koncentrācija ir ar Spāniju – 10 % no portfeļa. Piecas valstis ar visaugstāko riska darījumu apjomu (Spānija, Francija, Itālija, Vācija un Nīderlande) kopā veido 30 % no ieguldījumu portfeļa. Portfeļa vidējais svērtais kredītreitings ir A (S&P vai līdzvērtīgs).

Saņemtās finanšu garantijas

Šādu garantiju pieņemšanai piemērotā riska pārvaldības politika nodrošina Komisijai augstu kredītkvalitāti. Minētā politika ietver maksimālās pakļautības kredītriskam noteikšanu attiecībā uz konkrētu finanšu nozares subjektu, pamatojoties uz tā kredītreitingu un subjekta kapitāla līmeni, kas uzskaitīts tā SFPS finanšu pārskatos. Tiek regulāri pārskatīta piešķirto garantiju atbilstība piemērojamajām politikas prasībām.

Likvidējamā EOTK

Aktīvu pārvaldības pamatnostādņēs, riska un investīciju stratēģijās ir noteikti konkrēti limiti un ierobežojumi, lai ierobežotu portfeļa kredītrisku, kas ir ierobežots līdz investīciju pakāpei, izņemot attiecībā uz ES dalībvalstu kredītrisku. Portfeļa vidējais svērtais kredītreitings ir BBB+ (S&P vai līdzvērtīgs).

Finanšu aktīvi FVSD – atvasinātie instrumenti: kredītkvalitāte

Atvasinātie aktīvi galvenokārt attiecas uz galvojumiem pašu kapitāla portfeļiem un uz valūtas nākotnes līgumiem. Tāpēc kredītrisks ir ierobežots ar darījuma partnera saistību neizpildes risku. Par pašu kapitāla garantiju norēķināsies ar ES īstenošanas partneri – EIB grupu, kuras reitings ir AAA. Vienīgais darījuma partneris visiem spēkā esošajiem regulētā tirgū netirgotajiem valūtas nākotnes līgumiem 2021. gada 31. decembrī bija *Banque de France*, līdz ar to šajā datumā netika izpildīti nekādi kredītkvalitātes uzlabojumi, piemēram, nodrošinājums, savstarpējo prasījumu ieskaita līgumi vai garantijas.

Finanšu garantiju līgumi: kredītkvalitāte

Miljonos EUR

	31.12.2021.		
	1. posms	2. posms	Kopā
Ilgtermiņa reitings			
Augstākā un augsta kategorija	0	1	1
Augšējā vidējā kategorija	2	—	2
Apakšējā vidējā kategorija	219	—	219
Neieguldījumu kategorija	3 964	51 079	55 043
Pārvalda kolektīvi / nav novērtēti	2	—	2
Kopā	4 187	51 080	55 267

Finanšu garantiju līgumi: zaudējumu uzkrājumu pārmaiņas

Miljonos EUR

	1. posms	2. posms	Kopā
Zaudējumu uzkrājumi 1.1.2021.	859	5 143	6 002
Pāreja uz 2. posmu	(494)	494	0
Pāreja uz 1. posmu	—	—	—
Palielinājumi	8	623	630
Garantiju atbrīvošana	(0)	(0)	(0)
Pārvērtēšana	112	789	900
Zaudējumu uzkrājumi 31.12.2021.	485	7 048	7 533
Finanšu garantiju saistību uzskaites summa 31.12.2021.	610	7 183	7 794

* Pārskaitījumi no 1. posma / 2. posma un uz to tiek novērtēti, izmantojot sākuma atlikuma vērtības samazināšanās uzkrājumu, savukārt summas izmaiņas, kas izriet no posma maiņas (t. i., novērtēšana 12 mēnešos vai darbības laika ECL), ir daļa no atkārtotas novērtēšanas.

Finanšu garantiju līgumi: posmu noteikšanas politikas

Galvenais riska rādītājs FGC sadalei pa posmiem ir garantētā parāda kredītreitings. Posmu noteikšanas modelis salīdzina kredītreitingu sākumā ar kredītreitingu pārskata datumā. Portfeļa garantijām tiek ņemts vērā garantētā portfeļa vidējais svērtais kredītreitings.

1. posms – nav būtiska kredītriska pieauguma

FGC ar kredītreitingiem ieguldījumu kategorijā (t. i., starp AAA (Aaa) un BBB– (Baa3) pēc S&P/Fitch (Moody's) reitingu skalas vai līdzvērtīga ārējā vai iekšējā reitinga) pārskata datumā tiek uzskatīti par tādiem, kam ir zems kredītrisks neatkarīgi no to sākotnējā kredītreitinga un kas tiek turēti 1. posmā. Turklāt visi FGC, kas nebija pakļauti būtiska kredītriska pieaugumam, kā noteikts tālāk, tiek klasificēti 1. posmā. FGC 1. posmā vērtības samazināšanās uzkrājumi tiek noteikti 12 mēnešu ECL līmenī.

2. posms – būtisks kredītreitinga pieaugums

Šāda kredītreitinga pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku un noved pie FGC pārklasificēšanas uz 2. posmu:

- garantijām, kuru kredītreitings ir no AAA (Aa1) līdz BB– (Ba3) pēc *S&P/Fitch (Moody's)* reitingu skalas vai līdzvērtīga ārējā vai iekšējā reitinga sākotnējās atzīšanas brīdī, reitinga pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku, ja starpība starp sākotnējo reitingu un pārskata datumā esošo ir vienāda ar vai augstāka par 3 pakāpēm garantijām, kas attiecas uz vienu parāda instrumentu, un par 2 pakāpēm garantijām, kas attiecas uz parāda portfeli,
- garantijām, kuru kredītreitings sākotnējās atzīšanas brīdī ir no B+ (B1) vai B (B2), reitinga pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku, ja starpība starp sākotnējo reitingu un reitingu pārskata datumā ir vienāda ar vai lielāka par 2 pakāpēm garantijām, kas attiecas uz vienu parāda instrumentu, un par 1 pakāpi garantijām, kas attiecas uz parāda portfeli, kā arī
- garantijām, kuru kredītreitings sākotnējā atzīšanas brīdī ir no B– (B3) vai zemāks, reitinga pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku, ja starpība starp sākotnējo reitingu un reitingu pārskata datumā ir vienāda ar vai lielāka par 1 pakāpi (viens parāds un portfelis).

Ja informācija par kredītreitingu nav pieejama, bet sākotnējās atzīšanas brīdī ir veikts paredzamo ikgadējo atlīdzību aprēķins, faktiskais prasību līmenis salīdzinājumā ar sākotnējo plānošanu arī tiek uzskatīts par saprātīgu riska rādītāju SICR novērtēšanai.

Papildus iepriekš minētajiem kritērijiem ES var piemērot kvalitatīvu SICR novērtējumu, pamatojoties uz pieejamo papildu, saprātīgu un pamatotu informāciju.

FGC, kas radās pirms pārejas uz pārskatītajiem EGN 11 (t. i., pirms 2021. gada 1. janvāra), par kuru sākotnējās atzīšanas brīdī nav pieejama informācija par kredītrisku bez pārmērīgām izmaksām un pūlēm, klasificē 2. posmā.

Attiecībā uz FGC 2. posmā vērtības samazināšanās uzkrājumi tiek noteikti darbības laikā paredzamo kredītzaudējumu līmeni.

Klasifikāciju 3. posmā un POCI nepiemēro attiecībā uz FGC.

Budžeta garantijas

Savienība galvenokārt ir pakļauta kredītriskam, veicot darījumus, kurus tā garantē. Pasliktinoties pamatā esošo darījumu kredītqualitātei, saistību neizpildes gadījumi kļūst arvien biežāki, un līdz ar to ir vajadzīgas arī ES garantijas.

Lai uzraudzītu un pārvaldītu šo risku, Komisija ļauj uz kredītriska modeli, lai novērtētu iespējamus zaudējumus, cita starpā izmantojot īstenošanas partneru sniegtos datus. Šo modeļu rezultāti tiek interpretēti un apvienoti ar ekspertu vērtējumu, lai iegūtu riska novērtējumu, kas atbilst darījuma būtībai un attiecīgajiem ekonomiskajiem apstākļiem.

Kreditrisks 2020. gada 31. decembrī**Tādu finanšu aktīvu termiņa analīze, kuru vērtība nav samazinājusies**

Miljonos EUR

31.12.2020.

	Kopā	Termiņš nav kavēts, un vērtība nav samazinājusies	Termiņš kavēts, bet vērtība nav samazinājusies		
			< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi
Aizdevumi	93 309	93 308	0	—	—
Debitoru parādi un atgūstamās summas	74 493	59 702	505	14 030	257
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā	199	199	—	—	—
Kopā 31.12.2020.	168 001	153 209	505	14 030	257

To finanšu aktīvu kredītkvalitāte, kuru termiņš nav nokavēts un vērtība nav samazinājusies

Miljonos EUR

31.12.2020.

	AFS ⁽¹⁾	Finanšu aktīvi FVSD ⁽²⁾	Aizdevumi	Debitoru parādi un atgūstamās summas	Nauda	Kopā
Darījumu partneri ar ārēju kredītreitingu						
Augstākā un augsta kategorija	9 005	199	2 040	52 817	13 896	77 956
Augšējā vidējā kategorija	3 415	—	35 040	1 535	1 011	41 001
Apakšējā vidējā kategorija	2 133	—	48 139	1 886	1 651	53 809
Neieguldījumu kategorija	310	—	7 964	142	165	8 580
	14 862	199	93 182	56 380	16 723	181 347
Darījumu partneri bez ārēja kredītreitanga						
Debitori bez saistību neizpildes pagātnē	—	—	126	3 318	19	3 463
Debitori bez saistību neizpildes pagātnē	—	—	—	4	—	4
	—	—	126	3 322	19	3 466
Kopā	14 862	199	93 309	59 702	16 742	184 814

⁽¹⁾ Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi (neieskaitot ieguldījumus naudas tirgus fondos un pašu kapitāla instrumentos).

⁽²⁾ Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā.

6.6. LIKVIDITĀTES RISKS

Likviditātes risks 2021. gada 31. decembrī

Neatvasināto instrumentu finanšu saistību termiņu analīze dalījumā pa atlikušajiem līgumā noteiktajiem termiņiem

Miljonos EUR

31.12.2021.					
	Nediskontētās līgumā noteiktās naudas plūsmas				Uzskaites vērtība
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā	
Aizņēmumi	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
Parādi kreditoriem	(46 372)	—	—	(46 372)	(46 372)
Citi	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Kopā 31.12.2021.	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Atvasināmo instrumentu finanšu saistību termiņu analīze dalījumā pa atlikušajiem līgumā noteiktajiem termiņiem

Miljonos EUR

31.12.2021.					
	Nediskontētās līgumā noteiktās naudas plūsmas				Uzskaites vērtība
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā	
Atvasināto instrumentu maksāšanas pozīcija	(646)	(5)	—	(651)	
Atvasināto instrumentu saņemšanas pozīcija	648	—	—	648	
Neto naudas plūsmas 31.12.2021.	2	(5)	—	(3)	(3)

Izsniegto finanšu garantiju līgumu termiņa analīze pēc agrākā laikposma, kurā garantiju varēja pieprasīt

Miljonos EUR

31.12.2021.					
	Garantijas maksimālā summa				Uzskaites vērtība
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā	
Finanšu garantiju līgumi	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)
Kopā 31.12.2021.	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Aizņēmumu darbības NGEU vajadzībām un finansiālajam atbalstam

Pirmā iespēja atmaksāt aizņēmumus finansiālam atbalstam ir savlaicīga ar to saistītā finansiālā atbalsta un NGEU aizdevumu atmaksas iekasēšana. Taču pastāv papildu drošības pasākumi, kas būtu piemērojami kreditoru maksājumu saistību nepildīšanas vai aizņēmēju maksājumu kavējumu gadījumā.

MFA un Euratom aizdevumiem trešām valstīm KUF nodalījumā "Garantiju fonds ārējai darbībai" ir paredzēta likviditātes rezerve. Tāpēc Garantiju fonda pieejamie aktīvi vispirms tiktu izmantoti, lai atmaksātu saistītos aizņēmumus (bet tikai pēc pirmās palīdzības sniegšanas Euratom trešās puses galvotājiem – sk. 6.4. skaidrojumu). Ja kādā brīdī izrādīsies, ka ar pieejamiem līdzekļiem nepietiek, lai segtu faktiskos zaudējumus, Komisija aktivizēs pasākumus, lai nodrošinātu papildu resursus (piemēram, īslaicīgi izmantos Komisijas kases likviditāti, izmantos pagaidu pārskaitījumus un/vai papildu izdevumus no ES budžeta).

Attiecībā uz NGEU Komisija var arī piemērot aktīvu naudas pārvaldību un īstermiņa aizņēmumus, lai izpildītu ES parādus, savukārt attiecībā uz SURE Komisija var pagarināt saistītos aizņēmumus, kas noslēgti Savienības vārdā.

Visiem finansiālā atbalsta aizņēmumiem, kā arī NGEU aizņēmumiem Komisija var pieprasīt resursus līdz pieejamajai pašu resursu rezervei, lai segtu ES parādus. Tiesību aktos par pašu resursiem ir noteikts pašu resursu maksimālais apjoms, lai segtu ikgadējās apropriācijas maksājumiem 1,40 % apmērā no dalībvalstu NKI, kā arī papildu pagaidu palielinājumu par 0,6 procentpunktiem NGEU vajadzībām. 2021. gada budžetā kopumā bija iekļauti pašu resursi, lai finansētu izdevumus 1,12 % apmērā no NKI. Tas nozīmē, ka 2021. gada 31. decembrī šo saistību segšanai bija pieejama rezerve 0,88 % apmērā. Šajā nolūkā ES ir tiesības vērsties pie visām dalībvalstīm, lai nodrošinātu ES juridiskā pienākuma izpildi pret aizdevējiem.

Visbeidzot aizdevumi, ko piešķir dalībvalstīm saskaņā ar SURE instrumentu, ir balstīti uz sistēmu, ko veido dalībvalstu brīvprātīgas garantijas, kuras ir 25 % no maksimālā apjoma, kas pieejams saistītajam finansiālajam atbalstam. Pirms dalībvalstu sniegto garantiju pieprasīšanas Komisijai ir jāzvērtē iespējas izmantot rezervi, kas līdz pašu resursu maksimālajai summai ir pieejama maksājumu apropriācijām, tādā mērā, kādā Komisija to uzskata par ilgtspējīgu, cita starpā ņemot vērā kopējās iespējamās Savienības saistības un Savienības vispārējā budžeta ilgtspēju. Šāda izskatīšana neietekmē to, ka sniegtās garantijas ir neatsaucamas, beznosacījumu un sniegtas pēc pieprasījuma.

Kase

ES budžeta principi nodrošina, lai vispārējie naudas resursi gadam vienmēr būtu pietiekami visu maksājumu veikšanai. Faktiski dalībvalstu kopējās iemaksas apvienojumā ar dažādiem ieņēmumiem ir vienādas ar maksājumu apropriāciju summu budžeta gadam. Tomēr dalībvalstu iemaksas tiek saņemtas kā 12 mēneša maksājumi gada laikā un ir balstītas uz pieņemto budžetu, savukārt maksājumi ir atkarīgi no operatīvajām vajadzībām. Turklāt saskaņā ar Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus pašu resursus, kas grozīta ar Padomes Regulu (ES, Euratom) 2016/804) dalībvalstu iemaksas saistībā ar budžeta grozījumiem, kas tiek apstiprināti konkrētā mēnesī (N), kļūst pieejamas tikai N+1 mēnesī (ja tās apstiprinātas līdz konkrētā mēneša 16. datumam) vai N+2 mēneša pirmajā darbīdīnā (ja tās apstiprinātas konkrētā mēneša 16. datumā vai vēlāk), savukārt saistītās maksājumu apropriācijas ir pieejamas uzreiz.

Lai nodrošinātu, ka pieejamie kases resursi vienmēr ir pietiekami, lai segtu katrā mēnesī veicamos maksājumus, tiek ieviesta regulāra naudas līdzekļu prognozēšanas kārtība. Vajadzības gadījumā no dalībvalstīm avansā var pieprasīt pašu resursus vai papildu finansējumu, nepārsniedzot noteiktus ierobežojumus un ievērojot konkrētus nosacījumus, kas paredzēti Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 609/2014, kas grozīta ar Padomes Regulu (ES, Euratom) 2016/804. Operatīvo vajadzību un pēdējos gados pieredzēto vispārējo budžeta ierobežojumu dēļ ir vairāk jāuzrauga maksājumu ritms gada laikā. Papildus iepriekš minētajam Komisijas ikdienas kases operāciju kontekstā automatizēti naudas pārvaldības rīki nodrošina pietiekamu likviditāti ikvienā Komisijas bankas kontā katru dienu.

Naudas sodi

BUFI fondu, kurā iegulda provizoriski samaksāto naudas sodu, pārvalda, ievērojot principu, ka aktīviem jābūt pietiekami likvidiem un izmantojamiem attiecīgajām saistībām. Portfelis sastāv galvenokārt no vērtspapīriem ar augstu likviditāti, ko var pārdot, lai segtu īstermiņa izejošās naudas plūsmas. Turklāt tās naudas, naudas ekvivalentu un vērtspapīru īpatsvars, kam termiņš ir līdz vienam gadam, ir virs 50 %.

Budžeta garantijas

Finanšu garantiju termiņa analizē tiek izmantota piesardzīga pieeja, saskaņā ar kuru garantijas maksimālā summa tiek attiecināta uz agrāko laikposmu, kurā garantija var tikt pieprasīta. Ņemot vērā to, ka lielākā daļa ES garantiju tiek sniegtas pēc pirmā pieprasījuma, pirmajam laikposmam tiek piešķirta ievērojama summa. Taču varbūtība, ka ES tiks pieprasītas visas garantijas par visu summu pirmajā laikposmā, ir maza. Turklāt summa, ko ES pieļauj zaudēt, bieži vien ir daudz zemāka par

garantijas maksimālo apjomu, tāpēc likviditātes riska apmērs ir jāskata kopsakarā ar garantijas saistību uzskaites vērtību.

Iespējamo saistību riska pārvaldības sistēmas galvenais mērķis ir nodrošināt, lai ES budžets jebkurā laikā spētu īstenot savu saistību izpildi, vienlaikus netraucējot normālu budžeta izpildi. Tas ietver arī ar budžeta garantijām saistītā likviditātes riska mazināšanu, t. i., risku, ka Savienībai nepietiks līdzekļu, lai laikus izpildītu visas ar garantiju saistītās maksājumu saistības (kas pēc tam varētu izraisīt, piemēram, citu izdevumu izspiešanu un maksājumu atlikšanu uz nākamajiem budžeta gadiem).

Šajā ziņā katra budžeta garantija ir nodrošināta ar pietiekamiem uzkrājumiem, kas iemaksāti KUF, lai nodrošinātu, ka vienmēr ir pietiekami daudz likviditātes garantiju pieprasījumu savlaicīgai samaksai.

ES regulāri uzrauga katras budžeta garantiju programmas nodrošinājuma likmes atbilstību un katru gadu ziņo⁽³⁶⁾ par savām aplēsēm, vai šīs summas ir pietiekamas, lai ar konkrētu noteiktības līmeni nosegtu risku nākamajiem 5 gadiem.

Turklāt ir ieviestas papildu drošības procedūras (pagaidu pārskaitījumi starp KUF nodalījumiem un centrālās kases likviditātes izmantošana), lai nodrošinātu pietiekamu likviditāti.

Kopējais uzkrājumu fonds

KUF tiek pārvaldīts, ievērojot principu, ka aktīviem jābūt pietiekami likvidiem un izmantojamiem attiecīgajām saistībām. Portfelis sastāv no likvidiem aktīviem, ko var pārdot, lai pēc vajadzības segtu īstermiņa izejošās naudas plūsmas. Turklāt tās naudas, naudas ekvivalentu un vērtspapīru īpatsvars, kam termiņš ir līdz vienam gadam, ir 26 %.

Atvasināto instrumentu līgumu norēķins ir norādīts bruto vērtībā un ir balstīts uz līgumā noteikto termiņu. Saistības tiek pildītas, pārdodot ASV dolāros denominētos aktīvus un/vai veicot mijmaiņas darījumus, kā rezultātā var rasties naudas aizplūde ārvalstu valūtas maiņas kursu starpības dēļ. Attiecībā uz nodrošinājuma vai drošības rezerves prasībām nav nepieciešama likviditātes pārvaldība, jo pašreizējais riska ierobežošanas darījuma partneris piekrīt strādāt ar Komisiju bez jebkādam prasībām attiecībā uz nodrošinājumu vai drošības rezervi.

Likviditātes risks 2020. gada 31. decembrī

Finanšu saistību termiņu analīze dalījumā pa atlikušajiem līgumā noteiktajiem termiņiem

Miljonos EUR

31.12.2020.				
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā
Aizņēmumi	(10 410)	(20 230)	(62 553)	(93 192)
Parādi kreditoriem	(32 408)	—	—	(32 408)
Finanšu garantiju saistības	(90)	—	—	(90)
Citas finanšu saistības	(149)	(665)	(947)	(1 761)
Kopā 31.12.2020.	(43 057)	(20 895)	(63 500)	(127 451)

⁽³⁶⁾ Piemēram, darba dokumentā XI, kurš pievienots budžeta projektam un kurā sniegta informācija par budžeta garantiju, kopējā uzkrājumu fonda īstenošanu un to iespējamo saistību ilgtspējības novērtējumu, kas izriet no budžeta garantijām un finansiālā atbalsta saskaņā ar Finanšu regulas 41. panta 5. punktu.

Finanšu instrumenti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā

Miljonos EUR

31.12.2020.				
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā
Atvasināto instrumentu maksāšanas pozīcija	(417)	(4)	(1)	(421)
Atvasināto instrumentu saņemšanas pozīcija	423	—	—	423
Neto naudas plūsmas 31.12.2020.	5	(4)	(1)	1

6.7. CITAS CENAS RISKS

2021. gada 31. decembrī ES ir pakļauta citas cenas riskiem (pašu kapitāla riskam), ko rada nekotēti kapitālieguldījumi (piemēram, riska kapitāls un citi ieguldījumu fondi), naudas tirgus fondi (piemēram, EIB vienotais fonds) un ieguldījumi apvienotos portfeļos (sk. 2.4.2.1. skaidrojumu), kā arī izsniedzot garantijas, kas sedz nekotētus kapitālieguldījumus un kvazikapitāla ieguldījumus un ko uzskata par atvasinātajiem instrumentiem patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (sk. 2.4.2.2. skaidrojumu).

Pašu kapitāla cenas risks ir risks, ka kapitālieguldījumu patiesās vērtības mainās pašu kapitāla cenu un/vai garantijas kapitālieguldījumu vērtības izmaiņu rezultātā. Iepriekš minēto instrumentu 10 % vērtības palielināšanās vai samazināšanās ietekme uz pārpalikumu vai deficītu būtu šāda:

Miljonos EUR		
	10 %	(10) %
Kapitālieguldījumi	238	(238)
Naudas tirgus fondi un ieguldījumi apvienotajos portfeļos	251	(251)
Garantijas pašu kapitālam ⁽¹⁾	415	(415)
Kopā 31.12.2021.	905	(905)

⁽¹⁾ Pašu kapitāla garantiju risks ir balstīts uz nosacīto summu, ko sedz garantija.

ES iegulda nekotētus aktīvos vai izsniedz garantiju nekotētiem aktīviem, kuru vērtības nav publiski pieejamas. Lielāko daļu šo finanšu instrumentu īsteno pilnvarotie subjekti, kas ir nozares eksperti un regulāri novērtē un uzrauga šos aktīvus.

7. INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA PAR SAISTĪTĀM PERSONĀM**7.1. SAISTĪTĀS PERSONAS**

ES saistītās personas ir ES konsolidētie subjekti, asociētie uzņēmumi un šo subjektu augstākie vadītāji. Tā kā darījumi starp šiem subjektiem notiek ES parasto darbību ietvaros, tad atbilstīgi ES grāmatvedības noteikumiem attiecībā uz šādiem darījumiem nav nepieciešamas īpašas informācijas atklāšanas prasības.

7.2. AUGSTĀKAJIEM VADĪTĀJIEM PIEŠKIRTĀS SUMMAS

Lai sniegtu informāciju par saistīto personu darījumiem attiecībā uz ES augstāko vadību, šādas personas ir iedalītas piecās kategorijās.

1. kategorija – Eiropadomes priekšsēdētājs, Komisijas priekšsēdētājs un Eiropas Savienības Tiesas priekšsēdētājs;

2. kategorija – Komisijas priekšsēdētāja vietnieks un ES Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos, kā arī pārējie Komisijas priekšsēdētāja vietnieki;

3. kategorija – Padomes ģenerālsēkretārs, Komisijas locekļi, Eiropas Savienības Tiesas tiesneši un ģenerālvokāti, Vispārējās tiesas priekšsēdētājs un locekļi, ombuds un Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs;

4. kategorija – Eiropas Revīzijas palātas priekšsēdētājs un locekļi;

5. kategorija – iestāžu un aģentūru augstāko kategoriju ierēdņi.

Kopsavilkums par tiem piešķirtajām summām ir sniegts turpmāk, un papildinformāciju var atrast tīmekļa vietnē *Europa* publicētajos Civildienesta noteikumos, kas ir oficiāls dokuments, kurā aprakstītas visu ES ierēdņu tiesības un pienākumi. Augstākie vadītāji nav saņēmuši no ES aizdevumus ar atvieglotiem noteikumiem.

AUGSTĀKAJAI VADĪBAI PIEŠKIRTĀS FINANŠU SUMMAS

EUR

Piešķirtās summas (vienam darbiniekam)	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija	4. kategorija	5. kategorija
Pamatalga (mēnesī)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	13 456,68 – 21 163,17
Uzturēšanās/ekspatriācijas pabalsts	15 %	15 %	15 %	15 %	no 0–4 % līdz 16 %
Ģimenes pabalsti:					
Mājsaimniecība (% no algas)	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44
Apgādājams bērns	429,24	429,24	429,24	429,24	429,24
Pirmsskola	104,86	104,86	104,86	104,86	104,86
Izglītība vai izglītība ārpus darbavietas	291,24 582,48	291,24 582,48	291,24 582,48	291,24 582,48	291,24 582,48
Pabalsts tiesnešiem, kuri pilda priekšsēdētāja funkcijas	Neattiecas	Neattiecas	668,22	Neattiecas	Neattiecas
Reprezentācijas pabalsts	1 582,67	1 017,17	668,22	Neattiecas	Neattiecas
Ikgadējie ceļa izdevumi	Neattiecas	Neattiecas	Neattiecas	Neattiecas	Atmaksā
Pārvedumi dalībvalstīm:					
Pabalsts izglītībai (1)	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
% no algas (1)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% no algas bez KK	ne vairāk par 25 %	ne vairāk par 25 %	ne vairāk par 25 %	ne vairāk par 25 %	ne vairāk par 25 %
Reprezentācijas izdevumi	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā	Neattiecas	Neattiecas
Sākot pildīt pienākumus:					
Iekārtošanās izdevumi (1.–4. kategorija: divu mēnešu pamatalga)	58 410,36	52 907,93 – 55 024,27	42 326,35 – 47 617,14	45 712,46 – 48 675,31	Atmaksā
Ģimenes ceļa izdevumi	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā
Pārceļšanās izdevumi	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā
Beidzot pildīt pienākumus:					
Izdevumi par iekārtošanos citā dzīvesvietā (1.–4. kategorija: viena mēneša pamatalga)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	Atmaksā

EUR

Piešķirtās summas (vienam darbiniekam)	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija	4. kategorija	5. kategorija
Ģimenes ceļa izdevumi	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā
Pārceļšanās izdevumi	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā	Atmaksā
Pāreja (% no algas) ⁽¹⁾	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	Neattiecas
Veselības apdrošināšana	Sedz	Sedz	Sedz	Sedz	Sedz
Pensija (% no algas, pirms nodokļiem)	Ne vairāk par 70 %	Ne vairāk par 70 %	Ne vairāk par 70 %	Ne vairāk par 70 %	Ne vairāk par 70 %
Atskaitījumi:					
Kopienas nodoklis	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Veselības apdrošināšana (% no algas)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Īpaša algas nodeva	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Pensijas atskaitījums	Neattiecas	Neattiecas	Neattiecas	Neattiecas	10,1 %
Personu skaits gada beigās	3	8	93	27	118

⁽¹⁾ Tiek piemērots korekcijas koeficients (KK).

⁽²⁾ Maksā pirmos trīs gadus pēc aizbraukšanas.

8. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Šo pārskatu parakstīšanas dienā Komisijas grāmatvedei nedz bija zināmas, nedz tika ziņots par būtiskām problēmām, kas būtu atsevišķi jāatspoguļo šajā sadaļā, izņemot turpmāk īpaši izcelto jautājumu. Finanšu pārskati un attiecīgi skaidrojumi tika sagatavoti, izmantojot visjaunāko pieejamo informāciju, un tā ir atspoguļota šajā dokumentā.

Ukraina

Saskaņā ar ES grāmatvedības 19. noteikumu "Notikumi pēc pārskata datuma" 2022. gada februārī sāktais karš Ukrainā tiek uzskatīts par nekorigējošu notikumu, tādējādi 2021. gada 31. decembrī šajā finanšu pārskatā nav jāveic korekcijas. Kā norādīts 2.4. skaidrojumā, ES 2021. gada 31. decembrī ir neatmaksāti aizdevumi (finansēti ar aizņēmumiem, sk. 2.11. skaidrojumu) 4,7 miljardu EUR apmērā (nominālvērtība), jo Ukraina ietilpst MFA un Euratom programmās.

Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 24. februāra Lēmumu (ES) 2022/313, Komisija piešķir Ukrainai papildu aizdevumus 1,2 miljardu EUR apmērā saskaņā ar MFA programmu, no kuriem 600 miljoni EUR tika izmaksāti martā un vēl 600 miljoni EUR 2022. gada maijā.

Turklāt EIB bija piešķirusi Ukrainai aizdevumus 2,1 miljarda EUR vērtībā (2021. gada 31. decembrī neizmaksātā pamatsumma) saskaņā ar tās ārējo aizdevumu pilnvarām, ko garantē ES budžets (sk. 4.1. skaidrojumu). Attiecīgās summas tiek novērtētas, pamatojoties uz situāciju gada beigās, nevis šo finanšu pārskatu sagatavošanas laikā.

Pamatojoties uz faktiem un apstākļiem šo finanšu pārskatu sagatavošanas laikā, jo īpaši uz situācijas attīstību, Ukrainas kara finansiālo ietekmi uz ES finansēm nevar ticami novērtēt.

9. KONSOLIDĀCIJAS DARBĪBAS JOMA

A. KONTROLĒTIE SUBJEKTI (55)

1. Iestādes un padomdevējas struktūras (11)

Eiropas Parlaments

Eiropadome

Eiropas Komisija

Eiropas Revīzijas palāta
Eiropas Savienības Tiesa
Eiropas Ārējās darbības dienests
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs
Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Eiropas Ombuds
Eiropas Reģionu komiteja
Eiropas Savienības Padome

2. ES aģentūras (42)

2.1. **Izpildaģentūras (7)**

Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (EACEA)
Patērētāju, veselības, lauksaimniecības un pārtikas izpildaģentūra (CHAFEA) (līdz 2021. gada 31. martam)
Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (HaDEA) (no 2021. gada 1. aprīļa)
Eiropas Pētniecības izpildaģentūra (REA)
Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra (EISMEA)
Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra (ERCEA)
Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA)

2.2. **Decentralizētas aģentūras (35)**

Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA)
Eiropas Zāļu aģentūra (EMA)
Eiropas Ķimikāliju aģentūra (ECHA)
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE)
Eiropas Vides aģentūra (EVA)
Eiropas Banku iestāde (EBA)
Eiropas Patvēruma atbalsta birojs (EASO)
Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (ENISA)
Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra (CEPOL)
Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra (EUSPA)
Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust)
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (EU-OSHA)
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC)
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (CEDEFOP)
Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER)
Atbalsta aģentūra Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādei (BEREC birojs)
Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (Frontex)
Eiropas Darba iestāde (EDI) (no 2021. gada 26. maija)
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA)
Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra (ERA)

Kopienas Augu šķirņu birojs (CPVO)
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (EFCA)
Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO)
Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (EASA)
Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI)
Eiropas Izglītības fonds (ETF)
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (Eurofound)
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (EMCDDA)
Eiropas Savienības Aģentūra tiesībsardzības sadarbībai (EiROPOLS)
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA)
Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI)
Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs (CdT)
Eiropas kopuzņēmums ITER un kodolsintēzes enerģijas attīstība ("Fusion for Energy")
Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (eu-LISA)
Eiropas Prokuratūra (EPPO) (no 2021. gada 24. jūnija)

3. Citi kontrolētie subjekti (2)

Likvidējamā Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (ECSC i.L.)
Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT)

B. ASOCIĒTIE UZŅĒMUMI (1)

Eiropas Investīciju fonds (EIF)

MAZIE SUBJEKTI

Pamatojoties uz to nebūtisko ietekmi, turpmāk uzskaitītie subjekti nav konsolidēti ES 2021. gada konsolidētajos finanšu pārskatos, izmantojot pašu kapitāla metodi.

MAZIE SUBJEKTI (8)

Kopuzņēmums "Apritīga biobāzēta Eiropa" (kopuzņēmums CBE) (Kopuzņēmuma "Biobāzētas nozares" juridiskais un universālais pēctecis)
Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (CAJU) (Kopuzņēmuma "Clean Sky 2" juridiskais un universālais pēctecis)
Kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis" (Clean H2 JU) (Kopuzņēmuma "Kurināmā elementi un ūdeņradis 2" juridiskais un universālais pēctecis)
Kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš" (EU-RAIL JU) (Kopuzņēmuma "Shift2Rail" juridiskais un universālais pēctecis)
Kopuzņēmums "Inovātīvas veselības aprūpes iniciatīva" (IHI JU) (Kopuzņēmuma "2. iniciatīva inovatīvu zāļu jomā" juridiskais un universālais pēctecis)
Kopuzņēmums "Svarīgas digitālās tehnoloģijas" (KDT JU) (kopuzņēmuma ECSEL juridiskais un universālais pēctecis)
Kopuzņēmums "Eiropas vienotās gaisa telpas ATM pētniecība 3" (SESAR 3 JU) (Kopuzņēmuma SESAR juridiskais un universālais pēctecis)
Kopuzņēmums "EuroHPC" ("EuroHPC")

Iepriekš minēto subjektu gada pārskati ir publiski pieejami to attiecīgajās tīmekļa vietnēs.

BUDŽETA IZPILDES PĀRSKATI UN SKAIDROJUMI ⁽³⁷⁾

SATURA RĀDĪTĀJS

	<i>Lappuse</i>
1. ES BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTS	148
2. BUDŽETA UN FAKTISKO SUMMU SALĪDZINĀJUMA PĀRSKATI	149
3. BUDŽETA IZPILDES PĀRSKATU SKAIDROJUMI	153
3.1. ES BUDŽETA SISTĒMA	153
3.2. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA 2021.–2027. GADAM	153
3.3. ŠĪKI IZSTRĀDĀTAS DFS IZDEVUMU KATEGORIJAS (PROGRAMMAS)	155
3.4. <i>NextGenerationEU</i>	155
3.5. GADA BUDŽETS	156
3.6. IEŅĒMUMI	157
3.7. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTU SASKAŅOJUMS AR BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTIEM	158
4. 2021. GADA ES BUDŽETA IZPILDE	160
5. ES BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDE	161
5.1. KOPSAVILKUMS PAR ES BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDI	161
6. ES BUDŽETA IZDEVUMU IZPILDE	162
6.1. DFS: SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN PĀRMAIŅAS	162
6.2. DFS: SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE	163
6.3. DFS: MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE	164
6.4. DFS: NEIZPILDĪTO SAISTĪBU (RAL) PĀRMAIŅAS	165
6.5. DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA GADIEM, KAD TĀS RADUŠĀS	166
6.6. DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA APROPRIĀCIJU VEIDIEM	167
6.7. ŠĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN PĀRMAIŅAS	168
6.8. ŠĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE	178
6.9. ŠĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE	188
6.10. ŠĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: NEIZPILDĪTO SAISTĪBU (RAL) PĀRMAIŅAS	198
6.11. ŠĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA GADIEM, KAD TĀS RADUŠĀS	207
6.12. ŠĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA APROPRIĀCIJU VEIDIEM	213
7. BUDŽETA IZPILDE PA IESTĀDĒM	222
7.1. BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDE	222

⁽³⁷⁾ Jāņem vērā, ka, tā kā skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, daži finanšu dati šajās budžeta tabulās var nesakrist.

	<i>Lappuse</i>
7.2. SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE	224
7.3. MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE	225
8. AĢENTŪRU BUDŽETA IZPILDE	226
8.1. BUDŽETA IEŅĒMUMI	226
8.2. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJAS PA AĢENTŪRĀM	228

1. ES BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTS

Skaidrojums	Miljonos EUR	
	2021	2020
a Ieņēmumi finanšu gadā	239 596	174 306
b Maksājumi no kārtējā gada apropriācijām	(226 175)	(171 721)
c Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz N+1 gadu	(4 244)	(2 086)
d To neizmantoto apropriāciju atcelšana, kas pārnestas no N-1 gada	265	78
e Piešķirto ieņēmumu attīstība (B)-(A)	(6 338)	1 398
<i>Neizmantotās apropriācijas kārtējā gada beigās (A)</i>	14 032	7 694
<i>Neizmantotās apropriācijas iepriekšējā gada beigās (B)</i>	7 694	9 092
f Valūtas kursa starpības attiecīgajā gadā	126	(207)
Budžeta izpildes rezultāti	3 230	1 768

ES budžeta izpildes rezultāti tiks atdoti dalībvalstīm 2021. gadā, samazinot summas, kas tām jāmaksā. Tos aprēķina saskaņā ar 1. panta 1. punktu Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 608/2014⁽³⁸⁾, ar ko nosaka pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus. Vairāk informācijas pieejams 1.5. sadaļā "Budžeta izpildes rezultātu aprēķins".

- Ieņēmumi finanšu gadā – 5.1. tabula "Kopsavilkums par ES budžeta ieņēmumu izpildi", 8. aile "Ieņēmumi kopā".
- Maksājumi no kārtējā gada apropriācijām: 6.3. tabula "DFS – maksājumu apropriāciju īstenošana", 2. aile "Maksājumi no pieņemtā budžeta" un 4. aile "Maksājumi no piešķirtajiem ieņēmumiem".
- Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz N+1 gadu: 6.3. tabula "DFS – maksājumu apropriāciju īstenošana", 7. aile "Automātiski pārnestas" un 8. aile "Pārnestas atbilstoši lēmumam".
- Tādu neizmantoto maksājumu apropriāciju anulēšana, kas pārnestas no N-1 gada: ņem vērā pārnesto maksājumu apropriāciju (automātiski pārnesto un ar lēmumu pārnesto) summu iepriekšējā gada beigās un kārtējā gada "Maksājumus no pārnestajām apropriācijām", kā norādīts 6.3. tabulas "DFS – maksājumu apropriāciju īstenošana" 3. ailē.
- Kopējo piešķirto ieņēmumu apropriāciju attīstība gada beigās: aprēķina starpību starp piešķirto ieņēmumu apropriāciju summu iepriekšējā gada beigās (pluss) un piešķirto ieņēmumu apropriāciju summu kārtējā gada beigās (kā norādīts 6.3. tabulas "DFS – maksājumu apropriāciju īstenošana" 9. ailē – mīnuss), lai iegūtu piešķirto ieņēmumu neto izmaiņas kārtējā gadā.
- Valūtas kursa starpības ietver realizētās un nerealizētās valūtas kursa starpības.

⁽³⁸⁾ Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 608/2014 (2014. gada 26. maijs), ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus (OV L 168, 7.6.2014., 29. lpp.).

2. BUDŽETA UN FAKTISKO SUMMU SALĪDZINĀJUMA PĀRSKATI

Budžeta ieņēmumi

Miljonos EUR

	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Konstatētās maksājumtiesības	Ieņēmumi
1. Pašu resursi	156 867	156 993	160 869	158 632
11 – cukura nodevas	0	0	1	1
12 – muitas nodokļi	17 606	17 348	21 274	19 037
13 – PVN	17 967	17 941	17 934	17 934
14 – NKI	121 294	115 858	115 819	115 819
16 – NKI samazināšana, pamatojoties uz dažām dalībvalstīm piešķirto ieguldījumu	0	—	11	11
17 – izlietotais plastmasas iepakojums	0	5 847	5 831	5 831
2. Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas	0	1 769	1 779	1 772
3. Administratīvie ieņēmumi	1 726	1 726	2 306	2 230
4. Finanšu ieņēmumi, nokavējuma procenti un naudas sodi	119	515	18 494	1 633
5. Budžeta garantijas, aizņēmumu un aizdevumu darbības	0	0	55 501	55 501
6. Ieņēmumi, iemaksas un atmaksātie līdzekļi saistībā ar Savienības rīcībpolitikām	7 348	7 008	26 114	19 827
Kopā	166 060	168 011	265 063	239 596
<i>tostarp NextGenerationEU (NGEU)</i>	—	—	55 501	55 501

Budžeta izdevumi: saistības pa daudzgadu finanšu shēmas (DFS) izdevumu kategorijām

Miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	20 817	20 817	34 960	25 683
2. Kohēzija, noturība un vērtības	52 862	53 219	452 326	151 947
2.a. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	48 191	48 191	106 413	48 468
2.b. Noturība un vērtības	4 671	5 029	345 913	103 479
3. Dabas resursi un vide	58 569	58 574	79 377	59 723
<i>tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi</i>	40 368	40 371	41 518	40 818
4. Migrācija un robežu pārvaldība	2 279	2 303	2 368	1 644
5. Drošība un aizsardzība	1 709	1 706	1 741	1 625
6. Kaimiņattiecības un pasaule	16 097	17 031	17 474	15 372
7. Eiropas publiskā pārvalde	10 448	10 443	11 404	10 930
<i>tostarp: iestāžu administratīvie izdevumi</i>	4 313	4 307	4 879	4 590
O Ārpus DFS	—	—	3 922	199
S Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	1 471	2 739	2 759	1 223
Kopā	164 251	166 833	606 331	268 345
<i>tostarp NextGenerationEU (NGEU)</i>	—	—	421 070	143 525

Budžeta izdevumi: maksājumi pa daudzgadu finanšu shēmas (DFS) izdevumu kategorijām

Miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	17 192	16 670	22 478	18 532
2. Kohēzija, noturība un vērtības	66 154	67 614	131 414	126 454
2.a. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	61 868	63 855	79 628	75 591
2.b. Noturība un vērtības	4 286	3 758	51 787	50 863
3. Dabas resursi un vide	56 804	56 021	58 310	56 831
<i>tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi</i>	40 354	40 303	41 467	40 760
4. Migrācija un robežu pārvaldība	2 686	2 519	2 734	2 547
5. Drošība un aizsardzība	671	714	726	708
6. Kaimiņattiecības un pasaule	10 811	11 455	12 258	10 935
7. Eiropas publiskā pārvalde	10 450	10 444	12 368	10 705
<i>tostarp: iestāžu administratīvie izdevumi</i>	4 313	4 307	5 492	4 436
O Ārpus DFS	—	—	3 931	61
S Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	1 293	2 574	2 593	1 223
Kopā	166 060	168 011	246 812	227 996
<i>tostarp NextGenerationEU (NGEU)</i>	—	—	55 501	53 618

Budžeta izdevumi: neizpildītās saistības pa daudzgadu finanšu shēmas (DFS) pozīcijām

Miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Neizpildītās saistības, kas pārnestas no 2020. gada	No 2020. gada pārnesto neizpildīto saistību likvidācija	Jaunas neizpildītās saistības no 2021. gada	Kopā neizpildītās saistības
	1	2	3	4=1+2+3
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	42 361	(14 410)	20 766	48 717
2. Kohēzija, noturība un vērtības	183 747	(70 192)	95 478	209 033
2.a. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	180 084	(68 550)	41 305	152 839
2.b. Noturība un vērtības	3 662	(1 641)	54 174	56 195
3. Dabas resursi un vide	40 860	(15 330)	18 161	43 691
tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	286	(86)	133	333
4. Migrācija un robežu pārvaldība	4 950	(1 872)	901	3 980
5. Drošība un aizsardzība	1 503	(521)	1 415	2 397
6. Kaimiņattiecības un pasaule	28 785	(8 507)	12 257	32 535
7. Eiropas publiskā pārvalde	981	(981)	1 075	1 076
tostarp: iestāžu administratīvie izdevumi	627	(627)	684	684
O Ārpus DFS	11	(4)	140	147
S Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	0	(0)	—	—
Kopā	303 197	(111 816)	150 194	341 575
tostarp NextGenerationEU (NGEU)	—	—	89 907	89 907
neskaitot NextGenerationEU (NGEU)	303 197	(111 816)	60 287	251 668

3. BUDŽETA IZPILDES PĀRSKATU SKAIDROJUMI

3.1. ES BUDŽETA SISTĒMA

Budžeta konti tiek turēti atbilstīgi Finanšu regulai (FR). Vispārējais budžets ir instruments, ar kuru katru gadu nosaka un apstiprina Savienības ieņēmumus un izdevumus saskaņā ar maksimālajiem apjomiem un citiem noteikumiem, kas paredzēti DFS, atbilstoši tiesību aktiem par daudzgadu programmām, kas pieņemtas saskaņā ar minēto shēmu.

3.2. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA 2021.–2027. GADAM

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Kopā
	Miljonos EUR pašreizējās cenās							
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	20 919	21 288	21 125	20 984	21 272	21 847	22 077	149 512
2. Kohēzija, noturība un vērtības	52 786	55 314	57 627	60 761	63 387	66 536	70 283	426 694
2.a. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	48 191	49 739	51 333	53 077	54 873	56 725	58 639	372 577
2.b. Noturība un vērtības	4 595	5 575	6 294	7 684	8 514	9 811	11 644	54 117
3. Dabas resursi un vide	58 624	56 519	56 849	57 003	57 112	57 332	57 557	400 996
tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	40 368	41 257	41 518	41 649	41 782	41 913	42 047	290 534
4. Migrācija un robežu pārvaldība	2 467	3 043	3 494	3 697	4 218	4 315	4 465	25 699
5. Drošība un aizsardzība	1 805	1 868	1 918	1 976	2 215	2 435	2 705	14 922
6. Kaimiņattiecības un pasaule	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Eiropas publiskā pārvalde	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
tostarp: iestāžu administratīvie izdevumi	8 216	8 528	9	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Saistību apropriācijas	163 483	165 892	168 761	172 024	175 632	179 725	185 377	1 210 894
Maksājumu apropriācijas kopā	166 140	167 585	165 542	168 853	172 230	175 674	179 187	1 195 211

Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093⁽³⁹⁾, ar ko nosaka DFS 2021.–2027. gadam, tika pieņemta 2020. gada 17. decembrī. Komisija 2020. gada 18. decembrī pieņēma paziņojumu par 2021. gada daudzgadu finanšu shēmas tehnisko korekciju⁽⁴⁰⁾. Iepriekšējā tabulā ir norādīti DFS maksimālie apjomi pašreizējās cenās saskaņā ar fiksēto gada deflatoru 2 % apmērā atbilstīgi DFS regulas 4. panta 2. punktā noteiktajam. 2021. gads bija pirmais finanšu gads, uz kuru attiecās DFS 2021.–2027. gadam. Kopējais saistību apropriāciju maksimālais apjoms 2021. gadam bija 163 483 miljoni EUR, savukārt maksājumu apropriāciju attiecīgais maksimālais apjoms bija 166 140 miljoni EUR.

⁽³⁹⁾ Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.).

⁽⁴⁰⁾ Finanšu shēmas 2021. gadam tehniskās korekcijas saskaņā ar 4. pantu Padomes Regulā (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, COM(2020) 848 final, 18.12.2020.

Saskaņā ar LESD 312. panta 3. punktu DFS nosaka saistību aproprāciju gada maksimālos apjomus pa izdevumu kategorijām (“kategorijas”) un maksājumu aproprāciju gada maksimālos apjomus. DFS izdevumu kategorijas atbilst Savienības galvenajām darbības nozarēm. Salīdzinājumā ar iepriekšējo DFS 2014.–2020. gadam būtiski mainījās izdevumu kategoriju struktūra un saturs. Turpmāk ir sniegts paskaidrojums par dažādajām DFS 2021.–2027. gadam izdevumu kategorijām.

DFS 2021.–2027. gadam veidos 1 211 miljardus EUR (1 074 miljardus EUR 2018. gada cenās), ieskaitot Eiropas Attīstības fondu (EAF). Turklāt *NextGenerationEU* nodrošinās papildu summu 806,9 miljardu EUR apmērā (750 miljardus EUR 2018. gada cenās) līdz 2023. gadam saistībās un līdz 2026. gadam maksājumos.

Ikgadējā budžeta procedūrā budžeta nomenklatūra tiek strukturēta pēc politikas “kopām”, nodrošinot papildu skaidrību par to, kā atsevišķas izdevumu programmas veicina Savienības politikas mērķu sasniegšanu.

1. izdevumu kategorija – Vienotais tirgus, inovācijas un digitālā joma

Šajā kategorijā ir iekļautas galvenās ES programmas, kas atbalsta pētniecības un inovācijas, digitālās pārveides, stratēģiskās infrastruktūras, vienotā tirgus stiprināšanas un stratēģiskus kosmosa projektus. Šajā kategorijā ir ietvertas šādas programmas: “Apvārsnis Eiropa”, *InvestEU* fonds, Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, Vienotā tirgus programma un Eiropas Kosmosa programma.

Programmas, kas saņem iemaksas no *NGEU* (ārējie piešķirtie ieņēmumi) šajā kategorijā: “Apvārsnis Eiropa” un *InvestEU* fonds.

2. izdevumu kategorija – Ilgtspējīga izaugsme: dabas resursi

Šī kategorija ir sadalīta divās apakškategorijās: Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija (2.a) un Noturība un vērtības (2.b).

Izdevumi šajā kategorijā ir paredzēti, lai stiprinātu noturību un kohēziju starp ES dalībvalstīm. Finansējums palīdz samazināt atšķirības ES reģionos un starp tiem, dalībvalstu iekšienē un starp tām, kā arī veicina ilgtspējīgu teritoriālo attīstību (Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus). Tas arī atbalsta Savienības solidaritāti un veicina sadarbību gatavībai uz katastrofām un to risināšanai (Savienības civilās aizsardzības mehānisms un *rescEU*). Turklāt programmas šajā kategorijā cenšas padarīt ES noturīgāku pret pašreizējiem un nākotnes izaicinājumiem, ieguldot zaļās un digitālās pārkārtošanās procesā, jaunatnē (*Erasmus*), veselībā (*EU4Health*) un darbībās, lai aizsargātu ES vērtības (tiesiskums, tiesības un vērtības), un veicināt kultūras daudzveidību (“Radošā Eiropa”).

Šajā kategorijā ir iekļauts ANM, kas darbojas, izmantojot lielāko daļu no *NGEU* nodrošinātā finansējuma laikposmā no 2021. līdz 2023. gadam. Citas programmas, kas saņem iemaksas no *NGEU* (ārējie piešķirtie ieņēmumi) šajā kategorijā, ir šādas: *REACT-EU*, Savienības civilās aizsardzības mehānisms (*rescEU*).

					Miljonos EUR
DFS programma	Saistību aproprācijas	Uzņemtās saistības	Maksājumu aproprācijas	Veiktie maksājumi	Neizpildītās saistības 2021. gada beigās
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	31 458	24 038	6 058	4 926	19 112
Eiropas Sociālais fonds (ESF)	19 161	15 435	2 267	2 081	13 354
Kopā REACT-EU pakete	50 620	39 473	8 325	7 007	32 466

3. izdevumu kategorija – Dabas resursi un vide

Izdevumi saskaņā ar šo kategoriju tiek ieguldīti ilgtspējīgā lauksaimniecībā (kopējā lauksaimniecības politika) un zivsaimniecības un jūrniecības politikā (Eiropas Jūrniecības, zivsaimniecības un akvakultūras fonds), kā arī programmās, kas veltītas vides aizsardzībai un klimata pasākumiem (*LIFE* programma, Taisnīgas pārkārtošanās fonds).

Programmas, kas saņem iemaksas no NGEU (ārējie piešķirtie ieņēmumi) šajā kategorijā: lauku attīstība, Taisnīgas pārkārtošanās fonds.

4. izdevumu kategorija – Migrācija un robežu pārvaldība

Programmas (Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds, Integrētās robežu pārvaldības fonds) un decentralizētās aģentūras (piemēram, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*Frontex*) un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra), ko finansē saskaņā ar šo kategoriju, cenšas risināt problēmas, kas saistītas ar migrāciju un ES ārējo robežu pārvaldību un patvēruma sistēmas aizsardzību ES ietvaros.

5. izdevumu kategorija – Drošība un aizsardzība

Šī kategorija atspoguļo pieaugošo vajadzību pēc sadarbības Savienības līmenī, lai novērstu drošības apdraudējumus un palielinātu tās stratēģisko autonomiju. Tajā ir iekļautas programmas, kuru uzdevums ir uzlabot Eiropas pilsoņu drošību un drošumu (Iekšējās drošības fonds), stiprināt Eiropas aizsardzības spējas (Eiropas Aizsardzības fonds) un nodrošināt instrumentus, kas nepieciešami, lai risinātu iekšējās un ārējās drošības problēmas.

6. izdevumu kategorija – Kaimiņattiecības un pasaule

Programmas šajā kategorijā pastiprina ES sociāli ekonomisko ietekmi tās kaimiņvalstīs, jaunattīstības valstīs un pārējā pasaulē. Jaunajā NDICI "Eiropa pasaulē" ir apvienoti vairāki bijušie ES ārējā finansējuma instrumenti, tostarp sadarbība ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstīm, ko iepriekš finansēja Eiropas Attīstības fonds. Šajā kategorijā ir iekļauta atbalsta sniegšana valstīm, kas gatavojas pievienoties ES (pirmspievienošāns atbalsts), un Savienības humānās palīdzības programma.

7. izdevumu kategorija – Eiropas publiskā pārvalde

Šī izdevumu kategorija attiecas uz visu iestāžu administratīvajiem izdevumiem, pensijām un Eiropas skolām.

9. izdevumu kategorija – Īpaši instrumenti

ES budžeta elastības mehānismi ļauj ES mobilizēt nepieciešamos līdzekļus, lai reaģētu uz neparedzētiem notikumiem, piemēram, krīzēm un ārkārtas situācijām. Ikgadējā budžeta nomenklatūrā un izpildē tie ir norādīti 9. kategorijā, lai gan tos var mobilizēt, pārsniedzot DFS izdevumiem maksimāli noteiktos apjomus. To darbības joma, finanšu piešķirums un darbības nosacījumi paredzēti DFS regulā un Iestāžu nolīgumā. Tie nodrošina, ka budžeta resursi var reaģēt uz mainīgajām prioritātēm, lai katrs euro tiktu izmantots tur, kur tas visvairāk vajadzīgs.

3.3. SĪKI IZSTRĀDĀTAS DFS IZDEVUMU KATEGORIJAS (PROGRAMMAS)

DFS izdevumu kategorijas ir sadalītas sīkākās izdevumu kategorijās, kas atbilst galvenajām izdevumu programmām (piemēram, "Apvārsnis 2020", "Erasmus+" utt.). Juridiskais pamats budžeta izpildei tiek pieņemts šajā programmu līmenī. Programmas ir parastais formāts, kas tiek izmantots ziņošanai par īstenošanu un rezultātiem. Tabulas par katru programmu ir pieejamas budžeta izpildes pārskatos (sk. 6.7.–6.12. tabulu tālāk).

3.4. NextGenerationEU

Tā kā neatmaksājamam atbalstam (dotācijām) ir paredzēts 421,1 miljards EUR, NGEU būtiski ietekmē ES kopējos gada budžetus no 2021. līdz 2026. gadam un to izpildi. 2021. gadā šī summa tika pilnībā iekļauta kā piešķirto ieņēmumu apropriācijas. Visas saistības par neatmaksājamo atbalstu tiks reģistrētas līdz 2023. gada 31. decembrim, un tās tiks izpildītas ar maksājumiem līdz 2026. gada 31. decembrim saskaņā ar EURI regulas 3. panta 4. un 9. punktu⁽⁴¹⁾.

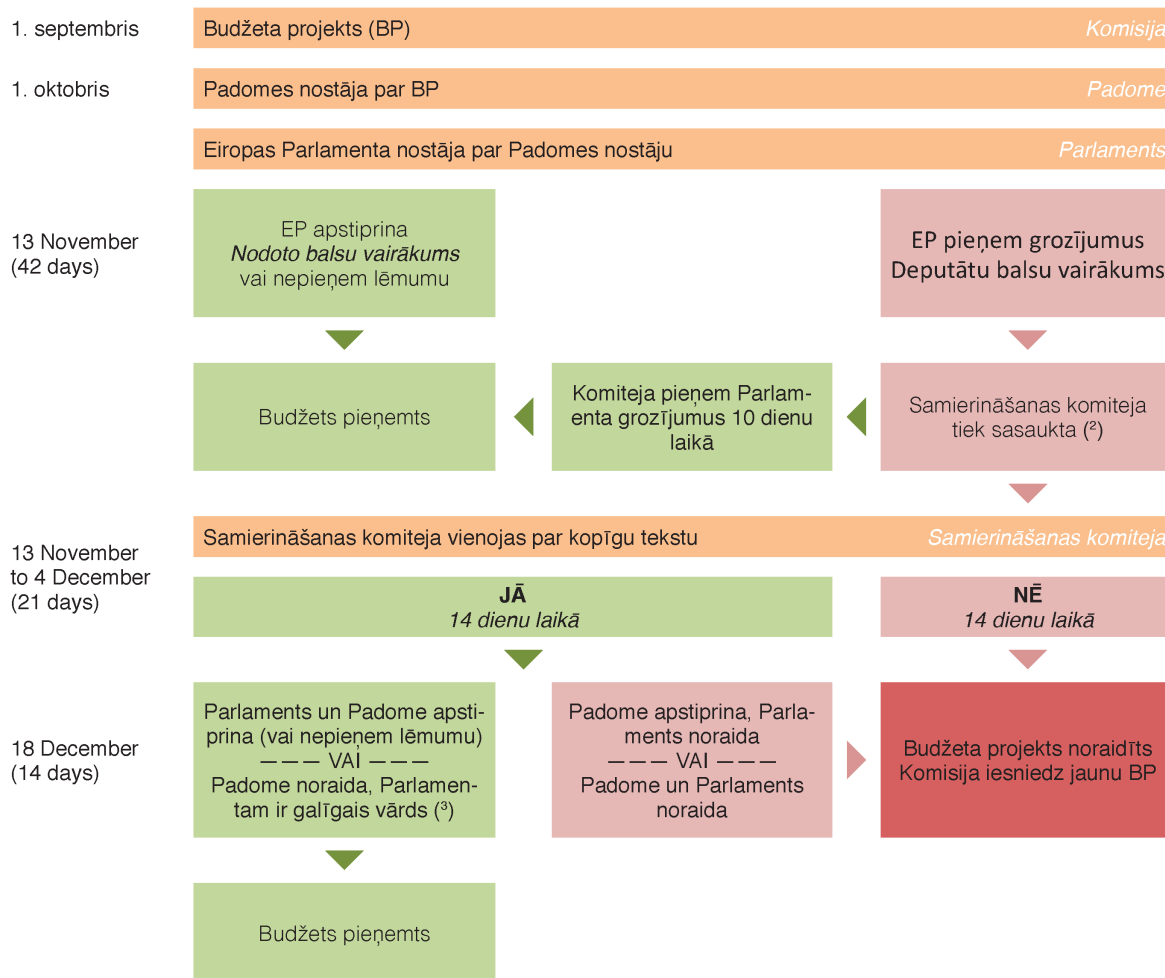
Visaptverošam pārskatam par NGEU darbībām sk. iedaļas "Gada būtiskākās norises finanšu jomā" 2.2. un 2.3. sadaļu.

⁽⁴¹⁾ Padomes Regula (ES) 2020/2094.

3.5. GADA BUDŽETS

Budžeta pieņemšanas procedūra ir noteikta Līguma par ES darbību 314. pantā. Turpmāk sniegtajā diagrammā ir norādīti budžeta pieņemšanas termiņi un posmi.

Līguma laika grafiks ⁽¹⁾



⁽¹⁾ Praksē visas trīs iestādes cenšas iesniegt savus attiecīgos dokumentus agrāk attiecīgajā gadā, lai process noritētu netraucēti.

⁽²⁾ Samierināšanas komitejas sastāvā ir Padomes locekļi vai viņu pārstāvji un vienāds skaits locekļu, kuri pārstāv Eiropas Parlamentu. Komisija piedalās Samierināšanas komitejas sēdēs un uzņemas jebkuru iniciatīvu, kas vajadzīga, lai tuvinātu Eiropas Parlamenta un Padomes nostājas.

⁽³⁾ T. i., Eiropas Parlaments apstiprina kopīgo tekstu un tad 14 dienu laikā pēc Padomes noraidījuma izlemj (ar tā deputātu balsu vairākumu un 3/5 nodoto balsu) apstiprināt visus grozījumus vai daļu no tiem.

Komisijas budžeta struktūru veido administratīvās un darbības apropriācijas. Pārējām iestādēm ir tikai administratīvās apropriācijas. Turklāt budžetā ir nodalītas divu veidu apropriācijas – nediferencētās un diferencētās. Nediferencētās apropriācijas izmanto, lai finansētu vienam gadam paredzētās darbības (tās atbilst gada pārskata principam). Diferencētās apropriācijas izmanto, lai gada pārskata principu saskaņotu ar vajadzību pārvaldīt daudzgadu darbības. Diferencētās apropriācijas tiek iedalītas saistību un maksājumu apropriācijās:

- **saistību apropriācijas** – sedz to juridisko saistību kopējās izmaksas, kas uzņemtas kārtējā finanšu gadā par darbībām, kuru ilgums ir vairāki gadi. Tomēr budžeta saistības darbībām, kuru ilgums pārsniedz vienu finanšu gadu, var tikt sadalītas vairākiem gadiem atbilstošos gada maksājumos, ja tas paredzēts pamataktā,

- **maksājumu apropriācijas** – sedz izdevumus par saistībām, kas radušās kārtējā finanšu gadā un/vai iepriekšējos finanšu gados.

Pārskatos šāda veida finansējums tiek sagrupēts divos galvenajos posteņos:

- galīgās pieņemtās budžeta apropriācijas, kā arī
- papildu apropriācijas, kurās iekļauti:
 - pārnesumi no iepriekšējā gada (Finanšu regula ļauj dažos gadījumos pārnest neiztērētās summas no iepriekšējā gada uz kārtējo gadu), kā arī
 - piešķirtie ieņēmumi, kas izriet no atlīdzinājumiem, trešo personu / valstu iemaksām ES programmās un trešo personu vajadzībām veiktā darba; tie ir tieši piešķirti attiecīgajām izdevumu budžeta pozīcijām un veido trešo finansējuma pilāru.

Visi finansējuma veidi kopā veido pieejamās apropriācijas.

3.6. IEŅĒMUMI

3.6.1. Pašu resursu ieņēmumi

Lielākā daļa ieņēmumu ir no pašu resursiem, kas sastāv no turpmāk minētajām kategorijām.

- 1) Tradicionālie pašu resursi (TPR): 2021. gadā veidoja aptuveni 12 % no pašu resursu ieņēmumiem.
- 2) Uz pievienotās vērtības nodokli (PVN) balstīti resursi: 2021. gadā veidoja aptuveni 11 % no pašu resursu ieņēmumiem.
- 3) Uz neregulāri izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu balstīti resursi: 2021. gadā veidoja aptuveni 4 % no pašu resursu ieņēmumiem.
- 4) Uz nacionālā kopienākuma (NKI) balstīti resursi: 2021. gadā veidoja aptuveni 73 % no pašu resursu ieņēmumiem.

Padomes Lēmumā (ES, Euratom) 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par ES pašu resursu sistēmu (2020. gada Lēmums par pašu resursiem) ir noteiktas pašu resursu kategorijas un noteiktas to aprēķināšanas metodes. Lēmums stājās spēkā 2021. gada 1. jūnijā un tika piemērots ar atpakaļejošu spēku no 2021. gada 1. janvāra.

2020. gada Lēmums par pašu resursiem nosaka, ka kopējā pašu resursu summa, kas Savienībai piešķirta gada maksājumu apropriāciju segšanai, nepārsniedz 1,40 % no visu dalībvalstu NKI summas. Turklāt lēmums pilnvaro Komisiju izņēmuma kārtā Savienības vārdā īslaicīgi aizņemties kapitāla tirgos līdz 750 miljardiem EUR 2018. gada cenās, lai novērstu Covid-19 pandēmijas sekas, izmantojot atvēršanas instrumentu *NextGenerationEU*. Pašu resursu maksimālais apjoms maksājumu apropriācijām tiks īslaicīgi palielināts par 0,6 procentpunktiem, lai segtu visas saistības, kas izriet no šī aizņēmuma.

Sākot no 2021. gada, pārējie ES budžeta ieņēmumi ietver Apvienotās Karalistes finanšu iemaksas, lai segtu tās saistības pret ES un ES saistības pret Apvienoto Karalisti, kas izriet no 2014.–2020. gada perioda.

3.6.2. Tradicionālie pašu resursi (TPR)

TPR sastāv no muitas nodokļiem, ko dalībvalstis ES vārdā iekasē no uzņēmējiem par importu no trešām valstīm. Tomēr dalībvalstis patur 25 %, lai segtu iekasēšanas izmaksas. Visas konstatētās TPR summas jāiegrāmato vienā no šiem kompetento iestāžu kontiem:

- parastajos kontos, kas paredzēti Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 6. panta 3. punktā: visas atgūtās vai garantētās summas,
- atsevišķos kontos, kas paredzēti minētajā pantā: visas summas, kuras vēl nav atgūtas un/vai nav garantētas; šajā kontā var iegrāmāt arī tās summas, kas ir garantētas, bet apstrīdētas.

Dalībvalstīm ar savas valsts kases vai valsts centrālās bankas starpniecību jāiegrāmato TPR Komisijas kontā ne vēlāk kā pirmajā darb dienā pēc 19. datuma otrajā mēnesī pēc mēneša, kurā tika konstatētas maksājumtiesības (vai atsevišķa konta gadījumā – atgūtas attiecīgās summas).

3.6.3. Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

PVN pašu resursus aprēķina, pamatojoties uz dalībvalstu PVN bāzēm, kas šim nolūkam ir saskaņotas atbilstīgi ES noteikumiem. Vienota piesaistīšanas likme 0,30 % apmērā tiek piemērota katras dalībvalsts kopējai PVN ieņēmumu summai, kas iekasēta par visām ar nodokli apliekamajām precēm, kas dalīta ar vidējo svērto PVN likmi. PVN bāze ir ierobežota un nepārsniedz 50 % no katras dalībvalsts NKI.

3.6.4. Nereciklēts izlietots plastmasas iepakojums

Vienota piesaistīšanas likme 0,80 EUR par kilogramu attiecas uz katrā dalībvalstī radītā nereciklētā izlietotā plastmasas iepakojuma svaru. Izlietoto plastmasas iepakojumu, kas konkrētajā gadā netiek reciklēts, aprēķina kā starpību starp radīto izlietoto plastmasas iepakojumu un attiecīgajā gadā dalībvalstī reciklēto izlietoto plastmasas iepakojumu. Bulgārijai, Čehijai, Igaunijai, Grieķijai, Spānijai, Horvātijai, Itālijai, Kiprai, Latvijai, Lietuvai, Ungārijai, Maltai, Polijai, Portugālei, Rumānijai, Slovēnijai un Slovākijai ir tiesības uz īpašu ikgadēju vienreizēju maksājumu samazinājumu to attiecīgajām pašu resursu, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, iemaksām.

3.6.5. Nacionālais kopienākums (NKI)

Resursus, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI), izmanto, lai finansētu to budžeta daļu, ko nesedz citi ieņēmumu avoti. Katras dalībvalsts NKI piemēro vienotu piesaistīšanas likmi, ko nosaka saskaņā ar ES noteikumiem.

PVN resursus un NKI resursus nosaka, pamatojoties uz attiecīgo bāzu prognozēm, ko izstrādā budžeta projekta sagatavošanas laikā. Šīs prognozes pēc tam pārskata un atjaunina attiecīgajā budžeta gadā, veicot budžeta grozījumus. Pozitīvās vai negatīvās starpības starp summām, kas dalībvalstīm ir jāmaksā, ņemot vērā faktiskās bāzes, un summām, kas ir faktiski samaksātas, pamatojoties uz (pārskatītajām) prognozēm, Komisija pieprasa dalībvalstīm nodrošināt līdz pirmajai jūnija darb dienai otrajā gadā, kurš seko attiecīgajam budžeta gadam. Faktiskajās PVN un NKI bāzēs joprojām var veikt korekcijas turpmākajos četros gados, ja vien netiek sniegta atruna. Šīs atrunas atspoguļo potenciālās prasības dalībvalstīm par precīzi nenosakāmām summām, jo to finansiālo ietekmi nevar precīzi aplēst. Ja ir iespējams noteikt precīzu summu, attiecīgie PVN un NKI resursi tiek pieprasīti saistībā ar PVN un NKI atlikumiem vai izmantojot atsevišķus līdzekļu pieprasījumus.

3.6.6. Bruto samazinājums

Laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam turpmāk minētās dalībvalstis gūst labumu no to ikgadējo NKI iemaksu bruto samazinājuma: 565 miljoni EUR Austrijai, 377 miljoni EUR Dānijai, 3 671 miljons EUR Vācijai, 1 921 miljons EUR Nīderlandei un 1 069 miljoni EUR Zviedrijai. Šos bruto samazinājumus nosaka 2020. gada cenās, un tos finansē visas dalībvalstis.

3.7. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTU SASKAŅOJUMS AR BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTIEM

	<i>Miljonos EUR</i>	
	2021	2020
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI	(42 100)	57 416
Ieņēmumi		
<i>Kārtējā gadā konstatētās, bet vēl neiekasētās maksājumtiesības</i>	(7 068)	(1 295)
<i>Iepriekšējos gados konstatētās un kārtējā gadā iekasētās maksājumtiesības</i>	64 356	3 886
<i>Uzkrātie ieņēmumi (neto)</i>	(5 434)	(48 762)
	51 854	(46 171)

	Miljonos EUR	
	2021	2020
Izdevumi		
Uzkrātie izdevumi (neto)	53 108	8 258
Iepriekšējo gadu izdevumi, kas samaksāti kārtējā gadā	(1 046)	(457)
Priekšfinansējuma neto ietekme	(47 608)	(17 547)
Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz nākamo gadu	(4 449)	(2 268)
Maksājumi, kas veikti no pārnestajām apropriācijām, un neizmantoto maksājumu apropriāciju atcelšana	(4 047)	3 248
Uzkrājumu pārmaiņas	1 032	3 873
Citi	(3 577)	(4 441)
	(6 587)	(9 334)
Saimnieciskās darbības rezultāti aģentūrām un likvidējamajai EOTK	61	(142)
GADA BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTS	3 230	1 768

Saskaņā ar Finanšu regulu gada saimnieciskās darbības rezultātus aprēķina, pamatojoties uz uzkrājumu grāmatvedības principiem un ES grāmatvedības noteikumiem, bet budžeta izpildes rezultāti ir balstīti uz mainītiem naudas plūsmas grāmatvedības noteikumiem. Tā kā saimnieciskās darbības rezultātu un budžeta izpildes rezultātu nosaka vieni un tie paši pamatā esošie darījumi (izņēmums ir pārējie (nebudžeta) aģentūru un likvidējamās EOTK ieņēmumu un izdevumu avoti, ko iekļauj tikai saimnieciskās darbības rezultātos), gada saimnieciskās darbības rezultāta saskaņošana ar gada budžeta izpildes rezultātu kalpo kā noderīga saskaņotības pārbaude.

Saskaņošanas posteņi – ieņēmumi

Faktiskie finanšu gada budžeta ieņēmumi atbilst ieņēmumiem, kas ir iekasēti par maksājumtiesībām, kuras konstatētas attiecīgā gada laikā, un summām, kas iekasētas par iepriekšējos gados konstatētajām maksājumtiesībām. Tāpēc kārtējā gadā konstatētas, bet vēl neiekasētās maksājumtiesības saskaņošanas nolūkā atskaita no saimnieciskās darbības rezultātiem, jo tās nav daļa no budžeta ieņēmumiem. Turpretim iepriekšējos gados konstatētās un kārtējā gadā iekasētās maksājumtiesības saskaņošanas nolūkā jāpieskaita saimnieciskās darbības rezultātiem.

Uzkrātie ieņēmumi galvenokārt sastāv no uzkrātajiem ieņēmumiem, kas saistīti ar AK izstāšanos no ES, finanšu korekcijām, pašu resursiem, procentiem un dividendēm. Ņem vērā tikai neto ietekmi, t. i., kārtējā gadā uzkrātos ieņēmumus, no kuriem atskaitīti iepriekšējā gadā uzkrātie ieņēmumi.

Saskaņošanas posteņi – izdevumi

Uzkrātos izdevumus galvenokārt veido uzkrātie izdevumi gada beigu noslēguma mērķiem, t. i., attiecināmie izdevumi, kuri radušies ES līdzekļu saņēmējiem, bet par kuriem vēl nav paziņots Komisijai. Ņem vērā tikai neto ietekmi, t. i., kārtējā gadā uzkrātos izdevumus, no kuriem atskaitīta iepriekšējā gadā uzkrāto izdevumu apvērse. Kārtējā gadā veikti maksājumi, kas attiecas uz iepriekšējos gados iegrāmatotiem rēķiniem, ir iekļauti kārtējā gada budžeta izdevumos un šā iemesla dēļ saskaņošanas nolūkos ir jāpieskaita saimnieciskās darbības rezultātam.

Priekšfinansējuma neto ietekme ir šādu elementu apvienojums: 1) jaunā priekšfinansējuma summas, kas samaksātas kārtējā gadā un atzītas par attiecīgā gada budžeta izdevumiem, un 2) priekšfinansējuma summu dzēšana ar kārtējā gadā apstiprinātajām attiecināmajām izmaksām. Pēdējais no tiem ir izdevumi uzkrājumu izteiksmē, bet ne budžeta kontos, jo samaksas brīdī sākotnējā priekšfinansējuma maksājums jau tika uzskatīts par budžeta izdevumiem.

Papildus maksājumiem, kas veikti uz attiecīgā gada apropriāciju pamata, minētā gada apropriācijas, kas pārnestas uz nākamo gadu, arī ir jāņem vērā, aprēķinot attiecīgā gada budžeta izpildes rezultātus (saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 608/2014 1. panta 1. punktu). Tas pats attiecas arī uz budžeta maksājumiem, kas veikti kārtējā gadā no apropriācijām, kuras pārnestas no iepriekšējiem gadiem, un uz neizmantoto maksājumu apropriāciju atcelšanu.

Uzkrājumu pārmaiņas attiecas uz gada beigu aplēsēm finanšu pārskatos (galvenokārt darbinieku pabalsti), kuras neietekmē budžeta kontus. Citas saskaņojamās summas ietver dažādus elementus, piemēram, aktīvu amortizāciju/nolietojumu, aktīvu iegādi, kapitāla nomas maksājumus un finansiālo līdzdalību, kuriem ir atšķirīga budžeta un uzkrājumu grāmatvedība.

Saskaņošanas postenis – aģentūru un likvidējamās EOTK saimnieciskās darbības rezultāts

Gada budžeta izpildes rezultāts ir nekonsolidēts skaitlis un neietver pārējos (nebudžeta) konsolidēto aģentūru un likvidējamās EOTK ieņēmumu un izdevumu avotus (sk. 6. skaidrojumu). Lai saskaņotu gada saimnieciskās darbības rezultātu – konsolidētu skaitli, kas ietver šīs summas – ar gada budžeta izpildes rezultātu, kā saskaņojamo posteni norāda visu aģentūru un likvidējamās EOTK konsolidēto gada saimnieciskās darbības rezultātu.

4. 2021. GADA ES BUDŽETA IZPILDE

Sk. iedaļas “Gada būtiskākās norises finanšu jomā” 4. sadaļu “Budžeta izpildes kopsavilkums” par 2021. gada budžeta izpildi attiecībā uz ieņēmumiem un izdevumiem, neizpildītajām saistībām un budžeta izpildes rezultātiem.

5. ES BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDE

5.1. KOPSAVILKUMS PAR ES BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDI

Miljonos EUR

Sadaļa	Ienākumu apropriācijas		Konstatētās maksājumtiesības			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nav samaksāts
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kārtējā gada	Pārnestās summas	Kopā	Par kārtējā gada maksājumtiesībām	Par pārnestajām maksājumtiesībām	Kopā		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
1. Pašu resursi	156 867	156 993	158 629	2 241	160 869	158 624	8	158 632	101 %	2 237
11 – cukura nodevas	0	0	1	—	1	1	—	1	—	(0)
12 – muitas nodokļi	17 606	17 348	19 033	2 241	21 274	19 028	8	19 037	110 %	2 237
13 – PVN	17 967	17 941	17 934	—	17 934	17 934	—	17 934	100 %	—
14 – NKI	121 294	115 858	115 819	—	115 819	115 819	—	115 819	100 %	—
16 – NKI samazināšana, pamatojoties uz dažām dalībvalstīm piešķirto ieguldījumu	0	—	11	—	11	11	—	11	—	—
17 – izlietotais plastmasas iepakojums	0	5 847	5 831	—	5 831	5 831	—	5 831	100 %	—
2. Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas	0	1 769	1 772	7	1 779	1 772	—	1 772	100 %	7
3. Administratīvie ieņēmumi	1 726	1 726	2 254	52	2 306	2 195	35	2 230	129 %	76
4. Finanšu ieņēmumi, nokavējuma procenti un naudas sodi	119	515	2 082	16 412	18 494	1 060	573	1 633	317 %	16 861
5. Budžeta garantijas, aizņēmumu un aizdevumu darbības	0	0	55 501	—	55 501	55 501	—	55 501	—	—
6. Ieņēmumi, iemaksas un atmaksātie līdzekļi saistībā ar Savienības rīcībpolitikām	7 348	7 008	25 403	711	26 114	19 359	468	19 827	283 %	6 287
Kopā	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

6. ES BUDŽETA IZDEVUMU IZPILDE

6.1. DFS: SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN PĀRMAIŅAS

Miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas						
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas			Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas			Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	Pieejamās apropriācijas kopā	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11	
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478	
2. Kohēzija, noturība un vērtības	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414	
2.a. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	48 191	0	48 191	8	58 215	106 413	61 868	1 987	63 855	13	15 760	79 628	
2.b. Noturība un vērtības	4 671	358	5 029	1	340 883	345 913	4 286	(527)	3 758	413	47 615	51 787	
3. Dabas resursi un vide	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310	
<i>tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi</i>	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467	
4. Migrācija un robežu pārvaldība	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734	
5. Drošība un aizsardzība	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726	
6. Kaimiņattiecības un pasaule	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258	
7. Eiropas publiskā pārvalde	10 448	(5)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368	
<i>tostarp: iestāžu administratīvie izdevumi</i>	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492	
O Ārpus DFS	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931	
S Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593	
Kopā	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812	

6.2. DFS: SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE

Miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2. Kohēzija, noturība un vērtības	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
2.a. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	106 413	1 751	8	46 709	48 468	46 %	—	11 240	11 240	46 439	—	265	46 705
2.b. Noturība un vērtības	345 913	5 009	1	98 469	103 479	30 %	0	242 413	242 413	20	—	1	22
3. Dabas resursi un vide	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
4. Migrācija un robežu pārvaldība	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5. Drošība un aizsardzība	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6. Kaimiņattiecības un pasaule	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7. Eiropas publiskā pārvalde	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
tostarp: iestāžu administratīvie izdevumi	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
O Ārpus DFS	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Kopā	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

6.3. DFS: MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE

Miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2. Kohēzija, noturība un vērtības	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
2.a. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	79 628	63 849	11	11 731	75 591	95 %	3	4 029	4 032	3	2	0	5
2.b. Noturība un vērtības	51 787	3 728	228	46 908	50 863	98 %	24	704	728	7	185	3	195
3. Dabas resursi un vide	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
<i>tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi</i>	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
4. Migrācija un robežu pārvaldība	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5. Drošība un aizsardzība	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6. Kaimiņattiecības un pasaule	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7. Eiropas publiskā pārvalde	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
<i>tostarp: iestāžu administratīvie izdevumi</i>	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
O Ārpus DFS	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Kopā	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

6.4. DFS: NEIZPILDĪTO SAISTĪBU (RAL) PĀRMAIŅAS

Miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās
	No iepriekšējā gada pārņestās saist.	Saist. atcelš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzpemtās saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārņest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2. Kohēzija, noturība un vērtības	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
2.a. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	180 084	(123)	(68 428)	111 534	48 468	(7 163)	(0)	41 305	152 839
2.b. Noturība un vērtības	3 662	(82)	(1 559)	2 021	103 479	(49 305)	(0)	54 174	56 195
3. Dabas resursi un vide	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
<i>tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi</i>	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
4. Migrācija un robežu pārvaldība	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5. Drošība un aizsardzība	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6. Kaimiņattiecības un pasaule	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7. Eiropas publiskā pārvalde	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
<i>tostarp: iestāžu administratīvie izdevumi</i>	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
O Ārpus DFS	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Kopā	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

17.10.2022.

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 399/165

6.5. DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA GADIEM, KAD TĀS RADUŠĀS

Miljonos EUR

	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kopā
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2. Kohēzija, noturība un vērtības	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3. Dabas resursi un vide	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691
4. Migrācija un robežu pārvaldība	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5. Drošība un aizsardzība	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397
6. Kaimiņattiecības un pasaule	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7. Eiropas publiskā pārvalde	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Ārpus DFS	—	—	—	—	—	1	6	140	147
S Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Jaunās Komisijas izveide ietvēra dienestu iekšējo reorganizāciju. Saistīto darījumu pārdales rezultātā notika nesamaksātās summas pārbīde pa gadiem. Neizpildīto saistību kopējā summa nemainās.

6.6. DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA APROPRIĀCIJU VEIDIEM

Miljonos EUR

	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korek- cijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusī maksājāmā summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korek- cijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusī maksājāmā summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2. Kohēzija, noturība un vērtības	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
2.a. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	157 017	(123)	1 759	67 174	91 479	23 067	(0)	46 709	8 416	61 360	152 839
2.b. Noturība un vērtības	3 261	(75)	5 009	4 106	4 090	401	(8)	98 469	46 757	52 105	56 195
3. Dabas resursi un vide	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
4. Migrācija un robežu pārvaldība	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5. Drošība un aizsardzība	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397
6. Kaimiņattiecības un pasaule	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7. Eiropas publiskā pārvalde	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
tostarp: iestāžu administratīvie izdevumi	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
O Ārpus DFS	—	—	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	0	—	1 223	1 223	—	—	—	—	—	—	—
Kopā	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

6.7. SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN PĀRMAIŅAS

Miljonos EUR

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
1. "Apvārsnis Eiropa"	11 507	1	11 508	20	6 750	18 278	9 835	(905)	8 930	81	3 926	12 937
Euratom	266	(1)	265	12	73	349	254	18	272	45	127	444
eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	864	—	864	—	17	881	614	—	614	0	45	659
Citas darbības	—	—	—	—	490	490	—	—	—	—	377	377
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	10	(0)	10	—	—	10	14	(2)	12	—	—	12
Fonds InvestEU	654	3	657	—	6 511	7 168	1 081	(142)	939	—	724	1 662
EISI – transports	1 785	0	1 786	—	21	1 807	1 428	(49)	1 380	1	18	1 398
EISI – enerģija	785	—	785	—	9	794	471	71	543	1	12	556
EISI – digitalizācija	277	—	277	—	1	279	207	(50)	158	1	6	164
"Digitālā Eiropa"	1 130	1	1 130	—	31	1 161	159	(69)	90	0	4	94
Decentralizētās aģentūras	188	1	189	—	13	203	188	1	189	—	13	203
Citas darbības	375	(3)	372	—	—	372	375	(3)	372	—	—	372
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	17	—	17	1	—	18	23	(6)	18	0	—	18
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	26	(1)	25	—	8	33	21	6	27	—	0	27
Vienotais tirgus	575	8	583	—	44	627	547	(121)	427	4	57	488

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
ES krāpšanas apkarošana	24	—	24	—	1	25	24	(8)	16	—	1	17
Nodokļu sistēma	36	(1)	35	—	1	36	33	3	36	0	3	38
Muita	127	(1)	126	—	4	130	86	6	93	0	8	100
Decentralizētās aģentūras	121	(3)	118	—	10	128	121	(3)	118	—	10	128
Citas darbības	8	1	9	—	0	9	8	(1)	7	—	0	7
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	8	(3)	5	—	—	5	14	(5)	9	—	—	9
Eiropas kosmosa pro- gramma	1 997	(20)	1 977	—	125	2 102	1 652	728	2 379	4	339	2 722
Decentralizētās aģentūras	36	20	56	—	1	57	36	7	43	—	1	44
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	1	(1)	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—	—
Kopā 1. izdevumu kategorija: Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2. Reģionālā attīstība (ERAF) (1)	29 240	(0)	29 240	—	35 562	64 803	33 871	3 505	37 376	5	10 076	47 457
Kohēzijas fonds	4 696	0	4 696	—	1 363	6 059	10 595	(2 097)	8 498	2	1 351	9 852
Kohēzijas fonda iemaksas EISI – transportam	1 442	—	1 442	—	12	1 455	1 250	(228)	1 022	—	13	1 035

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	0	0	4	(1)	3	—	0	3
Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+) (1)	12 812	0	12 812	8	21 277	34 097	16 147	809	16 956	6	4 319	21 280
Atbalsts Kipras turku kopie- nai	32	—	32	—	2	34	35	4	39	0	1	40
Eiropas atveseļošana un no- turība	116	—	116	—	337 969	338 086	109	(27)	82	1	46 386	46 469
“Perikls IV”	1	—	1	—	0	1	1	(0)	0	—	0	0
ES atveseļošana	40	(35)	5	—	—	5	40	(35)	5	—	—	5
RescEU	90	92	183	—	2 085	2 267	194	(29)	165	17	23	204
EU4Health	327	2	329	—	10	339	128	(68)	60	1	4	66
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	—	232	232	—	439	671	90	224	314	379	439	1 132
Decentralizētās aģentūras	258	67	324	—	18	343	248	68	316	—	18	334
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	3
Darbības saskaņā ar Komi- sijas prerogatīvām	11	—	11	—	1	13	10	(0)	10	—	2	12
Nodarbinātība un sociālā inovācija	102	0	103	—	12	114	85	(30)	55	1	13	69
Erasmus+	2 663	0	2 663	—	305	2 968	2 408	(419)	1 989	7	680	2 676
Eiropas Solidaritātes korpus (ESC)	136	—	136	—	12	147	127	(30)	96	2	17	115

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Peejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Peejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
“Radošā Eiropa”	306	—	306	—	14	320	237	(104)	133	2	16	151
Tiesiskums	46	0	47	—	6	53	45	(10)	35	0	6	42
Tiesības un vērtības	97	2	99	—	2	101	88	(27)	60	1	2	63
Decentralizētās aģentūras	220	(1)	220	1	4	225	220	(17)	203	2	5	210
Citas darbības	9	—	9	—	1	10	7	(1)	7	—	1	8
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	32	(2)	30	—	0	30	51	(23)	28	—	0	28
Darbības saskaņā ar Komi- sijas prerogatīvām	184	—	184	—	2	185	162	(4)	158	—	2	160
Kopā 2. izdevumu kategorija: Kohēzija, noturība un vērtības	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
3. Lauksaimniecības garantijas	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
Citas dabas resursu un vides progr.	75	(75)	—	—	—	—	72	(72)	—	—	—	—
Lauksaimniecības fonds lau- ku attīstībai	15 345	(4)	15 341	—	8 492	23 833	15 022	(673)	14 349	2	817	15 168
Jūrniecība un zivsaimniecība	761	(2)	759	—	239	998	829	(134)	695	1	151	847
Zivsaimniecība (SFPA un RFMO)	74	78	152	—	—	152	73	77	150	—	—	150
Decentralizētās aģentūras	17	4	21	—	1	22	17	4	21	—	1	22
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	6	(3)	3	—	—	3

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Vide un klimats (LIFE)	739	0	739	—	3	742	371	72	443	4	2	449
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	1 137	(0)	1 137	—	10 868	12 005	0	1	1	—	94	96
Aizdevuma mehānisms sa- skaņā ar Taisnīgas pārkārto- šanās mehānismu	—	—	—	—	46	46	—	—	—	—	46	46
Decentralizētās aģentūras	51	(0)	50	—	7	57	51	(0)	50	—	7	57
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	4	(0)	4	—	—	4	9	(4)	5	—	—	5
Kopā 3. izdevumu kategorija: Dabas resursi un vide	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
4. Patvēruma, migrācija un in- tegrācija	873	22	895	—	8	903	1 301	(76)	1 225	2	9	1 236
Decentralizētās aģentūras	138	—	138	—	22	160	138	—	138	—	22	160
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	0	0	—	0	0	—	0	0
Robežu pārvaldība (IBMF) – Robežu pārvaldība un vīzas	398	34	432	—	9	442	488	(86)	402	2	154	558
Robežu pārvaldība (IBMF) – Muitas aprīkojums	135	—	135	—	—	135	33	(33)	0	—	—	0

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Decentralizētās aģentūras	734	(32)	703	—	25	728	726	28	754	—	25	779
Kopā 4. izdevumu kategorija: Migrācija un robežu pārvaldība	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5. Iekšējās drošības fonds (IDF)	176	2	178	—	3	182	181	(15)	165	0	4	169
Kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	73	—	73	—	—	73	50	(4)	46	—	—	46
Kodoldrošība un kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	69	—	69	—	1	70	78	3	81	—	1	82
Decentralizētās aģentūras	198	(5)	193	—	7	200	198	(5)	193	—	7	200
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	22	(1)	21	—	0	21	21	—	21	—	0	21
Eiropas aizsardzība (pētniecība)	283	40	323	—	7	330	13	(12)	1	—	0	2
Eiropas aizsardzība (ar pētniecību nesaistīts)	662	(40)	623	—	17	639	109	90	199	0	0	199
Militārā mobilitāte	227	—	227	—	—	227	17	(15)	2	—	—	2

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	5	0	5	—	0	5
Kopā 5. izdevumu kategorija: Drošība un aizsardzība	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6. Kaimiņattiecības, attīstība un starptautiskā sadarbība	12 071	340	12 411	—	216	12 627	6 514	167	6 681	24	234	6 939
Kodoldrošības instruments (EINS)	38	—	38	—	3	40	33	(16)	17	1	3	20
Humānā palīdzība (HUMA)	1 503	665	2 168	—	39	2 207	1 900	507	2 407	5	61	2 473
Kopējā ārpolitika un drošī- bas politika (KĀDP)	352	0	352	—	57	409	329	18	346	0	41	388
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	67	—	67	—	—	67	33	(26)	8	—	—	8
Citas darbības	72	(53)	19	—	0	19	42	(24)	17	—	0	17
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	(0)	—	—	0	0	0	2	2	—	0	2
Darbības saskaņā ar Komi- sijas prerogatīvām	93	(1)	92	—	1	94	78	(7)	71	—	1	72
Pirmspievienošanās palīdzī- ba (IPA III)	1 901	(18)	1 884	—	127	2 011	1 882	22	1 905	7	427	2 338

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 6. izdevumu kategorija: Kaimiņattiecības un pasaule	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7. Darbinieku pensijas	2 179	—	2 179	—	—	2 179	2 179	—	2 179	—	—	2 179
(Pensijas bijušajiem locek- ļiem) Eiropas Parlaments	11	—	11	—	—	11	11	—	11	—	—	11
(Pensijas bijušajiem locek- ļiem) Eiropadome un Pa- dome	1	0	1	—	—	1	1	0	1	—	—	1
(Pensijas bijušajiem locek- ļiem) Komisija	7	—	7	—	—	7	7	—	7	—	—	7
(Pensijas bijušajiem locek- ļiem) EST	12	(1)	12	—	—	12	12	(1)	12	—	—	12
(Pensijas bijušajiem locek- ļiem) ERP	5	0	5	—	—	5	5	0	5	—	—	5
(Pensijas bijušajiem locek- ļiem) Ombuds	0	—	0	—	—	0	0	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locek- ļiem) EDAU	0	0	0	—	—	0	0	0	0	—	—	0
Eiropas skolas	197	—	197	—	20	216	197	—	197	1	20	217

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Štata darbinieku atalgojums	2 509	(14)	2 495	—	67	2 561	2 509	(14)	2 495	0	67	2 561
Ārštata darbinieku atalgojums	242	6	248	—	64	312	242	6	248	38	64	350
Deputāti – algas un pabalsti	15	—	15	—	0	15	15	—	15	0	0	15
Deputāti – pagaidu pabalsti	3	—	3	—	—	3	3	—	3	—	—	3
Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	29	(3)	26	—	1	27	29	(3)	26	3	1	31
Dienesta attiecību izbeigšanās	8	—	8	—	—	8	8	—	8	—	—	8
Mācību izmaksas	18	(0)	17	—	5	23	18	(0)	17	11	5	34
Sociālā joma un mobilitāte	22	2	24	—	28	52	22	2	24	12	29	64
Informācijas un komunikācijas tehnoloģija	242	55	298	—	84	381	242	55	298	142	84	523
Īre un pirkumi	302	16	318	—	39	357	302	16	318	5	39	361
Saistībā ar ēkām	100	(13)	86	—	28	114	100	(13)	86	51	28	165
Drošība	63	(0)	63	—	11	75	63	(0)	63	26	11	100
Komandējumi un reprezentācija	61	(36)	25	—	3	28	61	(36)	25	7	3	35
Sanāksmes, komitejas, konferences	31	(25)	6	—	4	9	31	(25)	6	6	4	16
Oficiālais Vēstnesis	3	(0)	2	—	0	2	3	(0)	2	1	0	3
Publikācijas	10	3	13	—	4	17	10	3	13	7	4	24
Informācijas iegūšana	4	(0)	4	—	0	4	4	(0)	4	1	0	5

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pētījumi un izmeklēšanas	4	2	6	—	0	6	4	2	6	11	0	17
Vispārējas iekārtas, trans- sportlīdzekļi, mēbeles	11	13	24	—	8	32	11	13	24	16	8	48
Lingvistiskie ārpakalpojumi	28	(3)	24	—	17	41	28	(3)	24	3	17	44
Citi administratīvie izdevu- mi	20	(2)	18	—	7	25	20	(2)	18	8	7	33
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	1	0	1	0	—	1
Citu iestāžu administratīvie izdevumi	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	10 448	(6)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
O Inovāciju fonds (IF)	—	—	—	—	3 816	3 816	—	—	—	—	3 819	3 819
Citas darbības	—	—	—	—	106	106	—	—	—	—	112	112
Kopā O izdevumu kategorija: Ārpus DFS	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S Solidaritāte un ārkārtas pa- līdzība (SEAR)	1 273	(429)	844	—	—	844	1 273	(408)	866	—	—	866
Eiropas Globalizācijas pielā- gošanās fonds (EGF)	197	—	197	—	20	217	20	(10)	10	0	20	30

Programma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriācijas kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto- jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Brexit korekcijas rezerve	—	1 698	1 698	—	—	1 698	—	1 698	1 698	—	—	1 698
Kopā S izdevumu kategorija: Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
Kopā	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

(¹) Šajā DFS programmā ir iekļauts papildu finansējums no NextGenerationEU paketei REACT-EU. Sk. budžeta izpildes pārskatu skaidrojumu 1.1. nodaļu "Daudzgažu finanšu shēma 2021.–2027. gadam". Punktā par 2. kategoriju ir sīki aprakstīts šīs DFS programmas ieguldījums REACT-EU paketē.

6.8. SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķir- tajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķir- tajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķir- tajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1. "Apvārsnis Eiropa"	18 278	11 394	20	2 484	13 897	76 %	113	4 263	4 376	1	—	0	1
Euratom	349	265	12	11	288	82 %	—	61	61	0	—	0	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11 +12
eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	881	864	—	1	865	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Citas darbības	490	—	—	82	82	17 %	—	408	408	—	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	10	10	—	—	10	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Fonds InvestEU	7 168	657	—	2 176	2 833	40 %	—	4 338	4 338	0	—	0	0
EISI – transports	1 807	1 786	—	20	1 806	100 %	—	1	1	0	—	(0)	0
EISI – enerģija	794	784	—	5	789	99 %	—	4	4	1	—	—	1
EISI – digitalizācija	279	277	—	0	277	100 %	—	1	1	0	—	—	0
“Digitālā Eiropa”	1 161	1 129	—	31	1 160	100 %	—	0	0	1	—	0	1
Decentralizētās aģentūras	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Citas darbības	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	18	17	1	—	18	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	33	25	—	6	31	96 %	—	1	1	—	—	(0)	(0)
Vienotais tirgus	627	582	—	17	600	96 %	—	26	26	1	—	0	1
ES krāpšanas apkarošana	25	24	—	—	24	98 %	—	1	1	0	—	0	0
Nodokļu sistēma	36	35	—	0	35	97 %	—	1	1	0	—	—	0
Muita	130	126	—	0	126	97 %	—	4	4	—	—	—	—
Decentralizētās aģentūras	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Citas darbības	9	9	—	0	9	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Eiropas kosmosa programma	2 102	1 977	—	102	2 079	99 %	—	23	23	0	—	(0)	0
Decentralizētās aģentūras	57	56	—	1	57	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 1. izdevumu kategorija: Vietnotais tirgus, inovācija un digitalizācija	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2. Reģionālā attīstība (ERAF) ⁽¹⁾	64 803	238	—	28 028	28 266	44 %	—	7 449	7 449	29 002	—	86	29 088
Kohēzijas fonds	6 059	16	—	1 307	1 323	22 %	—	44	44	4 679	—	12	4 691
Kohēzijas fonda iemaksas EISI – transportam	1 455	1 442	—	0	1 442	99 %	—	12	12	0	—	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	0	0
Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+) ⁽¹⁾	34 097	54	8	17 374	17 437	51 %	—	3 735	3 735	12 758	—	168	12 925
Atbalsts Kipras turku kopienai	34	32	—	1	33	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Eiropas atvēršana un noturība	338 086	116	—	98 034	98 150	29 %	—	239 935	239 935	0	—	—	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11 +12
“Perikls IV”	1	1	—	0	1	96 %	—	0	0	—	—	—	—
ES atvēršana	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
RescEU	2 267	183	—	153	336	15 %	0	1 932	1 932	0	—	0	0
EU4Health	339	329	—	9	338	100 %	—	0	0	0	—	0	0
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	671	232	—	70	301	45 %	—	370	370	0	—	—	0
Decentralizētās aģentūras	343	324	—	10	335	98 %	—	8	8	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	13	11	—	1	12	94 %	—	—	—	1	—	0	1
Nodarbinātība un sociālā inovācija	114	89	—	6	95	83 %	—	6	6	14	—	0	14
Erasmus+	2 968	2 663	—	169	2 832	95 %	—	135	135	0	—	1	1
Eiropas Solidaritātes korpus (ESC)	147	136	—	0	136	92 %	—	11	11	0	—	0	0
“Radošā Eiropa”	320	306	—	9	316	99 %	—	5	5	0	—	—	0
Tiesiskums	53	47	—	1	47	89 %	—	6	6	0	—	0	0
Tiesības un vērtības	101	99	—	1	100	99 %	—	1	1	0	—	—	0
Decentralizētās aģentūras	225	220	1	3	223	99 %	—	2	2	—	—	0	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Citas darbības	10	6	—	0	6	65 %	—	1	1	3	—	—	3
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	30	30	—	0	30	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	185	181	—	1	182	98 %	—	1	1	2	—	0	2
Kopā 2. izdevumu kategorija: Kohēzija, noturība un vērtības	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
3. Lauksaimniecības garantijas	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
Citas dabas resursu un vides progr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai	23 833	15 339	—	2 366	17 705	74 %	—	5 866	5 866	2	—	260	262
Jūrniecība un zivsaimniecība	998	107	—	110	217	22 %	—	0	0	652	—	129	781
Zivsaimniecība (SFPA un RFMO)	152	152	—	—	152	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Decentralizētās aģentūras	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vide un klimats (LIFE)	742	739	—	3	741	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	12 005	4	—	5	9	0 %	—	10 863	10 863	1 133	—	—	1 133
Aizdevuma mehānisms saskaņā ar Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Decentralizētās aģentūras	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	4	4	—	—	4	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 3. izdevumu kategorija: Dabas resursi un vide	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
4. Patvērums, migrācija un integrācija	903	497	—	2	499	55 %	—	6	6	398	—	—	398
Decentralizētās aģentūras	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	—	—
Robežu pārvaldība (IBMF) – Robežu pārvaldība un vīzas	442	153	—	3	156	35 %	—	7	7	279	—	—	279
Robežu pārvaldība (IBMF) – Muitas aprīkojums	135	135	—	—	135	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Decentralizētās aģentūras	728	703	—	10	712	98 %	—	16	16	—	—	—	—
Kopā 4. izdevumu kategorija: Migrācija un robežu pārvaldība	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5. Iekšējās drošības fonds (IDF)	182	70	—	1	71	39 %	—	2	2	108	—	—	108
Kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	73	73	—	—	73	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Kodoldrošība un kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	70	69	—	0	69	99 %	—	0	0	0	—	0	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Decentralizētās aģentūras	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	21	20	—	0	20	96 %	—	0	0	1	—	—	1
Eiropas aizsardzība (pētniecība)	330	323	—	7	330	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Eiropas aizsardzība (ar pētniecību nesaistīts)	639	623	—	17	639	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Militārā mobilitāte	227	227	—	—	227	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 5. izdevumu kategorija: Drošība un aizsardzība	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6. Kaimiņattiecības, attīstība un starptautiskā sadarbība	12 627	10 833	—	127	10 960	87 %	1 578	89	1 667	—	—	0	0
Kodoldrošības instruments (EINS)	40	38	—	0	38	94 %	0	2	2	—	—	—	—
Humānā palīdzība (HUMA)	2 207	2 168	—	28	2 196	100 %	—	11	11	—	—	0	0
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	409	352	—	56	408	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	67	63	—	—	63	94 %	4	—	4	—	—	—	—
Citas darbības	19	17	—	—	17	94 %	—	0	0	1	—	—	1

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	94	92	—	1	93	99 %	—	0	0	0	—	—	0
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	2 011	1 566	—	30	1 596	79 %	318	97	415	(0)	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 6. izdevumu kategorija: Kaimiņattiecības un pasaule	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7. Darbinieku pensijas	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropas Parlaments	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropadome un Padome	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Komisija	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EST	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) ERP	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Ombuds	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EDAU	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
Eiropas skolas	216	197	—	15	212	98 %	—	5	5	0	—	—	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Štata darbinieku atalgojums	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	—	35	35	1	—	0	1
Ārštata darbinieku atalgojums	312	238	—	33	271	87 %	—	31	31	10	—	0	10
Deputāti – algas un pabalsti	15	15	—	0	15	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Deputāti – pagaidu pabalsti	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	27	26	—	1	27	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Dienesta attiecību izbeigšanās	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Mācību izmaksas	23	17	—	3	20	87 %	—	3	3	0	—	0	0
Sociālā joma un mobilitāte	52	24	—	17	41	79 %	—	11	11	0	—	0	0
Informācijas un komunikācijas tehnoloģija	381	298	—	50	347	91 %	—	34	34	0	—	0	0
Īre un pirkumi	357	318	—	27	345	97 %	—	12	12	0	—	0	0
Saistībā ar ēkām	114	86	—	19	105	92 %	—	9	9	0	—	0	0
Drošība	75	63	—	6	69	92 %	—	6	6	0	—	0	0
Komandējumi un reprezentācija	28	24	—	1	25	88 %	—	2	2	1	—	1	2
Sanāksmes, komitejas, konferences	9	5	—	1	6	66 %	—	2	2	1	—	0	2
Oficiālais Vēstnesis	2	2	—	0	2	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Publikācijas	17	13	—	3	16	93 %	—	1	1	0	—	—	0
Informācijas iegūšana	4	4	—	0	4	100 %	—	0	0	0	—	0	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pētījumi un izmeklēšanas	6	5	—	0	5	88 %	—	0	0	1	—	0	1
Vispārējās iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	32	24	—	3	27	86 %	—	4	4	0	—	0	0
Lingvistiskie ārpakalpojumi	41	24	—	10	35	85 %	—	6	6	—	—	—	—
Citi administratīvie izdevumi	25	18	—	4	22	88 %	—	3	3	0	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Citu iestāžu administratīvie izdevumi	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
O Inovāciju fonds (IF)	3 816	—	—	147	147	4 %	—	3 670	3 670	—	—	—	—
Citas darbības	106	—	—	52	52	49 %	—	53	53	—	—	—	—
Kopā O izdevumu kategorija: Ārpus DFS	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Solidaritāte un ārkārtas palīdzība (SEAR)	844	791	—	—	791	94 %	53	—	53	—	—	—	—
Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonds (EGF)	217	24	—	—	24	11 %	—	7	7	173	—	13	186

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Brexit korekcijas rezerve	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Kopā S izdevumu kategorija: Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Kopā	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

(¹) Šajā DFS programmā ir iekļauts papildu finansējums no NextGenerationEU paketei REACT-EU. Sk. budžeta izpildes pārskatu skaidrojumu 1.1. nodaļu "Daudz gadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam". Punktā par 2. kategoriju ir sīki aprakstīts šīs DFS programmas ieguldījums REACT-EU paketē.

6.9. SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1. "Apvārsnis Eiropa"	12 937	8 818	73	997	9 888	76 %	110	2 926	3 036	2	8	4	14
Euratom	444	256	33	13	301	68 %	16	115	130	0	12	—	13
eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	659	612	0	1	613	93 %	1	45	46	0	0	—	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Citas darbības	377	—	—	74	74	20 %	—	303	303	—	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	12	12	—	—	12	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Fonds <i>InvestEU</i>	1 662	938	—	574	1 512	91 %	1	149	150	0	—	0	0
EISI – transports	1 398	1 377	1	13	1 391	99 %	1	4	5	2	0	—	2
EISI – enerģija	556	540	1	12	552	99 %	1	0	2	1	1	(0)	2
EISI – digitalizācija	164	157	1	5	162	99 %	1	1	2	0	0	—	0
“Digitālā Eiropa”	94	80	0	4	84	89 %	6	0	6	3	0	0	4
Decentralizētās aģentūras	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Citas darbības	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	18	11	0	—	12	66 %	—	—	—	6	—	—	6
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	27	25	—	0	25	90 %	—	0	0	3	—	0	3
Vienotais tirgus	488	413	4	16	432	89 %	8	41	49	6	0	0	7
ES krāpšanas apkarošana	17	15	—	0	15	91 %	—	1	1	1	—	—	1
Nodokļu sistēma	38	35	0	1	37	96 %	0	1	2	0	0	—	0
Muita	100	92	0	4	97	96 %	0	4	4	0	—	—	0
Decentralizētās aģentūras	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Citas darbības	7	7	—	0	7	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	9	9	—	—	9	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Eiropas kosmosa programma	2 722	2 374	4	195	2 573	95 %	5	143	148	0	0	0	0
Decentralizētās aģentūras	44	43	—	1	44	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 1. izdevumu kategorija: Vietnotais tirgus, inovācija un digitalizācija	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2. Reģionālā attīstība (ERAF) (1)	47 457	37 374	5	8 034	45 412	96 %	2	2 043	2 044	1	0	(0)	1
Kohēzijas fonds	9 852	8 498	2	1 219	9 719	99 %	0	133	133	0	0	0	0
Kohēzijas fonda iemaksas EISI – transportam	1 035	1 022	—	9	1 031	100 %	—	4	4	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	3	3	—	—	3	99 %	—	0	0	—	—	—	—
Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+) (1)	21 280	16 952	4	2 470	19 426	91 %	2	1 849	1 850	2	2	0	4
Atbalsts Kipras turku kopienai	40	38	0	1	40	98 %	1	0	1	(0)	0	(0)	0
Eiropas atveseļošana un noturība	46 469	79	1	46 375	46 455	100 %	2	11	13	2	0	(0)	2

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
“Perikls IV”	0	0	—	0	0	90 %	—	0	0	0	—	—	0
ES atveseļošana	5	3	—	—	3	66 %	2	—	2	—	—	—	—
RescEU	204	165	17	15	196	96 %	—	8	8	0	—	0	0
EU4Health	66	57	1	4	61	93 %	3	0	4	0	0	0	1
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	1 132	314	195	70	579	51 %	—	370	370	—	183	—	183
Decentralizētās aģentūras	334	316	—	10	326	98 %	—	8	8	0	—	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	12	9	—	2	11	93 %	—	—	—	1	—	—	1
Nodarbinātība un sociālā inovācija	69	52	1	6	59	85 %	2	6	8	2	1	0	2
Erasmus+	2 676	1 981	7	409	2 397	90 %	7	268	276	0	0	2	3
Eiropas Solidaritātes korpus (ESC)	115	93	2	3	97	84 %	4	14	18	0	0	0	0
“Radošā Eiropa”	151	131	2	8	141	93 %	2	8	10	0	0	0	0
Tiesiskums	42	35	0	0	35	83 %	1	6	7	0	0	0	0
Tiesības un vērtības	63	59	0	1	61	96 %	1	1	2	0	0	—	0
Decentralizētās aģentūras	210	203	2	3	208	99 %	—	2	2	—	—	0	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Citas darbības	8	6	—	0	6	84 %	—	1	1	0	—	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	28	28	—	0	28	97 %	—	—	—	1	—	0	1
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	160	157	—	1	158	99 %	—	1	1	1	—	0	1
Kopā 2. izdevumu kategorija: Kohēzija, noturība un vērtības	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
3. Lauksaimniecības garantijas	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
Citas dabas resursu un vides progr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai	15 168	14 345	2	306	14 652	97 %	0	512	512	4	0	—	4
Jūrniecība un zivsaimniecība	847	693	1	44	739	87 %	1	107	108	1	0	0	1
Zivsaimniecība (SFPA un RFMO)	150	150	—	—	150	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Decentralizētās aģentūras	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Vide un klimats (LIFE)	449	437	4	2	442	99 %	5	1	6	1	0	0	1
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	96	1	—	0	1	1 %	—	94	94	0	—	—	0
Aizdevumu mehānisms saskaņā ar Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Decentralizētās aģentūras	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 3. izdevumu kategorija: Dabas resursi un vide	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
4. Patvērumš, migrācija un integrācija	1 236	1 223	2	3	1 228	99 %	2	5	7	1	0	—	1
Decentralizētās aģentūras	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	0	—	—	0	57 %	—	0	0	—	—	—	—
Robežu pārvaldība (IBMF) – Robežu pārvaldība un vīzas	558	400	1	12	414	74 %	1	142	143	1	1	—	1
Robežu pārvaldība (IBMF) – Muitas aprīkojums	0	—	—	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—
Decentralizētās aģentūras	779	754	—	10	764	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Kopā 4. izdevumu kategorija: Migrācija un robežu pārvaldība	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5. Iekšējās drošības fonds (IDF)	169	164	0	2	166	98 %	1	2	3	0	0	—	0
Kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	46	46	—	—	46	100 %	—	—	—	0	—	—	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Kodoldrošība un kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	82	76	—	0	76	92 %	2	1	3	4	—	—	4
Decentralizētās aģentūras	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	21	19	—	0	19	91 %	—	0	0	2	—	—	2
Eiropas aizsardzība (pētniecība)	2	1	—	0	1	43 %	1	—	1	0	—	0	0
Eiropas aizsardzība (ar pētniecību nesaistīts)	199	198	0	0	199	100 %	1	—	1	0	0	0	0
Militārā mobilitāte	2	1	—	—	1	58 %	1	—	1	0	—	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	5	5	—	0	5	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Kopā 5. izdevumu kategorija: Drošība un aizsardzība	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6. Kaimiņattiecības, attīstība un starptautiskā sadarbība	6 939	5 690	22	78	5 789	83 %	989	156	1 145	3	2	0	5
Kodoldrošības instruments (EINS)	20	16	1	1	17	87 %	1	2	2	0	0	0	0
Humānā palīdzība (HUMA)	2 473	2 400	5	45	2 451	99 %	6	15	22	0	0	0	0
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	388	346	0	41	387	100 %	0	1	1	0	—	0	0
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	8	7	—	—	7	86 %	1	—	1	—	—	—	—

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Citas darbības	17	17	—	—	17	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	2	2	—	—	2	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	72	71	—	1	72	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pirmspievienošānās palīdzība (IPA III)	2 338	1 894	6	292	2 192	94 %	11	135	145	0	1	0	1
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 6. izdevumu kategorija: Kaimiņattiecības un pasaule	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7. Darbinieku pensijas	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropas Parlaments	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropadome un Padome	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Komisija	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EST	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) ERP	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Ombuds	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EDAU	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Eiropas skolas	217	196	1	13	210	97 %	0	6	7	0	—	—	0
Štata darbinieku atalgojums	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	0	35	35	1	0	0	1
Ārštata darbinieku atalgojums	350	200	32	32	264	75 %	38	32	70	10	6	0	16
Deputāti – algas un pabalsti	15	13	0	0	13	83 %	2	0	2	0	0	—	0
Deputāti – pagaidu pabalsti	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	31	24	2	0	27	88 %	2	1	2	0	1	—	1
Dienesta attiecību izbeigšanās	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Mācību izmaksas	34	6	10	2	17	51 %	11	4	15	0	2	0	2
Sociālā joma un mobilitāte	64	15	10	11	36	56 %	8	18	26	0	2	0	2
Informācijas un komunikācijas tehnoloģija	523	155	139	30	323	62 %	143	54	197	0	2	0	2
Īre un pirkumi	361	300	5	26	331	92 %	18	12	30	0	0	0	0
Saistībā ar ēkām	165	47	50	7	104	63 %	39	20	60	0	1	0	2
Drošība	100	36	25	2	62	61 %	28	10	37	0	1	0	1
Komandējumi un reprezentācija	35	12	1	0	14	39 %	11	2	13	1	6	1	8
Sanāksmes, komitejas, konferences	16	1	1	1	3	17 %	3	2	6	1	6	1	7
Oficiālais Vēstnesis	3	2	1	0	3	79 %	1	—	1	—	0	—	0

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Publikācijas	24	7	6	1	15	62 %	6	2	9	0	0	—	0
Informācijas iegūšana	5	2	1	0	4	68 %	2	0	2	0	0	0	0
Pētījumi un izmeklēšanas	17	1	11	—	12	70 %	4	0	4	1	0	0	1
Vispārējās iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	48	13	15	2	30	63 %	11	6	17	0	1	0	1
Lingvistiskie ārpakalpojumi	44	21	3	10	33	75 %	4	7	11	—	0	—	0
Citi administratīvie izdevumi	33	12	7	3	22	65 %	6	4	11	0	1	0	1
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	1	1	0	—	1	98 %	—	—	—	0	0	—	0
Citu iestāžu administratīvie izdevumi	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
O Inovāciju fonds (IF)	3 819	—	—	11	11	0 %	—	3 808	3 808	—	—	—	—
Citas darbības	112	—	—	50	50	45 %	—	62	62	—	—	—	—
Kopā O izdevumu kategorija: Ārpus DFS	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Solidaritāte un ārkārtas palīdzība (SEAR)	866	791	—	—	791	91 %	75	—	75	—	—	—	—
Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF)	30	10	0	14	24	81 %	—	5	5	—	—	—	—

Programma	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Brexit korekcijas rezerve	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Kopā S izdevumu kategorija: Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Kopā	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

(¹) Šajā DFS programmā ir iekļauts papildu finansējums no NextGenerationEU paketei REACT-EU. Sk. budžeta izpildes pārskatu skaidrojumu 1.1. nodaļu "Daudz gadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam". Punktā par 2. kategoriju ir sīki aprakstīts šīs DFS programmas ieguldījums REACT-EU paketē.

6.10. SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: NEIZPILDĪTO SAISTĪBU (RAL) PĀRMAIŅAS

Programma	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās
	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Saist. atcelš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzņemtās saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1. "Apvārsnis Eiropa"	24 186	(608)	(8 526)	15 052	13 897	(1 361)	(17)	12 519	27 571
Euratom	338	(7)	(98)	233	288	(203)	(0)	85	317
eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	1 062	(0)	(350)	712	865	(263)	(0)	601	1 313

Programma	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās
	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Saist. atcelš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzņemtas saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Citas darbības	109	(11)	(40)	58	82	(34)	—	48	106
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	26	(2)	(12)	12	10	(0)	—	10	22
Fonds <i>InvestEU</i>	2 753	(20)	(923)	1 810	2 833	(590)	—	2 243	4 053
EISI – transports	6 807	(39)	(1 380)	5 388	1 806	(11)	—	1 795	7 183
EISI – enerģija	3 692	(25)	(552)	3 115	789	(0)	—	789	3 904
EISI – digitalizācija	328	(8)	(160)	161	277	(2)	—	275	436
“Digitālā Eiropa”	65	(1)	(58)	6	1 160	(26)	—	1 133	1 140
Decentralizētās aģentūras	36	(0)	(36)	—	197	(162)	—	36	36
Citas darbības	—	—	—	—	372	(372)	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	45	(0)	(10)	35	18	(1)	—	17	52
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	36	(1)	(20)	15	31	(5)	—	26	41
Vienotais tirgus	827	(45)	(344)	438	600	(88)	—	512	950
ES krāpšanas apkarošana	28	(4)	(13)	11	24	(3)	—	21	33
Nodokļu sistēma	36	(1)	(26)	8	35	(10)	—	25	33
Muita	95	(2)	(75)	18	126	(22)	—	104	122
Decentralizētās aģentūras	0	(0)	—	—	123	(123)	—	—	—
Citas darbības	4	(0)	(4)	0	9	(3)	—	5	6
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	22	(2)	(9)	11	5	(0)	—	4	16

Programma	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās
	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Saist. atceļš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzņemtās saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Eiropas kosmosa programma	1 865	(2)	(996)	867	2 079	(1 577)	—	502	1 369
Decentralizētās aģentūras	2	—	(2)	—	57	(42)	—	15	15
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 1. izdevumu kategorija: Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2. Reģionālā attīstība (ERAF) ⁽¹⁾	101 349	(53)	(40 365)	60 931	28 266	(5 047)	(0)	23 219	84 149
Kohēzijas fonds	26 838	(42)	(9 714)	17 083	1 323	(4)	(0)	1 319	18 402
Kohēzijas fonda iemaksas EISI – transportam	6 635	(21)	(1 020)	5 594	1 442	(11)	—	1 431	7 026
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	9	(1)	(3)	5	—	—	—	—	5
Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+) ⁽¹⁾	45 252	(7)	(17 325)	27 921	17 437	(2 101)	—	15 336	43 257
Atbalsts Kipras turku kopienai	129	(5)	(36)	88	33	(4)	(0)	29	117
Eiropas atveseļošana un noturība	108	(2)	(54)	52	98 150	(46 401)	—	51 749	51 801
“Perikls IV”	1	(0)	—	0	1	(0)	—	0	1
ES atveseļošana	—	—	—	—	5	(3)	—	2	2
RescEU	464	(7)	(149)	308	336	(47)	—	288	596
EU4Health	144	(9)	(49)	86	338	(12)	—	327	412
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	469	—	(375)	94	301	(204)	—	97	191
Decentralizētās aģentūras	11	(0)	—	11	335	(326)	—	9	20

Programma	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās
	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Saist. atcelš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzņemtas saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	4	(0)	(3)	1	—	—	—	—	1
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogātivām	9	(1)	(7)	1	12	(4)	—	8	9
Nodarbinātība un sociālā inovācija	165	(14)	(58)	93	95	(1)	—	94	187
Erasmus+	1 346	(16)	(531)	798	2 832	(1 866)	—	966	1 765
Eiropas Solidaritātes korpuss (ESC)	113	(4)	(22)	87	136	(75)	—	61	148
“Radošā Eiropa”	236	(11)	(80)	145	316	(60)	—	255	400
Tiesiskums	64	(1)	(14)	49	47	(21)	—	26	75
Tiesības un vērtības	121	(4)	(41)	76	100	(20)	—	80	156
Decentralizētās aģentūras	18	(0)	(4)	13	223	(204)	—	19	33
Citas darbības	11	(0)	(6)	4	6	(0)	—	6	10
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	87	(5)	(26)	56	30	(1)	—	28	85
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogātivām	165	(2)	(104)	59	182	(54)	—	128	187
Kopā 2. izdevumu kategorija: Kohēzija, noturība un vērtības	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
3. Lauksaimniecības garantijas	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
Citas dabas resursu un vides progr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai	35 164	(2)	(14 023)	21 139	17 705	(630)	(0)	17 075	38 215
Jūrniecība un zivsaimniecība	3 459	(15)	(727)	2 716	217	(11)	(0)	206	2 922

Programma	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās
	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Saist. atcelš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzņemtās saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Zivsaimniecība (SFPA un RFMO)	21	—	(12)	9	152	(137)	—	14	23
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	21	(21)	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	12	(0)	(3)	9	—	—	—	—	9
Vide un klimats (LIFE)	1 888	(34)	(419)	1 435	741	(23)	—	718	2 154
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	—	—	—	—	9	(1)	—	8	8
Aizdevuma mehānisms saskaņā ar Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Decentralizētās aģentūras	3	—	(3)	—	57	(54)	—	3	3
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	26	—	(5)	21	4	(1)	—	3	24
Kopā 3. izdevumu kategorija: Dabas resursi un vide	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
4. Patvērums, migrācija un integrācija	3 122	(30)	(1 182)	1 909	499	(45)	—	453	2 363
Decentralizētās aģentūras	20	—	—	20	142	(142)	—	—	20
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	—	(0)	0	—	—	—	—	0
Robežu pārvaldība (IBMF) – Robežu pārvaldība un vīzas	1 436	(37)	(413)	985	156	(0)	—	155	1 141
Robežu pārvaldība (IBMF) – Muitas aprīkojums	—	—	—	—	135	—	—	135	135

Programma	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās 9=4+8
	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Saist. atcelš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzņemtās saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Decentralizētās aģentūras	372	—	(208)	164	712	(555)	—	157	321
Kopā 4. izdevumu kategorija: Migrācija un robežu pārvaldība	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5. Iekšējās drošības fonds (IDF)	471	(16)	(166)	290	71	(0)	—	71	360
Kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	351	(0)	(46)	305	73	—	—	73	377
Kodoldrošība un kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	324	(3)	(70)	251	69	(6)	—	64	315
Decentralizētās aģentūras	0	(0)	—	0	196	(196)	—	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	2	—	(1)	1	—	—	—	—	1
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	26	(3)	(14)	9	20	(5)	—	15	24
Eiropas aizsardzība (pētniecība)	—	—	—	—	330	(1)	(0)	329	329
Eiropas aizsardzība (ar pētniecību ne-saistīts)	322	(0)	(198)	124	639	(1)	—	639	762
Militārā mobilitāte	—	—	—	—	227	(1)	—	226	226
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	7	(0)	(5)	2	—	—	—	—	2
Kopā 5. izdevumu kategorija: Drošība un aizsardzība	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6. Kaimiņattiecības, attīstība un starptautiskā sadarbība	18 739	(456)	(4 511)	13 772	10 960	(1 278)	—	9 682	23 453
Kodoldrošības instruments (EINS)	117	(9)	(16)	91	38	(1)	—	37	128
Humānā palīdzība (HUMA)	1 354	(16)	(1 058)	280	2 196	(1 393)	(0)	804	1 084

Programma	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās
	No iepriekšējā gada pārņestās saist.	Saist. atcelš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzņemtās saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārņest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	160	(3)	(86)	70	408	(301)	—	107	178
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	9	—	(6)	3	63	(1)	—	63	65
Citas darbības	1	(0)	(0)	0	17	(17)	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	4	(0)	(2)	2	—	—	—	—	2
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	153	(20)	(47)	86	93	(25)	—	68	154
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	8 249	(182)	(2 093)	5 974	1 596	(99)	—	1 497	7 471
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	(0)	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 6. izdevumu kategorija: Kaimiņattiecības un pasaule	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7. Darbinieku pensijas	—	—	—	—	2 173	(2 173)	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropas Parlaments	—	—	—	—	11	(11)	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropadome un Padome	—	—	—	—	1	(1)	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Komisija	—	—	—	—	7	(7)	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EST	—	—	—	—	12	(12)	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) ERP	—	—	—	—	5	(5)	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Ombuds	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EDAU	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Eiropas skolas	1	—	(1)	—	212	(210)	—	2	2

Programma	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās 9=4+8
	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Saist. atcelš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzņemtās saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Štata darbinieku atalgojums	0	(0)	—	—	2 526	(2 526)	(0)	0	0
Ārštata darbinieku atalgojums	38	(6)	(32)	—	271	(232)	(0)	39	39
Deputāti – algas un pabalsti	0	(0)	(0)	—	15	(13)	—	2	2
Deputāti – pagaidu pabalsti	—	—	—	—	3	(3)	—	—	—
Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	3	(1)	(2)	—	27	(25)	—	2	2
Dienesta attiecību izbeigšanās	—	—	—	—	8	(8)	—	—	—
Mācību izmaksas	11	(2)	(10)	—	20	(7)	—	12	12
Sociālā joma un mobilitāte	14	(4)	(10)	0	41	(26)	—	15	15
Informācijas un komunikācijas tehnoloģija	142	(2)	(139)	—	347	(184)	—	163	163
Īre un pirkumi	5	(0)	(5)	—	345	(327)	—	18	18
Saistībā ar ēkām	51	(1)	(50)	—	105	(54)	—	51	51
Drošība	26	(1)	(25)	—	69	(37)	—	32	32
Komandējumi un reprezentācija	7	(6)	(1)	—	25	(13)	—	12	12
Sanāksmes, komitejas, konferences	6	(6)	(1)	—	6	(2)	—	4	4
Oficiālais Vēstnesis	1	(0)	(1)	—	2	(2)	—	1	1
Publikācijas	7	(0)	(6)	—	16	(9)	—	7	7
Informācijas iegūšana	1	(0)	(1)	—	4	(2)	—	2	2
Pētījumi un izmeklēšanas	11	(0)	(11)	—	5	(1)	—	4	4
Vispārējās iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	16	(1)	(15)	—	27	(15)	—	13	13
Lingvistiskie ārpakalpojumi	3	(0)	(3)	—	35	(30)	—	4	4

Programma	Iepriekšējā gada beigās neizpildītās saistības				Kārtējā gada saistības				Kopā neizpildītās saistības gada beigās
	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Saist. atcelš./pārvērtēšana/Anulēšana	Maksājumi	Gada beigās neizpildītās saist.	Gada laikā uzņemtās saist.	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās neizpildītās saist.	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Citi administratīvie izdevumi	8	(1)	(7)	—	22	(14)	—	8	8
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	2	(0)	(1)	0	—	—	—	—	0
Citu iestāžu administratīvie izdevumi	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
O Inovāciju fonds (IF)	4	(1)	(3)	0	147	(9)	—	138	138
Citas darbības	7	(1)	(0)	6	52	(50)	—	2	8
Kopā O izdevumu kategorija: Ārpus DFS	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Solidaritāte un ārkārtas palīdzība (SEAR)	—	—	—	—	791	(791)	—	—	—
Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF)	0	—	(0)	—	24	(24)	—	—	—
Brexit korekcijas rezerve	—	—	—	—	407	(407)	—	—	—
Kopā S izdevumu kategorija: Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Kopā	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

(¹) Šajā DFS programmā ir iekļauts papildu finansējums no NextGenerationEU paketei REACT-EU. Sk. budžeta izpildes pārskatu skaidrojumu 1.1. nodaļu "Daudz gadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam". Punktā par 2. kategoriju ir sīki aprakstīts šīs DFS programmas ieguldījums REACT-EU paketē.

6.11. SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA GADIEM, KAD TĀS RADUŠĀS

Miljonos EUR									
Programma	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kopā
1. "Apvārsnis Eiropa"	355	381	663	1 173	2 129	3 710	6 279	12 881	27 571
Euratom	8	16	6	5	32	57	109	85	317
eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	—	—	—	—	6	369	336	601	1 313
Citas darbības	0	2	1	4	11	13	28	48	106
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	0	0	2	6	4	10	22
Fonds <i>InvestEU</i>	141	20	144	195	207	444	659	2 243	4 053
EISI – transports	6	6	170	166	635	2 162	2 244	1 795	7 183
EISI – enerģija	46	60	23	446	460	938	1 132	800	3 904
EISI – digitalizācija	0	5	2	9	42	37	67	275	436
"Digitālā Eiropa"	—	—	0	0	0	1	5	1 133	1 140
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	—	—	—	36	36
Citas darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	0	1	5	28	17	52
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	—	—	0	0	1	4	9	26	41
Vienotais tirgus	21	8	10	24	44	117	213	512	950
ES krāpšanas apkarošana	—	0	—	0	1	3	7	21	33
Nodokļu sistēma	—	—	—	—	1	1	6	25	33
Muita	—	0	0	0	1	5	11	104	122
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Citas darbības	—	—	—	—	—	0	0	5	6
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	0	3	3	6	4	16

Miljonos EUR

Programma	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kopā
Eiropas kosmosa programma	0	0	1	2	57	139	668	502	1 369
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	—	—	—	15	15
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 1. izdevumu kategorija: Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2. Reģionālā attīstība (ERAF)	1 822	61	76	4 266	9 416	18 213	27 076	23 219	84 149
Kohēzijas fonds	172	11	0	1 422	2 787	5 051	7 639	1 319	18 402
Kohēzijas fonda iemaksas EISI – transportam	120	225	498	759	917	1 376	1 700	1 431	7 026
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	1	1	—	3	—	5
Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)	423	93	299	2 125	3 617	7 981	13 382	15 336	43 257
Atbalsts Kipras turku kopienai	4	4	22	8	9	15	26	29	117
Eiropas atveseļošana un noturība	—	—	—	0	2	14	35	51 749	51 801
“Perikls IV”	—	—	—	—	—	0	0	0	1
ES atveseļošana	—	—	—	—	—	—	—	2	2
RescEU	—	—	0	1	6	30	271	288	596
EU4Health	0	3	2	9	12	25	36	327	412
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	—	—	—	—	—	—	49	142	191
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	1	4	1	4	9	20
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	0	1	—	0	0	—	—	1
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	—	—	—	0	—	0	1	8	9
Nodarbinātība un sociālā inovācija	1	0	1	2	7	29	52	94	187
Erasmus+	1	1	3	22	78	179	516	966	1 765
Eiropas Solidaritātes korpuss (ESC)	2	—	—	1	11	33	41	61	148

Miljonos EUR

Programma	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kopā
“Radošā Eiropa”	—	—	—	4	11	38	92	255	400
Tiesiskums	—	4	6	8	8	10	13	26	75
Tiesības un vērtības	0	2	5	6	11	20	33	80	156
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	—	—	3	30	33
Citas darbības	—	0	—	—	0	0	4	6	10
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	0	0	3	10	43	28	85
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	0	0	0	2	6	13	37	129	187
Kopā 2. izdevumu kategorija: Kohēzija, noturība un vērtības	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3. Lauksaimniecības garantijas	—	—	—	2	25	83	91	133	333
Citas dabas resursu un vides progr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai	198	1 134	1 042	794	1 416	5 874	10 682	17 075	38 215
Jūrniecība un zivsaimniecība	56	1	1	144	648	958	909	206	2 922
Zivsaimniecība (SFPA un RFMO)	—	—	—	1	1	—	7	14	23
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	—	—	—	2	5	2	—	9
Vide un klimats (LIFE)	74	86	85	124	391	310	365	718	2 154
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Aizdevuma mehānisms saskaņā ar Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	—	0	0	3	2	15	3	24
Kopā 3. izdevumu kategorija: Dabas resursi un vide	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691

17.10.2022.

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 399/209

Miljonos EUR

Programma	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kopā
4. Patvērums, migrācija un integrācija	0	1	52	168	371	488	827	456	2 363
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	—	—	—	—	—	—	—	0
Robežu pārvaldība (IBMF) – Robežu pārvaldība un vīzas	17	1	13	27	146	377	404	155	1 141
Robežu pārvaldība (IBMF) – Muitas aprīkojums	—	—	—	—	—	—	—	135	135
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	—	—	164	157	321
Kopā 4. izdevumu kategorija: Migrācija un robežu pārvaldība	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5. Iekšējās drošības fonds (IDF)	2	1	1	37	49	73	126	71	360
Kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	1	1	45	63	64	64	66	73	377
Kodoldrošība un kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	34	1	1	29	44	50	93	64	315
Decentralizētās aģentūras	—	—	—	—	—	—	0	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	—	0	0	1	1	1	6	15	24
Eiropas aizsardzība (pētniecība)	—	—	—	—	—	—	—	329	329
Eiropas aizsardzība (ar pētniecību nesaistīts)	—	—	—	—	—	51	72	639	762
Militārā mobilitāte	—	—	—	—	—	—	—	226	226
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	0	1	—	—	2
Kopā 5. izdevumu kategorija: Drošība un aizsardzība	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397

Programma	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kopā
6. Kaimiņattiecības, attīstība un starptautiskā sadarbība	875	446	860	1 480	2 374	3 267	4 466	9 684	23 453
Kodoldrošības instruments (EINS)	1	5	7	11	23	17	27	37	128
Humānā palīdzība (HUMA)	—	0	0	1	6	75	198	804	1 084
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	0	—	1	2	4	35	28	107	178
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	—	—	—	—	—	3	—	63	65
Citas darbības	—	—	—	—	0	—	—	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	1	0	0	0	0	0	—	—	2
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	0	0	3	5	5	22	51	68	154
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	381	191	315	639	1 044	2 073	1 272	1 556	7 471
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā 6. izdevumu kategorija: Kaimiņattiecības un pasaule	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7. Darbinieku pensijas	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropas Parlaments	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropadome un Padome	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Komisija	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EST	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) ERP	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Ombuds	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EDAU	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eiropas skolas	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Štata darbinieku atalgojums	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Ārštata darbinieku atalgojums	—	—	—	—	—	—	—	39	39
Deputāti – algas un pabalsti	—	—	—	—	—	—	—	2	2

Miljonos EUR

Programma	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kopā
Deputāti – pagaidu pabalsti	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Dienesta attiecību izbeigšanās	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mācību izmaksas	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Sociālā joma un mobilitāte	—	—	—	—	—	0	0	15	15
Informācijas un komunikācijas tehnoloģija	—	—	—	—	—	—	—	163	163
Īre un pirkumi	—	—	—	—	—	—	—	18	18
Saistībā ar ēkām	—	—	—	—	—	—	—	51	51
Drošība	—	—	—	—	—	—	—	32	32
Komandējumi un reprezentācija	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Sanāksmes, komitejas, konferences	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Oficiālais Vēstnesis	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Publikācijas	—	—	—	—	—	—	—	7	7
Informācijas iegūšana	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Pētījumi un izmeklēšanas	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Vispārējās iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Lingvistiskie ārpakalpojumi	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Citi administratīvie izdevumi	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	—	—	—	0	—	0	—	—	0
Citu iestāžu administratīvie izdevumi	0	0	0	0	0	0	0	684	684
Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Inovāciju fonds (IF)	—	—	—	—	—	—	0	138	138
Citas darbības	—	—	—	—	—	1	5	2	8
Kopā O izdevumu kategorija: Ārpus DFS	—	—	—	—	—	1	6	140	147

Miljonos EUR

Programma	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kopā
S Solidaritāte un ārkārtas palīdzība (SEAR)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brexit korekcijas rezerve	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā S izdevumu kategorija: Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopā	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Jaunās Komisijas izveide ietvēra dienestu iekšējo reorganizāciju. Saistīto darījumu pārdales rezultātā notika nesamaksātās summas pārbīde pa gadiem. Neizpildīto saistību kopējā summa nemainās.

6.12. SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA APROPRIĀCIJU VEIDIEM

Miljonos EUR

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
1. "Apvārsnis Eiropa"	20 834	(427)	11 414	8 972	22 848	3 353	(198)	2 484	915	4 723	27 571
Euratom	276	(4)	277	288	261	62	(4)	11	13	57	317
eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	1 017	(0)	864	612	1 268	45	—	1	1	45	1 313
Citas darbības	0	0	—	—	—	109	(11)	82	74	106	106
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	26	(2)	10	12	22	0	0	0	0	0	22
Fonds InvestEU	2 332	(20)	657	962	2 006	421	—	2 176	550	2 048	4 053

Miljonos EUR

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
EISI – transports	6 674	(38)	1 786	1 371	7 050	133	(1)	20	20	132	7 183
EISI – enerģija	3 644	(25)	784	551	3 852	48	—	5	1	52	3 904
EISI – digitalizācija	321	(7)	277	158	433	7	(0)	0	4	3	436
“Digitālā Eiropa”	63	(1)	1 129	82	1 109	2	(0)	31	2	30	1 140
Decentralizētās aģentūras	35	—	189	189	36	1	(0)	8	9	—	36
Citas darbības	—	—	372	372	—	0	0	0	0	0	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	45	(0)	18	12	52	0	0	0	0	0	52
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	34	(1)	25	22	36	2	(0)	6	3	5	41
Vienotais tirgus	805	(44)	582	420	924	22	(1)	17	12	26	950
ES krāpšanas apkarošana	28	(4)	24	15	33	0	(0)	—	0	0	33
Nodokļu sistēma	31	(1)	35	33	31	5	(0)	0	3	2	33
Muita	86	(2)	126	90	121	8	(0)	0	7	1	122
Decentralizētās aģentūras	0	(0)	118	118	—	—	—	5	5	—	—
Citas darbības	4	(0)	9	7	6	0	(0)	0	0	0	6
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	22	(2)	5	9	16	0	0	0	0	0	16
Eiropas kosmosa programma	1 610	(1)	1 977	2 363	1 222	255	(0)	102	210	147	1 369

C 399/214

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

17.10.2022.

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Decentralizētās aģentūras	2	—	56	43	15	—	—	1	1	—	15
Kopā 1. izdevumu kategorija: Vietotais tirgus, inovācija un digitalizācija	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2. Reģionālā attīstība (ERAF)	88 758	(53)	238	39 843	49 100	12 591	(0)	28 028	5 569	35 049	84 149
Kohēzijas fonds	22 668	(42)	16	9 222	13 421	4 170	(0)	1 307	496	4 981	18 402
Kohēzijas fonda iemaksas EISI – transportam	6 632	(21)	1 442	1 031	7 023	3	—	0	0	3	7 026
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	9	(1)	—	3	5	0	0	0	0	0	5
Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)	38 950	(7)	63	17 076	21 930	6 302	—	17 374	2 350	21 326	43 257
Atbalsts Kīpras turku kopienai	126	(5)	32	40	113	3	(0)	1	0	4	117
Eiropas atveseļošana un noturība	108	(2)	116	80	141	0	—	98 034	46 375	51 660	51 801
“Perikls IV”	1	(0)	1	0	1	—	—	0	—	0	1
ES atveseļošana	—	—	5	3	2	0	0	0	0	0	2
RescEU	448	(7)	183	191	432	17	(0)	153	5	164	596
EU4Health	141	(9)	329	59	402	2	(0)	9	2	10	412
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	469	0	232	509	191	0	—	70	70	0	191
Decentralizētās aģentūras	11	(0)	324	316	19	—	—	10	10	0	20
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	4	(0)	—	3	1	0	0	0	0	0	1

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	8	(1)	11	10	9	0	—	1	1	0	9
Nodarbinātība un sociālā inovācija	160	(12)	89	57	180	4	(2)	6	2	7	187
Erasmus+	990	(13)	2 663	2 114	1 526	356	(4)	169	283	239	1 765
Eiropas Solidaritātes korpus (ESC)	107	(4)	136	95	144	5	(0)	0	2	4	148
“Radošā Eiropa”	227	(10)	306	137	386	9	(1)	9	4	14	400
Tiesiskums	63	(1)	47	35	74	0	(0)	1	0	0	75
Tiesības un vērtības	120	(4)	99	60	156	1	(0)	1	1	1	156
Decentralizētās aģentūras	17	(0)	220	206	31	1	(0)	3	2	1	33
Citas darbības	10	(0)	6	6	10	0	(0)	0	0	0	10
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	87	(5)	30	28	85	—	—	0	0	0	85
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	164	(2)	181	157	186	1	(0)	1	1	1	187
Kopā 2. izdevumu kategorija: Kohēzija, noturība un vērtības	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
3. Lauksaimniecības garantijas	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai	35 164	(2)	15 339	14 587	35 914	0	—	2 366	65	2 300	38 215
Jūrniecība un zivsaimniecība	3 043	(15)	107	738	2 397	416	(0)	110	1	525	2 922
Zivsaimniecība (SFPA un RFMO)	21	—	152	150	23	0	0	0	0	0	23

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Decentralizētās aģentūras	—	—	21	21	—	—	—	0	0	—	—
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	12	(0)	—	3	9	0	0	0	0	0	9
Vide un klimats (LIFE)	1 882	(34)	739	439	2 148	7	(0)	3	3	6	2 154
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	—	—	4	1	3	—	—	5	0	5	8
Aizdevuma mehānisms saskaņā ar Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu	0	0	—	—	—	—	—	0	0	—	—
Decentralizētās aģentūras	3	—	50	51	3	—	—	6	6	0	3
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	26	—	4	5	24	0	0	0	0	0	24
Kopā 3. izdevumu kategorija: Dabas resursi un vide	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
4. Patvēruma, migrācija un integrācija	3 068	(29)	497	1 200	2 335	54	(1)	2	28	28	2 363
Decentralizētās aģentūras	20	—	138	138	20	—	—	4	4	—	20
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	—	—	0	0	0	0	0	0	0	0
Robežu pārvaldība (IBMF) – Robežu pārvaldība un vīzas	1 219	(35)	153	388	949	217	(2)	3	26	192	1 141
Robežu pārvaldība (IBMF) – Muitas aprīkojums	—	—	135	—	135	0	0	0	0	0	135

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās 11=5+10
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Decentralizētās aģentūras	372	—	703	754	321	—	—	10	10	0	321
Kopā 4. izdevumu kategorija: Migrācija un robežu pārvaldība	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5. Iekšējās drošības fonds (IDF)	457	(15)	70	161	352	13	(1)	1	5	9	360
Kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	351	(0)	73	46	377	0	0	0	0	0	377
Kodoldrošība un kodoliekārtu ekspluatācijas izbeigšana	324	(3)	69	75	315	0	(0)	0	0	0	315
Decentralizētās aģentūras	0	—	193	193	0	0	(0)	3	3	—	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	2	—	—	1	1	0	0	0	0	0	1
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	26	(3)	20	19	24	—	—	0	—	0	24
Eiropas aizsardzība (pētniecība)	—	(0)	323	1	322	—	—	7	0	7	329
Eiropas aizsardzība (ar pētniecību nesaistīts)	322	(0)	623	198	746	0	—	17	0	17	762
Militārā mobilitāte	—	—	227	1	226	0	0	0	0	0	226
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	7	(0)	—	5	2	0	—	—	0	—	2
Kopā 5. izdevumu kategorija: Drošība un aizsardzība	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
6. Kaimiņattiecības, attīstība un starptautiskā sadarbība	18 527	(444)	10 833	5 656	23 259	213	(12)	127	134	194	23 453
Kodoldrošības instruments (EINS)	116	(9)	38	17	127	1	—	0	—	1	128
Humānā palīdzība (HUMA)	1 301	(12)	2 168	2 405	1 052	53	(4)	28	46	31	1 084
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	137	(2)	352	341	146	22	(1)	56	46	32	178
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	9	—	63	7	65	0	0	0	0	0	65
Citas darbības	1	(0)	17	17	0	0	0	0	0	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	4	(0)	—	2	2	0	0	0	0	0	2
Darbības saskaņā ar Komisijas prerogatīvām	153	(20)	92	72	154	0	(0)	1	0	0	154
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	7 464	(182)	1 566	1 988	6 860	785	(0)	30	204	610	7 471
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	0	(0)	—	—	—	0	0	0	0	0	—
Kopā 6. izdevumu kategorija: Kaimiņattiecības un pasaule	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7. Darbinieku pensijas	—	—	2 173	2 173	—	—	—	—	—	—	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropas Parlaments	—	—	11	11	—	0	0	0	0	0	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropadome un Padome	—	—	1	1	—	0	0	0	0	0	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Komisija	—	—	7	7	—	0	0	0	0	0	—

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EST	—	—	12	12	—	0	0	0	0	0	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) ERP	—	—	5	5	—	0	0	0	0	0	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Ombuds	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
(Pensijas bijušajiem locekļiem) EDAU	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
Eiropas skolas	0	—	197	197	0	1	—	15	14	2	2
Štata darbinieku atalgojums	0	(0)	2 494	2 494	0	—	—	31	31	—	0
Ārštata darbinieku atalgojums	35	(4)	238	231	38	3	(2)	33	33	2	39
Deputāti – algas un pabalsti	0	(0)	15	13	2	—	—	0	0	—	2
Deputāti – pagaidu pabalsti	—	—	3	3	—	0	0	0	0	0	—
Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	3	(1)	26	27	2	0	—	1	0	0	2
Dienesta attiecību izbeigšanās	—	—	8	8	—	0	0	0	0	0	—
Mācību izmaksas	10	(1)	17	15	11	1	(0)	3	3	1	12
Sociālā joma un mobilitāte	8	(1)	24	21	8	7	(2)	17	15	7	15
Informācijas un komunikācijas tehnoloģija	122	(2)	298	274	143	20	(0)	50	49	20	163
Īre un pirkumi	3	(0)	318	303	18	2	—	27	28	0	18
Saistībā ar ēkām	49	(1)	86	95	39	2	(0)	19	9	12	51
Drošība	24	(1)	63	58	28	2	(0)	6	3	4	32
Komandējumi un reprezentācija	7	(6)	24	13	11	0	(0)	1	0	0	12

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājāmā summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājāmā summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Sanāksmes, komitejas, konferences	6	(5)	5	2	3	0	(0)	1	1	1	4
Oficiālais Vēstnesis	1	(0)	2	3	1	0	—	0	0	—	1
Publikācijas	5	(0)	13	12	6	2	(0)	3	3	1	7
Informācijas iegūšana	1	(0)	4	3	2	—	—	0	0	0	2
Pētījumi un izmeklēšanas	11	(0)	5	12	4	0	—	0	0	0	4
Vispārējās iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	13	(1)	24	25	11	3	(0)	3	5	2	13
Lingvistiskie ārpakalpojumi	3	(0)	24	23	4	0	(0)	10	10	1	4
Citi administratīvie izdevumi	7	(1)	18	18	6	1	(0)	4	4	2	8
Izmēģinājuma projekti un sagat. darbības	2	(0)	—	1	0	0	(0)	—	—	—	0
Citu iestāžu administratīvie izdevumi	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
O Inovāciju fonds (IF)	0	0	—	—	—	4	(1)	147	11	138	138
Citas darbības	0	0	—	—	—	7	(1)	52	50	8	8
Kopā O izdevumu kategorija: Ārpus DFS	0	0	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S Solidaritāte un ārkārtas palīdzība (SEAR)	—	—	791	791	—	0	0	0	0	0	—
Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF)	0	—	24	24	—	0	0	0	0	0	—

Miljonos EUR

Izdevumu kategorija	No budžeta apropriācijām					No piešķirto ieņēmumu apropriācijām					Kopējās neizpildītās saist. 2021. gada beigās
	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	No 2020. gada pārnestās saist.	Korekcijas	Uzņ. saistības	Veiktie maksājumi	Atlikusi maksājama summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Brexit korekcijas rezerve	—	—	407	407	—	0	0	0	0	0	—
Kopā S izdevumu kategorija: Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	0	—	1 223	1 223	—	0	0	0	0	0	—
Kopā	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

7. BUDŽETA IZPILDE PA IESTĀDĒM

7.1. BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDE

Miljonos EUR

Iestāde	Ienākumu apropriācijas		Konstatētās maksājumtiesības			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nav samaksāts
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kārtējā gada	Pārnestās summas	Kopā	Par pārnestajām maksājumtiesībām	Par pārnestajām maksājumtiesībām	Kopā		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Eiropas Parlaments	176	176	236	7	243	212	3	215	122 %	28
Eiropadome un Padome	59	59	103	1	104	102	1	102	173 %	2
Komisija	165 665	167 616	244 942	19 411	264 354	237 838	1 078	238 916	143 %	25 437
Tiesa	60	60	59	0	59	59	0	59	99 %	0
Revīzijas palāta	23	23	24	0	24	24	0	24	102 %	0

Iestāde	Ienākumu apropriācijas		Konstatētās maksājumtiesības			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nav samaksāts
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kārtējā gada	Pārnestās summas	Kopā	Par pārnestajām maksājumtiesībām	Par pārnestajām maksājumtiesībām	Kopā		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	13	13	22	0	22	22	0	22	171 %	0
Reģionu komiteja	10	10	11	0	12	11	0	12	112 %	—
Ombuds	1	1	1	0	1	1	0	1	93 %	—
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	2	2	2	0	2	2	0	2	96 %	—
Eiropas Ārējās darbības dienests	51	51	241	3	244	240	3	243	480 %	0
Kopā	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

Tāpat kā iepriekšējos gados, konsolidētie pārskati par ES vispārējā budžeta izpildi ietver visu iestāžu budžeta izpildi, jo ES budžetā ir paredzēts atsevišķs budžets katrai iestādei.

Aģentūru budžets un tā izpilde nav konsolidēti ES budžetā un nav iekļauti ES budžeta ziņojumos. Tomēr Komisijas subsīdija, kas izmaksāta aģentūrām, ir daļa no ES budžeta. Šajā gada pārskatu budžeta daļā ir ņemta vērā tikai subsīdija, kas izmaksāta no Komisijas budžeta aģentūrām.

Saistībā ar EĀDD jānorāda, ka papildus savam budžetam tas arī saņem iemaksas no Komisijas 193,6 miljonu EUR apmērā (2020. gadā – 148,1 miljons EUR, tomēr 2020. gadā EAF netika segts no NDICI līdzekļiem, līdz ar to bija palielināšanās 2021. gadā). No EAF mantojuma un trasta fondiem tika saņemti 18,7 miljoni EUR (2020. gadā – 6,4 miljoni EUR). No šīm iemaksām sedz delegācijās esošo Komisijas darbinieku izmaksas, ko finansē no EAF un trasta fondiem, tostarp piešķirtos ieņēmumus, kuri gūti gada laikā no šīm iemaksām.

7.2. SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE

Miljonos EUR

Iestāde	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Eiropas Parlaments	2 215	2 033	75	46	2 154	97 %	22	30	52	8	—	0	9
Eiropadome un Padome	679	523	0	43	566	83 %	0	41	41	71	0	0	71
Komisija	601 452	109 244	511	153 999	263 755	44 %	4 043	283 739	287 781	49 239	5	671	49 916
Tiesa	445	438	0	1	439	98 %	0	1	1	6	0	0	6
Revīzijas palāta	154	149	0	0	149	97 %	0	0	0	5	0	0	5
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	155	132	0	4	136	88 %	0	5	5	13	0	0	13
Reģionu komiteja	108	106	0	1	106	99 %	0	0	0	1	0	0	1
Ombuds	13	11	0	—	11	89 %	0	—	—	1	0	—	1
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	19	17	0	—	17	86 %	0	—	—	3	0	—	3
Eiropas Ārējās darbības dienests	1 091	763	10	239	1 012	93 %	0	75	75	5	—	0	5
Kopā	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

7.3. MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE

Miljonos EUR

Iestāde	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi					Uz 2022. gadu pārnestās apropriācijas			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pār- nestas	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pār- nestas	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Eiropas Parlaments	2 571	1 650	393	35	2 078	81 %	402	40	442	12	38	2	52
Eiropadome un Padome	749	461	60	43	564	75 %	62	42	104	71	10	1	82
Komisija	241 321	160 032	1 203	62 326	223 561	93 %	3 591	13 827	17 417	82	250	11	343
Tiesa	479	408	30	0	438	92 %	30	1	31	6	3	0	9
Revīzijas palāta	163	140	8	0	148	91 %	8	0	8	5	1	0	6
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	168	113	10	3	126	75 %	19	7	25	13	3	0	16
Reģionu komiteja	119	91	10	1	101	85 %	15	1	15	1	1	0	2
Ombuds	13	9	0	—	10	76 %	2	—	2	1	0	—	1
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	21	16	1	—	17	80 %	1	—	1	3	0	—	3
Eiropas Ārējās darbības dienests	1 209	648	106	199	954	79 %	114	115	230	5	21	0	26
Kopā	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

17.10.2022.

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 399/225

8. AĢENTŪRU BUDŽETA IZPILDE

Aģentūru ieņēmumi un izdevumi, kas norādīti 8.1. un 8.2. ziņojumā turpmāk, kā tādi nav konsolidēti ES budžetā. Šajā gada pārskatu budžeta daļā ir ņemta vērā tikai subsīdija, kas izmaksāta no Komisijas budžeta aģentūrām.

ES budžeta izpildes ziņojumos attiecīgā gadījumā iekļauj subsīdiju, kas izmaksāta no ES budžeta aģentūrām kā saistību un maksājumu apropriācijas.

Turpmāk norādītajos aģentūru ziņojumos ir sniegts pārskats par aģentūrām – gan decentralizētajām (zināmas arī kā “tradicionālās aģentūras”), gan izpildaģentūrām, un par to ieņēmumiem (8.1.) un izdevumiem (8.2.).

Citi ieņēmumu un to saistīto izdevumu avoti nav pievienoti ES budžeta kontos. Katra aģentūra uzrāda savu gada pārskatu kopumu.

8.1. BUDŽETA IEŅĒMUMI

Aģentūra	Finansējuma DFS izdevumu kategorija	Galīgais pieņemtais budžets	Miljonos EUR
			Saņemtie ieņēmumi
Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai	4	264	268
Energoregulatoru sadarbības aģentūra	1	24	24
Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestāde	1	7	7
Kopienas Augu šķirņu birojs	Neattiecas	19	19
Patērētāju, veselības, lauksaimniecības un pārtikas izpildaģentūra	1, 2b	11	3
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	2b	16	15
Eiropas Patvēruma atbalsta birojs	4	142	153
Eiropas Aviācijas drošības aģentūra	1	204	168
Eiropas Banku iestāde	1	49	50
Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra	4	535	545
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	2b	58	173
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	2b	19	19
Eiropas Ķimikāliju aģentūra	1	108	115
Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra	1, 2a, 3, 5	45	45
Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra	2b, 6	54	54
Eiropas Vides aģentūra	3	52	67
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	3	21	22
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	2b	119	121
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds	2b	22	23

<i>Miljonos EUR</i>			
Aģentūra	Finansējuma DFS izdevumu kategorija	Galīgais pieņemtais budžets	Saņemtie ieņēmumi
Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra	1, 2b	27	27
Eiropas Inovācijas padome un MVU izpildaģentūra	1, 2a	49	43
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts	2b	9	9
Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde	1	33	33
Eiropas Darba iestāde	2b	22	14
Eiropas Jūras drošības aģentūra	1	85	106
Eiropas Zāļu aģentūra	2b	379	408
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs	5	17	19
Eiropas Prokuratūra	2b	26	27
Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra	1	55	56
Eiropas Pētniecības izpildaģentūra	1, 3	88	88
Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde	1	59	61
Eiropas Izglītības fonds	2b	21	22
Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās	2b	44	46
Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra	1	23	23
Eiropas Savienības Aģentūra tiesībsardzības sadarbībai	5	178	177
Eiropas Savienības Tiesībsardzības apmācības aģentūra	5	10	8
Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra	1	31	33
Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra	1	44	1 870
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra	2b	24	25
Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs	Neattiecas	534	313
Kopuzņēmums "Fusion for Energy"	1	614	750
Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs	7	52	46
Kopā		4 195	6 092

<i>Miljonos EUR</i>	
Aģentūru ieņēmumu veids	Saņemtās summas
Komisijas subsīdijas	4 155
Ienākumi no maksām	842
Citi ienākumi	1 095
Kopā	6 092

8.2. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJAS PA AĢENTŪRĀM

<i>Miljonos EUR</i>				
Aģentūra	Saistību apropriācijas		Maksājumu apropriācijas	
	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi
Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai	286	269	291	260
Energoregulatoru sadarbības aģentūra	24	22	27	19
Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestāde	7	7	10	8
Kopienas Augu šķirņu birojs	20	18	20	17
Patērētāju, veselības, lauksaimniecības un pārtikas izpildaģentūra	11	2	12	2
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	16	16	22	15
Eiropas Patvēruma atbalsta birojs	169	139	177	136
Eiropas Aviācijas drošības aģentūra	278	183	286	149
Eiropas Banku iestāde	50	49	54	46
Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra	557	523	725	421
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	182	169	195	122
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	19	19	20	19
Eiropas Ķimikāliju aģentūra	116	110	129	109
Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra	45	44	47	42

Miljonos EUR

Aģentūra	Saistību apropriācijas		Maksājumu apropriācijas	
	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi
Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra	54	53	58	50
Eiropas Vides aģentūra	68	61	92	64
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	22	21	25	18
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	130	130	133	118
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds	23	22	28	23
Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra	27	26	27	20
Eiropas Inovācijas padome un MVU izpildaģentūra	45	43	48	42
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts	9	9	11	8
Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde	33	33	38	31
Eiropas Darba iestāde	23	22	26	10
Eiropas Jūras drošības aģentūra	114	107	125	102
Eiropas Zāļu aģentūra	408	386	480	365
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs	20	19	21	19
Eiropas Prokuratūra	26	25	27	19
Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra	55	55	57	54
Eiropas Pētniecības izpildaģentūra	88	88	96	88
Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde	61	60	69	61
Eiropas Izglītības fonds	22	21	23	21
Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās	60	57	57	45
Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra	23	23	29	24
Eiropas Savienības Aģentūra tiesībsardzības sadarbībai	186	176	210	167

Miljonos EUR

Aģentūra	Saistību apropriācijas		Maksājumu apropriācijas	
	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi
Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra	26	12	30	12
Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra	38	37	37	33
Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra	10 102	6 419	2 666	1 614
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra	26	25	33	25
Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs	558	286	18	282
Kopuzņēmums "Fusion for Energy"	1 070	1 066	765	745
Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs	53	44	56	43
Kopā	15 151	10 897	7 301	5 470

Miljonos EUR

Izdevumu veids	Saistību apropriācijas		Maksājumu apropriācijas	
	Kopā pieejamās apropriācijas	Uzņemtās saistības	Kopā pieejamās apropriācijas	Veiktie maksājumi
Personāls	1 749	1 478	1 417	1 462
Administratīvie	472	439	498	412
Darbības	12 930	8 980	5 385	3 596
Kopā	15 151	10 897	7 301	5 470

GLOSĀRIJS

Administratīvās apropriācijas

Administratīvās apropriācijas sedz iestāžu un subjektu darbības izmaksas (personāls, ēkas, biroja aprīkojums).

Aktuāra pieņēmumi

Pieņēmumi, kurus izmanto, lai aprēķinātu nākotnes notikumu izmaksas, kas ietekmē pensiju saistības.

Aktuārie guvumi un zaudējumi

Definētu pabalstu shēmas gadījumā – aktuārā deficīta vai pārpalikuma izmaiņas. To cēlonis ir atšķirības starp iepriekšējiem aktuāra pieņēmumiem un faktiskajiem notikumiem un aktuāra pieņēmumu izmaiņu sekas.

Apropriācijas

Budžeta finansējums. Budžetā ir paredzētas gan saistības, gan maksājumi (nauda vai bankas pārskaitījumi saņēmējiem). Saistību un maksājumu apropriācijas bieži atšķiras (diferencētas apropriācijas), jo saistības par daudzgadu programmām un projektiem parasti pilnībā uzņemas tajā gadā, kurā tiek pieņemti lēmumi par tiem, un tiek apmaksātas gadu gaitā, turpinoties programmu un projektu īstenošanai. Nediferencētas apropriācijas attiecas uz administratīvajiem izdevumiem, lauksaimniecības tirgus atbalstu un tiešajiem maksājumiem, un saistību apropriācijas ir vienādas ar maksājumu apropriācijām.

Apropriāciju atcelšana

Neizmantojot apropriācijas, kuras vairs nevar izmantot.

Apropriāciju pārvešana

Izņēmums no gada pārskata principa tiktāl, ciktāl apropriācijas, kuras konkrētajā budžeta gadā nav bijis iespējams izmantot, var, ievērojot stingrus nosacījumus, izņēmuma kārtā tikt pārnestas izmantošanai nākamajā gadā.

Atvasinātie instrumenti

Finanšu instrumenti, kuru vērtība ir saistīta ar kāda cita finanšu instrumenta, rādītāja vai preces vērtības izmaiņām. Atšķirībā no primārā finanšu instrumenta (piemēram, valdības obligācijas) turētāja, kuram ir neierobežotas tiesības saņemt naudu (vai kādu citu saimniecisko labumu) nākotnē, atvasinātā instrumenta turētājam ir tikai ierobežotas tiesības saņemt šādu labumu. Atvasinātā instrumenta piemērs ir regulētā tirgū netirgots valūtas nākotnes līgums.

Budžeta grozījumi

Lēmums, kas pieņemts budžeta gadā, lai grozītu (palielinātu, samazinātu, pārvietotu) tā gada pieņemtā budžeta aspektus.

Budžeta pozīcija

Ciktāl tas attiecas uz budžeta struktūru, ieņēmumi un izdevumi tiek budžetā atspoguļoti saskaņā ar saistošo nomenklatūru, kas atspoguļo katra posteņa būtību un mērķi, kā to nosaka budžeta lēmējinstītūcija. Atsevišķie virsraksti (sadaļa, nodaļa, pants vai pozīcija) sniedz oficiālu nomenklatūras aprakstu.

Dalīta pārvaldība

Budžeta izpildes režīms. Dalītās pārvaldības režīmā budžeta izpildes uzdevumi tiek deleģēti dalībvalstīm. Apmēram trīs ceturtdaļas ES izdevumu ietilpst šajā izpildes režīmā.

Definētu pabalstu shēma

Pensijas shēma vai cita pensijas pabalsta shēma, kuras noteikumos ir noteikti pabalsti neatkarīgi no maksājamo iemaksām un kurās pabalsti nav tieši saistīti ar ieguldījumiem shēmā. Shēma var būt finansēta vai nefinansēta.

Diskonta likme

Likme, ko izmanto, lai pielāgotu naudas laika vērtībai. Diskontēšana ir metode, ko izmanto, lai salīdzinātu izmaksas un ieguvumus, kas rodas dažādos laika periodos.

Efektīvā procentu likme

Likme, ar kuru diskontē aplēstos nākotnes naudas ieņēmumus vai maksājumus visā finanšu aktīva vai finanšu saistību paredzamajā dzīves ciklā, lai iegūtu aktīva vai saistību neto uzskaites vērtību.

Finanšu aktīvi un saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Visi finanšu aktīvi un saistības, kas atbilst starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem un novērtēti ar amortizētajā iegādes vērtībā.

Finanšu aktīvi vai saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā

Visi finanšu aktīvi vai saistības, kuri atbilstoši starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem tiek novērtēti to patiesajā vērtībā un kuru patiesās vērtības izmaiņas atzīst pārpalikuma vai deficīta aprēķinā par attiecīgo periodu (t. i., atvasinātie instrumenti).

Finanšu korekcija

Finanšu korekciju mērķis ir aizsargāt ES budžetu no neatbilstoši veiktu izdevumu sloga. Attiecībā uz izdevumiem dalītā pārvaldībā par neatbilstoši veiktu maksājumu atgūšanas uzdevumu galvenokārt ir atbildīga dalībvalsts.

“Apstiprināta” finanšu korekcija ir tāda, kuru attiecīgā dalībvalsts ir pieņēmusi. “Izlemtā” finanšu korekcija ir ar Komisijas lēmumu pieņemta, un tā vienmēr ir neto korekcija, saskaņā ar kuru dalībvalstij ir jāatmaksā nepareizi izmaksāti līdzekļi ES budžetā, tādējādi attiecīgajai dalībvalstij tiek galīgi samazināts piešķirtais finansējums. Šajā publikācijā apstiprinātās un izlemtās finanšu korekcijas ir iekļautas kā viena kategorija.

“Īstenota” finanšu korekcija ir tāda, ar kuru ir labots konstatētais pārkāpums.

Gada darbības pārskats (GDP)

Gada darbības pārskatos tiek norādīti darbības rezultāti, inter alia atsaucoties uz izvirzītajiem mērķiem, saistītajiem riskiem un iekšējās kontroles struktūru. Komisijai kopš 2001. gada budžeta pieņemšanas un visām Eiropas Savienības iestādēm kopš 2003. gada ir noteikts, ka “deleģētajam kredītirkotājam” jāiesniedz savai iestādei gada darbības pārskats par savu pienākumu izpildi kopā ar informāciju par finansēm un pārvaldību.

Kārtējās darba izmaksas

Shēmas saistību pieaugums, ko rada darbs kārtējā finanšu gadā.

Likvidējamās apropriācijas

Neizmantotās apropriācijas, kuras jāatceļ finanšu gada beigās. Likvidēšana nozīmē uz apropriāciju attiecināmās izdevumu radīšanas un/vai saistību uzņemšanās atļaujas daļēju vai pilnīgu atcelšanu. Tikai kopuzņēmumiem, kā norādīts to finanšu noteikumos, visas neizmantotās apropriācijas var iekļaut ieņēmumu un izdevumu aplēsē par līdz pat trijiem nākamajiem finanšu gadiem (t. s. “N+3” noteikums). Tāpēc KU likvidējamās apropriācijas var atkal aktivizēt līdz pat “N+3” finanšu gadam.

Maksājumu apropriācijas

Maksājumu apropriācijas sedz kārtējā gadā maksājamus izdevumus, kas izriet no juridiskām saistībām, kuras uzņemtas kārtējā gadā un/vai iepriekšējos gados.

Neizpildītās saistības

Tāpat kā *reste à liquider (RAL)* atspoguļo summu, par kādu ir uzņemtas budžeta saistības, bet sekojošais maksājums vēl nav izdarīts. Tās parāda ES maksājumu saistības turpmākajos gados un izriet tieši no daudzgadu programmu pastāvēšanas un saistību un maksājumu apropriāciju nošķiršanas.

Neizpildītās saistības (*reste à liquider, RAL*)

Tāpat kā neizpildītās saistības atspoguļo summu, par kādu ir uzņemtas budžeta saistības, bet sekojošais maksājums vēl nav izdarīts. Tās parāda ES maksājumu saistības turpmākajos gados un izriet tieši no daudzgadu programmu pastāvēšanas un saistību un maksājumu apropriāciju nošķiršanas.

Netieša pārvaldība

Budžeta izpildes režīms. Netiešās pārvaldības režīmā Komisija piešķir budžeta izpildes uzdevumus struktūrām, ko reglamentē ES tiesību akti vai valsts tiesību akti.

No dalībvalstīm pieprasāmās summas

Tie ir pārskata periodā radušies izdevumi, kas būs jāfinansē no nākamajiem budžetiem, t. i., no ES dalībvalstīm. Tie rodas, līdzās pastāvot uz uzkrājumiem balstītiem finanšu pārskatiem un naudas līdzekļos balstītam budžetam.

Pašu resursi

Galvenais ieņēmumu avots ES budžetam. Dažādie pašu resursi ir uzskaitīti piemērojamajā Lēmumā par pašu resursiem (Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053), un tie ir tradicionālie pašu resursi, uz PVN balstīti pašu resursi, uz NKI balstīti pašu resursi un pašu resursi, kas pamatojas uz nerecklētā izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu.

Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi

Visi finanšu aktīvi (izņemot atvasinātos instrumentus), kuri atbilstoši starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem tiek novērtēti to patiesajā vērtībā un kuru patiesās vērtības izmaiņas atzīst neto aktīvu rezervē līdz to atzīšanas pārtraukšanai (vai vērtības samazinājumam).

Pārkāpums

Pārkāpums ir darbība, kas neatbilst piemērojamiem ES vai dalībvalsts noteikumiem un kam ir potenciāli negatīva ietekme uz ES finanšu interesēm. Pārkāpumi var būt līdzekļus pieprasījušo saņēmēju vai par maksājumu veikšanu atbildīgo iestāžu rīcības rezultāts. Jēdziens "pārkāpums" ir plašāks nekā "krāpšana", kas ir rīcība, kuru var kvalificēt kā noziedzīgu nodarījumu.

Pārtraukšana un apturēšana

Ja Komisija savā darbā vai pamatojoties uz revīzijas iestāžu sniegto informāciju, konstatē, ka dalībvalsts nav novērsusi nopietnus trūkumus pārvaldības un kontroles sistēmās un/vai nav labojusi deklarētos un apstiprinātos neatbilstīgos izdevumus, tā var pārtraukt vai apturēt maksājumus.

Pārvietojumi (starp budžeta pozīcijām)

Pārvietojumi starp budžeta pozīcijām nozīmē, ka finanšu gada laikā apropriācijas tiek pārvietotas no vienas budžeta pozīcijas uz citu, un tādējādi tie ir izņēmums no budžeta specifikācijas principa. Tomēr tie ir nepārprotami atļauti Līgumā par Eiropas Savienības darbību saskaņā ar Finanšu regulā (FR) paredzētajiem nosacījumiem. FR ir identificēti dažādi pārvietojumu veidi atkarībā no tā, vai tie ir starp budžeta sadaļām, nodaļām, pantiem vai pozīcijām vai to ietvaros, un to veikšanai ir vajadzīgi dažādi atļaujas līmeņi.

Pieņemtais budžets

Budžeta projekts kļūst par pieņemto budžetu, tiklīdz to apstiprina budžeta lēmējinstācija un par galīgi pieņemtu atzīst Eiropas parlamenta priekšsēdētājs.

Piešķirtie ieņēmumi

Īpašie ieņēmumi konkrētu izdevumu posteņu finansēšanai. Ārējo piešķirto ieņēmumu galvenais avots ir trešo valstu finanšu iemaksas Savienības finansētajās programmās. Galvenais iekšējo piešķirto ieņēmumu avots ir ieņēmumi no trešām personām par precēm, pakalpojumiem vai darbu, kas veikts pēc to pieprasījuma; ieņēmumi no nepareizi samaksāto summu atmaksas un ieņēmumi no publikāciju un filmu pārdošanas.

Preventīvs pasākums

Komisijas rīcībā esošie preventīvie pasākumi ES budžeta aizsardzībai gadījumos, kad Komisija ir informēta par iespējamiem trūkumiem, ietver no ES budžeta veikto darbības programmas maksājumu pārtraukšanu un apturēšanu.

Priekšfinansējums

Maksājums, kas paredzēts, lai saņēmējam izsniegtu apgrozāmos līdzekļus. To var sadalīt vairākos maksājumos saskaņā ar pamatā esošā līguma, lēmuma, nolīguma vai tiesību pamataкта noteikumiem. Apgrozāmos līdzekļus jeb avansu izmanto mērķim, kuram tas piešķirts, nolīgumā noteiktajā periodā, vai arī to atmaksā.

Saistības

Juridiski saistoši apliecinājumi piešķirt finansējumu, ja ir izpildīti noteikti nosacījumi. ES apņemas atlīdzināt savu daļu no ES finansēta projekta izmaksām. Šodienas saistības ir rītdienas maksājumi. Šodienas maksājumi ir vakardienas saistības.

Saistību apropriācijas

Saistību apropriācijas nosedz juridisko saistību kopējās izmaksas (līgumi, dotāciju nolīgumi / lēmumi), kurus varētu parakstīt kārtējā finanšu gadā.

Saistību atcelšana

Akts, ar kuru tiek atceltas iepriekšējās saistības (vai to daļa).

Tieša pārvaldība

Budžeta izpildes režīms. Tiešā pārvaldībā budžetu tieši izpilda Komisijas dienesti, izpildaģentūras vai trasta fondi.

Tradicionālie pašu resursi

Tradicionālie pašu resursi ir definēti Lēmumā par pašu resursiem (Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2053) un ietver galvenokārt muitas nodokļus un cukura nodevas.

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS

AC	Amortizētā iegādes vērtība
AFS	Pieejams pārdošanai
AMIF	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds
ANM	Atveseļošanas un noturības mehānisms
AOD	Deleģētais kredītrīkotājs
ATM	Gaisa satiksmes pārvaldība
BUFI fonds	Budžeta naudas sodu fonds
CCS-LGF	Kultūras un radošās nozares garantiju mehānisms
CIP	Konkurētspējas un inovāciju pamatprogramma
Citi ESI fondi	Eiropas strukturālie un investīciju fondi
COSME	Uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programma
COSO	Tredveja komisijas atbalsta organizāciju komiteja
CRII+	Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu Plus
DFS	Daudzgaļu finanšu shēma
D&WM	Ekspluatācijas pārtraukšana un atkritumu apsaimniekošana
EAD	Riska darījums, kurā netiek pildītas saistības
EAF	Eiropas Attīstības fonds
EaSI	Nodarbinātība un sociālā inovācija
EĀDD	Eiropas Ārējās darbības dienests
EBTA	Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECL	Paredzami kredītzaudējumi
ECOFIN	Ekonomikas un finanšu padome
EDIF	Garantijas mehānisms Rietumbalkānu ietvaros
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EFIA	Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai

EFSE	Eiropas Fonds Dienvidaustrumeiropai
EFSD	Eiropas Finanšu stabilitātes instruments
EFSM	Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms
EGN	Eiropas Savienības grāmatvedības noteikums
EGNOS	Eiropas Ģeostacionārās navigācijas pārklājuma dienests
EIB	Eiropas Investīciju banka
EIF	Eiropas Investīciju fonds
EISI	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments
EISI PI	Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta parāda instruments
EJZF	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
EKA	Eiropas Kosmosa aģentūra
EKPI	Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instruments
<i>ElectriFI</i>	Elektrifikācijas finansēšanas iniciatīva
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ELGF	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds
ELM	Ārējo aizdevumu pilnvaras
EMS	Ekonomiskā un monetārā savienība
ENEF	Uzņēmumu paplašināšanas fonds
ENIF	Uzņēmumu inovācijas fonds
EP	Eiropas Parlaments
ERAB	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ERI	EIB noturības iniciatīva
ERP	Eiropas Revīzijas palāta
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds

ESIF	Eiropas Stratēģisko investīciju fonds
ESM	Eiropas Stabilitātes mehānisms
ETUM	Eiropas Tehnoloģiju uzsākšanas mehānisms 1998
EUMETSAT	Eiropas Meteoroloģisko satelītu izmantošanas organizācija
<i>Euratom</i>	Eiropas Atomenerģijas kopiena
FIFO	Princips “pirmais iekšā – pirmais ārā”
FP7	Septītā pamatprogramma pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai
FR	ES Finanšu regula
FSDA	Finanšu pārskatu apspriešana un analīze
FVNA	Patiesā vērtība ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā
FVSD	Patiesā vērtība ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā
GDP	Gada darbības pārskats
GNSS	Globāla navigācijas satelītu sistēma
H2020	“Apvārsnis 2020”
IF	Inovāciju fonds
IIW	Infrastrukturās un inovācijas investīciju platforma
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IT	Informācijas tehnoloģija
ITER	Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors
JRC	Kopīgais pētniecības centrs
KF	Kohēzijas fonds
KLP	Kopējā lauksaimniecības politika
KNR	Kopīgo noteikumu regula
KOM	Eiropas Komisija
KU	Kopuzņēmums
KUF	Kopējais uzkrājumu fonds
LESD	Līgums par Eiropas Savienības darbību
LGD	Saistību nepildīšanas zaudējumi
LGTT	Aizdevumu garantijas instruments TEN-T projektiem
Likvidējamā EOTK	Likvidējamā Eiropas Ogļu un tērauda kopiena
MAP	Daudzgažu programma – vidēju uzņēmumu finansiālās integrācijas programma

MB	Maksājumu bilance
MEP	Eiropas Parlamenta deputāts
MFA	Makrofinansāls atbalsts
MMVU	Mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi
MVU	Mazais(-ie) un vidējais(-ie) uzņēmums(-i)
NDICI	Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments
NGEU	<i>NextGenerationEU</i>
NKI	Nacionālais kopienākums
ORD	Lēmums par pašu resursiem
PD	Saistību nepildīšanas varbūtība
PF4EE	Energoefektivitātes privātā finansējuma instruments
PGF	Dalībnieku garantiju fonds
PLAI	Pagaidu lauku attīstības instruments
POI	Projektu obligāciju iniciatīva
PPP	Publiskā un privātā sektora partnerība
PSEO	Eiropas ierēdņu pensiju shēma
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
RAL	Neizpildītās saistības (" <i>reste à liquider</i> ")
RDFM	Riska dalīšanas finanšu mehānisms
RTD	Pētniecība, tehnoloģiju attīstība un demonstrējumi
SANAD	MENA fonds mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem

SAPARD	Īpašā pirmspievienošānās programma lauksaimniecības un lauku attīstībai
SICR	Kredītriska ievērojama palielināšanās
SIUGI	Instrumenti MVU iniciatīvai saistībā ar neierobežotām garantijām
SMEW	MVU platforma (mazo un vidējo uzņēmumu platforma)
SPSGS	Starptautiskie publiskā sektora grāmatvedības standarti
SURE	Atbalsta instruments bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
S&P	<i>Standard & Poor's Financial Services LLC</i>
TPR	Tradicionālie pašu resursi
Vidusjūras dienvidu un austrumu reģions	Vidusjūras dienvidu un austrumu reģiona mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu finansiālās integrācijas programma

Ticamības deklarācija, ko ERP sagatavo Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

(2022/C 399/02)

Atzinums

I. Mēs revidējam

- a) Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus, ko veido konsolidētie finanšu pārskati ⁽¹⁾ un budžeta izpildes ziņojumi ⁽²⁾ par 2021. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, kurus Komisija apstiprinājusi 2022. gada 28. jūnijā;
- b) pakārtoto *darījumu* likumību un pareizību, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība**Atzinums par pārskatu ticamību**

II. Mēs uzskatām, ka Eiropas Savienības (ES) konsolidētie pārskati par 2021. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo ES finanšu stāvokli 2021. gada 31. decembrī, tās darbību *rezultātus*, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā, kā to nosaka Finanšu regula un grāmatvedības noteikumi, kas pamatojas uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība**Ieņēmumi**

Atzinums par ieņēmumu likumību un pareizību

III. Mēs uzskatām, ka pārskatiem par 2021. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Izdevumi

IV. Mēs sniedzam divus atsevišķus atzinumus par izdevumu likumību un pareizību 2021. gadā. Tas tāpēc, ka *Atvēršanas un noturības mehānisms (ANM)* ir pagaidu instruments, ko īsteno un finansē būtiski atšķirīgi no parastajiem budžeta izdevumiem, kuri atbilst daudzgadu finanšu shēmai (DFS).

Negatīvs atzinums par budžeta izdevumu likumību un pareizību

V. Ņemot vērā to jautājumu nopietnību, kas aprakstīti punktā, kurā pamatots negatīvs atzinums par budžeta izdevumu likumību un pareizību, mēs uzskatām, ka budžeta izdevumos, kas pieņemti pārskatos par 2021. gada 31. decembrī slēgto gadu, ir būtisks kļūdu līmenis.

⁽¹⁾ Konsolidētie finanšu pārskati ietver bilanci, finanšu darbības rezultātu pārskatu, naudas plūsmas pārskatu, neto aktīvu izmaiņu pārskatu, kopsavilkumu par nozīmīgām grāmatvedības metodēm un citus skaidrojumus (tostarp informāciju pa segmentiem).

⁽²⁾ Budžeta izpildes pārskati ietver arī skaidrojumus.

Atzinums par ANM izdevumu likumību un pareizību

VI. Mēs uzskatām, ka ANM izdevumi, kas pieņemti pārskatos par 2021. gada 31. decembrī slēgto gadu, visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Atzinuma pamatojums

VII. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (IFAC) starptautiskajiem revīzijas standartiem (ISA) un ētikas kodeksiem un INTOSAI starptautiskajiem augstāko revīzijas iestāžu standartiem (ISSAI). Mūsu pienākumi saskaņā ar šiem standartiem un kodeksiem ir plašāk aprakstīti šā ziņojuma iedaļā, kas attiecas uz revidenta pienākumiem, kurā sniedzam arī papildu informāciju par pamatojumu, uz kura bāzes esam sagatavojuši atzinumu par ieņēmumiem (sk. **XXXV.** punktu) un ANM izdevumiem (sk. **XXXVII.** punktu). Mēs esam ievērojuši neatkarības prasības un ētikas pienākumus saskaņā ar Profesionālo grāmatvežu ētikas kodeksu, ko izstrādājusi Starptautiskās Ētikas standartu padome grāmatvežiem. Uzskatām, ka iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un piemēroti mūsu atzinumu pamatošanai.

Pamats negatīvam atzinumam par budžeta izdevumu likumību un pareizību

VIII. Mūsu aplēstais kopējais kļūdu līmenis budžeta izdevumos, kas pieņemti pārskatos par 2021. gada 31. decembrī slēgto gadu, ir 3,0 %. Ievērojamā šo izdevumu daļā ir būtisks kļūdu līmenis. Tas galvenokārt sakāms par atlīdzinājuma izdevumiem, kuros aplēstais kļūdu līmenis ir 4,7 %. Atlīdzinājuma izdevumi 2021. gadā pieauga līdz 90,1 miljardam EUR un veido 63,2 % no mūsu revīzijas datu kopas ⁽³⁾. Tātad mūsu konstatēto kļūdu ietekme ir gan būtiska, gan plaši izplatīta pieņemtajos gada izdevumos.

Galvenie revīzijas jautājumi

Mēs novērtējam saistības pensijām un citiem darbinieku pabalstiem

IX. ES bilancē ir iegrāmatotas saistības pensijām un citiem darbinieku pabalstiem, kas 2021. gada beigās bija 122,5 miljardi EUR (2020. gadā – 116,0 miljardi EUR) un veidoja gandrīz vienu ceturtdaļu no kopējām 2021. gada saistībām, kuras bija 494,4 miljardi EUR (2020. gadā – 313,5 miljardi EUR).

X. Lielākā daļa saistību pensijām un citiem darbinieku pabalstiem attiecas uz Eiropas Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku pensiju shēmu (PSEO), un tie ir 109,7 miljardi EUR (2020. gadā – 100,7 miljardi EUR). Pārskatos reģistrētās šā veida saistības ir pašreizējās vērtības aplēse paredzamajiem nākotnes maksājumiem, kas ES būs jāveic, lai pildītu pensiju maksāšanas pienākumus.

XI. No pensiju shēmas maksātos pabalstus sedz no ES budžeta. Tā kā ES nav izveidots speciāls pensiju fonds, ko kura segt nākotnes pensiju saistību izmaksas, dalībvalstis kopīgi garantē pabalstu izmaksāšanu, un ierēdņi sedz trešo daļu no shēmas finansēšanas izmaksām. Eurostat katru gadu Komisijas grāmatveža uzdevumā aprēķina šīs saistības, izmantojot tādas parametrus kā ES ierēdņu vecuma profils un paredzamais mūža ilgums un pieņēmumus par nākotnes ekonomisko stāvokli. Šos parametrus un pieņēmumus novērtē arī Komisijas aktuāri.

XII. Pensiju saistību pieaugums 2021. gadā ir galvenokārt skaidrojams ar to, ka ir samazinājusies nominālā diskonta likme, ko ietekmē vispārējo procentu likmju samazinājums ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Plašāka informācija ir sniegta mūsu 2021. gada pārskata 1.22.–1.27. punktā.

⁽⁴⁾ ES 2021. gada pārskati, 2.9. skaidrojums.

XIII. Otrā lielākā daļa no saistībām, kas paredzētas pensijām un citiem darbinieku pabalstiem, ir aplēstās ES saistības kopīgajai veselības apdrošināšanas shēmai; šīs saistības 2021. gada beigās bija 10,3 miljardi EUR (2020. gadā – 12,9 miljardi EUR). Šīs saistības attiecas uz izmaksām par ES darbinieku veselības aprūpi, kuras ir jāsedz periodā pēc tam, kad darbinieks ir pensionējies (atskaitot darbinieku iemaksas).

XIV. Revīzijas laikā mēs novērtējam aktuāra pieņēmumus par šīm shēmām un no tiem izrietošo novērtējumu. Savu novērtējumu balstām uz neatkarīgu ārējo aktuāro ekspertu darbu. Mēs pārbaudām šo saistību aprēķina pamatā esošos datus, aktuāros parametrus, kā arī pašu aprēķinu. Pārbaudām arī šo saistību izklāstu konsolidētajā bilancē un konsolidēto finanšu pārskatu skaidrojumos.

XV. Mēs secinām, ka konsolidētajā bilancē norādītā aplēse par pensiju un citu darbinieku pabalstu kopējām saistībām ir patiesa un ticama.

Mēs novērtējam būtiskākās pārskatos atspoguļotās gada noslēguma aplēses

XVI. 2021. gada beigās bija aplēsts, ka radušies attiecināmie izdevumi, kuri jāatlīdzina atbalsta saņēmējiem, bet par kuriem vēl nav iesniegti pieprasījumi, bija 129,9 miljardi EUR (2020. gadā – 107,8 miljardi EUR). Šīs summas tika reģistrētas kā uzkrātie izdevumi⁽³⁾.

XVII. Minētās aplēses pieaugums galvenokārt skaidrojams ar ANM, kas veido galveno daļu instrumentā "NextGenerationEU" (NGEU), kurš ir pagaidu atveseļošanas instruments ar mērķi palīdzēt novērst pašreizējo ekonomisko un sociālo kaitējumu, ko nodarījusi Covid-19 pandēmija. ANM maksājumi dalībvalstīm ir plānoti atbilstoši iepriekš noteiktām izmaksu daļām līdz 2026. gadam. 2021. gada beigās uzkrātie ANM izdevumi bija 12,3 miljardi EUR.

XVIII. Nolūkā novērtēt šīs gada noslēguma aplēses mēs pārbaudījām sistēmu, ko Komisija bija izveidojusi aprēķinu izdarīšanai periodu nodalīšanas brīžos, lai pārliecinātos par šīs sistēmas pareizību un pilnīgumu ģenerāldirektorātos, kuru pārziņā bija radušies lielākā daļa izdevumu. Revidējot izlasi, kurā bijām iekļāvuši rēķinus un priekšfinansējuma maksājumus, mēs pārbaudījām attiecīgos aprēķinus periodu nodalīšanas brīžos, lai novērtētu risku, ka uzkrājumi ir norādīti nepareizi. Mēs lūdzām Komisijas grāmatvedības dienestiem skaidrojumu par šo aplēšu aprēķinam piemēroto vispārējo metodoloģiju.

XIX. Mēs secinām, ka konsolidētajā bilancē norādītā aplēse par kopējo summu, ko veido uzkrātie izdevumi un citi avansi dalībvalstīm, ir atspoguļota patiesi.

Mēs izskatījām aktīvu, kas radies AK izstāšanās procesā

XX. Kopš 2020. gada 1. februāra Apvienotā Karaliste (AK) vairs nav ES dalībvalsts. Saskaņā ar Izstāšanās līgumu AK ir apņēmusies pildīt visas finansiālās saistības, kas bija paredzētas iepriekšējā DFS, kad AK vēl bija ES dalībvalsts. Pārejas periodā, kas beidzās 2020. gada 31. decembrī, AK turpināja veikt iemaksas ES budžetā un saņemt budžeta maksājumus, it kā tā būtu dalībvalsts.

XXI. Pēc pārejas perioda beigām turpmāki abpusējie pienākumi, kas jāpilda gan ES, gan AK, rada noteiktus pasīvus un debitoru saistības Eiropas Savienībai. Tas ir jāatspoguļo ES gada pārskatos. Komisija aplēsa un ES pārskatos bija reģistrēts, ka bilances datumā no AK pienācās neto summa 41,8 miljardu EUR apmērā (2020. gadā – 47,5 miljardi EUR), un tiek lēsts, ka 10,9 miljardi EUR no šīs summas tiks izmaksāti 12 mēnešos pēc pārskata datuma.

⁽³⁾ Tie ietver uzkrātos izdevumus bilances saistību pusē 77,8 miljardu EUR apmērā un bilances aktīvu pusē 52,1 miljarda EUR apmērā, kas samazina priekšfinansējuma apjomu.

XXII. Maksājumu mehānisms, ko izmanto, lai pildītu abu pušu savstarpējās saistības saskaņā ar Izstāšanās līgumu, ir izklāstīts Izstāšanās līguma 148. pantā ("Maksājumi pēc 2020. gada"). 2021. gadā pārskatos norādītā summa, kas AK ir jāmaksā saskaņā ar 136. pantu un 140.–147. pantu, bija 11,9 miljardi EUR. No AK saņemtie kopējie maksājumi 2021. gadā bija 6,8 miljardi EUR. Atlikusī summa gada beigās veidoja 5,1 miljardu EUR, un to bija paredzēts samaksāt piecos vienādos ikmēneša maksājumos no 2022. gada janvāra līdz maijam (ieskaitot) saskaņā ar Izstāšanās līguma 148. pantā noteikto mehānismu.

XXIII. Veicot ierastās revīzijas procedūras, mēs apspriedām ar Komisiju atzītā aktīva un veikto maksājumu laika grafiku, precizitāti un pilnīgumu. Mēs atkārtoti aprēķinājām attiecīgās summas, salīdzinājām tās ar atbilstošajiem ierakstiem un pārbaudījām visu izmantoto pieņēmumu piemērotību.

XXIV. Mēs secinām, ka saistībā ar AK izstāšanās procesu atzītā kopējā aktīva aplēse konsolidētajos gada pārskatos ir atspoguļota patiesi.

Mēs novērtējām, kā pārskatus ietekmē Krievijas iebrukums Ukrainā

XXV. 2022. gada 24. februārī Krievija iebruka Ukrainā. Tā kā ES sniedz palīdzību Ukrainai aizdevumu un dotāciju veidā, mēs novērtējām, kā Komisija aprēķina ar šo notikumu saistīto ES pakļautību finanšu riskam un šā aprēķina pamatu, lai nodrošinātu, ka šā nozīmīgā notikuma sekas ir pienācīgi atspoguļotas ES pārskatos. Mēs salīdzinājām Komisijas aprēķinus ar mūsu pašu aprēķiniem, kā arī ar pieejamajiem datiem šajā jautājumā.

XXVI. Mēs secinām, ka ir piemēroti uzskatīt Krievijas iebrukumu Ukrainā par nekorrigējošu notikumu pēc bilances datuma. Iebrukuma ietekme ir pienācīgi un patiesi atspoguļota konsolidētajos gada pārskatos.

Mēs novērtējām Covid-19 pasākumu ietekmi uz pārskatiem

XXVII. Covid-19 pandēmija ir nopietni ietekmējusi dalībvalstu ekonomiku un publiskās finanses. Eiropas Komisija mobilizēja apjomīgus līdzekļus, lai stiprinātu sabiedrības veselības nozari dalībvalstīs un mazinātu pandēmijas sociālekonomisko ietekmi Eiropas Savienībā. Cita starpā tika finansēta ārkārtas medicīnas preču piegāde, ieviesta lielāka elastība Eiropas strukturālo un investīciju fondu finansiālā atbalsta izmantošanā un izsniegti aizdevumi dalībvalstīm ar izdevīgiem noteikumiem. Šīs iniciatīvas ievērojami ietekmēja finanšu pārskatus.

XXVIII. Veicot ierastās revīzijas procedūras, mēs revidējām aktīvus, saistības, ieņēmumus un izdevumus, arī saistībā ar Komisijas veiktajiem pasākumiem. Mēs secinām, ka šie elementi ir patiesi atspoguļoti konsolidētajos gada pārskatos.

Citi jautājumi

XXIX. Vadība atbild par "pārējās informācijas" sniegšanu. Ar pārējo informāciju saprot pārskatu sadaļu "Gada būtiskākās norises finanšu jomā", bet ne konsolidētos pārskatus vai mūsu ziņojumu par tiem. Mūsu atzinums par konsolidētajiem pārskatiem neattiecas uz šo pārējo informāciju, un par to mēs nesniedzam nekāda veida secinājumu par pārliecību. Konsolidēto pārskatu revīzijā mūsu pienākums ir iepazīties ar pārējo informāciju un apsvērt, vai tā būtiskos aspektos saskan vai nesaskan ar konsolidētajiem pārskatiem vai mūsu revīzijā iegūto informāciju vai jebkādā citā veidā varētu saturēt būtiski nepareizas ziņas. Ja secinām, ka pārējā informācija satur būtiski nepareizas ziņas, mūsu pienākums ir par to attiecīgi ziņot. Šajā aspektā mums nav nekādas ziņojams.

Vadības pienākumi

XXX. Saskaņā ar LESD 310.–325. pantu un Finanšu regulu vadības pienākums ir sagatavot un iesniegt ES konsolidētos pārskatus, pamatojoties uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem, un nodrošināt tiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Šie pienākumi ietver iekšējās kontroles mehānismu izveidi, ieviešanu un īstenošanu attiecībā uz finanšu pārskatu sagatavošanu un izklāstu tā, lai *krāpšanas* vai kļūdas dēļ tajos nebūtu sniegtas būtiski nepareizas ziņas. Vadības pienākumos tostarp ir nodrošināt, lai finanšu pārskatos atspoguļotās darbības, finanšu darījumi un informācija atbilstu regulējumam (tiesību aktiem, noteikumiem, principiem un standartiem). Komisijai ir galīgā atbildība par ES pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību (LESD 317. pants).

XXXI. Sagatavojot konsolidētos pārskatus, vadības pienākums ir novērtēt ES spēju turpināt darbību, izklāstīt visus svarīgos jautājumus un izmantot darbības turpināšanas pieņēmumu grāmatvedībā, ja vien vadība neplāno likvidēt uzņēmumu vai pārtraukt darbību, vai tai nav citas reālas alternatīvas uzņēmuma slēgšanai vai darbības pārtraukšanai.

XXXII. Komisija ir atbildīga par ES finanšu pārskatu sagatavošanas procesa pārraudzību.

XXXIII. Saskaņā ar Finanšu regulu (XIII sadaļa) Komisijas grāmatvedis nosūta revīzijai ES konsolidētos pārskatus vispirms līdz pārskata gadam sekojošā gada 31. martam kā provizoriskos pārskatus, tad līdz 31. jūlijam kā galīgos pārskatus. Jau provizoriskajos pārskatos ir jāsniedz skaidrs un patiens priekšstats par ES finanšu stāvokli. Tādējādi nepieciešams, lai visos provizorisko pārskatu posteņos būtu izklāstīti galīgie aprēķini, kas ļautu mums pildīt savus pienākumus saskaņā ar Finanšu regulas XIII sadaļu un noteiktajos termiņos. Atšķirībai starp provizoriskajiem un galīgajiem pārskatiem parasti vajadzētu rasties tikai mūsu apsvērumu rezultātā.

Revidenta pienākumi konsolidēto pārskatu un pakārtoto darījumu revīzijā

XXXIV. Mūsu mērķi ir iegūt pamatotu pārliecību par to, ka ES konsolidētajos pārskatos nav sniegtas būtiski nepareizas ziņas un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi, un, balstoties uz mūsu veikto revīziju, sniegt Eiropas Parlamentam un Padomei deklarāciju par pārskatu ticamību un pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Pamatota pārliecība ir augsts pārliecības līmenis, bet tā nav garantija, ka revīzijā vienmēr tiks atklāti visi iespējamie būtiski nepareizu ziņu vai būtisku neatbilstību gadījumi. Tie var rasties *krāpšanas* vai kļūdas dēļ un tos uzskata par būtiskiem tad, ja var pamatoti sagaidīt, ka atsevišķi vai kopā tie varētu ietekmēt saimnieciskus lēmumus, kuri pieņemti, pamatojoties uz šiem konsolidētajiem pārskatiem.

XXXV. Ieņēmumu jomā mūsu veiktās PVN un NKI pašu resursu pārbaudes sākumpunkts ir makroekonomikas rādītāju kopums, uz kā pamata šie resursi ir aprēķināti, un pēc tam mēs novērtējam Komisijas sistēmas, ko izmanto šo datu apstrādei, līdz ir saņemtas dalībvalstu iemaksas un tās ir iegrāmatotas konsolidētajos pārskatos. Tradicionālo pašu resursu revīzijā mēs pārbaudām muitas iestāžu pārskatus un analizējam muitas nodokļu plūsmu, līdz Komisija šīs summas ir saņēmusi un atspoguļojusi pārskatos. Pastāv risks, ka importētāji muitas nodokļus valsts muitas iestādēm vai nu nedeklarē, vai deklarē nepareizi. Tādējādi faktiski iekasētie ievad muitas nodokļi būs mazāki par summu, kas teorētiski būtu jāiekasē. Šo atšķirību dēvē par "muitas nodokļu iztrūkumu". Nesamaksātās summas, kas nav iekļautas dalībvalstu TPR uzskaites sistēmās, neietilpst mūsu revīzijas atzinuma par ieņēmumiem tvērumā.

XXXVI. Saistībā ar izdevumiem mēs pārbaudām maksājumu darījumus, kad izdevumi ir radušies un ir iegrāmatoti un pieņemti. Šajā pārbaudē skatām visu veidu maksājumus brīdī, kad tie tiek veikti, izņemot avansus. Mēs pārbaudām avansa maksājumus tad, kad līdzekļu saņēmējs ir sniedzis pierādījumu par to atbilstīgu izmantošanu un iestāde vai struktūra ir pieņēmusi šo pierādījumu, avansa maksājumu dzešot, kas var nenotikt līdz nākamajam gadam.

XXXVII. Šogad pirmo reizi mēs pārbaudījām ANM izdevumus. Atšķirībā no citiem budžeta izdevumiem, kuru pamatā ir izmaksu atlīdzināšana un/vai nosacījumu ievērošana, ANM gadījumā maksājuma izpildes nosacījums ir iepriekš izvirzītu atskaites punktu vai mērķrādītāju apmierinoša sasniegšana. Tāpēc mēs pārbaudījām, vai Komisija bija ievākusi pietiekamus un piemērotus pierādījumus, kurus izmantot šā nosacījuma izpildes novērtēšanā. Šajā novērtējumā netiek skatīta citu ES un valsts noteikumu ievērošana.

XXXVIII. Visas revīzijas gaitā mēs liekam lietā profesionālo spriedumu un saglabājam profesionāli skeptisku attieksmi. Mēs arī:

- a) apzinām un novērtējam riskus, ka krāpšanas vai kļūdas dēļ ES konsolidētajos pārskatos ir sniegtas būtiski nepareizas ziņas vai ka saistībā ar pakārtotajiem darījumiem ir būtiski pārkāpts ES tiesiskais regulējums. Mēs izstrādājam un īstenojam revīzijas procedūras, lai reaģētu uz šo risku, un iegūstam revīzijas pierādījumus, kas ir pietiekami un piemēroti mūsu atzinuma pamatošanai. Gadījumus, kad būtiski nepareizas ziņas ir sniegtas vai neatbilstības radušās krāpšanas dēļ, ir grūtāk atklāt nekā kļūdas izraisītus gadījumus, jo krāpšana var ietvert slepenu vienošanos, viltošanu, tīšus izlaidumus, datu sagrozīšanu vai iekšējās kontroles apiešanu. Attiecīgi ir lielāks risks, ka šādi gadījumi paliks neatklāti;
- b) iepazīstamies ar iekšējo kontroli, kas attiecas uz revīziju, lai izstrādātu atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par iekšējās kontroles efektivitāti;
- c) novērtējam izmantoto grāmatvedības metožu piemērotību un vadības veikto grāmatvedības aplēšu pamatotību un ar to saistīto vadības sniegto informāciju;
- d) izdarām secinājumus par to, vai vadība ir pienācīgi izmantojusi darbības turpināšanas pieņemumu grāmatvedībā un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, spriežam, vai attiecībā uz notikumiem vai nosacījumiem pastāv būtiska nenoteiktība, kas var radīt nopietnas šaubas par struktūras spēju turpināt darbību. Ja secinām, ka šāda būtiska nenoteiktība pastāv, mums savā ziņojumā uz to ir jāvērs uzmanība, norādot uz attiecīgo informāciju konsolidētajos pārskatos, vai arī, ja šī informācija ir neadekvāta, mums ir jāgroza savs atzinums. Mūsu secinājumi balstās uz revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz ziņojuma sagatavošanai. Tomēr turpmāku notikumu vai nosacījumu dēļ organizācijai var nākties pārtraukt darbību;
- e) novērtējam konsolidēto pārskatu vispārējo izklāstu, uzbūvi un saturu, tostarp visas informācijas sniegšanu, un vērtējam, vai pakārtotie darījumi un notikumi konsolidētajos pārskatos ir izklāstīti patiesi;
- f) iegūstam pietiekamus un piemērotus revīzijas pierādījumus par ES konsolidācijas jomā ietilpstošo struktūru finanšu informāciju, lai sniegtu atzinumu par konsolidētajiem pārskatiem un pakārtotajiem darījumiem. Mēs esam atbildīgi par revīzijas vadību, pārraudzību un īstenošanu, un sniegtais revīzijas atzinums ir vienīgi mūsu ziņā.

XXXIX. Mēs sazināties ar vadību arī par revīzijai plānoto tvērumu un laika grafiku, kā arī par nozīmīgiem revīzijas konstatējumiem, tostarp par visiem konstatējumiem, kas attiecas uz būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem.

XL. No jautājumiem, kas apspriesti ar Komisiju un citām revidētajām vienībām, mēs apzinām tos, kuri konsolidēto pārskatu revīzijā ir vissvarīgākie un kuri tādējādi ir galvenie revīzijas jautājumi kārtējā periodā. Šos jautājumus mēs aprakstām savā ziņojumā, ja vien ar likumu vai noteikumiem nav aizliegta to atklāšana plašākai sabiedrībai vai – ārkārtīgi retos gadījumos – ja secinām, ka informācija mūsu ziņojumā nav jāsniedz, jo ir pamats domāt, ka tās atklāšana varētu radīt negatīvas sekas, kuras būtu lielākas par labumu, ko gūtu sabiedrība.

2022. gada 14. jūlijā

Klaus-Heiner LEHNE

priekšsēdētājs

Eiropas Revīzijas palāta
12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)



Eiropas Savienības
Publikāciju birojs
L-2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV